inkeriläisten VIESTI

1–2/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

MUUT LEHDET

Katri Einamo

Ohjelma Inkeristä sai Kirkon mediasäätiön suurimman avustuksen (*esse 14.12.2006*)

Kirkon mediasäätiö jakoi tämän vuoden toisessa tuenjaossaan kahdeksalle projektille yhteensä 103 000 euroa. suurimman avustuksen sai ohjaaja **Jean Bitarin** elokuva *Toksovan trubaduurit*, joka kertoo Inkerin kirkkoon kuuluvaa Toksovan seurakuntaa avustavista suomalaisista vapaaehtoisista.

Kirkon mediasäätiön tarkoituksena on luterilaisen kirkon arvoperustalta lähtien edistää uskontoa ja elämänkatsomusta käsittelevien ohjelmien tekemistä ja levittämistä valtakunnallisissa medioissa.

"Syy on ihmisten iloita" (*Suomen Kuvalehti 49/2006)*

Kalevalan ensimmäinen painos ilmestyi 171 vuotta sitten. Tällä viikolla ilmestynyt inkeriläisen papin **Arvo Survon** kertoma *Korpikansan Akpkryfi Suur-Synty Kiesus* jatkaa eepoksena *Kalevalan* tarinaa. Siinä raamatulliset ja kristilliset teemat olivat harvinaisia, nyt Survon keräystyön tuloksena on luettavissa ne kertomukset, jotka **Lönnrot** joutui jättämään pois tai jotka eivät olleet hänen käytettävissään.

Survo on käynyt läpi kaikki Inkerin ja Etelä-Karjalan runot sekä muita Suomen ja Viron puolelta kerättyjä karjalaisia runoja. "Koin Apokryfin olevan hajallaan, mutta hyvin pitkälle jo olemassa. Omien

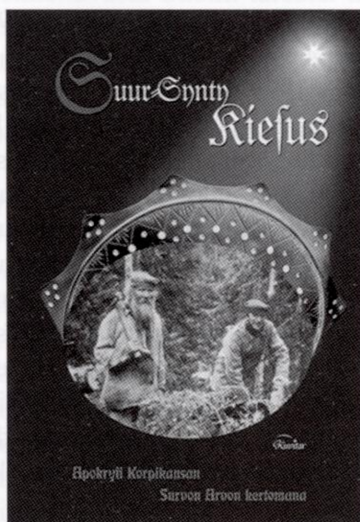
Tässä numerossa:

säkeitteni osuus jää alle 10 prosenttiin, ne ovat oikeastaan vain tarvittavia linkkejä johdannon muodossa."

Kalevalanmitta on syntynyt 2 500–3 000 vuotta sitten myöhäiskantasuomalaisten aikana. Survo kutsuu eepoksessaan näitä kansoja korpikansaksi. "Suur-Synty Kiesuksessa pyrin kansanrunouden tarjoamin keinoin kuvaamaan siirtymistä perinneuskosta kristinuskoon Kiesus-usko – vaiheen kautta."

Survo on toiminut yli 20 vuotta pappina Inkerin luterilaisen kirkon seurakunnissa. Tällä hetkellä hän on Inkerin kirkon lähetyspappi, jonka työkenttä ulottuu Virosta Volgan suomalais-ugrilaisten kansojen kautta aina Siperiaan saakka.

Teokseen on liitetty murresanasto ja kuhunkin runoon selostukset ja kommentit, jotka kuvaavat runojen ja ihmisten elämää jyrkkien muutosten vuosina.

Numero 3/2007 ilmestyy viikolla 11. Aineisto toimitukselle 16.2. mennessä.

Numero 4/2007 ilmestyy viikolla 16. Aineisto toimitukselle 21.3. mennessä.

Kansikuva: Arvo Survo aloitti kirjansa esittelyn laulamalla ja soittamalla kanneltaan.
Kuva Aino Malkki
(ks. juttu sivulta 8)

Pääkirjoitus

Toivo Iho

Kansallisarkistosta kajahti: inkerinsuomalaiset saivat hyvän ja kauan kaivatun joululahjan. Inkerinsuomalaisten sotavuosien ranskalainen visiitti Suomeen ja etenkin heidän raskas paluumatkansa selvitetään. Projektia ryhtyy vetämään FT **Lars Westerlund** ja sen käytännön toteutuksesta vastaa lukijoille ennestään tuttu FT **Toivo Flink**. Molempien herrojen tohtorien haastattelut pyrimme saamaan kevään numeroihin. Lehtemme kokee tämän työn tärkeimmäksi inkerinsuomalaisten menneisyyttä koskevaksi hankkeeksi, ja pyrkii tämän vuoksi tiiviisti seuraamaan sen edistymistä. Onnea ja menestystä toivotulle projektille!

Jo lehden tässä numerossa haastattelemme aiheesta **Lilja Kuivasta** ja luettavissa on myös **Pekka Termosen** muistelmia palautusmatkasta.

****

Tiedämme vallan hyvin, mitä tsaarivallalle tapahtui 90 vuotta sitten: se kaatui ja korvattiin; ensin maaliskuun kumouksen jälkeen väliaikaisella hallinnolla ja sitten lokakuun keikauksen jälkeen uudella tsaarivallalla. Tämän jälkeen kymmenvuotiskausittain laskien: 1927 ei kollektivisointia ollut vielä aloitettu, toisaalta vähän helpompi NEP-kausi oli jo takanapäin, ja uusi, valitettavan pitkäaikainen tsaari **Josef Stalin**, jo tukevasti vallassa.

Kymmenen vuotta myöhemmin Inkerin talonpoikaismaa oli valtavalla, aseiden uhalla aikaansaadulla näennäisriemulla pakkokollektivisoitu, ja kulakit toimitettu sinne, missä vilja ei kasvanut.

Vuonna 1947 Suomesta palautetut inkerinsuomalaiset olivat ehtineet miten kuten tottua karkotuspaikkojensa olikkeisiin – niin kuin helvettiin totutaan. Ruotsiin siirtyneet ryhtyivät pikku hiljaa opiskelemaan uuden maansa kieltä ja tapoja, ja Suomeen jääneet iloitsivat Pariisin rauhansopimuksesta: meitä ei varmaan enää palauteta!

Kymmenen vuoden mentyä ja Josefin vihdoin potkaistua tyhjää; tiettävästi suurmies viime töikseen kuunteli levyltä Mozartia - uusi **Hrusthev**-niminen tsaari oli alkanut varovaisesti rehabilitoida aiemmin tuomittuja, myös inkerinsuomalaisia.

Vuonna 1967 tsaarina oli Leonid, **Leonid Breznev**, ja tuntui siltä, että neuvostovalta jatkuu ikuisesti. Monet inkerinsuomalaiset olivat jo hyvän aikaa pikku hiljaa siirtyilleet lähemmäs vanhoja kotitienoita: Viroon, Karjalaan…

Sama meno jatkui kymmenen vuotta myöhemmin: Helsingissä oli tosin pidetty ETYK–huippukokous, jossa tsaari Leonid tuli luvanneeksi jotain ihmisoikeuksiin liittyvää, arveli tietenkin että kaikki tuollainen höpötys pystytään hoitamaan kuin Isä Aurinkoisen aikana.

Mutta maailmapa olikin muuttunut, ihmiset tiesivät enemmän ja tahtoivat myös, jopa neuvostokansalaiset ihmisoikeuksia. Kaikkien tuntemat vaiheet, aina **Reaganin** aloittamasta varustelukilvasta ja puolalaissyntyisestä paavista mahdotonta, siis demokratian istuttamista kommunismiin yrittäneeseen **Gorbatshoviin**, Berliinin muurin sortumiseen, Saksojen yhdistämiseen, Baltian maiden ja monien muiden irtautumiseen Neuvostoliitosta, joka sitten romahti. Läheskään kaikki tämä ei ollut tapahtunut vielä v. 1987, mutta tulos alkoi jo häämöttää.

Vuonna 1997 ensimmäiset inkerinsuomalaiset paluumuuttajat olivat jo olleet Suomessa 6–7 vuotta, jotkut heistä jo saaneet kansalaisuudenkin. Ja nyt, tänä vuonna järjestetään täällä taas eduskuntavaalit.

Yllä olevasta on varmaan ilmennyt, kuinka vaikeisiin vaiheisiin keskittynyt tsaarinvalta saattaa suurenkin maan viedä. Tsaareihin on vielä vähemmän varaa pienessä maassa, jota pitäisi taiten ohjailla. Kaikki ne, joilla äänioikeus on, äänestäkää eduskuntavaaleissa, mutta äänestäkää demokratian puolesta ja tsaarinvaltaa vastaan!

Inkeriläisten palauttaminen tutkitaan

www.yle.fi/uutiset 9.12.2006

Inkeriläisten palauttaminen Neuvostoliittoon tutkitaan. YLE Uutisten mukaan Suomen ihmisluovutuksia tutkiva projekti on saanut tutkimukselle rahoituksen vuosien odotuksen jälkeen.

Inkerin kansan kärsimys on Suomen historian kipeitä kohtia. Toisen maailmansodan aikana Suomeen siirrettiin Leningradin alueelta yli 60 000 inkeriläistä. Sodan jälkeen 55 000 lähetettiin takaisin Neuvostoliittoon. Siellä heitä odotti karkotus ankariin oloihin tuhansien kilometrien päähän. Inkeriläisten palauttaminen oli osa rauhansopimusta.

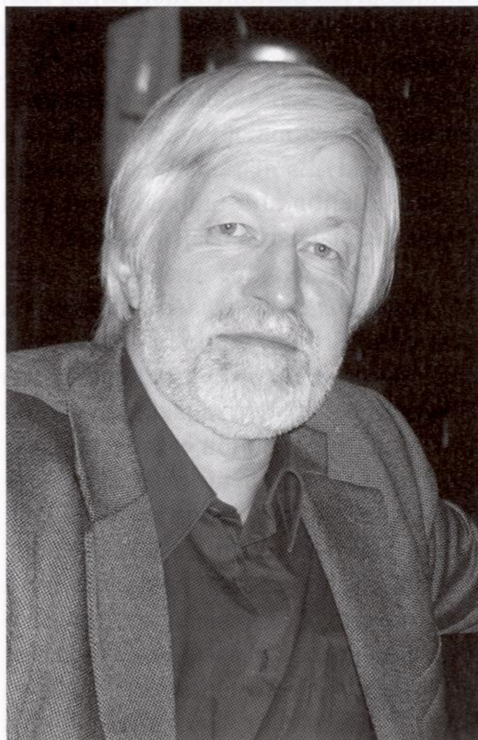
Suuri osa lähti Suomesta vapaaehtoisesti, sillä heille luvattiin paluu kotikyliin. Inkeriläiset petettiin. Inkeriläisten muutto Suomeen helpottui 1990-luvun alussa. Näin Suomi maksoi kunniavelkaansa.

Vuodenvaihteessa alkaa perusteellinen tutkimus karkotuksista. Tutkimuksen taustalla on maan hallitus. Työ tapahtuu Kansallisarkistossa. Kolmivuotinen tutkimus maksaa 230 000 euroa. Tietoa kerätään inkeriläisiltä sekä Suomen ja Venäjän arkistoista.

Inkeriläisten historia on ankara ja Neuvostojohdolla oli tavoitteensa, kun heidät siirrettiin pakolla ympäri maata.

Haastattelussa Arto Mustajoki

Katri Einamo, kuva Arto Mustajoki

Inkeriläisten Viestin numerossa 12/2006 julkaistiin Muut lehdet – osiossa Helsingin Sanomissa ilmestynyt juttu Pietariin rakennettavasta Suomi-talosta. Seuraavassa haastattelussa kysymme Pietarisäätiön hallituksen puheenjohtajalta, professori Arto Mustajoelta mitä hankkeelle ja hänelle itselleen nyt kuuluu.

Toimit Helsingin yliopistossa Venäjän kielen ja kirjallisuuden professorina. Miten olet tähän työhösi päätynyt?
Luin koulussa pitkän saksan ja menin yliopistoon opiskelemaan sitä. Isäni oli pappina Ilmajoella. Olin kiltti lapsi, mutta jotakin "jäynää" piti keksiä vanhemmille. Niinpä kasvatin parran ja rupesin opiskelemaan yliopistossa saksan ohella venäjää aloittaen alkeista. Siinä oli vanhemmil-

la ihmettelemistä! Valmistuttuani saksan kielen maisteriksi olin Leningradissa kaksi vuotta stipendiaattina ja suoritin laudatur-opinnot venäjässä ja melko pian myös tein lisensiaatintutkielman. Näin siirryin kokonaan venäjän kielen tutkijaksi. Väittelin suhteellisen nuorena, 33-vuotiaana, ja sitten tuli sattumoisin melko pian venäjän kielen professorin paikka auki. Sain sen kun muita hakijoita ei ollut, ja minulla oli väitöskirjan lisäksi valmiina jo yksi toinen kirja ja muita julkaisuja.

Millaisena näet venäjän kielen merkityksen tulevaisuudessa meillä ja maailmalla?
Venäjän merkitys Suomen naapurina kasvaa lähivuosina merkittävästi. Kehitystä auttaa Venäjän taloudellisen nousun myötä se, että meillä yhä useampi ihminen on alkanut suhtautua realistisesti Venäjään. Se koetaan mahdollisuudeksi eikä uhkaksi. Myös maailmanlaajuisesti Venäjän poliittinen ja taloudellinen rooli myös vahvistuu, mutta tämä ei välttämättä merkitse venäjän kielen merkityksen kasvua laajassa mitassa. Sen sijaan Suomessa venäjän kielen osaaminen korostuu jatkossa. Toivottavaa olisi, että nykyisen puolentoista prosentin sijasta ainakin 10 prosenttia suomalaisista osaisi venäjää.

Mitä tavanomainen työviikkosi pitää sisällään?
Professorin perustyö koostuu opetuksesta ja opinnäytetöiden ohjauksesta. Ohjaus vie ajallisesti paljon enemmän aikaa kuin varsinainen opetus. Meillä on suuri laitos. Venäjän kielen ja kirjallisuuden maistereita valmistuu joka vuosi parikymmentä. Noin puolet heistä kirjoittaa pro gradu -työnsä venäjän kielestä. Ohjaan heitä kaikkia. Lisäksi kirjoitetaan väitöskirjoja; tänä vuonna niitä on tullut kaksi. Professorin työhön kuuluu myös oma tutkimus. Viimeisen vuoden aikana minulta on ilmestynyt viisi venäjänkielistä artikkelia ja yksi kirja Moskovassa. Laitoksen johtajana on lisäksi aika paljon hallintotyötä, toisin sanoen asioihin perehtymistä, suunnittelua, palavereita, kokouksia, sähköpostikirjeenvaihtoa, päätöksiä ja niiden valmistelua. Viimeiset kuusi vuotta olen ollut myös Suomen Akatemian yhteiskunnan ja kulttuurin tutkimuksen toimikunnan puheenjohtaja. Se on merkinnyt kotimaisten kokouksien lisäksi kuukausittaisia matkoja eri puolelle Eurooppaa. Olen myös venäjänopettajien kansainvälisen assosiaation varapresidentti, mikä sekin aiheuttaa joitakin matkoja vuodessa.

Ketkä tai mitkä ovat tärkeimmät yhteistyökumppanisi?
Laitoksellamme käy paljon ulkomaalaisia tutkijavieraita. Joidenkin kanssa on myös konkreettisempaa yhteistyötä. Voronežin yliopiston professorin **Iosif Sterninin** kanssa olen kirjoittamassa kirjaa suomalaisen ja venäläisen keskustelukulttuurin eroista. Jekaterinburgilaisen professorin **Irina Veprevan** kanssa tutkimme venäjän kielen muotisanoja. Laitoksemme on mukana kahdessa eri projektissa Keski-Aasiassa. Yhdessä niistä selvitämme sikäläisiä kielieloja ja toisessa kehitämme humanististen tieteiden roolia yliopistoissa. Etsimme yhteistyöpartnereita myös yritysmaailmasta ja julkiselta sektorilta. Opiskelijat ovat valmiita tekemään pro gradu -töitä, joiden tuloksia voidaan hyödyntää "elävässä elämässä".

Mitkä ovat suurimmat haasteet ja mikä on toisaalta kiinnostavinta työssäsi?
Suurimmat haasteet liittyvät tiukkoihin budjettiraameihin ja niistä johtuviin vaikeisiin henkilöstöpoliittisiin ratkaisuihin. Kiinnostavinta on se, että jokainen päivä

on erilainen. Kohokohtia ovat mielenkiintoiset keskustelut opiskelijoiden tai kollegoiden kanssa, hyvin tehdyt opinnäytteet – ja kun joku siteeraa tutkimustasi. Laitoksena meillä on ollut paljon yhteisiä ilon hetkiä. Laitos on kaksi kertaa valittu valtakunnalliseksi perus- ja jatkokoulutuksen laatuyksiköksi. Tutkimuksen arvioinnissa saimme maksimipisteet.

Miten päädyit Pietarin Suomi-talo -projektiin ja mitä ao. projektille nyt kuuluu?

Kun minua pyydettiin vuonna 2005 Pietari-säätiön hallituksen puheenjohtajaksi, lupauduin tehtävään autuaallisen tietämättömänä, mikä minua odotti. Kuvittelin, että hallitus saattaa keskittyä kulttuuritoiminnan kehittämisen ideointiin, mutta aika on mennyt melkein kokonaan talohankkeen valmistelussa. Toisaalta talohanke on niin hieno asia Suomen kannalta, että on ollut jo nyt palkitsevaa olla prosessissa mukana. Suurimman taakan prosessista ovat kantaneet Pietarin päässä instituutin johtaja **Helena Autio-Meloni**. Säätiön puolelta päävastuussa neuvotteluissa on ollut varapuheenjohtaja **Olli Härmänmaa**. Konsulaatti on auttanut kovasti ja monet muut tahot samaten.

Onko tästä ollut hyötyä tieteellisessä työssäsi yliopistolla?

Ei vielä. Mutta odotan, että tutkija-asuntolasta on hyötyä jatkossa Venäjä-tutkijoille. Varmaan Suomi-talo kokonaisuudessaan erilaisine mahdollisuuksineen lisää kiinnostusta Pietariin ja koko Venäjään.

Miltä omat ja Pietarin Suomi-talon tulevaisuudensuunnitelmat näyttävät?

Suomi-talosta tulee upea suomalaisuuden näyteikkuna. Toivon ja uskon niin. Niin ollen sen suhteen kaikki näyttää ainakin tällä hetkellä hyvältä. Itselläni on erilaisia tutkimus- ja kirjasuunnitelmia, mutta vasta aika näyttää, miten ne onnistuvat.

Mikä on suhteesi inkeriläisyyteen?

En ole asiaa aikaisemmin miettinyt, mutta kaksi kosketuspintaa tulee mieleen. Muistan että kotonamme vieraili usein **Aatami Kuortti**, joka oli inkerinsuomalainen saarnamies ja sittemmin evankeliumiyhdistyksen matkapappi. Hän on kirjoittanut kirjoja Inkeristä, joista mm. *Kirkossa, keskitysleirillä, korvessa* on meilläkin kotona kirjahyllyssä. Toinen tuoreempi tapaus liittyy laitoksemme jatko-opiskelijaan, joka on inkeriläinen paluumuuttaja. Hänellä tosin itsellään on venäjä äidinkieli. Fiksu kaveri, jonka kanssa olemme kirjoittaneet yhteisiä tieteellisiä artikkeleitakin.

Terveisesi Inkeriläisten Viestin lukijoille?

Identiteetti, kuuluminen johonkin ryhmään, on jokaiselle ihmiselle tärkeä asia. Sen vuoksi sitä kannattaa vaalia.

Arvo Survo ja perinnerunous

Hannu Pelkonen, kuvat Aino Malkki

Suur-Synty Kiesus
Apokryfi Korpikansan Survon Arvon kertomana
Kuvitar, Tampere 2006. Sid. 222 sivua

Teos julkistettiin 7.12.2006 Karjalatalon yläsalissa. Aikaisemmin **Arvo Survolta** ovat ilmestyneet *Itku Inkerille* (1992) ja *Inkerehen Korpimessu* (1996). Tilaisuus oli herättänyt mielenkiintoa, Karjalatalon yläsali kuhisi pullollaan väkeä. Ensin tulijoille tarjottiin kahvia ja ruis-puolukkapiirakoita. Taustalla televisiossa pyöri ohjelma Inkerinmaalla esiintyneistä Sampo-koruista; niitä sekä muitakin perinne-esineitä oli näytteillä ja myös ostettavissa. Ihmiset keskustelivat innokkaasti, jotkut valokuvasivat eri tilanteita ja toiset tekivät kauppaa.

Varsinaisen tilaisuuden aluksi Arvo Survo soitti kanneltä ja lauloi "Mitä otan virrekseni…" **Satu Väätäinen** juonsi ohjelman, ja myös Karjala-liiton sihteeri toi tervehdyksen tilaisuuteen. Arvo Survo kertoi uuden kirjansa synnystä ja runojen keräämisestä. Hän toivotti kaikki tervetulleiksi tilaisuuteen. Valtioneuvos **Riitta Uosukainen** lausui tunnustuksen sanoja kirjan tekijälle. Hänen mielestään Arvo Survo on kyennyt yhdistämään papin työn ja folkloristiikan, teologian ja kansatieteen, kristinuskon ja luonnonuskon, oikeastaan myös menneen ja tulevan. Värikkääseen tapaansa Uosukainen ilmaisi myös henkilökohtaisia tuntemuksiaan ja asenteitaan teoksesta.

Suuri-Synty Kiesus -kirjan alussa on Arvo Survon "Sanasia saatteheksi" ja sitten professori **Pekka Laaksosen** kirjoitus Lukijalle. Jaksojen "Mitä otan virrekseni" ja "Näyn näkivät taivahalla" jälkeen seuraavat 70 runoa, jotka on jaettu ryhmiin seuraavasti:

Arvo Survo esitteli kirjaansa vieressään valtioneuvos Riitta Uosukainen

1–11 Syntyi Synty Ristukseksi
12–22 Osa orvon on Jumala
23–34 Valo voittaapi pimiän
35–45 Maille ristimättömille
46–55 Ilman Inkere näkyypi
56–70 Ylim-Onne on ylinnä

Kirjan lopussa on "Ku on kirjainten takana" ts. selitys käytetyistä lyhenteistä, joukossa kyllä erikoisia ja tavallisuudesta poikkeaviakin. Jaksossa "Mitä tuon sanan takana" Survo selittää vaikeita sanoja ja käsitteitä, mm. virolais-, venäläis-, balttilais-, vatjalais- ja inkeroisperäisiä sekä germaanisia lainoja. "Tietoja Tieltä tullehia" sisältää taustoja, selityksiä ja kommentaareja asioista ja tilanteista. Viimeinen kappale "Taustoja tämän teoksen" sisältää lähinnä kirjallisuusluettelon.

Survon kirja on mittavan työn tulos. Se on niin laaja, että mukaan mahtuu joitakin

Satu Väätäinen, Karjalanliiton edustaja Mervi Piipponen, kirjan tekijä Arvo Survo ja valtioneuvos Riitta Uosukainen

puutteitakin: sanasto ei ole kokonaan aakkosjärjestyksessä, kaikkia vaikeita termejä ei ole selitetty, joitakin kirjoitusvirheitäkin esiintyy jne. Teoksen sisältöä voinee kokonaisuudessaan pitää siirtymisen kuvaamisena luonnonuskosta kristinuskoon.

”Paikoilla papittomilla, mailla ristimättömillä” voidaan pyydellä:” Tulkohon Jumalan valta, pahan valta vaipukohon!” Mutta teos kertoo myös piispa **Henrikistä**, **Eerik-kuninkaasta**, **Lallista**, **Kertusta** ja **Nousiaisista**. ”Tule tänne Synty Kiesus, astu auttava Jumala tänne sinnuu tarvitahan ja tänne veätetähän, Jumalan sulalla suulla, Herran-hengellä hyvällä.” Ja niin rakennetaan kirkko, on Pipli (Raamattu), kylät kokoontuvat. ”Mikält kuului kirkon kellot sikälti paha pakeni.” Kirkkovuosi syntyy. ”Siell on aina Joulujuhla, uskovien Uusi Vuosi, Isän lasten Laskiainen, pilvein päällin´Pääsiäinen.” Joulua kuvataan meille tuttuun tapaan:” Tule meille Tuomas-kulta, tuoppa Joulu tullessasi, kyll´on kystä aitassamme, paljon pantuna eloa.”

Iloita saa, mutta kalleimmasta asiasta ei saa olla huoleton. ”Synneiss´ken levolle käypi, armosta putoaa poies!” On tarpeen rukoilla:” Anna, Luoja, suo Jumala, anna onni ollaksemme, hyvin ain eleäksemme, kunnialla kuollaksemme suloisessa Suomenmaassa, kaunihissa Karjalassa!” (ja Virossa, Liivinmaalla, Vepsässä, Vatjassa, Ingermaassa). Runot päättyvät:” Peri meitä, Ristus Kiesus, tuonne taivahan ilohon; siell´ on talti taivahissa, ilo Kiesuksen tykönä! Ei sinne rahalla männä, eikä kullalla kuleta, raitis tie on rahattaki, tie siliä tengattavaksi.”

Arvo Survo on tehnyt suurtyön. Häntä esittivät laajat piirit piispaksi, kun Inkerin kirkko itsenäistyi vuoden 1992 alusta. Samoin oli laita, kun suomalaisen **Leino Hassisen** jälkeen tarvittiin seuraavaa johtajaa Inkerin kirkkoon 1996. Survo valitsi kuitenkin toisen tien, ja tavallaan sen seurausta on myös nyt julkaistu teos.

Kirjasta lisää Muut lehdet – osiossa.

Kupanitsasta Boråsiin

Pekka Termonen muistelee

Toivo Iho

Pekka Termonen ei kuulu paluumuuttajiin, vaan hän päätyi Ruotsiin saatuaan v. 1968 kutsun Suomeen Nousiaisten isäntäväeltään, mistä hänet käytiin noutamassa Ruotsiin.

77-vuotias Kupanitsan seurakunnan Röllön kylässä syntynyt Pekka Termonen muistelee elämänsä vaiheita. Hän aloittaa muistelunsa vuodesta 1934, jolloin hän oli 5-vuotias. Pekan muistojen mukaan Röllön kylässä oli silloin 60 henkeä, lisäksi muualta paenneita 15 henkeä. Kolhoosi muodostettiin Röllön kylään syksyllä 1935. Ennen kolhoosiin liittymistä kaikki kyläläiset teurastivat liiat lehmät, ja jättivät itselleen vain kolhoositalouden sallimat yhden lehmän ja yhden hevosen; kolhoosiin annettiin vasikat.

Pekka Termonen alkoi koulunkäynnin suomalaisessa koulussa Kupanitsassa 8-vuotiaana v. 1937. Hän kertoo: "Opettaja oli **Katri Riipinen**. Hänet vangittiin saman vuoden joulukuussa, ja opettajaksi tuli seuraavan vuoden alusta **Aischa Alja Ustinova**, ja opetuskieleksi vaihtui venäjä." Vapunpäivää v. 1938 samoin kuin marraskuun 7. päivää koulu vietti näin: "Koko koulun piti aamulla marssia kolmen kilometrin matka Vrangelin hoviin Torosovaan, siellä v. 1919 kaatuneiden punaisten veljesten haudalle. Siellä kommunistit saarnasivat klo 14 saakka, että he hävittävät kaikki valkokaartit." Marraskuussa oli kurja ilma: "Silloin satoi; me märkinä ja nälkäisinä tulimme kotiin Röllölle."

Pekan isä, **Pietari Termonen** oli osallistunut vuoden 1919 tapahtumiin kenraali **von Liewenin** valkoisissa joukoissa ratsutiedusteluosaston johtajana ja tuonut kotiin kiväärin. Kesällä 1938 isä vangittiin, ja myöhemmin tultiin etsimään hänen asettaan, jota ei löydetty. Seuraavana päivänä kävi näin: "Meille tuli avoautossa kolme miliisiä äitiä vangitsemaan. Leikin pihalla, ja äiti tuli miliisien saattamana puolivuotias **Elsa** sylissään. Äiti nousi autoon ja nosti kätensä hyvästiksi meille. Menin tupaan, missä **Juhana**-veli ja sisko itkivät. Minä sanoin: Juhana, älä itke, kun kasvan suureksi, niin säremme miliisien autot. Juhana löi minua ja sanoi: Ole hiljaa, noista sanoista meidät viedään Siperiaan. Sitten tuli ristäitini **Katri Marttila** ja vei meidät Kupanitsan kirkolle. Kaksi päivää oli äiti vangittuna."

Pekka Termonen kuvailee perheen elämää tästä eteenpäin: "Meillä oli puoli hehtaaria maata; siihen istutettiin perunaa. Lehmästä tuli antaa valtiolle 300 litraa maitoa ja 30 kg lihaa; lihan voi maksaa rahana. Kylien kaupoissa oli harvoin leipää, niinpä äiti kävi vähintään kerran viikossa Leningradissa maitoa myymässä ja osti leipää. Baltian asemalla miliisit tarkastivat kaikki maidonmyyjien tavarat; kenellä oli leipää yli sallitun määrän, häntä sakotettiin. Miliisit kirosivat tsuhnia, jotka syöttävät leivän lehmille. Äitiäkin sakotettiin, koska hänellä ei ollut aluksi passissaan merkittyinä lapsia, jolloin olisi voinut tuoda enemmän leipää."

Elokuussa 1941 saksalaiset valloittivat Kupanitsan. Vuonna 1943 avautui asukkaille mahdollisuus siirtyä Suomeen. Pekka Termonen oli tästä hyvillään, vaikka kaikki eivät siirrosta pitäneet.

Termoset sijoittuivat Nousiaisiin, tuolloin 15-vuotias Pekka oli töissä Koljolas-

sa, **Taimelalla**. Talon väki taisi arvostaa Pekkaa, koska isäntä oli pyytänyt häntä jäämään heille, kun Pekka ei ollut halukas lähtemään paluumatkalle, pois Suomesta. Pekka yritti taivutella äitiään olemaan lähtemättä. Se ei auttanut: "Äiti kertoi venäläisten upseerien sanoneen, että nyt lähtevät viedään kotiin, mutta ellei lähde, viedään Siperiaan." Pekan sisar **Sonja** ajatteli toisin: "Sonja oli iloinen ja arveli, että Pekkaa Taimelat maanittelevat jäämään Suomeen, mutta minä sanoin, ettei minua kukaan ole maanitellut; minä vain en mene kolhoosiin enkä leipäjonoon." Tähän Sonja: "Menen kotiin, en kolhoosiin, vaan menen linnaan (kaupunkiin) töihin, sie jäät tänne ottopojaksi ja rengiksi." Minä vastasin: "Menkää työ sinne paratiisiin, minä jään tänne." "Yli kahteen viikkoon en käynyt äidin luona, mutta lopulta päädyin kuitenkin äidin matkaan, viime hetkellä ehdin junaan, jossa muu perhe oli, ja äiti torui minua."

Pekka Termonen kuvaa matkaa pois Suomesta: "Kun tulimme Vainikkalaan, suomalaiset jakoivat reikäleipää ja juustoja. Sitten joka vaunun luo ajoi vaunu, jossa oli halkoja. Inkeriläiset sanoivat, ettei puita tarvita, koska huomenna ollaan jo kotona. Viipurissa meille sanottiinkin, että meidät viedään Rybinskiin! Viipurin asemalla käskettiin niitä, jotka olivat olleet Saksan tai Suomen armeijassa, tulemaan pois junasta. Sanitäärien suorittaman täitarkastuksen jälkeen meiltä otettiin pois puukot ja sellaiset valokuvat, joissa oli Saksan tai Suomen univormuihin pukeutuneita. Myös virsikirjat haluttiin pois, mutta ainakin meidän vaunussa siitä luovuttiin, kun tarkastajille sanottiin, että nämä ovat kirkollisia kirjoja, ja uskonnonharjoitus Venäjällä on luvallista."

Matkan kuvaus jatkuu: "Päivän olimme Viipurissa, missä meille näytettiin pari elokuvaa. Seuraava pysähdyspaikka oli Leningrad, jossa viivyimme päivän. Seuraava etappi, jossa myös viivyimme päivän, oli Bologoe. Seuraavana aamuna olimme perillä Rybinskissä, missä oli vietettävä koko päivä. Miliisit ottivat silloin meiltä pois perunat. Meidät oli jo aiemmin määrätty sijoitettaviksi erääseen alueella olevaan kolhoosiin. Rybinskin asemalla saimme lautasellinen hapanta kaalia ja palan leipää."

Pekka Termonen kertoo matkasta Rybinskin asemalta eteenpäin: "Me läksimme illalla myöhään, lapsia ja tavaroita varten oli hevoskyyti, me muut kävelimme 30 kilometriä Miljusinaan; aamulla olimme kyläneuvoston ruokalassa. Siellä vähän nukuimme, saimme taas lautasellisen hapanta kaalisoppaa ja palan ruisleipää, minkä jälkeen alkoi 6 kilometrin matka sijoituspaikkaamme. Meitä vastassa oli yhdellä hevosella minua 2 vuotta vanhempi poika. Matkalla tätini kysyi pojalta, onko teillä saunoja vai missä peseydytte? Vastaus: Me kylvemme uunissa!"

Kertomus jatkuu: "Jouluna 1944 meille inkerinsuomalaisille annettiin 5 kg ruisjauhoja henkeä kohti, ja lehmille heiniä." Työkin alkoi: "Minut määrättiin yhdessä meitä vastaan tulleen pojan kanssa vetämään hevospelillä hirsiä, joita olivat sahanneet ukrainalaiset ja valkovenäläiset sotilaat. Lastasimme rekeen 2 hirttä ja veimme meren jäälle, kaksi kuormaa päivässä. Hirsistä sotilaat tekivät häkkejä, jotka täytettiin polttopuilla; jäiden lähdettyä häkit vietiin Moskovaan. Joka viikko saimme ostaa 2 kiloa ruisleipää."

Kesäaikana työ vaihtui kolhoosin työksi: "Hirsien vedätyksen jälkeen olin puimassa pellavia, ja tämän jälkeen kyntötöissä." Pekka itse oli jo sen ikäinen, ettei hän mennyt kouluun, mutta nuoremmat inkerinsuomalaiset menivät. Koulussa heitä lyötiin ja kiusattiin, Pekan arvelun mukaan tämä johtui osittain siitä, että paikallinen käsitys oli, että he ovat Suomen suomalaisia; siis vihollismaan väkeä.

Näytelmä Inkerin suuresta pojasta Martti Rautasesta

(Juttu ilmestynyt eri nimellä Hyvinkään seurakunnan Kirkonmäeltä-lehdessä 26.10.2006)

Jouni Laine ja Jorma Ersta
Kuva Jorma Ersta

Hyvinkäällä kesäkuussa 2007 pidettävien Lähetysjuhlien ohjelmatarjonta tulee olemaan runsasta. Paikallisena erikoisuutena tullaan esittämään Hyvinkään seurakunnan Teatteri Betan kesäteatterinäytelmä **Martti Rautasesta**.

Martti Rautasen työpanosta pidetään Suomen lähetyshistorian suurimpana ja todennäköisesti koskaan ylittämättömänä. Martti Rautanen, afrikkalaiselta nimeltään Nakambale, teki valtavan pellonraivaustyön Lounais-Afrikassa,

Kirjailija Kirsti Ihamäki ja kirkkoteatteriohjaaja Jouni Laine pohtivat Nakambale-näytelmän toteutusta Rautatiemuseon puistossa.

nykyisessä Namibiassa, vuosina 1870–1926.

Kirjailija **Kirsti Ihamäki** tutustui syyskuun lopussa Rautatiemuseon kesäteatterialueeseen, jossa kirkkoteatteriohjaaja **Jouni Laine** esitteli hänelle suunnitelmiaan ensi kesän näytelmän rakenteista. Laine suunnittelee ja dramatisoi Nakambale-näytelmää ja dramatisoinnissa on mukana kaksi Kirsti Ihamäen käsikirjoitusta. Kyseessä ovat Frieda-oopperan libretto ja Rautaset, yksinäytöksinen pienoisnäytelmä **Frieda** ja Martti Rautasen elämästä.

– Kävimme aiheesta muutaman vauhdikkaan ja innostavan puhelinkeskustelun ja Kirsti Ihamäki lähetti minulle kaksi mapillista aiheeseen liittyvää tekstimateriaalia. Mukana oli muun muassa Friedan libreton alkuperäisteksti, Jouni Laine kertoo.

Näiden tekstien avulla Laine on rakentanut kesäteatterikäsikirjoituksen, jota hän kävi läpi Ihamäen kanssa rautatiemuseolla. Keskustelijat eivät aina malttaneet pysyä paikoillaan, vaan kohtauksia oli pakko esittää vuoroin toisilleen.

Kirsti Ihamäki toimi 1960-luvulla kymmenen vuotta lähetystyöntekijänä Ambomaalla. Siksi hän saattoi opettaa Laineelle monien kohtausten sisältöä ja paikallissanojen merkitystä. Molemmat jäivät innolla odottamaan lopullisen käsikirjoituksen valmistumista. Suunnitelmissa on esittää näytelmä kolme kertaa lähetysjuhlien aikana.

Fakta:

Martti Rautanen (10. marraskuuta 1845, Novasolka, Inkerinmaa - 19. lokakuuta 1926, Olukonda, Namibia) oli Suomen luterilaisen kirkon lähetystyön pioneeri, joka vuonna 1868 lähti neljän työtoverinsa kanssa lounaiseen Afrikkaan Ambomaalle (nykyiseen Namibiaan) lähetyssaarnaajaksi. Siellä hän toimi yli 56 vuotta vuonna 1880 Olukondaan perustamansa lähetysaseman johtajana, raamatunkääntäjänä sekä opetus- ja kasvatustyössä. Rautanen oli myös tunnustettu virsirunoilija ja kansantieteilijä, joka antoi arvoa ambomaalaisten omalle kulttuurille. Vähän ennen kuolemaansa hänet vihittiin Helsingin yliopistossa teologisen tiedekunnan kunniatohtoriksi. Rautanen sai paikallisilta lempinimen Nakambale, joka tarkoittaa ”sitä joka pitää hattua”. Rautanen tunnettiin Nakambalena niin hyvin, että nimi kirjoitettiin jopa hänen hautakiveensä.

Rautanen syntyi Inkerinmaalla maaorjan perheeseen. Vuoden 1863 kesäkuussa hän lähti äidin ja rippi-isän rohkaisemana Helsinkiin, vuotta aikaisemmin toimintansa aloittaneeseen Suomen lähetysseuran lähetyskouluun. Sieltä hänet lähetettiin 24. kesäkuuta 1868 ensimmäisten suomalaisten mukana Ambomaalle, jossa hän vuonna 1872 meni naimisiin saksalaisen lähetyssaarnaajan **Frans Kleinschmidt**'in tyttären Friedan kanssa. Rautaset saivat paljon lapsia, mutta moni kuoli jo pienenä malariaan.

Tietolähde: Wikipedia

Asunnan talosta Keuruulta parinkymmenen neliön mökkiin Kaliniiniin

Haastattelussa Lilja Kuivanen

Toivo Iho

Milloin sinut ja perheesi palautettiin Neuvostoliittoon? Kuinka vanha olit silloin?
Meidät palautettiin Neuvostoliittoon 6. tammikuuta 1945. Olin silloin 11-vuotias.

Kerro perheesi ajasta Suomessa ennen palaamistanne Neuvostoliittoon.
Saavuimme Suomi – laivalla Hankoon 5.5.1943, josta meidät pian siirrettiin Loimaan leirille. Leirin päärakennus sijaitsi mäntyjä kasvavalla hiekkaharjulla, josta näkyi alempana sijaitseva kauppala. Sain siellä ollessani upouuden värikkään aapisen, jota mielelläni selailin ja lueskelin. Vaikka olinkin käynyt edellisenä vuonna virolaista koulua, ei siellä kuitenkaan sota-aikana mitään kirjoja jaettu. Viivyimme leirillä vajaan kuukauden, sillä maataloudessa oli työvoimasta suuri pula ja jo kesäkuun alussa perheemme pääsi Keuruun tienoille **Asunta**-nimiseen taloon.

Isäni oli ennen sotaa käynyt Leningradissa tehtaalla töissä, mutta kyllä häneltä maataloustyötkin sujuivat, olivathan hänen esivanhempaansa vuosisatojen ajan olleet aitoja talonpoikia. Asunnan maat olivat alueen laajimpia ja siellä oli jo ennestään töissä venäläinen sotavanki. Talossa oli isännän ja **Vasili**-vangin lisäksi vain naisia ja lapsia, koska omat aikuiset pojat olivat rintamalla. Isäni ja Vasili hoitivat yhdessä kaikki peltotyöt.

Talon pihapiiri oli sopusuhtainen: se oli kuin aito ulkomuseo, jossa oli tilava hirsinen asuinrakennus, mahtava kivinavetta, kauniita aittoja ja sauna sekä kaiken taustalla ikimetsää. Tämän lisäksi talon maihin kuului myös järvi. Isäntäväki otti meidät tavallaan perheeseensä, me söimme samassa pöydässä ja meille lahjoitettiin tai ommeltiin tarvittaessa vaatteita. Myös talon sukset ja potkurit olivat talvella vapaasti käytettävissämme. Siinä talossa opin ymmärtämään mitä demokratia käytännössä tarkoittaa, vaikka en itse termiä vielä tuntenutkaan.

Syksyllä menin noin parin kilometrin päässä olleeseen kyläkouluun, joka oli pieni ja kodikas. mutta tällaisessakin syrjäisessä koulussa oli järjestetty kouluruokailu ja saimme siellä päivittäin lämpimän aterian. Opinnot sujuivat ihan hyvin, joskus vaan hieman ihmeteltiin kun satuin käyttämään inkeriläisiä murresanoja. Ajan mittaan kirjakieleni kohentui. Seuraavana syksynä ei enää kauan koulua käyty. Syyskuussa ei opetusta ollut, sillä muistaakseni koululaisetkin osallistuivat perunanostoon ja välirauhan allekirjoituksen myötä nousivat eteemme muut murheet.

Kuka perheestäsi kävi kuuntelemassa valvontakomission tiedotustilaisuutta?

Mitä hän kertoi siitä? Saitko sellaisen kuvan, että perheesi piti Inkeriin palaamista selvänä asiana?
Sota-aikana perheemme koostui seitsemästä hengestä, johon kuului minun lisäksi isäni ja nuorempi sisareni sekä isäni sisar kolmen lapsensa kanssa. Valvontakomission tiedotustilaisuudessa kävi tätini ja hän kertoi siitä muille perheemme jäsenille. Hänen kertomuksestaan sain sellaisen käsityksen, että palautus ei ollut pakollista. Tätini itsekin oli sitä mieltä, ettei paluumatkalle pitäisi lähteä, mutta hänen aikuinen **Olga** -tyttärensä oli eri mieltä, sillä hänen aviopuolisonsa oli työarmeijassa Neuvostoliitossa. Tätini taipui lopulta tyttärensä tahtoon ja me isämme kanssa seurasimme mukana.

Paljonko väkeä oli siinä junavaunussa, jossa matkustitte? Milloin ja miten vaunussa olleille kävi selväksi, että matka viekin muualle kuin Inkeriin? Tiedotettiinko asiasta jotenkin virallisesti? Miten tietoon suhtauduttiin?
Juna oli koottu tavallisista tavaravaunuista, joihin oli laitettu lavitsat. En tiedä tarkkaan paljonko vaunussa oli väkeä, ehkä noin 25–30 henkeä. Tila ei kuitenkaan tuntunut kovin ahtaalta. Vaunussa oli ikkunaluukku, josta seurasimme matkamme etenemistä. Koko matkan aikana ei ollut muistaakseni minkäänlaista virallista tiedotustilaisuutta, josta olisi selvinnyt mihin todella oltiin menossa. Mutta koska Suomessa jo ennen lähtöä meille oli luvattu paluu kotiseudulle Inkeriin, seurasi isäni Viipurin jälkeen ikkunasta tarkkaan junan reittiä. Matkalla oltiin öiseen aikaan, mutta isäni huomasi kumminkin, ettei oltu suinkaan menossa Leningradiin vaan sen ohi. Aamulla hän kertoi havainnoistaan meille ja mieliala vaunussa oli sen mukainen.

Kauanko matkanne kaikkiaan kesti ja miten se sujui?
Matkamme kesti kolme vuorokautta. Ensimmäinen pysähdys oli seuraavana aamuna Viipurissa, jossa tarkastettiin matkustajat sekä matkatavarat ja takavarikoitiin suomenkielinen kirjallisuus ym. Sen jälkeen me pääsimme laiturille jaloittelemaan ja katselemaan tuhottua kaupunkia. Puoleksi tuhoutuneesta asemahallista kuului musiikkia ja siellä tanssittiin. Muita lepotaukoja tai pysähdyksiä ei sitten muistaakseni ollutkaan. Kolmantena iltapäivänä saavuimme jo meille tarkoitettuun määränpäähän Kalininin (Tverin) alueelle. Ruokailuja matkan aikana ei järjestetty. Päätösasemalla näkyi kyllä olevan ämpäreissä keitettyjä kaalinlehtiä, sillä kaalikeitoksi niitä mustuneita lehtiä ei voinut nimittää. Kukaan inkerinsuomalaisista ei niitä maistanut. Ennen lähtöä olimme kyllä saaneet Suomesta kolmen vuorokauden eväät.

Kun pääsitte määränpäähän, saitteko mitään informaatiota asunnosta, mahdollisesta työpaikasta tms.? Kauanko kesti ennen kuin saitte edes jotenkin vakinaistettua olonne?
Kun juna pysähtyi suunnilleen Leningradin ja Moskovan puoliväliin Sandolovon asemalle, meidät siirrettiin asemarakennukseen. Minkäänlaista yhteistä informaatiotilaisuutta ei järjestetty. Kuten myöhemmin selvisi, ainoat mahdolliset työpaikat olivat alueen kolhooseissa ja nyt kolhoosien edustajat valitsivat tarjolla olevaa työvoimaa. Perheet ripoteltiin yksitellen suurien välimatkojen päähän toisistaan, ettei niillä olisi minkäänlaisia yhteyksiä keskenään. Asuntona oli parhaassa tapauksessa tyhjillään oleva mökki tai yhteismajoitus isäntäperheeseen. Meidän 7-henkinen perheemme sai pienen tyhjillään olevan noin 20 neliö-

metrin mökin. Niissä olosuhteissa, johon jouduimme, ei ollut mitään toivoa edes minimitoimeentulosta.

Milloin menit kouluun ja millaisena koit koulun? Opitko venäjän nopeasti? Kiusattiinko sinua paljon?
Kouluun menin saman vuoden tammikuussa heti talviloman päätyttyä. En ollut sitä ennen käynyt venäläistä koulua enkä koskaan opetellut venäjää, puhekieli vaan tarttui ympäristöstä. Äitini kyllä muistutti aina kun joskus yritin sanoa jotakin venäjäksi, että ”koton luajitaa suomee”. Nyt jouduin suomalaisesta koulusta venäläisen koulun kolmannelle luokalle. Onneksi opettaja käsitti tilanteen ja antoi meille sisareni ja serkkuni kanssa jonkun aikaa tukiopetusta. Varsinaista kiusaamista en kokenut, pientä vahingoniloa penkkinaapurini taholta silloin tällöin kylläkin kun hän sattui huomaamaan kirjoitusvirheeni. Seuraavana vuonna emme enää tukiopetusta tarvinneet.

Milloin vanhempasi pääsivät töihin ja minne? Miten kuvailisit Neuvostoliitossa viettämänne ajan ensi vaiheita?
Saavuimme pakkosiirtoalueelle keskellä talvea, jolloin varsinaisia maataloustöitä ei tehty. Paikallisetkin kolhoosilaiset ansaitsivat kesäaikana työpäivältä vain noin 200 gr. viljaa. Sillä ei perheettä elätetä, elanto oli hankittava muualta. Isäni ja tätini poika sahasivat ja pilkkoivat kolhoosilaisille puita, Olga-serkkuni neuloi tilauksesta kyläläisille. Tätini vaihtoi perheemme arvoesineet ja osti lehmän, josta tuli meidän varsinainen elättäjämme. Kesällä oli kyllä pakko tehdä melkein palkatonta kolhoosityötäkin, koska sitä vartenhan meidät sinne oli tuotu.

Ensi vaikutelmat elämästä näissä oloissa olivat ankeita. Oli sellainen tunne kuin olisimme siirtyneet keskiaikaan. Paikkakunnalla ei ollut sähköä, kylässä ei ollut saunaa eikä lähettyvillä myllyä. Jyviä jauhettiin kivisellä käsimyllyllä. Keväällä kerättiin kolhoosin pellolta jäätyneitä perunoita, joita lisättiin leipätaikinaan jne.

Yritittekö pyrkiä Inkeriin ja millä menestyksellä?
Isäni ei yrittänytkään pyrkiä Inkeriin, koska tiesimme, että saksalaiset olivat jo sota-aikana meidän poissa ollessamme purkaneet uuden talomme rintaman tarpeisiin. Tädin ja Olga-serkun talot olivat uusien asukkaiden käytössä ja käydessään siellä täti sai käskyn poistua kotikylästään 24 tunnissa. Vuoden 1946 kesänä perheemme muutti Viroon, mutta v.1949 oli sieltäkin lähdettävä Itä-Karjalaan.

Miten otitte vastaan tiedon Stalinin kuolemasta?
En osannut odottaa, että aivopestyt neuvostoihmiset surisivat Stalinia niin tosissaan. Suhtauduin Stalinin kuolemaan melko viileästi, koska vielä ei ollut ennustettavissa muutosta parempaankaan. Samalla tavalla ajattelevia nuoria oli harvassa ja pidin mielipiteeni ominani. Kesti kolme vuotta ennen kun muutoksen suunta alkoi vaikuttaa myös käytännön tasolla.

Miten elämäsi Neuvostoliitossa jatkui?
Päätin v.1950 Virossa sairaanhoitajaopiston, ja kun perheeni oli jo v. 1949 siirtynyt Itä-Karjalaan, matkustin Rukajärvelle, jossa työskentelin sairaalassa kolme vuotta. Pyrin v. 1953 Leningradin lääketieteelliseen korkeakouluun, mutta hyvistä koetuloksista huolimatta sain kansallisuuteni perusteella kielteisen päätöksen. Siirryin opiskelemaan Petroskoin yliopiston suomalais-ugrilaiselle osastolle. Vuodesta 1956 tuli elämäni murrosvuosi, jolloin myös paluu

kotiseudulle tuli mahdolliseksi. Tiedustelin Venäjän vanhimman yleisen kirjaston henkilöstöosastolta, olisiko heillä töitä suomenkielentaitoiselle ylioppilaalle. Siihen vastattiin kysymyksellä: Milloin voisin aloittaa? Aloitin tietenkin heti ja loput yliopisto-opinnot hoituivat etäkoulutuksena. Siinä Nevskin ja Sadovaja – katujen risteyksessä sijaitsevassa kansalliskirjastossa työskentelin yli 30 vuotta. Tilasin suomalaista kirjallisuutta ja toimin tulkkina suomalaisen kirjastoväen vieraillessa Leningradissa.

Vuonna 1957 solmin avioliiton **Pekka Kuivasen** kanssa ja v.1958 meille syntyi poikamme **Aleksanteri**. Mieheni on kuollut. Poikani perheessä on kaksi jälkeläistä, jotka opiskelevat tekniikkaa kuten isänsäkin aikanaan.

Milloin ja miten sait tiedon mahdollisuuksista muuttaa Suomeen? Miten suhtauduit tietoon?

Kirjastotyöni luonteesta johtuen minulla oli hyvät mahdollisuudet seurata tapahtumia sekä NL:ssa että Suomessa. Kun Inkerin Liitto Inkerinmaalla v.1989 perustettiin olin mukana sen toiminnassa alusta alkaen. Opetin suomea, otin vastaan ja rekisteröin lahjoitettua suomalaista kirjallisuutta ym. Keväällä 1990 olin Suomessa suomenkielen opettajille järjestetyllä kurssilla, jolloin presidentti **Mauno Koiviston** puhe oli tuoreessa muistissa ja yleisenä puheenaiheena. Suhtauduin tietoon erittäin myönteisesti. Olin odottanut ja toivonut sitä koko tietoisen elämäni ajan.

Milloin muutit Suomeen?
Kerro kokemuksistasi täällä.

Olin keväällä 1990 saanut työkutsun Helsingin yliopiston Slaavilaisen kirjaston johtajalta, joten kohdallani muutto Suomeen oli päätetty jo ennen virallisen paluumuuton alkua. Samana vuonna Tuutarissa vietetyn juhannusjuhlan jälkeen olin matkalla Helsinkiin ja heinäkuun alusta olin jo Slaavilaisen kirjaston palveluksessa. Työskentelin Helsingin yliopiston Slaavilaisessa kirjastossa kahdeksan vuotta. Työympäristö oli tuttu ja vuokra-asuntokin järjestyi. Kävelin työhöni Helsingin katuja pitkin ja ajattelin onko tämä totta. Sama tunne tavoitti kirjavarastossa, joka oli kuin peilikuva Leningradin työpaikastani, paitsi että siellä käsittelin suomalaista kirjallisuutta ja täällä venäjänkielistä. Molempia kieliä tunnen hallitsevani tasaveroisesti.

Identiteettiongelmia ei syntynyt, päinvastoin tunsin itseni Suomessa viimeinkin omassa ympäristössäni. Venäjällä sen sijaan tunsin itseni muukalaiseksi, koska elin venäläisen valtaväestön keskuudessa ja suomalainen ympäristö puuttui. Suomalaisuuden puolesta oli siellä käytävä jatkuvaa taistelua valtaväestön painetta vastaan opettamalla lapselle ja lapsenlapsille suomea, kertomalla menneisyydestämme jne.

Miten arvioit elämää, jonka olet elänyt?

Äitini kuoli Kloogalla ollessani 8-vuotias. Isällä ei ollut paljoakaan kokemusta vanhemmuudesta, koska ennen äiti oli hoitanut perheen. Isäni tukeutui vanhempaan sisareensa eikä tehnyt itsenäisiä päätöksiä. Olen olosuhteiden pakosta kiertänyt maailmaa lapsuudestani asti (NL - Viro – Suomi – NL – Suomi). Elämäni on ollut ajoittain raskasta, mutta vaihtelevaa ja avartavaa. Paluu Suomeen oli pitkäaikainen toiveeni. Sen toteutuminen on ollut elämäni parhaimpia saavutuksia.

Cinemaattorin palsta

Jaakko Iho

United 93
Ohjaus: Paul Greengrass
Pääosissa: Christian Clemenson, David Alan Basche, Khalid Abdalla
Valmistumisvuosi 2006
Kesto 111 min

Syyskuun 11. päivä vuonna 2001. On varmasti aivan turha kerrata mitä kaikkea tuona päivänä tapahtui, se lienee kaikilla liiankin hyvin muistissa. Mutta se mitä ja miten lennolla 93 tuolloin tapahtui, on hyvin taidokkaasti ja dokumenttimaisesti kerrottu brittiohjaaja **Paul Greengrassin** ohjaamassa elokuvassa *United 93*. Greengrass on käyttänyt elokuvaa valmistellessaan apuna matkustajien kyseiseltä lennolta soittamia ja nauhoitettuja puheluita. Tämän lennonhan oli tarkoitus törmätä todennäköisessä päämäärässään Washington DC:ssa joko valkoiseen taloon tai kongressiin. Koneen päämääräksi muotoutui kuitenkin lopulta Pennsylvaniassa sijaitseva pelto. Se, miten juuri tuonne päädyttiin, tuodaan esiin tässä elokuvassa hyvin ytimekkäästi ja turhia kaunistelematta.

Elokuvan näyttelijäsuoritukset ovat oikeastaan poikkeuksetta hyviä. On hienoa, että ohjaaja Greengrassin linja tässä elokuvassaan on ollut se, että tähtinäyttelijöitä ei käytetä. Vaarana olisi luonnollisesti ollut se, että asia kärsisi jonkun Hollywood-staran kustannuksella. Tunnetuin näyttelijöistä onkin aikanaan huumoripitoisesta televisiosarjasta *Moukarimies* tutuksi tullut **David Rasche**. Parhaasta roolista nostan esiin kaappareiden esimiestä esittävän **Khalid Abdallan**. Hänen astuttuaan koneen ohjaimiin tuntuu katsojasta oikeastikin siltä kuin oikea itsemurhakandidaatti olisi istunut keppien taakse.

Elokuvassa United 93 kuvataan erittäin taidokkaasti se riipivä kauhu, mitä matkustajat ovat joutuneet noina hirveinä viimeisinä hetkinään kokemaan. On tiedetty, että tämä lento ei laskeudu, vaan että aikomus on aivan joku muu. Päätös siitä, että mihinkään ei törmätä on ollut kova ja nopea, ja se on elokuvassa kuvattu todentuntuisena sekasortona. Yhteishenki on viimeisinä minuutteina ollut matkustajien kesken kova ja sitä kuvaa elokuvan ja myös kyseisen lennon oikeastikin viimeisimmät sanat matkustajien suusta: ” What are we waiting for; let’s roll! – suomennettuna ”Mitä me oikein odotamme, annetaan mennä!”

Cinemaattorin tähdet (arvosteluskaala 1–5 tähteä)
**** ½

Elokuva on vuokrattavissa hyvin varustetuista videovuokraamoista.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä

Uutiskolumnistin kannanotto

Paluumuutto loppuu?

19. lokakuuta Suomen hallitus teki ehdotuksen inkerinsuomalaisten paluumuuttojonon sulkemisesta, eli että jonoon ei jatkossa hyväksyttäisi uusia Suomeen aikovia. Jonossa olevien hakemukset ehdotetaan käsiteltäväksi nopeutetusti noin neljässä vuodessa. Hallituksen ehdotuksen toteuttaminen vaatii muutoksen ulkomaalaislakiin eikä vielä ole tiedossa onko eduskunta valmis ottamaan asiaa käsittelyyn. Lähestyvät eduskuntavaalit voivat viivyttää ulkomaalaislain muuttamista huomattavasti. 19.10.2006 jälkeen paluumuuton käytäntö ei ole siis muuttunut mitenkään, mutta hallitus on antanut selvän merkin siitä, että inkerinsuomalaisten paluumuutto *sen nykyisessä muodossa* joskus loppuu.

Inkerinsuomalaisilta otetaan pois yksi heidän oikeuksistaan eikä se voi miellyttää Inkerin Liittoa, olemmehan jatkuvasti taistelleet maamiestemme ihmisoikeuksien palauttamisesta ja laajentamisesta. Tulevat muutokset koskevat käytännössä vain Venäjällä ja muissa IVY-maissa asuvia inkerinsuomalaisia. EU:hun kuuluvissa Ruotsissa ja Virossa perinteisellä paluumuutolla ei ole enää mitään merkitystä. Voiko samoin olettaa, että Suomi ei jatkossa tunnusta inkeriläisiä suomalaisiksi? Tuskin, sillä inkerinsuomalaiset on laskettu ulkosuomalaisiksi hallituksen ulkosuomalaispoliittisessa ohjelmassa 2006–2011 ja heidän järjestötoiminnalleen on luvattu siinä tukea, suomalaissyntyisten ulkomaalaisten etuoikeudet työhönotossa Suomessa säilyvät. Minusta tuntuu, että juuri *työhönotto* on avainsana tulevissa muutoksissa.

Suomen maahanmuuton historia on suhteellisen lyhyt. Sen alkuvaiheessa maahanmuutto tapahtui pääosin humanitaarisista syistä. Suomi otti vastaan pakolaisia, joiden elämä oli uhattuna omassa kotimaassaan. Kun presidentti **Koiviston** aloitteesta inkerinsuomalaisten paluumuutto alkoi v. 1990, Suomessa puhuttiin myös ”moraalisesta velasta”. Maahanmuuton uudessa vaiheessa korostetaan Suomen työmarkkinoiden tarpeita, mikä on melko luontevaa, kun tietyillä aloilla Suomessa on jo työvoimapula ja väestön ikärakenne näyttää yhä pessimistisemmältä. Jos työvoimaa ei saa tarpeeksi Suomesta, täytyy ajatella ulkomaita. Viime vuosien kokemus on osoittanut, että halukkaita työhön Suomeen on vähän edes uusissa köyhemmissä EU-maissa. En tiedä, pelottavatko Suomen kylmä ilmasto ja korkea kielikynnys, vai onko palkka- ja verotustason suhde esim. Englannissa houkuttelevampi. Joka tapauksessa maan ulkopuolellakin Suomella on vähän työvoimaresursseja. Inkerinsuomalaiset ovat niitä harvoja, jotka sinne päin ovat kuitenkin aina katsoneet.

Tämä ymmärretään Suomessa ja yhä useammin eri TE-keskusten henkilöstöä vierailee Inkerin Liiton toimistossa etsimässä metalli- tai rakennusmiehiä. Moni Suomen kunta haluaa paluumuuttajia ja auttaa heitä työllistymään, inkeriläisnuoria hyväksytään opiskelijoiksi suomalaisiin koululaitoksiin.

Olen varma, että tästä tulee pysyvä trendi. Jos inkerinsuomalainen muutaman vuoden kuluttua inkerinsuomalainen haluaa muuttaa Suomeen, tulee hänen muuttoprosessistaan nykyistä paljon aktiivisempi. Hänen pitää osata tarpeeksi

suomea ja ajatella etukäteen, miten hänen ammattitaitonsa vastaa Suomen työmarkkinoiden vaatimuksia. Vain Suomeen aikovien eläkeikäisten on pakko ilmoittautua paluumuuttojonoon pikaisesti...

Muistiviesti mummoilta lapsille

Venäjän **Stalinin** vainovuosien poliittisten uhrien muistopäivän (30.10.2006) merkeissä IL järjesti 1. marraskuuta lapsille ison Inkeri-kierroksen. Kolmisenkymmentä eri-ikäistä lasta kävi Haapakankaalla, Levassovassa ja Skuoritsassa.

Lapset laskemassa kukkia Levassovan muistomerkin juurelle.

Lapsiryhmää seurasi Leningradin alueen televisioryhmä ja paikallinen tv-kanava kertoi muistoretkestä aamu-uutisissa.

Inkerinsuomalaisten perhealbumista

Smolnan näyttelysalissa Pietarissa avattiin 1.11.2006 *Inkerinsuomalaisten perhealbumista* – näyttely. Se on Inkerin kulttuuriseuran ja Leningradin aluehallituksen kulttuurikomitean välisen kahden vuoden yhteistyön tulos. Ison salin kaikilla seinillä on valokuvakoosteita mm. inkerinsuomalaisten kirkkoelämästä, Kolppanan seminaarista, kesäjuhlien perinteestä, kolhoosin arjesta tai asumisesta karkotuspaikoissa. Muutama esittelypiste on omistettu tietyille perheille, joiden tarinasta heijastuu kansamme viime vuosisadan dramaattinen historia. Lyhyet venäjänkieliset tekstit täydentävät kuvia. Näyttelyssä on joitakin aiheeseen liittyviä museoesineitä Jaaman seutumuseosta sekä **Anri** ja **Kirill Alanteen** tauluja.

”Yritämme kuvailla inkerinsuomalaisten kulttuuria mahdollisimman monipuolisesti antaen sanaa kaikille” sanoi näyttelyn avajaisissa Inkerin kulttuuriseuran puheenjohtaja **Helena Miettinen**. Tohtori Miettinen esitteli myös vasta valmistuneen *Inkerin äänimaisema* – levyn, jonka sisältö perustuu inkerinsuomalaisten muistelmiin lapsuudesta, vainovuosista ja paluumuutosta Suomeen. Taustalla soineet äänet auttoivat kävijöitä ymmärtämään tapahtunutta kansanmurhaa ja kadonnutta suomalaista Inkeriä. Toivoa kansamme kulttuurin jatkuvuuteen herätti avajaisissa esiintynyt IL:n *Korpi*-lauluyhtye.

Valmiin näyttelyn omistaa Leningradin alueen museovirasto ja jatkossa on tarkoitus esitellä se eri paikkakuntien seutumuseoissa eri puolilla Inkerinmaata.

Matkailualan koulutusta runsaasti

Kaksi koulutusohjelmaa jatkui marraskuussa matkailualan edistämishankkeen puitteissa. Inkeriläiskokit eri paikkakunnilta kehittelivät pääkokki **Bruno Stalderin** johdolla ”Inkeri-menun”. Haasteena oli vanhojen inkerinsuomalaisten keittiöperinteiden soveltaminen nykymatkailijan makuun, mikä onnistui melko hyvin: marraskuun lopussa Pyhän Marian kirkon keittiössä valmistui tattikeittoa, Pietarin salaattia, inkeriläistä sakuskaa, hirssipiirakoita munavoilla, kaurakiisseliä ja muita herkkuja.

Inkeriläisoppaat puolestaan kävivät täydennyskoulutusta opiskellen mm. arkkitehtuurin ja uskonnon alan termejä. Heille järjestettiin myös Viipurin opintomatkat venäläisen ja suomalaisen asiantuntijan johdolla.

Tapahtuma-kalenteri

Suomen Inkeri-liitto ry

Sääntömääräinen kevätkokous pidetään

25.3.2007 klo 14.00

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

18.2.2007 kevätkokous klo 14.00
9.4.2007 pääsiäisjuhla klo 14.00
27.5.2007 helluntaijuhla klo 14.00
30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen talvikuukausina aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 *seurakunnan aulakahviossa.*

Helmikuussa kevätkokous ja sen jälkeen inkeriläisten historian tallentaja, Helena Miettinen kertoo tallennustyöstään.
Maaliskuussa Anja Hyvönen kertoo Inkerinmaan pitsinäyttelystä.
Huhtikuussa Terveisiä Inkerin kirkosta ja matkasta Petroskoihin.
Toukokuussa Pekka Vikberg kertoo inkeriläisten sukujen tutkimuksesta.
Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

12.2.2007 klo 15.00 kevätkokous
12.3.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.4.2007 klo 15.00 kerhoilta
14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13. Nämä torstait ovat

22.2.2007
22.3.2007
19.4.2007

22.2. on vieraana aikaisemminkin Seukoissa vieraillut Raili Seppälä, jonka aiheena on "Kolme naista härkävaunussa". Lisäksi keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai (0400) 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kokoukset klo 14.00

28.1.2007 kokous
25.2.2007 kokous
28.2.2007 Kalevalanpäivän tapahtumat klo 11.00
25.3.2007 kokous
22.4.2007 kevätjuhla
7.-8.7.2007 kesäjuhlat
30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. (040) 578 3894

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Tutustuminen Kansallisarkiston Inkerikokoelmiin **8.2.2007** klo 17.00

Tällöin tutustutaan erityisesti Inkeriin liittyvään materiaaliin. Esittelystä peritään muutaman euron kynnysmaksu arkiston oppaan kulujen peittämiseksi. Kansallisarkisto sijaitsee Suomen Pankin vieressä, osoitteessa *Rauhankatu 17, 00170 Helsinki*.

Muistorasiatyöpaja käynnistyy Inkerikodissa **8.2.2007** klo 13.00

Kevään muistorasiatyöpaja käynnistyy yhteistyössä Seukkoseuran kanssa Karjalatalon Inkerikodissa. Ryhmään

mahtuu mukaan vielä muutama muistelija. Karjalatalon osoite on *Käpylänkuja 1*. Ryhmässä muistellaan omia ja inkeriläisten elämänvaiheita ja ne tehdään yhteistyössä taiteilijan kanssa näkyviksi muistorasiaan. Ryhmään mukaan tulevan ei tarvitse piirtää tai askarrella. Halu jakaa elämäntarina muiden kanssa riittää.

Muut kokoontumispäivät ovat
15.2., **1.3.** ja **15.3.**
Ilmoittautumiset Helena Miettiselle
puh. (045)132 9191.

Keravan muistelupiiri
Kokoontumispaikkana Talkoorenkaan tilat osoitteessa *Aleksis Kiven tie 19, 04200 Kerava.*

Pääsiäismunien maalausta (myös lapset tervetulleita)
Inkerikodissa **31.3.2007**
klo 11.00–15.00
Koivussa ja tähdessä **2.–4.4.2007**
klo 12.00–15.00

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia
Länsi- ja Keski-Inkeri I, **17. – 20.5.2007**
Alustavan suunnitelman mukaan Matkalle lähdetään helatorstaina 17.5. Matkustamme kantosiipialuksella Tallinnan kautta Narvaan, jossa ylitämme rajan ja olemmekin jo entisellä Inkerinmaalla.

Ensimmäisen päivän tutustumiskohteina ovat Suomenlahden rannalla olevat pitäjät Kosemkina, Kattila, Soikkola ja Kaprio, mikäli alueille pääsy on sallittua. Osa entisestä Inkerinmaasta kuuluu rajavyöhykkeeseen. Ensimmäinen yöpyminen on Villa Inkerin palvelutalossa hostel-tyyppisissä oloissa (saatavilla vain 4 hengen huoneita). Matka jatkuu aamulla ja mahdollisuus on tutustua Skuoritsaan, Tuutariin, Hietamäkeen, Venjokeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin Keski-Inkerin pitäjiin. Toinen yö on Hotelli Hatsinassa kahden hengen huoneissa. Kolmantena päivänä kierrellään sekä Hatsinan ympäristön inkeriläiskylissä että tutustumme alueen keisarillisiin palatseihin. Yöpyminen Hotelli Hatsinassa. Neljännen päivän aamulla lähdetään paluumatkalle kohti Narvaa ja Tallinnaa.

Oppaana Inkerissä on tutkija **Aleksej Krjukov**, joka tuntee Inkerin paikallishistorian tarkemmin kuin moni muu. Koko matkan punaisena lankana on, että matkalaisilla olisi mahdollisuus poiketa sukujensa entisillä paikoilla, joten lopullinen matkareitti muotoutuu lähtijöiden mukaan. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkalle mahtuu mukaan enintään 24 henkilöä. Matkanjohtajana **Helena Miettinen**.

Ennakkoilmoittautumiset email: koivujatahti@inkeri.com
tai puhelimitse **Tytti Piiroselle**
(050) 529 0756.

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.-7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.

Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi
tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle
(040) 743 7042.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

3/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 4/2007 ilmestyy viikolla 16. Aineisto toimitukselle 21.3. mennessä.

Numero 5/2007 ilmestyy viikolla 20. Aineisto toimitukselle 13.4. mennessä.

Höyrylaiva Primula toi viimeisen inkeriläisryhmän Paldiskista Hankoon kesäkuussa 1944, kuva Helsingin Sanomat 16.2.2007. (Katso myös Muut lehdet s. 8–9.)

Kipukohtia

Toivo Iho

Kuten tunnettua, inkerinsuomalaisia siirtyi, ilmeisesti pääasiassa vapaaehtoisesti, vuosina 1943–44 Suomeen n. 63.000 henkeä. Heitä palasi Neuvostoliittoon n. 55.000 henkeä. Välirauhansopimuksen mukaan palauttaa piti eräiden erityisryhmien, kuten orpolasten ja Neuvostoliiton vastaisiin sotatoimiin osallistuneiden lisäksi vain ne, jotka oli siirretty pakolla. Välirauhansopimuksen täytäntöönpanoa valvoi LVK, liittoutuneiden valvontakomissio laajoin valtuuksin.

Inkerinsuomalaisten Neuvostoliittoon paluuseen liittyi sekä Suomen että siirrettävien kannalta ajatellen muutamia kipukohtia, kuten palaavien kokonaismäärä, kysymys takaisin paluun vapaaehtoisuudesta, palautettavien käsitykset siitä, mihin he ovat matkalla ja valvontakomission toiminnan rehellisyys ja läpinäkyvyys.

Palaavien kokonaismäärä oli vuosien 1944–45 tilanteessa Suomen kannalta tärkeä etenkin siksi, ettei voitu olla varmoja, miten Neuvostoliiton hallitus silloisen pääministeri **Molotovin** johdolla suhtau-

Tässä numerossa:

tuisi siihen, jos palaajien määrä olisi hyvin vähäinen. Jos vaikkapa puolet, siis n. 30.000 henkeä olisi jäänyt palaamatta, siitä olisi hyvinkin varmasti koitunut Suomelle merkittäviä vaikeuksia, pahimmassa tapauksessa maa olisi ehkä saatettu miehittää? Toisaalta: Molotov sulatti hiljaisesti, siis reagoimatta sen, että noin kahdeksasosa jäi palaamatta. Epäilemättä neuvostohallinto tiesi ja tunsi mm. inkerinsuomalaisten allekirjoittaman lomakkeen, jossa siirtymisen Suomeen kerrottiin olleen vapaaehtoinen. Kun Molotov kerran hyväksyi kahdeksasosan, kai hän olisi niellyt neljäsosankin? Joka tapauksessa lienee selvää, ettei neuvostohallituksen reagointi olisi muutamasta tuhannesta muuksi muuttunut.

Neljänkymmenenkahden (42) päivän aikana vuosien 1944–45 vaihteessa palasi Neuvostoliittoon n. 50.000 inkerinsuomalaista. Etenkin tämän valtavan joukon kohdalla on paikallaan pohtia kysymystä vapaaehtoisuudesta. Asiassa vaikuttivat sekä veto että työntö. Työntöä edustivat Suomen silloiset, sota-ajan jälkeiset heikot olikkeet, SAK:n työmarkkinoille pyrkiviä kohtaan osoittama nurjamielisyys, ja Suomen hallituksen sekä monien viranomaisten lähtöön patistavat asenteet. Vetopuolella oli vahvana tekijänä ankara koti-ikävä: vaikka pelättiin muualle joutumista, toivo Inkeriin päästä oli niin vahva, että se syrjäytti pelon. Kuten lehtemme edellisen numeron parista kuvauksesta selvisi, perheissä oli tahdonmuodostaja, ja hyvin usein juuri hänellä oli joku erityisen kaipuun kohde. Muu perhe seurasi voimakastahtoisinta.

Viidenkymmenentuhannen ihmisen joukkoon mahtuu monenlaista mieltä. Siitä huolimatta uskaltaa epäillä, olisiko yksikään matkustaneista täysi-ikäisistä suostunut nousemaan junaan, jos olisi tiennyt matkan määränpään ja perillä odottavat olosuhteet. Kysymys valvontakomission toiminnan luonteesta, sen läpinäkyvyydestä ja rehellisyydestä on tässä aivan keskeisessä asemassa. Nyt aloitettava tutkimusprojekti pystyy toivottavasti selvittämään asian: ei vain asiakirjoista, jotka varmaan ovat puutteelliset ja niukat, vaan myös henkilöhaastatteluin. Silloiset aikuiset ja perheiden päätöksentekijät tuskin ovat enää tavoitettavissa, mutta lehtemme edellinen numero lienee osoittanut, että lapsillekin on jäänyt tästä kohtalokkaasta vaiheesta niin tarkat muistikuvat, että heitä olisi syytä kuulla. Jos tätä asiaa ajettaisiin rikosprosessina valvontakomissiota ja sen myötäpuolia vastaan, käräjäoikeuden olisi hyvin vaikea olla kuulematta senaikaisia lapsia todistajina, jos joku asianosainen sitä vaatisi.

Kärsimysten matkat

Irina Kapelian

Taasko matkoille rajan yli? Ei lastenlapsia katsomaan eikä hautausmaalla käymään, vaan viranomaisten tahdosta. En tiedä, olenko oikeutettu vertamaan niitä 40–50-lukujen kärsimysten matkoja tämän päivän matkoihin, mutta vanhalle ihmiselle nekin voivat kääntyä kohtalokkaiksi: silloinhan kestettiin paljon enemmän, koska oltiin nuoria ja terveitä, edessä oli vielä niin paljon.

Nyt olisi jo aikaa rauhalliseen ja turvalliseen elämään. Mutta areenalle ilmestyi *Laki maahanmuuttajien erityistuesta*. Viranomaisten mielestä se on parannus toimeentulotuen hakemiseen, mutta monille eläkeläisille se on edelleen kipeä kohta. Ihmiset ottivat sen ilolla vastaan, senhän pitäisi olla helpotuksena vanhusten rahahuoliin: "Vanhat ihmiset ovat jo niin väsyneitä ja masentuneita. Meille jäi niin vähän rahaa elämiseen, että tuskin pärjäämme". Mutta erityistuki voidaan hylätä, jos tuen hakija ei anna tarpeellista tietoa tai ei esitä sellaista selvitystä, jota häneltä voi vaatia. Tervemenoa matkalle vaan! Lain erityistuesta tarkoituksenahan on turvata toimeentulo vanhuuden ja työkyvyttömyyden ajalta sellaisille Suomessa asuvalle maahanmuuttajille, jotka muutoin olisivat jatkuvasti toimeentulon tarpeessa. Turvata! Taasko kävi niin, että viranomaisten viesti on ristiriidassa sen käytännön kokemuksen kanssa mikä ihmisellä itsellään on? Miksi sitten luemme paluumuuttajavanhusten kirjeestä *Inkerikeskus.fi* -lehteen: "Vanhuksilla ei ole mitään rauhaa: täytyy käydä monta kertaa Venäjällä hakemassa monenlaisia todisteita, ennen kuin avustusta maksetaan... miksi otitte meitä tänne asumaan, jos ette halua kuunnella meidän ihan pieniä vaatimuksia. Meidän kansaa kidutettiin koko ikämme... Pyydämme jättämään meitä rauhaan..."

Tämän lisäksi edut, joita täällä asuvat vanhukset saavat Venäjällä lasketaan tueksi täällä. Ne ovat etuja **Stalinin** aikojen vainoista, Lenigradin saarrosta kärsineille, alaikäisinä vangeiksi joutuneille! Nämä pienet edut isoista kärsimyksistä lasketaan tuloiksi ja vähennetään pienestä erityistuesta pois! Kärsimyksethän eivät maksa mitään.

Presidentti **Tarja Halonen** korosti uudenvuodenpuheessaan kanssaihmisten kunnioituksen merkitystä ja kytki sen ikäihmisten tarvitsemien palveluiden järjestämiseen. Halonen painotti, että vanhojen ihmisten elämänkokemus ja tietämys on arvokas perintö koko yhteiskunnalle. Olen vakuuttunut, että inkerinsuomalaisten ikäihmisten elämänkokemus on juuri sellainen arvokas perintö. Tämä sukupolvi on kestänyt vainoamisen ja hylkäämisen, käynyt kaikki mahdolliset kärsimysten matkat läpi ja muuttanut Suomeen jotta kansa säilyisi ja sen kehitys turvattaisiin. Tätä voi kuvailla yhdistävänä tekijänä suomalaisiin: heitä yhdistää suomen kieli ja murteet, samankaltainen uskonto, samanlaiset arvot, mentaliteetin erityispiirteet, se kuuluisa suomalainen sisu, joka auttoi näitä ihmisiä pitämään kiinni identiteetistä raskaimpinakin aikoina, joskus kuoleman uhalla. Saavatko he riittävästi arvostusta, eikö arvostuksen tulisi myös heijastua käytännön tekoihin ja asioihin?

Toista vuotta olen puheenjohtajana ottanut ihmisiä vastaan ja melkein kolmasosa puoleeni kääntyneistä on vanhoja ihmisiä, joiden huolena ovat eläkkeet

tai toimentulotuki. Avunhuutoja kuullaan myös ikäihmisten kirjeistä. Miten me voisimme auttaa? Inkerikeskuksen hallitus on esittänyt kyselyn vähemmistövaltuutetulle. Vähemmistövaltuutetun näkemyksen mukaan ikääntyvien maahanmuuttajien osalta ei esiinny syrjintää. Itse olen nostanut eläkekysymyksiä esiin käydessäni eduskunnassa, kaupunkiseminaarissa, enkä tiedä tulimmeko kuulluksi. Vaihtoehtoja asian parannukseen on aina löydettävissä, olisipa vaan tahtoa kuulla ihmisten pienet huolet ja toimia.

Parannusta on odotettavissa, hallitus on tehnyt esityksen eduskunnalle ja tahtoisin uskoa että inkerinsuomalaisetkin ovat tässä esityksessä mukana. On vaikea sanoin kuvailla kuinka kärsii inkerinsuomalaisten ehjä itsetunto, joka kaikin ajoin yhdisti Inkerin ja Suomen kansoja. Lainmuutosta odotetaan vuoden kuluttua, sen on tultava voimaan 1.1.2008. Jaksaako meidän äitiemme ja isiemme sukupolvi odottaa? Ken tietää.

Kirjoittaja on Inkerikeskus ry:n puheenjohtaja

***

Samaa asiaa on Aamulehden palstoilla käsitellyt ***Ella Ojala****. Hän on kommentoidessaan* ***Ekaterina Hirvosen*** *asiaa koskevaa artikkelia kiinnittänyt huomiota erään tuntemansa paluumuuttajavanhuksen kohtaloon:*

Kiitos FT, dosentti **Lassi Saressalolle** kirjoituksesta *Aamulehden* mielipidepalstalla (2.2.). Kirjoitus oli tiedemiehen asiallista asiaan paneutumista.

Riitta-Liisa Pirttikosken (*Al* 31.1.) olleesta jutusta kävi selväksi, ettei **Ekaterina Hirvonen** ollut syntyjään inkerinsuomalainen. Kaikki tunteeni ja sympatiani ovat mummo Ekaterina Hirvosen puolella, mutta avioliitto ei muuta kansallisuutta, eikä kansalaisuuskaan muuta kansallisuutta.

Neuvostoliitossa, jossa olen syntynyt, oli ainakin yksi selkeä ilmaisu: kansallisuus ja kansalaisuus erotettiin toisistaan. Inkerinsuomalaiset laskettiin suomalaisiksi. Siihen aikaan ei siis inkerinsuomalaisia ollutkaan. Mikäli joku venäläinen meni naimisiin suomalaisen kanssa, ei hänestä automaattisesti tullut venäläistä kansallisuudeltaan, mutta kylläkin Neuvostoliiton kansalainen, jollainen hän oli entuudestaan.

En ole varma, että **Nadja**-miniäkään on kansallisuudeltaan suomalainen. Ennen vanhaan inkerinsuomalaiset eivät olleet nadjoja, eikä ekaterinoja tai mitä tahansa venäläisnimiä silloin, kun Inkeri sai vielä jotenkin pitää suomalaiskylänsä. Tosin nimet vaihdettiin automaattisesti passeihin venäläisiksi, mikäli ne suinkin sopivat: kaikki jussit olivat ivaneja ja kaikki katrit, katit ja katariinat ekaterinoja ja niin edelleen. Kyseessä oleva Ekaterina on mennyt inkerinsuomalaisen miehen kanssa naimisiin, eikä hänen nimeään ole vaihdettu.

Saressalo kirjoitti Suomeen tuoduista inkerinsuomalaisista, jotka asuivat saksalaisten valtaamalla Inkerin alueella. Se ei koskenut kaikkia entisiä Inkerinmaan asukkaita, vaan vain Pietarin, eli silloisen Leningradin Viron puoleista Inkeriä.

Pohjois-Inkeri oli pieneltä osaltaan Suomen valloittamana ja pohjoisinkeriläiset oli pakkosiirretty rajaseudulta jo 1936, siis ne, joita ei ollut vangittu tai lähetetty kulakeiksi Siperiaan, Kuolemanniemelle, tai Keski-Aasiaan jo 30-luvun alussa. Itse olen kokenut pakkosiirron jo lapsena Sisä-Venäjälle.

Ekaterina Hirvosen miehellä olisi ollut oikeus tulla paluumuuttajana, joten hänen

vaimollaan olisi ollut myös sama oikeus tulla Suomeen miehensä kanssa, kuten Hirvosen lapsillakin. En tunne lakia niin paljon, että osaisin sanoa, mikä on lesken tilanne nyt? Sydän sanoo, että äidillä on oikeus jäädä lastensa luo. Minne yksinäinen vanhus menisi Venäjällä, kun omaiset ovat Suomessa?

Suomalainen poliisi sanoo, ettei sillä ole mitään kiirettä mummon karkottamiseen. Ei ollut aikoinaan Pihlajaveden poliisillakaan, kun vanhempani tiesivät, mikä heitä odottaisi, jos olisimme vapaaehtoisesti 1945 lähteneet Neuvostoliittoon. Osa niistä uskalikoista, jotka jättivät Suomen 1944–45 ja joiden omainen oli palvellut heimopataljoonassa, jotka väkisin piti luovuttaa Neuvostoliittoon, pakeni Ruotsiin välittömästi uhmaten kaikkia vastoinkäymisiä.

Onneksi Ekaterina Hirvosesta on tullut lehdistössä kuuluisa ja saanut paljon myönteistä palautetta. Ehkä se herättää viranomaisten inhimilliset tunteet yli lakipykälien ja vanhus saa jäädä lastensa luo.

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Reino Jaakkimainen, Kanada

Luin mielenkiinnolla **Wladimir Kokon** tiivisti ja asiallisesti esitettyjä mietteitä ja taustatietoja Inkerin kulttuurin ja suomenkielen opetuksen kohtalosta. Se herätti lapsuuden muistoja...

Olin vuonna 1937 kansakoulun 3. luokalla. Opetus oli vielä suomen kielellä. Saimme suomenkielisiä laulukirjasia täynnä Suomen sisällissodan ajan punikkien lauluja. Eihän meillä ollut mitään taustatietoja Suomen tapahtumista, mutta lauloimme vaan reippaasti: ”Lahtari-Suomi kun sotaan meitä haastaa Niin tappelusta ennen ei lakata, Ennen kuin Helsingissä punalippu liehuu, Jossa on sirppi ja vasara.”

Suomen sisällissodan jälkeen Venäjälle karanneista suomalaisista muodostettu, erikoisen kurssin käyneistä **Antikaisen** johdossa olleesta sissiryhmästä, mikä suoritti joitakin retkiä Suomen puolelle, lauloimme: ”Sotaa emme halua, mutta valmiina oomme, Neuvostomaatamme puolustamaan, Lahtarilaumat me takaisin lyömme, Kurssantit armotta iskemme vaan.” Muistan nähneeni elokuvan näiden kurssantien urotöistä.

”Lahtari-Suomi” sitten hyökkäsikin Neuvostomaata vastaan v. 1939,vaan eivät näiden laulujen onnettomat sepittäjät voineet ottaa osaa maan puolustukseen, sillä he olivat viiksiniekan mielestä epäluotettavia. Heillä, niin kuin monella muulla suomalaisella, olikin kova kohtalo edessä.

Suomen vapauttaminen ei sujunut ihan suunnitelmien mukaan. Terijoen, **Otto Ville Kuusisen** vapaan Suomen hallitus tarvitsi ja sai oman armeijansa Inkerin suomalaisista. Heitä ei kyllä luodettu lähestymään lahtareita. He marssivat omissa erikoisissa sotilaspuvuissaan Terijoella ja Leningradissa. Terijoella ei ollut paljon katsojia, vaan se oli hyvä kuvanottotilaisuus. Leningradissa he olivat suuren

ihmettelyn kohteena. Takariveissä marssivilta jotkut utelivat, että mistä päin Suomea te olette: "No, Hatsinan läheltä vaan" oli vastaus. Kuului kirouksia ja joku kuului sanovan kovalla äänellä: "Mi durakki (olemme hölmöjä), olisihan tämä pitänyt arvata".

Keski-Inkerissä ollessa kylämme oli jo viikkoja ennen sodan alkua majoitettu täyteen puna-armeijalaisia. Taisi se kaikkiviisas tietää paljon ennen Manilan laukausta Lahtari-Suomen aikeesta hyökätä Neuvostomaata vastaan.

Myöhästyneet – mutta sydämelliset – onnitteluni Inkerinpäivän johdosta. Elän Kanadassa ja meidän kalenterissamme ei nimipäiviä näytetä. Panen merkinnän omaan kalenteriini ja juhlin vastedes tätä päivää perheeni parissa.

***

Mieleeni pulpahti äitini hyräilyjä hänen toimittaessaan talon askareita. (Ja nehän olivat aivan loppumattomia. En muista äitini koskaan olleen toimettomana). Tässä muutamia:

Ennen vanhaan Tuutarissa...

1. Ennen vanhaa Tuutarissa
   Keitettii siel' emäkissa
   Tulla ari lari laa
   Tulla ari laillaa
2. Kissa pantii tsjukuniekkaa
   (valurautakattila)
   Piälle pantii sokurhiekkaa
   Tulla ari lari laa
   Tulla ari laillaa
3. Sitten tulliit jakajaiset
   Tulliit miehet sekä naiset
   Tulla ari lari laa
   Tulla ari laillaa
4. Kurkeloiset kulkun saivat...

Kylä toisensa jälkeen sai osansa kissasta, en vain muista lisää. Voiko joku auttaa?

Eihän tietenkään Inkerissä kissoja syöty. Ehkäpä joku emäntä näki kissansa lepäämässä kattilan sisällä (ne kun pitävät ympyrän muotoisesta tilasta) ja sai siitä inspiraation?

Huoletonta nuoruutta...

Tästä se tulloo poikain polku läpi
pellon suoraa
Mitä minä huolin poika nuori ajan
vaikka kaivoo
Ei uo lasta itkemässä,
eikä nuorta vaimoo

Kuinka erilaista verrattuna nykyaikaan, jolloin vaarat ovat lukemattomat.

Inkerinsuomalainen cowboy

Hepo hyppeil', hepo reistail',
hepo nelisteli
Mie hyppäisin sen selkää,
sain saperost' (harja) kii...

Elämän surkeutta...

Voi, voi, voi, voi, voi, voi
Mitä tulenokkii
Lehmil' ei uo otruppii (auringonkukansiemenistä tehty kova kakku, mikä piti liuottaa ennen tarjoamista)
Eik' rattain pyöriis' tsjokkii...(kiila)

Onkohan vielä monta inkerinsuomalaista, joille nämä hyräilyt ovat tuttuja? Ja kenties joku voi näitä täydentää tai lisätä?

Tämän lehden välissä on tilillepanokortti, jolla voi maksaa Inkeriläisten Viestin tilauksen vuodelle 2007. Hinnat nähtävissä lehden etuliepeessä sekä tilillepanokortilla.

Toimitus

MUUT LEHDET

Kansallisarkisto tutkii inkeriläisten palautukset

(Helsingin Sanomat 16.2.2007; toim. Mikko Paakkanen)

14-vuotias Anna ja perhe päätyivät kotikylän sijasta kolhoosiin

"Ei ole pakko lähteä. Teitä on iso perhe, eläkää täällä", muistelee **Anna Ruotsi**, 77, sosiaalityöntekijöiden sanoneen Oulussa syksyllä 1944. Ruotsi oli 14-vuotias. Vanhemmat kaipasivat kotikylään Inkerinmaalle, Venjoen Kokkolaan, ja perhe päätti palata.

Nyt Kansallisarkistossa on alettu selvittää, mitä kymmenilletuhansille samanlaisessa tilanteessa oleville oikeastaan tapahtui. Kolmivuotisessa projektissa tutkitaan sodan aikana Suomeen tulleiden inkeriläisten paluuta ja palautuksia Neuvostoliittoon jatkosodan jälkeen. Tarkoitus on selvittää heidän vaiheitaan Suomessa ja Neuvostoliitossa.

Tutkimuksen rahoittaa Suomen Akatemia. Rahaa on varattu 230 000 euroa. Tutkimus täydentää 2004 alkanutta projektia, jossa tutkitaan sotavankien kuolleisuutta ja ihmisluovutuksia.

"Melko perinteinen historiatutkimus, joka perustuu lähinnä arkistotietoihin", kuvailee tutkimuksen vastuullinen johtaja **Lars Westerlund**. Tutkijat aikovat myös haastatella joitakin Suomesta palanneita tai palautettuja inkeriläisiä. He toivovat käyttöönsä aineistoa, kuten päiväkirjoja, muistelmia, kirjeitä ja valokuvia.

Valtaosa sodan aikana Suomeen tulleista inkeriläisistä palasi Neuvostoliittoon vapaaehtoisesti - ainakin muodollisesti. "On tosin keskusteltu siitä, että valvontakomission edustajat harjoittivat painostustoimintaa", Westerlund sanoo.

Tutkimus pyrkii selvittämään muun muassa, minkälaisia vaihtoehtoja inkeriläiset ajattelivat heillä olleen ja mitä heille oli kerrottu palaamisen tai Suomeen jäämisen ehdoista. Myös Suomen viranomaisten ja liittoutuneiden valvontakomission yhteistyö kiinnostaa tutkijoita.

Suuri kysymys on Westerlundin mukaan, mitä palautetuille tapahtui Neuvostoliitossa. "Tiedetään toki, että inkeriläiset siirtolaiset eivät saaneet palata entisille asutusalueilleen."

Anna Ruotsin perhe nousi Oulussa junaan. Rajan takana junan ovet suljettiin eikä junasta voinut poistua. "Alkoi kova itku. Mihin nyt viedään?" Ruotsi muistelee. Ei viety kotikylään. Perhe nousi tavaravaunusta Jaroslavin piirikunnassa ja päätyi kolhoosille. "Kävimme töissä, mitään ei maksettu. Siellä oli suuri nälkä." Henkensä pitimiksi perhe myi kellot, polkupyörät ja muun omaisuuden.

Pari vuotta kolhoosilla riitti, ja perhe lähti Viroon. Leningradissa junaa odotellessa isä kävi katsomassa 35 kilometrin päässä ollutta kotikylää. "Kaikki oli pois poltettu". Kotitalosta oli jäänyt vain kaivo.

Virossa Anna Ruotsin elämä rakentui vuosien mittaan. Löytyi inkeriläinen mieskin, joka oli ollut sodan aikana Suomen armeijassa. Hänelle palautus Neuvostoliittoon oli tuonut kymmenen vuotta vankeutta.

Ruotsi puolisoineen muutti aikuisten lastensa jäljissä paluumuuttajana Suomeen 1990.

Mikko Paakkanen on samalle Hesan sivulle rakentanut aiheesta myös taus-

tajutun, jonka otsikko kuvaa aihetta hyvin: "Enemmän tai vähemmän vapaaehtoisesti"

Taustajutussa kerrotaan mm. ettei palanneita päästetty kotiseudulleen, vaan heitä sijoitettiin muun muassa Pihkovan, Novgorodin, Tverin ja Jaroslavin lähelle. Neuvostoviranomaiset pitivät Suomessa oleskelleita inkeriläisiä epäluotettavina. Ne inkeriläiset saivat jäädä, jotka eivät ilmoittautuneet kuljetuksia varten. Osaa valvontakomissio suostutteli.

Edellä kerrottu on tullut julki projektin Kansallisarkistossa järjestämässä lehdistötilaisuudessa 14.2.2007. Palaamme asiaan seuraavassa numerossa.

Muuan kansallistamistempaus

Aapo Ihon muistelmista

Inkerissä, Hietamäen Annamoision kylän laitamilla sijaitsi ruhtinas **Dimitrin** – keisari **Nikolai II**:n lähisukulaisen – yksityinen huvila. Helmikuun vallankumouksen jälkeisinä kuukausina heräsi Inkerissä vilkas nuorisoseuratoiminta, jota tosin oli olemassa vanhastaan, peitetyissä muodoissa, milloin palokunnan, milloin maamiesseuran hahmossa. Nyt oli mahdollisuus saada tälle toiminnalle vapaat liikunta-alat ja kun seuroja perustettiin, tarvitsivat ne huoneistoja toimintaansa varten. Koska juuri valtaan pyrkinyt ja lokakuussa vallan käsiinsä temmannut kommunistinen puoluekin alkoi järjestäytyä myös maaseudulla, syntyi tavallaan kilpailua siitä, ketkä saivat oikeuksia ja valtuuksia minkäkin kohteen kansallistamiseen.

Annamoision nuorisoseura piti kiirettä, laati kansallistamiskirjelmän edellä mainitun ruhtinaan huvilasta, ja lähetti pari riuskaa nuorta miestä Pietariin kansankomissaari **G. Sinovjevin** puheille esittämään vaatimuksensa ruhtinaan huvilan valtaamiseksi nuorison käyttöön. Pojat osasivat toimittaa sukkelasti asiansa ja komissaari lykkäsi nimensä asiakirjaan, joka oikeutti Annamoision nuorisoseuran käyttämään ruhtinas Dimitri Romanovin huvilaa kokous- ja muihin tarpeisiinsa esteettömästi.

Ei kulunut kauaa, kun tähän rakennukseen kiinnitti huomiota myös paikkakunnalle syntynyt köyhälistökomitea; täydelliseltä nimeltään kyläköyhälistön komitea. Sen edustajat ilmestyivät nuorisoseuran johtokunnan kokoukseen vaatimaan taloa itsellensä. Johtokunnan puheenjohtaja ei hidastellut esittäessään itsensä kansankomissaari Sinovjevin allekirjoittaman asiakirjan, joka oli nuorisoseuralle myönteinen. Kyläköyhälistön edustajat saivat poistua niine hyvineen. Mutta – köyhälistökomitealla oli isohko takatasku, josta aikanaan löytyi kaiken nuorisoseuratoiminnan lakkautuspäätös ja sen omaisuuden takavarikointi…

Tätä päätöstä toteutettiin vuosien mittaan mitä perusteellisimmin vangitsemisilla, keskitysleirikarkotuksilla ja muilla tuhoavilla toimenpiteillä. Melkein kaikki sen ajan nuoret vanhenivat eri puolilla Neuvostoliittoa pakkotöissä. Kommunistien lupaama vapaus oli murhaavaa.

Tuumat, sentit, murtoluvut ja dekalitrat

Toivo Iho

Helsingin Sanomissa on käyty kiinnostavaa keskustelua mittausjärjestelmistä. Ensin parikin kirjoittajaa ihmetteli USA:n vanhoillisuutta; siellä kun edelleen roikutaan kiinni tuumissa, vaikka muualla maailmassa on siirrytty metrijärjestelmään. **Antti Korpela** huomautti 9.2.2007 julkaistussa kirjoituksessaan, että Britannia, niin EU:n jäsen kuin onkin, pitää edelleen kiinni maileista, unsseista ja paunoista. Korpela totesi edelleen, että amerikkalaisissa ajoneuvoissa on jo neljännesvuosisadan ajan tekniikka, siis moottorit, vaihteistot yms., ollut pääasiassa metrisellä mitoituksella, mutta korin puolella tulee usein vastaan tuumamitoitusta; jopa niin, että pultissa voi olla millikierteet ja tuumakanta. Vielä Korpela muistutti, että Suomessa sahatavaran mitoitukset ovat milleiksi ja metreiksi väännettyjä tuumia ja jalkoja, kuten myös rautanaulojen mitoituksessa. Lopuksi Korpela valitti, ettei oikein osaa rautakaupassa pyytää sadan millimetrin nauloja; kyllä neljä tuumaa on tutumpi.

Mittatekniikan keskuksen ylijohtaja **Timo Hirvi** puolestaan muistutti pari päivää myöhemmin, että v.1875 solmitun kansainvälisen metrisopimuksen, joka tähtää mittojen yhtenäistämiseen, on tähän mennessä allekirjoittanut 51 maata, Suomi v. 1923 ja jopa tuumissaan edelleen pitäytyvä USA v. 1878! Kansainvälistä mittausjärjestelmääkin ollaan kehittämässä luonnonvakioihin pohjautuvaksi, jolloin Pariisissa säilytettävä maailman "äitikilokin" voidaan siirtää museoon. Hirvi toteaa, ettei nykykäytäntö ole täysin kansainvälisen SI-järjestelmän mukainen, ja kauppaa käydään mm. tuuma- ja unssimitoin. Virallisesti USA on hyväksynyt metrijärjestelmän, mutta käytäntöön se siirtyy hitaasti.

Vähän sivuun näistä aiheista, mutta samassa asiassa pysyen: mihin murtoluvut katoavat? Milloin ostit viimeksi neljänneskilon jauhelihaa? Puoli kiloa, se vielä menettelee, mutta neljänneskilo, puhumattakaan kahdeksasosakilosta, ei enää ole käypää kieltä. Kun aikaa ei mitata kymmenjärjestelmällä, siellä kelpuutetaan neljännesvuosi, neljännestunti (mieluummin muodossa varttitunti), eikä Antti Korpela käsittääkseni ole ainoa termin "neljännesvuosisata" käyttäjä.

Vetomitoissa saatetaan puhua neljänneslitrasta, taitaa sen kokoisia mittamukejakin olla käytössä. Vähän yleisemmin arvioiden: kahdeksasosat, kuudestoistaosat, kuudennekset ja viidennekset taitavat kuulua perinnönjakojen kieleen, neljäsosan kerrannaisilla (1/8,1/16, 1/32 jne.) operoidaan ainakin sävelten keston ilmaisijoina.

Entä koulussa opitut ritirampsut: millimetri, senttimetri, desimetri, metri, dekametri, hehtometri, kilometri, peninkulma? Metriä ja sitä lyhempiä yksiköitä käytetään, sen sijaan metriä pidemmistä yksiköistä on käytössä vain kilometri. Ellei ole muita syitä kadehtia ruotsalaisia, sellaiseksi kelpaa heidän kymmentä kilometriä tarkoittava terminsä *mil*. *Hundra mil* on paljon sujuvampi kuin tuhat kilometriä; väkisinkin haluaisi lyhentää vähän liian pitkän ja juhlavan tuntuisen kilometrin arkisesti muotoon *kilsa*, mutta voiko sitä käyttää kaikkialla? Olivatkohan esi-isät oikein viisaita yrittäessään ängetä väkisin arkikäyttöön peninkulman. Kuka nyt tuollaista nykypäivänä ymmär-

tää, semminkin kun käyttäjä useimmiten sortuu pitkäpiimäiseen selitykseen penin kuulumasta!

Vetomittojen lorusta: millilitra, senttilitra, desilitra, litra, dekalitra, hehtolitra, on pois käytöstä jäänyt kaiketi vain dekalitra. Entä painomitat? Milligramma ja senttigramma ovat käytössä ainakin apteekeissa, mutta entä desigramma? Grammaa käytetään hyvinkin paljon, dekagrammaa taas ei. Kilogramma lyhenee useimmiten muotoon kilo, leiviskä on jäämässä unhoon samoin kuin senttaali; tonni taas on erittäin käytetty.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä

Uutiskolumnistin kannanotto

Kirkkokartanohanke toteutuu kaupallisella pohjalla

Suomen Pietarin instituutti on tehnyt Pietarin kaupungin kanssa vuokrasopimuksen, joka koskee Pyhän Marian kirkon vieressä olevaa rakennusta. Instituutti tulee vuokraamaan hammaslääkäriklinikan jättämän kolmekerroksisen talon. Aikanaan tämä talo rakennettiin Pyhän Marian seurakunnan varoilla.

Sopimuksen mukaan vuokra-aika kestää 49 vuotta ja vuokraaja on velvollinen myös peruskorjaamaan huonokuntoisen rakennuksen. Remontin hinnaksi arvioidaan 6–7 miljoonaa dollaria. Nämä ehdot instituutti voi täyttää vain yhteistyökumppaneiden kanssa, joista tärkein on Sampo-pankki, jonka Pietarin konttori perustetaan vuokrattuun rakennukseen.

Suunnitelmien mukaan uuteen osoitteeseen Isotallinkadulla muuttavat remontin jälkeen myös Suomalais-venäläinen kauppakamari, Helsingin ja Turun alue-edustustot sekä suomalaisten päiväkoti ja koulu. Vanha ja kaunis haave kirkkokartanosta, johon keskittyisi suomalaistoiminta Pietarissa, toteutuu siis Suomen varoin ja täysin kaupallisella pohjalla.

Ulkosuomalaisparlamentin aluekokous

Helsingin Inkeri-keskuksessa pidettiin joulukuun alussa Ulkosuomalaisparlamentin(usp:n) Itä-Euroopan aluekokous. Kolmisenkymmentä eri suomalaisyhteisöjen edustajaa sai kuunnella usp:n varapuhemies **Toivo Kabasen** raportin puhemiehistön toiminnasta ja siihen liittyvät Suomi-Seuran toiminnanjohtaja **Paula Seleniuksen** esittämät lisäykset ja kommentit. Yhdessä todettiin, että hyläten v. 1990 jälkeen Venäjällä myönnetyt syntymätodistusten tositteet Suomen ulkomaalaisvirasto (UVI) jatkaa väärää ”vakiintunutta käytäntöänsä” inkerinsuomalaisten paluumuuttajien suomalaisen syntyperän käsittelyssä, vaikka on saanutkin usp:n päätöslauselman seurauksena sisäasiainministeriön huomautuksen.

Aluekokouksessa hyväksyttiin Viron inkerinsuomalaisten liiton aloite ”yleismaailmallisen inkeriläistapaamisen” pitämisestä elokuussa 2008 Tartossa. Yhteisvoimin on tarkoitus järjestää muutaman päivän kestävä monipuolinen tilaisuus, joka omistetaan uuden ajan inkeriläisliikkeen 20-vuotisjuhlalle.

Kokouksen lopussa esiintyi **Arvi Kempin** johtama Tuulistulla-yhtye. Koti-Inkeristä aluekokoukseen osallistui Inkerin Liiton, Pietarin Inkerin Liiton, Hatsinan Inkeri-Seuran ja Taaitsan Inkerin tuvan edustajia.

Seuraava usp:n täysistunto pidetään 10.–11.9.2007 osana Suomen itsenäisyyden 70-vuotisjuhlan ohjelmaa. Niin ikään Turun kaupunki järjestää ulkosuomalaisten suurtilaisuuden kesällä 2008.

Museomme on valmis

"Haave omasta kansamme historiasta kertovasta museosta on elänyt keskuudessamme noin kaksikymmentä vuotta, nyt se on toteutunut", sanoi avajaispuheessaan Pietarin Inkerin Liiton puheenjohtaja **Wladimir Kokko**. *Interaktiivinen kantakansojen museo* – hanke on päättynyt, Pietarin kansallisuuksien talolla pidettiin siirrettävän museon avajaiset 16.12.2006.

Museo koostuu neljästä isosta (noin 2 m x 4 m) siirrettävästä esitetelineestä ja arvokkaista museoesineistä, mahtavasta Inkerin tilkkupeitekartasta ja neljästä vatjalaisia, inkeroisia, äyrämöisiä ja savakoita esittävästä nukkeryhmästä. Museon sisältö perustuu tieteellisiin tutkimuksiin ja laajamittaiseen kenttätyöhön.

Perjantaina 26. tammikuuta Pietarin Inkerin Liitto sai Pietarin kaupungin hallituksen kunniakirjan museohankkeen kiitettävästä toteuttamisesta. Tilastojen mukaan Pietarin kaupungissa on rekisteröity noin 12 000 kansalaisjärjestöä, joihin yhteyksiä ylläpitää mm. kaupunginhallituksen nuorisopolitiikka- ja kansalaisjärjestökomitea. Yhdistykset voivat saada tältä virastolta osarahoitusta omiin pienhankkeisiinsa. Viime vuonna jaossa oli 4,2 miljoonaa ruplaa (noin 123 000 euroa). Kilpailun voittajia oli yhteensä 32, mikä tarkoittaa, että Pietarin Inkerin Liitto kuuluu kaupungin kansalaisjärjestöjen pieneen kärkiryhmään.

Kolmas ryhmä opiskeluun Suomeen

Puolitoista vuotta voimassa ollut yhteistyösopimus Inkerin Liiton työllistämiskeskuksen ja kahden Etelä-Pohjanmaan ammattioppilaitoksen välillä tuottaa hyviä tuloksia. 3. tammikuuta kolmas ryhmä nuoria lähti opiskelemaan Suomeen.

Yhdeksäntoista hengen ryhmä koostuu pääosin inkerinsuomalaisista, mutta myös muista suomea opiskelevista ihmisistä Inkeristä, Moskovasta, Novgorodista, Vologdasta, Saratovista ja Volgogradista. Volgogradilaisen **Maksim Huttusen** ei ollut helppoa löytää Inkerin Liittoon ja sen kautta Suomeen, mutta kiinnostus suomalaisuutta kohtaan vei hänet Volgajoen rannoilta esi-isien konnuille. Työllistämiskeskus saa nykyään ehdokkaita tähän opiskeluun paljon helpommin, koska Suomessa opiskelevilta tulee jatkuvasti vain myönteistä palautetta.

Nuoret on valittu opiskelemaan Härmänmaan ammatti-instituuttiin metalli-, rakennus-, ravitsemis- ja matkailulinjoilla. Ensimmäisellä koulutusjaksolla he perehtyvät vain suomeen ja suomalaisiin elintapoihin ja vasta sen jälkeen siirtyvät normaaliin opiskeluun sekaryhmissä suomalaisten rinnalla. Koko EU:ssa arvostettuun ammattitutkintoon on inkeriläisopiskelijoilla noin kolmen vuoden koulunkäyntimatka.

Sukulaista etsitään

6.10.1944 joutui suomalainen pommikone tekemään pakkolaskun Pietarista n. 50–100 km etelään jouduttuaan eksyksiin Lapin sodan aikana. Kone oli Junkers JU 88 A4, Suomitunnus JK-260. Koneen miehistöstä pelastautui sen ohjaaja, muut hukkuivat laskun tapahtuessa pimeälle järvelle.

Koneen hukkuneeseen miehistöön kuului sukulaiseni, jonka kohtaloa eli mahdollista hautapaikkaa haluaisin selvittää. Käsittääkseni kyseinen alue on inkerinsuomalaista aluetta. Mahdollisista tiedoista jo etukäteen kiittäen Petri Hämäläinen.

Yhteydenotot sähköpostilla osoitteeseen tmipetrihamalainen@pp1.inet.fi tai puhelimitse numeroon 040 5544 237.

Tapahtuma-kalenteri

Suomen Inkeri-liitto ry

Sääntömääräinen kevätkokous pidetään

25.3.2007 klo 14.00

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

9.4.2007 pääsiäisjuhla klo 14.00
27.5.2007 helluntaijuhla klo 14.00
30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen talvikuukausina aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina **klo 14** *seurakunnan aulakahviossa.*

Huhtikuussa Terveisiä Inkerin kirkosta ja matkasta Petroskoihin.
Toukokuussa Pekka Vikberg kertoo inkeriläisten sukujen tutkimuksesta.
Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

12.3.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.4.2007 klo 15.00 kerhoilta
14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa *Kirkkokatu 5, Lahti*

Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13. Nämä torstait ovat

22.3.2007
19.4.2007

Keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai (0400) 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kokoukset klo 14.00

25.3.2007 kokous
22.4.2007 kevätjuhla
7.–8.7.2007 kesäjuhlat
30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. (040) 578 3894

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Kevään muistorasiatyöpaja yhteistyössä Seukkoseuran kanssa Karjalatalon Inkerikodissa. Ryhmään mahtuu mukaan vielä muutama muistelija. Karjalatalon osoite on *Käpylänkuja 1*. Ryhmässä muistellaan omia ja inkeriläisten elämänvaiheita ja ne tehdään yhteistyössä taiteilijan kanssa näkyviksi muistorasiaan. Ryhmään mukaan tulevan ei tarvitse piirtää tai askarrella. Halu jakaa elämäntarina muiden kanssa riittää. Muistorasiatyöpaja käynnistyi Inkerikodissa 8.2.2007.

Seuraava kokoontumispäivä **15.3.**

Ilmoittautumiset Helena Miettiselle puh. (045)132 9191.

Keravan muistelupiiri
Kokoontumispaikkana Talkoorenkaan tilat osoitteessa *Aleksis Kiven tie 19, 04200 Kerava*.

Pääsiäismunien maalausta (myös lapset tervetulleita) *Inkerikodissa* **31.3.2007** klo 11.00–15.00

Koivussa ja tähdessä **2.-4.4.2007** klo 12.00–15.00

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia

Länsi- ja Keski-Inkeri I, **17.–20.5.2007**
Alustavan suunnitelman mukaan Matkalle lähdetään helatorstaina 17.5. Matkustamme kantosiipialuksella Tallinnan kautta Narvaan, jossa ylitämme rajan ja olemmekin jo entisellä Inkerinmaalla.

Ensimmäisen päivän tutustumiskohteina ovat Suomenlahden rannalla olevat pitäjät Kosemkina, Kattila, Soikkola ja Kaprio, mikäli alueille pääsy on sallittua. Osa entisestä Inkerinmaasta kuuluu rajavyöhykkeeseen. Ensimmäinen yöpyminen on Villa Inkerin palvelutalossa hostel-tyyppisissä oloissa (saatavilla vain 4 hengen huoneita). Matka jatkuu aamulla ja mahdollisuus on tutustua Skuoritsaan, Tuutariin, Hietamäkeen, Venjokeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin Keski-Inkerin pitäjiin. Toinen yö on Hotelli Hatsinassa kahden hengen huoneissa. Kolmantena päivänä kierrellään sekä Hatsinan ympäristön inkeriläiskylissä että tutustumme alueen keisarillisiin palatseihin. Yöpyminen Hotelli Hatsinassa. Neljännen päivän aamulla lähdetään paluumatkalle kohti Narvaa ja Tallinnaa.

Oppaana Inkerissä on tutkija **Aleksej Krjukov**, joka tuntee Inkerin paikallishistorian tarkemmin kuin moni muu. Koko matkan punaisena lankana on, että matkalaisilla olisi mahdollisuus poiketa sukujensa entisillä paikoilla, joten lopullinen matkareitti muotoutuu lähtijöiden mukaan. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkalle mahtuu mukaan enintään 24 henkilöä. Matkanjohtajana **Helena Miettinen**.

Ennakkoilmoittautumiset email: koivujatahti@inkeri.com tai puhelimitse **Tytti Piiroselle** (050) 529 0756.

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.–7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.

Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle (040) 743 7042.

Inkerin kulttuuriseuran
toimisto Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki
Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

4/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 5/2007 ilmestyy viikolla 20. Aineisto toimitukselle 13.4. mennessä.

Numero 6/2007 ilmestyy viikolla 25. Aineisto toimitukselle 24.5. mennessä.

Kuva on otettu 1935–1936 Pietarissa. Tuutarin Hieprolan, Partasen, Pöllölän ja Lamppulan nuoret kävivät esiintymässä kotikyliensä ulkopuolellakin. He lauloivat kuorossa, esittivät kansantansseja ja näytelmiä. Esiintymistä saaduilla rahoilla he kävivät Pietarissa teattereissa ja valokuvassa.

Kuvassa keskellä on istumassa opettaja **Niukkanen** ja kolmas vasemmalta hänen sisarensa opettaja **Juuli Pöllä**. Edessä toinen oikealta kuvan omistaja **Anna Hirvonen s Virolainen**.

Kuvan lehdelle toimitti **Irja Pelkonen**.

Miksi aina historiaa?

Toivo Iho

Olen mahdollisimman kriittisin, vieläpä itsekriittisin silmin lueskellut lehtemme muutamien edellisvuosien numeroita. Valtava, jopa musertava historiapainotteisuus hyppäsi silmille. Johtuuko se vain siitä, että nykyinen päätoimittaja sattuu olemaan historian harrastaja, vai onko asia jotenkin muuten perusteltavissa? Voisiko toisin painotettu lehti saada lisää lukijoita?

Tämän lehden tilaajakunta koostuu pääasiassa vuosien 1917–23 maahan tul-

Tässä numerossa:

leiden inkerinsuomalaisten jälkeläisistä sekä sotavuosina tänne tulleista ja joko Suomeen jääneistä tahi Ruotsiin siirtyneistä inkerinsuomalaisista jälkeläisineen (hohhoh, olipa pitkä ja tylsä määritelmä). Lukijakunta on tietenkin jonkin verran tilaajakuntaa suurempi; siihen kuulunee myös varsin suuri määrä vuoden 1990 jälkeen saapuneita paluumuuttajia. Tilaajia ja lukijoita varten lehteä tehdään; heidän kiinnostuksensa oletettujen kohteiden mukaan toimitus toimii.

Siis: miksi niin paljon historiaa? Onko ajatuksena kehittää lehden lukijoista jonkinlaisia historiantutkimuksen puoliammattilaisia? Eihän meiltä, siis nykypäivän inkerinsuomalaisilta suinkaan ole historian taju kateissa, luulen jopa että ymmärrämme historiaa ja tiedämme siitä enemmän kuin kantaväestö keskimäärin. Se, joka useilta meistä on jotenkin hakusalla, on identiteetti.

Meitä yhdistävät muistot Inkeristä, lähinnä sellaisena kuin se oli maaorjuuden päättymisen ja 1930-luvun pakkokollektivisoinnin välisenä aikana. Tähän aikaan olemme henkisesti sidoksissa, täältä lähtee itseytemme, identiteettimme. Historian tuntemus auttaa ainakin jossain määrin meitä itseymmärryksen vaikealla tiellä. Historian, nimenomaan lähihistorian, siis Neuvostoliiton hajoamisen ja **Stalinin** ajan roskatynnyrien penkomiseen on muitakin syitä.

Kuten *Muut lehdet* - osastosta näkyy, *Hesan* päätoimittaja **Janne Virkkunen** on ansiokkaasti valottanut suomettumisen nykytilaa ja sen syntyhistoriaa. Inkerinsuomalaisilla, ehkä enemmän kuin kenelläkään muilla, on täysi syy vaatia Stalinin ajan rikosten täysimittaista selvittämistä. Näissä asioissa on hyssytelty, hyssytelty ja taas hyssytelty. Milloinkaan ei ole oikea aika selvittää niitä, aina pitää varoa jonkin tahon reaktioita. Paljolti tämän vuoksi Josef-parkaa on näillä palstoilla kohdeltu hieman kaltoin. Jos joku on näistä syistä tuntenut itsensä loukatuksi, hän voi hankkia jonkin Stalinin ajan *Pravdan* numeron, aivan samantekevää minkä, ja lukea sitä sielunsa tilan kohentamiseksi. Kehottaisin kuitenkin lukemaan Pravdasta ensin rivien välit, niissä on avoimuutta ja rehellisyyttä!

Nykypäivää edustavat lehdessämme Inkerinmaalta saadut **Wladimir Kokon** katsaukset sekä paluumuuttajien arkea koskevat jutut. *Muut lehdet* - osasto pyrkii sekin heijastelemaan inkerinsuomalaisten arkea Suomessa. Ruotsin nykypäivästä julkaistaisiin mieluusti enemmän; kukahan meitä avustaisi?

Inkeriläisten epätietoisuus muutto-oikeudesta jatkuu

Juha Riikonen (juttu julkaistu aiemmin myös Hyvinkään Aamupostissa)

Hyvinkään Inkeri-Kerho toimii vireästi pitämällä yhteisiä ohjelmallisia iltapäiväkahvitilaisuuksia ja tekemällä retkiä ja osallistumalla erilaisiin kulttuuritapahtumiin. Kerhossa sekä sodan aikana Suomeen tulleet että viimeisten vuosien aikana maahan muuttaneet ovat kuin yhtä suurta perhettä.

Inkeriläiset ovat suomalaisia, joista osa vain aikain saatossa joutui väärälle puolen rautaesirippua. Inkeriläisiä jonottaa yhä Suomeen pääsyä. Aikaisempi tieto oli, ettei uusia halukkaita enää jonoon oteta, mutta tällä hetkellä ei todellista asian laitaa tiedetä. Hyvinkään Inkeri-Kerhon puheenjohtaja **Irja Pelkonen** esimerkiksi sai juuri tekstiviestin, jossa häneltä tiedusteltiin Suomeen muuton mahdollisuudesta. Hän on luvannut selvittää tilanteen.

Pelkosen mielestä jokaiselle suomea puhuvalle inkeriläiselle tulisi suoda mahdollisuus halutessaan muuttaa Suomeen juuri verisukulaisuuden ja yhteisen kielen takia. Inkerinmaa on aikoinaan asutettu Karjalasta ja Savosta tulleista suomalaisista. – Olen kuullut, että osa on luopunut jonotuksesta, koska Venäjä on vaurastunut. Sinne jäävät kuitenkin sulautuvat suuren maan venäläisväestöön ja -kulttuuriin eikä suomen kielen taito enää periydy.

Hyvinkään Inkeri-Kerhon kokoontumisessa sunnuntaina käyneistä jäsenistä näin moni on muuttanut viimeisten vuosien aikana koti-Suomeen.

Inkeriläisten asia on esillä myös ensi kesänä Hyvinkään lähetysjuhlilla, jossa idäntyö eli käytännössä inkerin ja muiden suomensukuisten kansojen ja kirkon avustaminen ovat yhtenä teemana.

Irja Pelkonen sanoo pyhän sanan kuulemisen kaipuun olleen suurta alueilla, joissa aikoinaan uskonnon harjoittaminen kiellettiin. Hän kertoi tapauksesta, jossa joku salakuljetti Raamatun rajan ylitse ontoksi kovertamansa ruislimpun sisällä.

Hyvinkään inkerikerholaisista **Lilja Aaltonen os. Klemettilä** ja **Liisa Karjalainen os. Ripatti** olivat koulukavereita lapsuudessaan Järvisaaren kunnassa noin 60 kilometriä Leningradista itään. He pääsivät livahtamaan perheidensä kanssa Viron kautta Suomeen nuorina tyttöinä. He eivät joutuneet takaisin, mutta huoli palautetuista ja sinne jääneiden sukulaisten kohtalosta on aina kulkenut mukana.

Aaltonen kertoo käyneensä kotikonnuillaan jo 1960-luvulla. – Kävin Leningradissa seuramatkalla ja järjestin sukulaisia vastaan ja yhdessä menimme kotikylääni. Kaikki oli muuttunut, kun saksalaiset olivat jyränneet kylän yli ja tuhonneet sen. Löysin sentään savusaunan, jossa olin syntynyt.

Myöhemmin alueella käynyt Karjalainen tunnisti kotikylästä vain yhden puun, joka seisoi yhä pystyssä. Hän kertoo käyneensä kaksi vuotta suomenkielistä koulua, mutta sitten vuonna 1937 alue venäläistettiin ja opetus muuttui venäjänkieliseksi. – Ihmiset olivat kaikki juuriltaan suomalaisia. Minunkin isäni suku oli lähtöisin Mäntyharjulta, mutta muuttanut Inkerinmaalle monia sukupolvia aikaisemmin.

Maria Kallas os. Iivanainen ei ollut yhtä onnekas. Hän joutui palautetuksi, mutta perhettä ei päästetty kotiseudulle, vaan heidät kuskattiin Keski-Venäjälle. – Meidät laitettiin kolhoosiin töihin, mutta muutimme myöhemmin ilman lupaa Eestiin, jossa tein toimistotöitä.

Suomeen Kallas pääsi muuttamaan 11 vuotta sitten. Hänelle sopeutuminen oli hyvin helppoa. – Kun katselen vanhoja suomalaisia elokuvia, niissä puhutaan juuri samanlaista kieltä kuin minun kotikylässäni lapsena. Niin suomalaisia olimme, hän kuvailee.

Anni Tukia kuollut

Inkerinsuomalaisten sotavuosina tapahtuneisiin siirtoihin merkittävästi osallistunut terveydenhuoltoneuvos **Anni Tukia** kuoli tammikuun 4. päivänä 2007 yhdeksänkymmentäkuusivuotiaana. Siunaus toimitettiin Rouhialan kappelissa helmikuun 3. päivänä.

Aataminaikaisuutta

Aapo Ihon muistelmista

"Älä sie, **Andrei Petrovits**, opeta peltojais tatteelle!" Tällaisen neuvon Aapo Iho kuuli erään naapurin antavan isälleen. Luulenpa, ettei monikaan ymmärrä tuon neuvon sisältöä. Käännetään se nykysuomeksi: Älä totuta peltojasi sellaisiksi, että ne vaativat lannoitusta!

Yllä kerrottu taitaa olla pahin esimerkki Aapo Ihon muisteluksista löytyvistä Inkerin maanviljelys - ja muiden tapojen aataminaikaisuuksista. Muita mainintoja:

Maidon myynti: "Kaiketi se on luettava meikäläisten suurenmoiseksi konservatiiviseksi saamattomuudeksi, että maitotaloustuotteiden myynti oli vielä mitä alkeellisimmalla tasolla. Joka talosta, joka tönöstä tehtiin varta vasten junamatka Pietariin mukana kantamuksellinen maitoa! Kaupungissa se useimmissa tapauksissa sitten kiikuteltiin keittiöstä keittiöön, ns. "paikkoihin" ja vain poikkeustapauksissa luovutettiin se joko torilla tai jossain elintarvikeliikkeessä yhteen paikkaan, yhdelle ostajalle. Ja mikä erikoisinta - tämä tehtävä oli joutunut naisten hoitoon.

Matkanteko tapahtui siten, että esim. Tuutarin asemalta n. klo 6.30 vaiheilla Pietariin meni erikoisjuna, johon pitkin matkaa sitten, alkaen Baltian radalta Hatsinasta ja vastaavilta etäisyyksiltä muita ratoja pitkin maidon kauppaajat kiiruhtivat kodeistansa tavallisesti hevospelillä asemalle saateltuina - junaan ja olivat jo 7.20 tienoilla kaupungissa. Paluumatka tapahtui jollakin iltapäiväjunalla niin, että hakumies taas oli hevosen kanssa vastassa, ja emäntä kotiutui siinä 16–17 maissa. Kotiasiat sai tällä aikaa suoritella joku muu.

Maitoa näillä matkoilla liikuteltiin astioissa, joiden venäläinen nimi oli *kuvssin*, ja josta suomeksi oli väännetty sanahirviö *kuksina*. Ne olivat lujasta läkkipellistä tehtyjä, vetoisuudeltaan eri kokoisia. Oli 2, 3, 5, jopa 10 tuopin vetoisia. Suurin oli siten 1,3 litraa vetävä.

Kuksinoita kannettiin erikoismuotoisessa kantovehkeessä, jolla oli lystikäs nimi: "elämän salkut". Kaksi lujasta kankaasta valmistettua tasapohjaista, n. 30–40 cm korkuista, suistaan kurenauhalla varustettuina ja niitä yhdisti olan yli ulottuva, samasta aineesta neulottu osa, jonka varassa nämä salkut sitten riippuivat kantajan olalla: toinen etu- toinen takapuolella. Yhdyskappale ei saanut olla kovin pitkä. No, näissä elämänsalkuissa sitten "linnamiehet" kantoivat maitokuormansa aina ajoneuvosta toiseen ja perillä kaupungissa sitten tarpeen mukaan - joko yhdessä paikassa myytäväksi taikka taloihin sitten - talosta toiseen, portaista portaisiin.

Tietysti tämä urakointi oli emäntien rasituksena. Aapo Iho huomauttaa kuitenkin: "Mutta kun he siinä olivat tavallaan omissa rahoissa käsin, lienee se luettu jopa voittopuolelle naisten asemaa tarkasteltaessa."

Myös heinänteko 1900-luvun alkuvuosina oli Inkerissä hyvin vanhakantaista. Aapo Iho lopettaa heinäntekoa koskevan kuvauksensa näin: "Tällaista, lähes leikkimistä se oli 1900-luvun alkupäässä vielä meikäläinen heinänteko! Ainoa koneeseen vihjaava laite oli *sapilas*, siis sapilaat, kaksi riukua, sileäksi hiottuna pantiin rinnakkain ja vetopäästä yhdistettiin

köydellä sekä vedettiin maata pitkin ihmisvoimin tai hevosella.

Muutoin saattoi heinänteko sujua tähän tapaan:

"Elettiin vielä viikatteen valtakautta. Meitä oli aamuvarhaisella lähtenyt kotoa viikatteet olalla neljä henkeä: **Siso**, **Paavo**, **Matti** ja minä. Isä oli saanut ostetuksi Kaprlan pelloksi kutsutulta viljelysaukealta pari - kolme sen kesän heinäsatoa. Oli kaunis heinäpouta luvassa. Runsas kaste lisäsi viikatteen tehoa, ja aina koetettiin käyttää tätä etua hyväksi lähtemällä liikkeelle aamuvarhain; matkaa oli oikotietäkin käyttäen runsaat puolitoista virstaa.

Viikatteet oli tavan mukaan jo edellisiltana taottu, ja hyvä oli alkaa työ raikkaassa aamuilmassa. Paavo asettui kärkeen, sitten Siso, Matti ja minä. Iältäni nuorimpana sain keveimmän viikatteen. Siinä oli onnistunut karkaisu, ja kun sen hyväksi luiskasi, kesti se ottavassa terässä kaksi kertaa sen ajan ja matkan, minkä Matin viikate. Hän oli luiskan käyttäjänä ja voimiltaan parempi, mutta kun viikate ei ollut hyvä, hikoili hän aika lailla pysyäkseen toisten kannoilla. Siso oli näissä varsitöissä hyvänkin miehen veroinen, ja jälkeä tuli. Sarat olivat pitkiä, eikä heinä ollut kovin sakeata: mistäpä se, "kuren tatteella" melkein luonnon tilassa kasvanut. Mutta kun tarkkaan pyyhkäisi, kertyi lakaaseen kuitenkin tuoksuvaa heinää toisin paikoin hyvänkin näköisesti.

Kun oli kerran käyty neljän viikatteen voimalla sarka edestakaisin, oli se selvä. Lakaat kouhittiin hajalle kuivumaan ja siirryttiin lähellä olleelle toiselle samankokoiselle saralle. Auringon kaari alkoi yletä, ja vähitellen kaste katosi heinän helpeistä. Toinenkin sarka ehdittiin vielä käsitellä kasteen aikana.

Jos aamu lupasi kaunista päivää, mentiin heti kasteen kuivahdettua ja käsin levitettiin heinä karheeksi tarhaan, jonka ulkolaidassa sijaitsi säilytyspaikka: *sarrain*. Karhetta oli sitten pitkin päivää haravilla käänneltävä ja pidettävä kuohkeana, että sekä tuuli että aurinko jouduttaisivat heinien kuivumista. Iltapuolella siten, kun heinä noin käsissä hiertäen mureni, oli se kelvollista sarkaimeen koottavaksi.

Lapsille oli tämä mieluista, sillä he pääsivät heiniä polkemaan "storontkan" päälle. Nimitys merkitsee tässä puolikasta.

Jos taas sattui sade uhkaamaan, komennettiin haravoimaan kaikki, jotka kynnelle kykenivät! Jos sade ehäti karhetta kastelemaan, vei se heinästä parhaat mehut, ja se koitui talon vahingoksi. Tällaisissa tapauksissa heinät koottiin hätthätää pitkänomaisiksi kasoiksi, joita sanottiin *sioiksi*. Mutta jos tuoreilta lakailta piti sateen vuoksi kaadettu heinä koota, muodostettiin siitä vain pieniä kasoja, joihin haravilla kannetut pari - kolme sylystä pantiin päälletysten ristikkäin. Nämä taas olivat *sikasia*.

Illan tullen oli sitten lapsilla leikkipaikkoja tarhassa, varsinkin jos heinät olivat jääneet sikoina seisomaan. Niiden takana oli mahdottoman hyviä piilopaikkoja, hyväntuoksuisia ja pehmeitä. Heinäsirkkojen sititystä kuului kaikkialta, ja lämmin heinäkuun sää oli hivelevän hyvänoloista pikkuväelle. Kaikkihan sen muistavat, jotka ovat kerrankin sellaista eläneet ja kokeneet!

Kuinka kävi: noudattiko Antti Pietarinpoika eli Andrei Petrovits naapurin peltojen hoitoa koskenutta neuvoa? Vielä mitä, hän oli peltojen innokas lannoittaja, peräti kultaaja. Mitäkö se on? Sitä ei ainakaan vielä kerrota.

Kesäjuhlat Helsingissä 14.–15.7.2007

Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlat vietetään Helsingissä 14.–15.7.2007 Karjalatalolla, Seurasaaressa ja Espan lavalla. Sunnuntain jumalanpalvelus pidetään Tuomiokirkossa. Yksityiskohtainen ohjelma julkaistaan myöhemmin keväällä Inkeriläisten Viestissä sekä Inkerin kulttuuriseuran ja Inkerikeskuksen internetsivuilla www.inkeri.com ja www.inkerikeskus.fi. Merkitkää päivämäärät jo nyt kalenteriin.

Esiintymään?
Tanssiryhmillä ja kuoroilla on lauantaina 14.7. mahdollisuus esittää taitojaan lauantain päiväjuhlassa sekä Seurasaaren iltajuhlassa. Myös solistit ja näytelmäryhmät ovat tervetulleita. Hienoa olisi, jos esiintyjiä tulisi juhlille myös Helsingin ja Suomen rajojen ulkopuolelta. Majoitusjärjestelyt ovat tulijoiden omalla vastuulla. Juhlatoimikunta selvittää edullisia majoitustiloja. Niitä voi kysellä juhlatoimikunnalta. Tiedot viedään myös internet-sivuille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Toivomme myös, että juhlille tulevat esiintyjät kertoisivat tuloaikeistaan toukokuun loppuun mennessä ohjelman suunnittelun takia. Juhlia koskevat kyselyjä ja ilmoittautumisia varten on avattu oma sähköpostiosoite juhlat@inkeri.com.

Tuotteiden myynti
Juhlien yhteydessä on mahdollisuus tuotteiden myyntiin. Myyntipöytien varaukset sähköpostitse juhlat@inkeri.com tai puhelimitse Anitta Kukovalta (050) 565 9805.

Kesäjuhlien järjestelyistä vastaavat Inkerin kulttuuriseura, Inkerikeskus ja Helsingin seudun Inkerikerho.

Lauantai 14.7.
klo 12.00 juhlakanslia avautuu
klo 12.00–14.00 ruokailu Karjalatalon ravintolassa
klo 12.30–13.30 Esplanadin lava. Äänellä soreasti ja jalalla koreasti. Inkeriläiset laulu- ja tanssiryhmät esiintyvät.
klo 14.00 lauantain päiväjuhla Karjalatalon juhlasalissa
Sukututkimuspiste avoinna Karjalatalolla klo 12.00–16.00. Asiantuntijat opastavat sukututkimuksen saloihin ja neuvovat polkuja omille juurille. Kysymyksiä sukututkijoille voi esittää myös etukäteen sähköpostitse sukututkimus@inkeri.com.
klo 18.00 iltamat Seurasaaressa
Juhlalavalla laulua ja tanssia. Kyykkä- ja mölkkykisat. Piknik-tarjoilu.

Sunnuntai 15.7.
klo 10.00 jumalanpalvelus Helsingin Tuomiokirkossa
klo 12.00–13.30 ruokailu Karjalatalolla
klo 14.00 pääjuhla Karjalatalon juhlasalissa

Karjalatalon osoite on Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Ruotsin inkeriläisten 60. kesäjuhlat Boråsissa 16.–17. kesäkuuta 2007

Juhlapaikkana Carolin kirkko ja seurakuntakoti. Juhlakanslia ja tarjoilu avataan lauantaina 16. kesäkuuta.

Lauantai 16.6.
klo 13.00 Carolin seurakuntakoti
klo 14.00 avajaistilaisuus
klo 15.30 Ingria-juhla
klo 19.00 illanvietto Boråsin Inkeri-Kerhon mökillä Kråkeredissa

Sunnuntai 17.6.
klo 09.00 kahvio avataan Carolin seurakuntakodilla
klo 11.00 messu Carolin kirkossa
Jumalanpalveluksen jälkeen kirkkokahvit ja päätöstilaisuus.

Tiedustelut:
Eini Carlsson puh. 033 295 404 (valitse ensin eteen ulkomaantunnus ja sitten Ruotsin suuntanumero 46)

Victor Kainelainen puh. 033 120 466 (valitse ensin eteen ulkomaantunnus ja sitten Ruotsin suuntanumero 46)

Tervetuloa!

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Inkerin rukous

Kauko Painivaara

Herra armahda meitä
kansan yllätti yö.
Käymme kolkkoja teitä,
Kasvojas älä peitä
poikki kahleemme lyö.

Eessä kuoleman seistä
liian raskasta on.
Herra kääntyikö meistä
yöhön menehtyneistä,
Sun armos on mittaamaton.

Äänet itkijä parkain
Inkerin rannoilla soi
Vieras runteli varkain
touot Inkerin sarkain,
yö eikö valjeta voi.

Herra, pyöveli niittää
heimon hyljätyn pois.
Vielkö ruokoa riittää,
milloin Inkeri kiittäis
pääsin päivästä vois.

Yöstä kauhistavasta
nosta murtunut maa.
Herra, hengelläs kasta
loppuun lyötyä lasta
auta uppoavaa.

Herra, johda lasteni teitä,
valoas heille suo.
Valollas valkaise yötä
että kotiin löytyisi tie.
Joko kohta ois lämmin tupani lies.

*Runon lehdelle toimitti Tukholmassa asuva **Nikolai Reho**, jonka ystävä vuonna 2006 edesmennyt Kauko Painivaara oli. Lämpimät kiitoksemme runosta.*

MUUT LEHDET

Kremlin varjo Suomen yllä

Janne Virkkunen,
***Helsingin Sanomat* 11.3.2007**

Päätoimittaja Virkkunen analysoi suomettumisen nimellä tunnettua ilmiötä sangen terävästi. Kolumni on kokonaisuudessaan 11.3. Hesan sivulla A 2. Seuraavassa sen ydinkohdat.

Todettuaan 1970-luvun olleen suomettumisen henkisellä tasolla vaikea vuosikymmen Janne Virkkunen jatkaa: "Luulisi, että vihdoin myös Suomessa olisi päästy irti suomettumisen myötä syntyneistä henkisistä kahleista. Ehkä kuitenkaan ei. Tässä ajassa on hyvin kummallista se, että Kremlin varjo leijuu jollakin tavalla edelleen Suomen yllä. Suomessa ei vieläkään osata keskustella järkevästi pohtien kommunistisen imperiumin häikäilemättömästä ja miljoonia ihmishenkiä vaatineesta yhteiskuntakokeilusta.

Monelle suomalaiselle on edelleen - jostakin kumman syystä - vaikeata käsitellä kommunismin rikoksia samaan tapaan kuin **Adolf Hitlerin** kolmannen valtakunnan rikoksia ihmiskuntaa vastaan."

Virkkunen palaa suomalaisten sosiaalidemokraattien (**Mikko Elo**) äänestyskäyttäytymiseen Euroopan neuvostossa, jossa nämä äänestivät kommunistien julmuudet tuomitsevaa päätöslauselmaa vastaan. Hän toteaa: "Kiinnostavaa on, että suomalaisille natsien hirmuteot on helppo käsittää ja tuomita, mutta aivan vastaavat gulagit Neuvostoliitossa ja Itä -Euroopan satelliiteissa eivät saa samankaltaista kohtelua."

Janne Virkkunen palaa 1970-luvulle: "Kaikissa kolmessa suuressa puolueessa - kommunistit ovat eri lukunsa - oli 1970-luvulla oma joukkonsa, joka hoiti yhteyksiä Neuvostoliittoon. Suomettumisen "kultaisena" vuosikymmenenä se nähtiin politiikassa yleensä pelkkänä ansiona ja sijoituksena tulevaisuuteen. Kunnes kaikki loppui nopeammin kuin kuviteltiinkaan.

Ongelmattomin suhde Neuvostoliittoon oli kommunistien vähemmistösiivellä: Kreml oli oikeassa ja sitä tuli puolustaa, tapahtui mitä tahansa. Muilla suhde oli monimutkaisempi, mutta Kremlin intressiä ymmärrettiin aivan liian pitkälle tuon ajan Suomessa. Myös **Maon** Kiinalla oli ymmärtäjänsä ja seurailijansa, mutta ryhmä ei missään vaiheessa noussut vaikutusvaltaiseksi.

Lopputuloksena on tilanne, jossa Neuvostoliittoa ei enää ole ja entiset satelliittimaat ovat vapaita EU:n ja myös Naton jäseniä, mutta silti suomalaiset eivät pääse irti menneestä."

Päätoimittaja Virkkunen päättää artikkelinsa Unkariin: "Suomessa ehkä jollakin tavalla edelleen muistellaan Unkarin **Janos Kadaria** hyvällä; olihan hän veljeskansan johtaja ja **Urho Kekkosen** kaveri. Vierailu Budapestin vaikuttavassa terrorimuseossa ei jätä hänestä kiveä kiven päälle."

Sinnikäs näyttelijä on alkanut muistuttaa esiäitiään, runonlaulaja Larin Paraskea

Lauri Sihvonen,
***Suomen Kuvalehti* 11/2007**

Pitkän linjan näyttelijä ***Eeva Litmanen*** *esitellään Suomen Kuvalehden Hän-palstalla usean sivun mittaisessa haastatte-*

lussa, josta käy myös ilmi hänen olevan sukua ***Larin Paraskelle.***

Näytelmä *Larin Paraske – Rautamuurahaisten sukua* on ollut Eeva Litmaselle pitkä projekti, paluu juurille. Kun hän Stoan lavalla vetää pellavaiset ylleen ja istuu tuolille, hän näyttää aivan Larin Paraskelta siinä tunnetussa **Järnefeltin** maalauksessa.

Litmanen yritti nuorempana selvittää kummitädiltään millainen mummo Paraske oli ollut. Silloin asia jäi kesken, mutta nyt Suomen runotar on muuttunut lihaksi ja vereksi.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Eräästä haaveestani

Löysin erään Pietarin kirjakaupan hyllyltä paksun venäjänkielisen kirjan nimeltä *Venäjän juutalaisten tietosanakirja*. Oli mielenkiintoista katsella se läpi, ja heti mieleen tuli ajatus: *miksi meillä inkerinsuomalaisilla ei ole vastaavaa?* Haave inkerinsuomalaisten tietosanakirjasta on syntynyt minussa ja varmasti ennemmin tai myöhemmin se syntyy myös muidenkin maamiehien mielessä.

Tietosanakirjan kiistämätön etuus on siinä, että kenen tahansa on helppo lukea sitä taustakoulutuksestaan riippumatta, ja tarvittavat tiedot löytyvät nopeasti. Tietosanakirjan olemassaolo osoittaa myös yhteiskunnan kypsyyttä, siihen valituista tiedoista muodostuu kansan maailmankatsomus. Maailmankatsomuksen kantajana tietosanakirja turvaa isien perinnön siirron tuleville sukupolville; eikö tämä ole tärkeää inkerinsuomalaisten kannalta, kun assimilointi selvästi uhkaa pienkansaamme?

Minusta inkerinsuomalaisten tietosanakirja voisi sisältää lyhyesti kuvatut Inkerin historian päätapahtumat, tiedot sen paikkakunnista ja päävaikuttajista, perinteisestä kulttuurista (esim. talojen rakentamiskulttuurista, ruoista ja kansallispuvuista) sekä tietenkin kirjoitukset Inkerin kirkon seurakunnista ja kansallisliikkeen historian eri vaiheista. Tiedot nyky-Inkeristä ja inkerinsuomalaisten elinoloista muissa maissa kelpaisivat tietosanakirjaan myös hyvin. Aika paljon näistä aiheista on jo kirjoitettu ja löytyy melkein valmiina eri lähteistä. Käytössä oleva aineisto täytyisi vain pätevästi koota, lajitella ja tiivistää.

Arvaan, että vaikeuksiakin tämä työ aiheuttaa paljon. Kuinka laajasti tulisi esimerkiksi kuvata muiden kuin suomalais-ugrilaisten kansojen historia Inkerinmaalla? Keitä ovat nuo ”päävaikuttajat”? Millä kriteereillä valitaan esimerkiksi inkeriläiskirjailijoita? Kuuluvatko tähän joukkoon suomalaiset punikit, jotka kirjoittivat täällä 1920–30-luvuilla, tai ne inkeriläissyntyneet, jotka kirjoittavat muulla kuin suomen kielellä? Ilmeisesti eri ”vaikuttajista” on kirjoitettava joko lyhyemmät tai pidemmät jutut. Miten historiahenkilöt saadaan ”vaikuttavuusjärjestykseen”, kenestä tulee kirjoittaa neljä riviä, kenestä 40? Tällaisia kysymyksiä

on paljon. Mielestäni kukaan ei yksin pysty niistä päättämään, mutta tätä varten voitaisiin perustaa toimitus, jossa eri inkeriläisliittojen pätevät edustajat turvaisivat monipuolisen katsauksen aiheeseen. Joka yksityiskohdasta voidaan demokraattisesti sopia ja päteviä tutkijoita jopa tohtorin arvossa löytyy joka inkeriläisliitosta.

Olen keskustellut tästä ideasta muiden kanssa, eikä kukaan sitä vastustanut. Ajatus oli esillä jossakin inkerinsuomalaisten kokouksissa ja sai periaatteessa myönteistä vastakaikua. Toimenpiteisiin ei kuitenkaan ryhdytty eikä mistään konkreettisemmasta sovittu.

Inkeriläisliittojen yhteinen toiminta tietosanakirjan toimittamisessa voisi olla se tekijä, joka vahvistaisi yhteistyötä yhdistyksiemme välillä ja korottaisi ylipäänsä heimotyömme tasoa. Tämä varmasti edesauttaisi ja koordinoisi myös alan tutkimustöitä.

Nettiyhteys mahdollistaa toiminnan teknisesti. Liittojen johdon tasolla voidaan sähköisesti sopia yhteistyön raameista ja muodoista ja aloittaa toimitustyö lähes välittömästi. Aloittamisen kanssa ei kannata missään tapauksessa viivytellä, sillä asiantuntijoita on tällä hetkellä tarpeeksi, mutta pelkään, että jatkossa heidän lukumääränsä vain vähenee.

Joka toinen peruu muuttonsa

Suomen työministeriöstä saadun tiedon mukaan Pietarin kaupungissa joka toinen paluumuuttoa jonottava ei tule nykyään UVI:n haastatteluun pääkonsulaattiin. Se tarkoittaa, että puolet haastatteluun kutsutuista kieltäytyvät paluumuutosta vapaaehtoisesti.

Tämän uuden ilmiön syyt olisi tutkittava tarkemmin, mutta ensisilmäyksellä tähän ovat varmasti vaikuttaneet hurja talouskasvu Pietarin alueella, nollatyöttömyys ja niiden seurauksena ihmisten kasvanut elintaso. Inkerinsuomalaiset näkevät tulevaisuutensa Venäjällä yhä optimistisempana.

Saman tiedon mukaan paluumuuttojonossa Venäjällä on noin 3 500 päähakijaa ja mikäli kieltäytyneiden prosenttiosuus pysyy samalla tasolla, työministeriön suunnittelema jonon purku 4-5 vuoden ajassa näyttää realistiselta.

Kansallisuusneuvottelukunta myös oblastiin

Venäjällä tapahtui vuonna 2006 yksityishenkilöitä vastaan 170 hengenvaarallista hyökkäystä, joiden syyksi tuomioistunnossa todettiin kansallis-, rotu- tai uskontoviha. Ne veivät 51 ihmisen hengen, 310 ihmistä vammautui tappeluissa. Monien mielestä kansalliskiihkeys maassa on kasvamassa.

Valtiovalta reagoi tähän uhkaavaan trendiin valtiovalta mm. rakentamalla suhteita kansallisjärjestöihin. Pietarin kuvernöörin yhteyteen perustettiin noin vuosi sitten kansallisasioita käsittelevä neuvottelukunta, johon kuuluvat eri kansallisuus- ja uskontokuntien edustajat.

Kirjoituspaja Helsingissä

Kirjoittaminen nettiin oli Helsingissä 10.–11. helmikuuta pidetyn kirjoituspajan pääaiheena. Koulutettavia oli tällä kertaa kuusi, joista **Veera Haapalainen** ja **Alla Sadovnikova** edustivat Pietaria. Suomen erikoisuuksia aloittaville kirjeenvaihtajille opetti **Irina Kapelian** ja sähköistä viestintää projektipäällikkö **Matti Arminen**, molemmat Inkerikeskuksesta.

Neljä parasta pajalaista jäi kirjoituspajan päätyttyä Suomeen työharjoitteluun eräässä lehdessä.

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

27.5.2007 helluntaijuhla klo 14.00
30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen talvikuukausina aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina **klo 14** *seurakunnan aulakahviossa.*

Ke 18.4.2007 klo 15.00 seurakuntakeskuksella opetusneuvos Antti Henttonen kertoo sanoin ja kuvin aiheesta ”Antrea - Vuoksen ja Ison vihan lapsi”.

Su 6.5.2007 klo 14.00 toimittaja Anja Hyvönen kertoo Pietarissa olleesta Inkerin pitsinäyttelystä sekä näyttelyn tulosta Suomeen.

Helatorstaina 17.5.2007 klo 15.00 hengellisten laulujen iltapäivä yhdessä Hyvinkään karjalaisten kanssa Vanhassa kirkossa. Rovasti Hannu Pelkonen puhuu ja lehtori Elina Kiuru laulattaa.

27.5.2007 kevätretki Kotkaan
Kohteina Muistojen talo, Maretarium ja Langinkoski. Lähtö Hyvinkäältä noin kello 10.30 Kirkonmäeltä. Ilmoittautumiset kerhossa tai Irja Pelkoselle.

8.–10.6.2007 Suomen lähetysseuran vuosijuhla Hyvinkäällä
Painopistealueena Inkerin kirkko, vieraina mm. piispa Aarre Kuukauppi ja Aleksi Uimonen.
Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville Helsinkiin
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo. Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13. Seuraava tapaaminen on

19.4.2007

Keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai (0400) 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kokoukset klo 14.00

22.4.2007 kevätjuhla
14.–15.7.2007 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat
30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. (040) 578 3894

Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Anitta Kukovaan, sähköposti anitta81@mail.ru tai puh. (050) 565 9805

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.–7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.

Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle (040) 743 7042.

Tutustuminen Kulttuurien museon Inkeri-kokoelmaan

Perjantaina 20.4. klo 13 on mahdollisuus tutustua Kulttuurien museossa oleviin Inkeristä peräisin oleviin tekstiileihin, neuleisiin ja muuhun aineistoon intendentti Ildiko Lehtisen johdolla. Samalla on mahdollisuus tutustua myös Kulttuurien museossa esillä olevaan Kaukaa haettua - näyttelyyn sekä uuteen Korealainen koti - näyttelyyn. Kokoontuminen Kulttuurien museon aulassa klo 12.45. Osoite on: *Tennispalatsi 2. krs. Eteläinen Rautatiekatu 8, Helsinki.*

Ompeluseura

Tervetuloa **joka parillinen keskiviikko** klo 15 kokoontuvaan askartelupiiriin tekemään ja oppimaan yhdessä perinteisiä inkeriläisiä käsitöitä, mutta muutakin. Kevään kuluessa on tarkoitus harjoitella mm. neulakinnastekniikkaa. Tarjolla on myös kahvia ja mukavaa juttuseuraa. Ompeluseura kokoontuu Inkerin kulttuuriseuran Koivussa ja tähdessä.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Keravalla keskustellaan keväästä ja kevään juhlista 17.4.2007 klo 14.30 Keravan paluumuuttajien ja Inkerin kulttuuriseuran kuukausikahveilla keskustellaan kevään juhlaperinteestä niin entisessä Inkerissä kuin myöhemminkin. Tapaaminen on Talkoorenkaan tiloissa osoitteessa *Aleksis Kivenkatu 19*. Tervetuloa joukolla mukaan.

27.5.2007 Kevätretki Kotkaan

Kohteina Muistojen talo, jossa on näytteillä kotkalaisten, virolaisten ja inkeriläisten tekemiä muistorasioita ja muuta mielenkiintoista. Lisäksi on mahdollista tutustua Maretariumiin ja paluumatkalla piipahdetaan Langinkoskella keisarillisessa kalamajassa. Retki toteutetaan yhteistyössä Inkerin kulttuuriseuran ja Hyvinkään Inkerikerhon kanssa. Lähtö Keravalta noin klo 10 ja Hyvinkäältä noin kello 10.30 Kirkonmäeltä. Ilmoittautumiset Irja Pelkoselle (040) 550 5712 tai Inkerin kulttuuriseuran toimistoon (09) 2733 225. Retki toteutetaan omakustannushintaan ja se liikkuu 15–20 euron paikkeilla.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

5/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 6/2007 ilmestyy viikolla 25. Aineisto toimitukselle 24.5. mennessä.

Numero 7–8/2007 ilmestyy viikolla 34. Aineisto toimitukselle 23.7. mennessä.

Uuden tien edessä? Tausta ei lupaa hyvää. Kuva otettu Viipurissa vuoden 1944 lopulla. Kuvan lehdelle toimitti Lars Westerlund.
(Katso juttu s. 7–9.)

Suomen Inkeri-liitto ry:n kevätkokous 25.3.2007

Esitettiin v. 2006 tilinpäätös, josta todettiin, että ilmoitustulojen ansiosta tuloslaskelma on ylijäämäinen. Tässä yhteydessä pidettiin hiljainen hetki entisen tilintarkastajamme Yrjö Luukkosen muistoksi. Esitettiin tilintarkastajien lausunto v. 2006.

Kesäjuhlat v. 2007 järjestää Inkerin kulttuuriseura, Inkerikeskus ja Helsingin seudun Inkeri-seura yhdessä. Juhlat pidetään pääosin Karjalatalolla 14–15.7. Inkerin kulttuuriseuran pj. Helena Miettinen ja vpj. Tytti Piironen esittelivät lyhyesti suunnitelmaa todeten sen vielä tarkentuvan kevään mittaan.

Tässä numerossa:

Vielä kerran kielten oppimisesta

Toivo Iho

Taas on Suomessa viritetty uusi kampanja: tällä kertaa pyritään kohentamaan ruotsinkielen asemaa tai ainakin estämään sen taantumista. **Paavo Lipponen** on saatu kampanjan suojelijaksi; hän taitaa perusjuuriltaan savolaisena olla kyllin uskottava suomalaisuudessaan.

Olen muutaman kerran ollut vastaanottamassa Ruotsista tulleiden inkerinsuomalaisten vierailuja. Joukkoon on kuulunut myös jokunen suomea taitamaton ruotsalainen; puoliso tai ystävä. Tämän vuoksi tapaamisissa on suomen ohella vilahtanut myös ruotsinkielisiä repliikkejä. Suomalaisuuden edistäjän kuuluisi tietysti olla tästä ankarasti kulmat kurtussa: nämä ihmisparat ovat kadottamassa suomalaisuutensa, kuinka heidän identiteettinsä käykään! Näinpä hyvinkin, mutta toisaalta: oli positiivista todeta, kuinka notkeasti uusi kieli on omaksuttu, oli jopa somaa kokeilla oman ruotsintaitonsa ruostuneisuuden tilaa. Eivätkö Ruotsiin siirtyneet oikeastaan ole samassa tilanteessa kuin vielä 1800-luvun alkupuolen suomalaiset: suomi on perheen, ruotsi yhteiskunnan kieli?

Toisenlaisen vierailuryhmän, Petroskoista käsin suomalaiseen lehdistöön tutustuvan muutaman hengen ryhmän kanssa taas keskustelu kävi omien puutteideni takia suomeksi. Tulin kysyneeksi, mitä kieliä Karjalassa opiskellaan, jolloin sekä suomi että ruotsi mainittiin, mutta erityisesti jäi mieleen repliikki: niin, ja englantia, totta kai!

Kysynpä taas kerran omaa kantaani. Suhtautumiseni tähän kampanjaan sekä ruotsinkielen asemaan yleensäkin on kaksipohjainen: aitosuomalainen minussa, siis se osa, jota ruokkivat historian opetukset ja ruotsinkielen aikaisempi ylivalta, kavahtaa kaikkea, jolla pönkitetään taakse jääneen ajan arvostuksia ja muinaista, milteipä säätyvaltiopäivien aikaan kuuluvaa nokkimisjärjestystä, järjestystä, jossa perityllä varallisuudella ja "oikealla" suvulla tuntuu olevan yllättävän suuri paino, selvästi opintoja suurempi.

Toisaalta: eikö minkä tahansa kielen oppiminen anna uusia ulottuvuuksia; luo henkistä lisäarvoa? Perisuomalainen vastaus kuuluisi kai: kyllä, kyllä, paitsi jos kyse on ruotsista tai venäjästä. On kaiken kaikkiaan suuri vahinko, että Suomessa juuri näitä kahta kieltä, joita jatkuvasti tarvittaisiin, rasittaa historiallinen painolasti: venäjää ei opiskella, koska se oli bobrikovilaisen sorron kieli ja viime sotien vihollisen kieli, kun taas ruotsia vieroksutaan, koska sen kouluopetus alkoi englantia painottavasta nuorisosta tuntua pelkästään pakolliselta.

Kotiin karkotettavaksi

Inkeriläisten siirtolaisten paluu ja palauttaminen Neuvostoliittoon vuosina 1944–55 tutkitaan

Toivo Flink

Kotiin karkotettavaksi – tutkimushankkeessa selvitellään Suomeen jatkosodan aikana siirrettyjen inkeriläisten palauttamista Neuvostoliittoon sodan päätyttyä. Tutkimushanke on Suomen Akatemian rahoittama, ja se toteutetaan vuosina 2007–2009 Kansallisarkistossa. Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva inkeriläisten siirtolaisten vaiheista Suomessa ja Neuvostoliitossa vuosina 1944–1955. Tutkimus täydentää Kansallisarkiston vuonna 2004 perustettua *Suomi, sotavangit ja ihmisluovutukset 1939–1955* -tutkimushanketta, jonka puitteissa tutkitaan muun muassa Suomen armeijaan liittyneiden inkeriläisten sotilaiden luovuttamista Neuvostoliittoon.

Vuoden 1944 välirauhansopimuksen toteuttaminen

Suomalaiset siirsivät yhteistyössä saksalaisten kanssa Suomeen runsaat 63 000 inkeriläistä siviilihenkilöä saksalaisten joukkojen miehittämiltä alueilta Leningradin eteläpuolelta vuosina 1943–1944.

Jatkosodan päätyttyä syyskuussa 1944 Suomi solmi välirauhansopimuksen Neuvostoliiton kanssa. Sopimuksen 10. artiklassa Suomi sitoutui luovuttamaan Neuvostoliittoon kaikki neuvostokansalaiset, "jotka on internoitu ja tuotu väkisin Suomeen". Alusta lähtien oli epävarmaa, missä määrin tämä artikla koski inkeriläisiä, joiden aseman hallitus koki ongelmalliseksi. Suomen hallitus päätyi ratkaisuun, jonka mukaan inkeriläiset siirtolaiset voisivat palata Neuvostoliittoon välirauhasopimuksen mukaisesti, mutta paluun tulisi tapahtua vapaaehtoisesti oman ilmoittautumisensa perusteella. Halukkaat saisivat jäädä maahan. Suomeen saapunut neuvostojohtoinen Liittoutuneiden valvontakomissio tyytyi vapaaehtoisen kotiuttamisen periaatteeseen, vaikka yksiselitteistä varmuutta sen kannasta ja tavoitteista ei saatu.

Inkeriläisten siirtolaisten paluu ja sen motiivit

Yleisestä käsityksestä poiketen inkeriläisiä siirtolaisia ei luovutettu suomalaisten viranomaisten toimesta Neuvostoliittoon. Viranomaiset toimeenpanivat ainoastaan erikseen sovitun 332 inkeriläisen orpolapsen palautuksen. Lasten palauttamista koskeneen vaatimuksen perusteena oli ilmeisesti se, ettei Suomen viranomaisilla ollut oikeutta päättää lasten adoptoinnista, koska he olivat Neuvostoliiton kansalaisia. Tutkimuksen selvitettäväksi jää se, minkälaisia vaihtoehtoja inkeriläiset muuten kokivat omaavansa ja millaista tietoa heille oli annettu palaamiseen tai Suomeen jäämiseen liittyvistä ehdoista ja muista järjestelyistä suomalaisten ja neuvostoliittolaisten viranomaisten taholta.

Inkeriläisistä siirtolaisista 33 587 ilmoitti heti lokakuussa 1944 haluavansa palata Neuvostoliittoon. Lisäksi Valvontakomission edustajat onnistuivat marras- ja joulukuussa 1944 suostuttelemaan vielä noin 17 500 epäröivällä kannalla olevaa palaamaan Neuvostoliittoon. Siir-

tolaisten palautuskuljetukset tapahtuivat 4.12.1944–15.1.1945, jolloin Neuvostoliiton ja Saksan välinen sota vielä jatkui. Välirauhansopimuksen perusteella Suomen viranomaiset palauttivat tiettävästi 278 inkeriläistä orpolasta. Muiden osalta tutkimus pyrkii selvittämään toteutetut toimenpiteet ja suomalaisten viranomaisten ja valvontakomission yhteistyön. Suomesta palautettujen ja palanneiden osuus oli 87 %. Suomeen jäi noin 8 000 inkeriläistä siirtolaista, joista huomattava osa siirtyi vuosina 1944–1946 Ruotsiin. Suomeen jääneitä oli vuonna 1953 enää 3 748 henkilöä.

Inkeriläisten siirtolaisten lähtöpäätösten perusteena oli usein halu palata entisille kotiseuduille ja toive kadotettujen perheenjäsenten löytymisestä. Merkittävä lähdön motiivi oli lisäksi pettymys ja tyytymättömyys Suomen oloihin. Paikallisesti oli myös esiintynyt kitkaa suomalaisten ja inkeriläisten siirtolaisten välillä, kun sopeutuminen vieraaseen ympäristöön oli tullut kuviteltua hankalammaksi. Suomen poliittinen asema välirauhan jälkeen oli sekin epävarma. Saksan sotilaallinen tappio oli vuoden 1944 lopulla jo nähtävissä, vaikka sodan loppuratkaisut olivatkin vielä edessäpäin. Suomeen jäämiseen liittyi näin myös selviä riskejä.

Suomen viranomaiset ja Neuvostoliiton viranomaisten ja valvontakomission tiedotus- ja painostustoiminta

Suomalaisten kokiessa valvontakomission uhkaksi inkeriläisistä siirtolaista muodostui ongelma. Valtiovalta pyrki hoitamaan sen pois päiväjärjestyksestä mahdollisimman nopeasti ja vähin äänin Suomen rakentaessa uusia sodanjälkeisiä suhteitaan Neuvostoliittoon. Suomen viranomaiset alkoivat tästä johtuen jo lokakuussa 1944 valmistella inkeriläisten siirtolaisten palauttamista Neuvostoliittoon.

Neuvostoliitto toivoi omalta osaltaan kansalaistensa palauttamista. Kotiutusten suorittamiseksi valvontakomissio perusti 21 kokoamiskeskusta eri puolille Suomea. Syksyllä 1944 valvontakomission upseerit järjestivät paikallistoimistoissaan satoja kokouksia ja tapaamisia, joissa inkeriläisiä siirtolaisia puhuteltiin henkilökohtaisesti ja heidän palaamisilmoituksiaan kerättiin. Suomalaisten viranomaisten ja poliittisten ryhmien suhtautuminen tähän toimintaan on tarkoitus selvittää tutkimushankkeessa. Valvontakomission tulkinnan mukaan kirjallisesti tai suullisesti tehtyä lähtöilmoitusta ei voinut peruuttaa. Sisäasiainministeriön siirtoväenosasto ilmoitti 28.11.1944 lääninhallituksille, että kotiutettaviksi ilmoittautuneet inkeriläiset siirtolaiset eivät saaneet perua lähtöpäätöksiään. Jos siirtolaiset eivät saapuneet kokoamiskeskuksiin, ei heihin saanut toistaiseksi kohdistaa pakkoa. Tarkoitus on selvittää myös suomalaisten viranomaisten Suomeen jääneisiin inkeriläisiin kohdistamaa seurantaa.

Inkeriläisten siirtolaisten sijoitus Neuvostoliittoon

Neuvostoliittolaiset upseerit valvontakomissiossa olivat rohkaisseet inkeriläisiä siirtolaisia palaamaan Neuvostoliittoon – samalla kun Neuvostoliiton viranomaiset hiljaisesti suunnittelivat siirtolaisten karkotusta sisämaahan. Monet inkeriläisistä siirtolaisista toivoivat, että heidät siirrettäisiin vanhoille kotipaikoilleen. Neuvostoviranomaiset kuitenkin pitivät inkeriläisiä siirtolaisia epäluotettavina sillä perusteella, että he olivat oleskelleet Suomessa.

Tästä syystä siirtolaiset sijoitettiin etupäässä Kalininin (Tverin), Novgorodin, Pihkovan, Velikije Lukin ja Jaroslavlin alueille. Inkerinmaalle palaaminen tuli mahdolliseksi kuitenkin vasta 1970-luvulta lähtien. Tutkimuksen tarkoituksena on luoda kokonaiskuva myös näistä tapahtumista.

Suomeen siirretyt inkeriläiset vuosina 1943–1944

Ryhmä	Lukumäärä (n)
Venäjältä Viron kautta 29.3.1943–17.6.1944	61 163
Saksasta 17.7.1943-12.5.1944	2 042
Yhteensä	63 205

Neuvostoliittoon palautetut inkeriläiset siirtolaiset ja muut siviilihenkilöt 1944–1945

Ryhmä	Lukumäärä (n)
Kuljetukset 5.12.1944–15.1.1945	56 030
Jatkokuljetukset vuosina 1945–1947	839
Yhteensä	56 869

Lähteneitä oli 55 000, pääasiallisesti inkerinsuomalaisia ja loput suomensukuisia ortodoksiuskoisia vatjalaisia ja inkeroisia.

Muistelmia, asiakirjoja ja valokuvia kerätään

Tutkimushanke kerää sodanaikaisia ja -jälkeisiä asiakirjoja, jotka valaisevat Suomeen tulleiden ja täältä palautettujen inkeriläisten vaiheita. Alkuperäiset asiakirjat ovat erittäin tärkeitä tutkimukselle. Toivomme, että myös päiväkirjoja, muistelmia, kirjeitä ja valokuvia sekä muuta inkeriläisten palauttamiseen liittyvää aineistoa lähetetään tutkimushankkeelle. Mikäli lähettäjä niin toivoo, aineisto palautetaan, kun se on kopioitu Kansallisarkistossa.

Tutkimushanke tekee rajoitetussa määrin myös henkilöhaastatteluja. Haastattelusta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä haastattelua varten.

Yhteystiedot

Vastuullinen johtaja Lars Westerlund
sähköposti: lars.westerlund@narc.fi
puhelin: 09–228 52 374
matkapuhelin: 050–433 73 44

Tutkija Toivo Flink
sähköposti: toivo.flink@narc.fi
puhelin: 09–228 52 335
matkapuhelin: 050–594 41 34

Kansallisarkisto/Kotiin karkotettavaksi -tutkimushanke
PL 258, 00171 Helsinki
Telefax: +358-9-228 52 330

Esitteitä voi tilata hankkeen toimistosta. http://www.narc.fi/Arkistolaitos/inkerilaissiirtolaiset/index.htm

Julkaisemme Inkeriläisten Viestin tulevissa numeroissa lisäksi tutkimukseen liittyvät seuraavat kysymyslistat:

- *Kysymyksiä inkeriläisiä tunteneille kantasuomalaisille*
- *Kysymyksiä Neuvostoliittoon palanneille inkeriläisille*
- *Kysymyksiä Ruotsiin lähteneille inkeriläisille*
- *Kysymyksiä Suomeen jääneille inkeriläisille*

Toimitus

Lars Westerlund: Suomen valtio palautti vain orvot ja inkeriläistaustaiset heimosotilaat, kun taas siirtolaisperheet päättivät itse paluustaan tai jäämisestään Suomeen.

Toivo Iho, kuvat lehdelle toimitti Lars Westerlund

Lars Westerlund

Kansallisarkistossa on tämän vuoden alusta alkanut projekti, jossa **Toivo Flinkin** toimesta selvitetään Suomeen sotavuosina siirtyneiden inkeriläisten paluuta Neuvostoliittoon. Projektin valvojaksi on nimitetty fil.tri **Lars Westerlund** Kansallisarkistosta.

Lars Westerlund toteaa olevan hyvin ilahduttavaa, että Suomen Akatemia myönsi varoja inkeriläissiirtolaisia koskevaan tutkimushankkeeseen. Hankkeen päätehtävänä on tutkia inkeriläisten siirtolaisten paluunjälkeisiä vaiheita Neuvostoliitossa. Tri Westerlund huomauttaa, että vaikka melko yleinen käsitys on, että inkeriläiset palautettiin Suomen viranomaisten toimesta, nämä kuitenkin vain perustivat kokoamiskeskukset ja järjestivät rautatiekuljetukset, mutta siirtolaisperheet päättivät itse paluustaan tai jäämisestään. Lars Westerlund tosin myöntää, että ajanjakson epävarmat olosuhteet, valvontakomission painostus ja vaikeus saada luotettavia tietoja lienevät vaikuttaneet käsitykseen pakonomaisesta palauttamisesta.

Kysyimme tässä yhteydessä tri Westerlundin näkemystä eräistä seikoista, ensin henkilöhaastatteluista.

Korostat voimakkaasti arkistolähteiden merkitystä, etkä ilmeisesti oikein arvosta haastatteluja?

Näin on. Haastattelujakin voidaan toki tehdä, mutta niillä voi olla vain arkistolähteitä täydentävä merkitys. Haastattelujen koskiessa useiden vuosikymmenten takaisia tapahtumia näinkin pitkän ajan mentyä ei haastateltavilla voi olla enää varmuutta yksityiskohdista.

Westerlund korostaa useiden seikkojen vaikuttaneen siihen, että inkeriläissiirtolaisten paluuvalmius oli suuri. 1940-luvun Suomi ei ollut erityisen suvaitseva yhteiskunta. Osa maaseudun suomalaisista vieroksui maahanmuuttajia ja saattoi pitää heitä "ryssinä" ja kommunisteina. Yleensä heille maksettiin vain 75–85 % suomalaisten saamista palkoista. Suomen hallitukselle lienee ollut helpotus, kun hyvin suuri osa inkeriläissiviileistä myöhäissyksyllä 1944 omasta aloitteestaan päätti palata. Kysymys heidän asemastaan ei täten jäänyt rasittamaan Suomen uusia yhteistyösuhteita Neuvostoliittoon.

Entä sitten valvontakomission rooli? Miten aiot selvityttää valvontakomission pitämien paikallisten informaatiotilaisuuksien luonteen ja kaiken niissä tapahtuneen? Muistiinpanoja tuskin inkerinsuomalaiset tekivät?

Tiedotustilaisuuksiin osallistuivat kuulemma myös paikalliset nimismiehet. He ovat saattaneet tehdä muistiinpanoja. Selvitämme asiaa.

Etsiskelyistä huolimatta ei ole löytynyt yhtäkään valokuvaa, joka esittäisi inkeriläisten siirtolaisten lähtöä Suomesta. Sen sijaan on löytynyt muutamia valokuvia, jossa neuvostoviranomaiset ottavat vastaan Suomesta saapuneita siirtolaisia Viipurissa joulukuussa 1944. Ensimmäinen valokuva esittää tanssiaisia junalaiturilla torvisoittokunnan säestäessä. Toisessa valokuvassa esitetään Pohjoismaita ja Koillis-Venäjää kattavaa karttaa inkeriläisille. Valokuvat kuvaavat neuvostoviranomaisten näkemystä inkeriläisten siirtolaisten paluusta. Kuvat ovat peräisin Venäjän federaation elo- ja valokuva-arkistosta Kransogorskista.

Naispuolinen palaaja puhujakorokkeella. Taustalla on generalissimus Josif Stalinin kuva.

Olet tutustunut lehtemme julkaisemaan ***Lilja Kuivasen*** *kertomukseen matkastaan. Jäitkö kaipaamaan joitain tietoja?*
Kyllä; Kuivasen kertomus poikii montakin jatkokysymystä: Missä ja milloin valvontakomission tiedotustilaisuus järjestettiin? Mikä oli sen ohjelma ja kulku? Miten järjestäjät esiintyivät ja millainen oli tilaisuuden ilmapiiri? Minkä verran inkeriläisiä osallistui tilaisuuteen? Mahdollisimman tarkkoja tietoja valvontakomission jäsenten lupauksista? Onko ne dokumentoitu kirjallisesti? Miten suomalaiset viranomaiset, työnantajat ja siviiliväestö suhtautuivat inkeriläissiirtolaisiin vv 1943–44? Muuttuivatko asenteet joukkolähdön aikaan?

(Lilja Kuivanen vastaa näihin kysymyksiin myöhemmin)

Lars Westerlund toteaa lopuksi, että heti inkeriläisten siirtolaisten saavuttua Neuvostoliittoon sikäläiset viranomaiset sijoittivat heidät kurjiin oloihin sisämaahan. Tähän lienee vaikuttanut mm. saksalaisten ja eräiden inkeriläisten välinen yhteistyö vuodesta 1941 lähtien. Saksalaiset käyttivät mahdollisuuksiensa mukaan inkeriläisiä taistelussa partisaaneja vastaan, ja eräät inkeriläiset toimivat saksalaisten asettamina kylävouteina. Toisaalta inkeriläisiä toimi myös neuvostoarmeijassa sekä partisaaniyksiköissä. Venäläistenkin keskuudessa oli kollaboratöörejä, eli niitä, jotka tekivät yhteistyötä saksalaisten kanssa.

Westerlund huomauttaa vielä, että toistaiseksi on jäänyt epäselväksi, mitkä ryhmät heti sodan jälkeen asuttivat inkeriläisten entiset asuinalueet Leningradin

etelä- ja lounaispuolella. Ei ole myöskään tietoja siitä, kuinka suuri osa rakennuskannasta ja alueen infrastruktuurista oli tuhottu sotavuosina. Jos mahdollista, tutkimushankkeessa etsitään tietoja näistäkin asioista.

Lars Westerlund on liittänyt haastattelulausuntonsa oheen muutaman v. 1944 otetun valokuvan, joita ei ole Suomessa aiemmin julkaistu. Kuvat ovat peräisin Venäjän federaation elo- ja valokuva-arkistosta Kransogorkista.

Näissä kuvissa neuvostoviranomaiset ottavat vastaan Suomesta saapuneita siirtolaisia Viipurissa joulukuussa 1944. Toisessa kuvassa tanssitaan torvisoittokunnan säestyksellä asemalaiturilla, kun taas toisessa esitellään Pohjoismaita ja Koillis-Venäjää koskevaa karttaa inkeriläisille.

Puoliksi täynnä vai puoliksi tyhjä?

Helena Miettinen

Huhtikuun Viestissä **Irina Kapelianin** kirjoituksessa "Kärsimyksen matkat" ollut viittaus "areenalle ilmestyneeseen", viranomaisten tarjoilemaan *Lakiin maahanmuuttajien erityistuesta* toi mieleen tarmokkaan, omia eläkeasioitaan ponnekkaasti ajavan paluumuuttajajoukon. Järjestöjen edustajia myös kuultiin lain valmisteluvaiheessa ja myöhemmin eduskunnassa. Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa oli vuonna 2002 kuultavana mm. **Hilja Leusko** Inkerikeskuksesta ja **Toivo Iho** Suomen Inkeri-liitosta. Samoin paikalla oli kaksi Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien yhdistyksen edustajaa. (Tarkemmat tiedot löytyvät eduskunnan nettisivuilta: http://www.riksdagen.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/stvm_35_2002_p.shtml).

Lain valmisteluvaiheet muistaen on perusteetonta ja lyhytmuistista moittia viranomaisia kansalaisten mielipiteet ohittavasta menettelystä. Pettymyksen syynä ovat pikemminkin eläkkeen määräytymisestä syntyneet epärealistiset mielikuvat. Järjestötasojen tiedottamisessa ei lain kehittelyvaiheessa riittävästi korostettu yhteensovitusta lähtömaan eläkkeiden kanssa. Menettely on kuitenkin alusta pitäen ollut mukana lakiesityksessä. Eläke-etujen yhteensovitus ei ole mikään inkeriläisille paluumuuttajille suunniteltu kiusanteko, vaan suomalaisessa sosiaaliturvajärjestelmässä vallitseva periaate. Työeläkkeet vähentävät myös suomalaisten saamia Kelan tukia ja eläkkeitä. Viestinnässä on ymmärrettävä, että suomalainen sosiaalietuusjärjestelmä perustuu tasa-arvon periaatteelle. Jokaista on kohdeltava tasa-arvoisesti sukupuolesta, uskonnosta ja entisestä taustasta huolimatta. Yhden ryhmän etujen tasoa ei ole mahdollista suosia suhteessa toisiin. Vastuuntuntoiset inkeriläisjärjestöjen johtajat tuntevat realiteetit ja uskaltavat kertoa todellisuuden rajoista jäsenistölleen. Maahanmuuttajien erityistuki ei ole varmaankaan kenenkään mielestä määrältään liian suuri. Etujen tason korottamiseksi kannattaakin ponnistella ja pommittaa päättäjiä.

Kirjoitusta lukiessani mieleeni nousi kuva maaliskuiselta Villa Inkerin matkaltani. Siellä suomalaisten ylläpitämässä Villa Inkerin vanhusten palvelutalossa asuu 12 inkerinsuomalaista vanhusta.

Nykyinen eläke (venäläinen) riittää hyvin hoitomaksuihin ja osa jää vielä omaan käyttöön. Asunto on lämmin ja ruokaa saa joka päivä. Mummot olivat aidosti elämäänsä tyytyväisiä. Ehkä joskus kannattaisi pysähtyä pohtimaan oman onnen siemeniä ja laajentaa miettimään, mitä kaikkia palveluja yhteiskunta meille tarjoaa.

Tarina vajaasta vesilasista on monelle tuttu: siinä missä lasi on yhden mielestä puoliksi tyhjä, toinen näkee sen puoliksi täytenä. Uskoisin, että jälkimmäisellä tavalla eläminen on kevyempää. Tällöin kovat kokemukset voivat muuttua voimia kuluttavasta tunteiden suosta lujaksi identiteetin perustaksi.

Kirjoittaja, VTT, on Inkerin kulttuuriseuran puheenjohtaja

MUUT LEHDET

Hammaslääkärit pääsevät pätevöidyttyään heti töihin
Helsingin Sanomat 2.4.2007

Venäjällä aikoinaan hammaslääkäriksi valmistunut, inkeriläistaustainen **Jaana Bliznioukon** kymmenen kuukauden koulutuksen jälkeen pian valmis siirtymään terveyskeskukseen töihin. Bliznioukon kolleganssa kanssa opiskellut Turun yliopiston hammaslääketieteen laitoksella, joka pyrkii pätevöitymiskoulutuksella helpottamaan Suomen hammaslääkäripulaa ja samalla maahanmuuttajien työllistymistä.

Bliznioukpitää pätevöitymiskoulutuksen tärkeimpänä antina suomalaisen hoitokulttuurin oppimista ja ammattitaitonsa päivittämistä. Koulutuksen päätyttyä hän siirtyy töihin Turun kaupungin hammashuoltoon.

Annika Forsander on Suomen ensimmäinen maahanmuuttojohtaja
Helsingin Sanomat 2.4.2007

Huhtikuun alussa virassaan aloittava Annika Forsander on ensimmäinen maahanmuuttojohtaja missään suomalaisessa kaupungissa. Taustalla on Helsingin yritys varustautua tulevaisuudessa väijyvään työvoimapulaan. Maahanmuuttojohtajan tehtävä on muun muassa muotoilla Helsingille maahanmuuttopoliittinen ohjelma.

Pahin pula Etelä-Suomessa on tällä hetkellä kuljetus- ja terveydenhoitoaloilla, seuraavaksi tulevat kauppa ja rakennusala. Forsanderin mukaan sen lisäksi, että työperäistä maahamuuttoa pitää lisätä, on myös ihmisiä houkuteltava entistä aktiivisemmin jäämään Suomeen. ”Työn takia tulevaa porukkaa ei pidä nähdä pelkästään työntekijöinä, vaan heitä pitää kohdella potentiaalisina suomalaisina ja helsinkiläisinä.”

Toisaalta Forsander uskoo myös, että pysyvän maahanmuuton sijaan työssäkäynti rajojen yli lisääntyy esimerkiksi Helsingin ja Tallinnan välillä.

Lyyli Ronkonen 80-vuotias

Toivo Iho, kuva Mari Kuntu

Filosofian tohtori, kirjailija **Lyyli Ronkonen** saavutti 15.3.2007 kahdeksankymmenen vuoden iän.

Hänen sisarensa **Mari Kuntu** kuvailee Lyylin lapsuutta: "Hän on sisaruksistamme lahjakkain. Hän oli aina paras koulussa, ahkera ja näppärä käsitöissä, touhukas ja iloinen." Mari Kuntu jatkaa: "Lyyli syntyi varakkaan Jurkkalan talon kolmanneksi tyttäreksi. 4-vuotias Lyyli joutui jättämään kodin, kun isän talous "kulakoitiin" ja iso perhe häädettiin kodista. Muutimme tätilään. Isä vangittiin v. 1937 ja teloitettiin heti. Perhe asui kylässä vuoteen 1942 saakka, jolloin kotiseutu oli jätettävä, ja alkoi ankara taistelu elämästä Siperian taigalla, valtavan leveän Ob-joen rannalla. Syksyllä 1942 Lyyli matkusti kalastajien veneellä 60 km alavirtaan, kouluun. Myöhemmin muukin perhe pääsi muuttamaan.

Ensimmäiset runonsa Lyyli kirjoitti Siperiassa 16-vuotiaana. Syksyllä -45 Lyyli pääsi opiskelemaan Leningradin korkeakouluun. Hän väitteli tohtoriksi Tarton yliopistossa akateemikko **Aristeen** johdolla. Hän on hoitanut englannin kielen professuuria Pietarin Herzenin yliopistossa. Suomeen muutettuaan hän on toiminut Helsingin Yliopiston kasvatustieteen lehtorina sekä amerikkalaisen kirjallisuuden dosenttina. Lyyli on tehnyt lukuisia opinto- ja luennoimismatkoja ulkomaille."

Sanotaan, että kissalla on yhdeksän henkeä. Ihmisellä on vain yksi, mutta tuntuu siltä, että jotkut lahjakkaat yksilöt onnistuvat elämään monta samanaikaista, sisäkkäin menevää elämää.

Lyyli Ronkonen on kyennyt toteuttamaan itseään tutkijana, tieteentekijänä sekä Neuvostoliitossa että sieltä v. 1980 tänne siirryttyään myös Suomessa. Koko ikänsä hän on taistellut inkeriläisyyden puolesta. Hän on myös kyennyt neljään kertaan ylittämään julkaisukynnyksen teoksillaan *Laps Inkerin*, *Inkeri*, *Isänmaa kallis*, *Ilon ja itkun Inkeri* sekä *Koska isien maa oli Inkeri*. Kaiken tämän ohessa hän on perustanut perheen, kasvattanut lapsia, ja viettänyt niin sanottua tavallisen kansalaisen elämää.

Inkeriläisten Viestin toimitus esittää sekä omasta puolestaan että lehden lukijakunnan puolesta Lyyli Ronkoselle parhaat onnittelunsa toivoen, että päivänsankarin virkeys jatkuisi vielä pitkään.

Kesäjuhlat Helsingissä 14.–15.7.2007

Helena Miettinen

Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlat vietetään Helsingissä 14.–15.7.2007 Karjalatalolla, Seurasaaressa ja Espan lavalla. Sunnuntain jumalanpalvelus pidetään Tuomiokirkossa. Yksityiskohtainen ohjelma julkaistaan myöhemmin keväällä Inkeriläisten Viestissä sekä Inkerin kulttuuriseuran ja Inkerikeskuksen internetsivuilla www.inkeri.com ja www.inkerikeskus.fi. Merkitkää päivämäärät jo nyt kalenteriin.

Esiintymään?

Tanssiryhmillä ja kuoroilla on lauantaina 14.7. mahdollisuus esittää taitojaan lauantain päiväjuhlassa sekä Seurasaaren iltajuhlassa. Myös solistit ja näytelmäryhmät ovat tervetulleita. Hienoa olisi, jos esiintyjiä tulee juhlille myös Helsingin ja Suomen rajojen ulkopuolelta. Majoitusjärjestelyt ovat tulijoiden omalla vastuulla. Juhlatoimikunta selvittää edullisia majoitustiloja. Niitä voi kysellä juhlatoimikunnalta. Tiedot viedään myös internet-sivuille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Toivomme myös, että juhlille tulevat esiintyjät kertoisivat tuloaikeistaan toukokuun loppuun mennessä ohjelman suunnittelun takia. Juhlia koskevat kyselyjä ja ilmoittautumisia varten on avattu oma sähköpostiosoite juhlat@inkeri.com.

Tuotteiden myynti

Juhlien yhteydessä on mahdollisuus tuotteiden myyntiin. Myyntipöytien varaukset sähköpostitse juhlat@inkeri.com tai puhelimitse Anitta Kukovalta (050) 565 9805.

Kesäjuhlien järjestelyistä vastaavat Inkerin kulttuuriseura, Ink erikeskus ja Helsingin seudun Inkerikerho.

Lauantai 14.7.

klo 12.00 juhlakanslia avautuu
klo 12.00–14.00 ruokailu Karjalatalon ravintolassa
klo 12.30–13.30 Esplanadin lava. Äänellä soreasti ja jalalla koreasti. Inkeriläiset laulu- ja tanssiryhmät esiintyvät.
klo 14.00 lauantain päiväjuhla Karjalatalon juhlasalissa

Sukututkimuspiste avoinna Karjalatalolla klo 12.00–16.00. Asiantuntijat opastavat sukututkimuksen saloihin ja neuvovat polkuja omille juurille. Kysymyksiä sukututkijoille voi esittää myös etukäteen sähköpostitse sukututkimus@inkeri.com.
klo 18.00 iltamat Seurasaaressa
Juhlalavalla laulua ja tanssia. Kyykkä- ja mölkkykisat. Piknik-tarjoilu.

Sunnuntai 15.7.

klo 10.00 jumalanpalvelus Helsingin Tuomiokirkossa
klo 12.00–13.30 ruokailu Karjalatalolla
klo 14.00 pääjuhla Karjalatalon juhlasalissa

Karjalatalon osoite on Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Toivo Flinkiltä runokokoelma

Toivo Iho

Monitoiminen Toivo Flink on ehättänyt saamaan markkinoille kokoelman uusia runojaan nimeltä *Tulla vapaaksi sisältää kaiken*.

FinnEpoksen kustantama kokoelma pitää sisällään 45 runoa: joukossa on Inkerin murteella kirjoitettuja, pääosa kuitenkin kirjakielisiä. Osastosta *Peili* on seuraava, minua miellyttänyt *Ihmismerestä* -niminen runo:

Voitto tahtonsa tulollaan
maksaa vaarojen vaivan.
Pitää häviö omanaan
halvan lohtujen laivan.

Kyyti tarjotaan armosta,
eikä vauhdista huumaa.
Harmi muistona tarmosta
kiertää ruostuvaa ruumaa.

Kirskuu railoin ja murtumin
vastaantulijan laita.
Ihmismeri on ennenkin
ollut kahdelle kaita.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Avajaiset Kalevalan päivänä

Kantakansojen siirtyvä museomme on alkanut siirtyä paikasta toiseen. Se esitettiin ensin Kansallisuuksien talolla, sitten lasten luomustyön talolla ja Kalevalan päivänä 28. helmikuuta museon näyttely avattiin Pietarin Kunstkamerassa. Kunstkamera on Venäjän vanhin ja suosittu museo, jossa tehdään myös paljon kansantieteellistä tutkimustyötä.

Tohtori väitteli tohtoriksi

Suomessa tohtoriksi väitellyt arkeologi **Aleksanteri Saksa** väitteli 21. maaliskuuta Pietarissa Venäjän tiedeakatemian arkeologian tutkimuslaitoksessa tohtoriksi uudestaan.

Aleksanteri Saksa on tutkinut Karjalan keskiajan arkeologiaa kaivauksilla Kannaksella, Laatokka-Karjalassa ja Viipurissa. Tuoreen väitöskirjan nimi on *Muinais-Karjala 500–1500-luvuilla. Kronikkien Karjalanmaan väestön syntyperä, historia ja kulttuuri.*

Aleksanteri Saksa on syntyisin Kupanitsan Korkasta ja hän on Inkerin Liiton perustajia. Viime vuodet hän on asunut ja tehnyt työtä Novgorodissa.

Tapahtumakalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

27.5.2007 helluntaijuhla klo 14.00
30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen talvikuukausina aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina **klo 14** *seurakunnan aulakahviossa.*

Helatorstaina 17.5.2007 klo 15.00 hengellisten laulujen iltapäivä yhdessä Hyvinkään karjalaisten kanssa Vanhassa kirkossa. Rovasti Hannu Pelkonen puhuu ja lehtori Elina Kiuru laulattaa.

26.5.2007 kevätretki Kotkaan
Kohteina Muistojen talo, Maretarium ja Langinkoski. Lähtö Hyvinkäältä noin kello 10.30 Kirkonmäeltä. Ilmoittautumiset kerhossa tai Irja Pelkoselle.

8.–10.6.2007 Suomen lähetysseuran vuosijuhla Hyvinkäällä
Painopistealueena Inkerin kirkko, vieraina mm. piispa Aarre Kuukauppi ja Aleksi Uimonen.

Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville Helsinkiin
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa *Kirkkokatu 5, Lahti*
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13.

Keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai (0400) 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kokoukset klo 14.00

14.–15.7.2007 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat
30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. (040) 578 3894

Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Anitta Kukovaan, sähköposti anitta81@mail.ru tai puh. (050) 565 9805

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

26.5.2007 Kevätretki Kotkaan
Kohteina Muistojen talo, jossa on näytteillä kotkalaisten, virolaisten ja inkeriläisten tekemiä muistorasioita ja muuta mielenkiintoista. Lisäksi on mahdollista tutustua Maretariumiin ja paluumatkalla piipahdetaan Langinkoskella keisarillisessa kalamajassa. Retki toteutetaan yhteistyössä Inkerin kulttuuriseuran ja Hyvinkään Inkerikerhon kanssa. Lähtö Keravalta noin klo 10 ja Hyvinkäältä noin kello 10.30 Kirkonmäeltä. Ilmoittautumiset Irja Pelkoselle (040) 550 5712 tai Inkerin kulttuuriseuran toimistoon (09) 2733 225. Retki toteutetaan omakustannushintaan ja se liikkuu 15–20 euron paikkeilla.

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia
Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.-7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on Alina-Sinikka Salonen.

Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle (040) 743 7042.

Matka Keski-Inkeriin 25.–28.6.2007
Villa Inkeri ja Inkerin kulttuuriseura järjestävät yhteistyössä matkan Keski-Inkeriin 25.–28.6.2007. Majoitus on Kupanitsassa, Kikkerin kylässä sijaitsevassa Villa Inkerissä. Matkan aikana on mahdollista tutustua inkeriläisvanhusten elämään, vierailla entisissä inkeriläiskylissä, Hatsinassa ja tutustua myös keisarilliseen elämään.

Matka tarjoaa mahdollisuuden käydä katsomassa seutua, josta on itse "maailmalle" lähtenyt, tai josta vanhemmat tai sukulaiset ovat kotoisin.

Alustavan suunnitelman mukaan matka alkaa Helsingin Makasiiniterminaalista, josta lähdemme Linda Linen pikaveneellä Tallinnaan. Sieltä matkustamme paikallisella omalla bussilla ensimmäiseksi yöksi Kupanitsaan Villa Inkerin vierasmajaan, jossa yöpyminen 2-4 hengen huoneissa. Kaksi seuraavaa yötä asumme Hotelli Hatsinassa 2 hengen huoneissa. Majapaikoista käsin teemme päivittäin retkiä edellä mainittuihin kohteisiin.

Hostel-tasoinen majoitus on Villa Inkerin Paronintalossa. Matkan hinta 250 euroa sisältää bussimatkat Helsingistä tai Riihimäeltä, täysihoidon sekä retkien kuljetukset. Mikäli sinulla ei ole omaa viisumia, ryhmäviisumin kulut ovat 36 euroa.

Matkan oppaana on toimittaja, Inkerin kulttuurin tuntija Toivo Tupin. Ilmoittautumiset Eva Kotiniitylle puh. (040) 537 3243 tai sähköpostitse eva.kotiniitty@kolumbus.fi. Matka toteutuu, mikäli lähtijöitä on 20.

Ompeluseura
Tervetuloa **joka parillinen keskiviikko** klo 15 kokoontuvaan askartelupiiriin tekemään ja oppimaan yhdessä perinteisiä inkeriläisiä käsitöitä, mutta muutakin. Kevään kuluessa on tarkoitus harjoitella mm. neulakinnastekniikkaa. Tarjolla on myös kahvia ja mukavaa juttuseuraa. Ompeluseura kokoontuu Inkerin kulttuuriseuran Koivussa ja tähdessä.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225

Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

6/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 7–8/2007 ilmestyy viikolla 34. Aineisto toimitukselle 23.7. mennessä.

Numero 9/2007 ilmestyy viikolla 37. Aineisto toimitukselle 13.8. mennessä.

Inkeriläisten Viestin toimitus toivottaa lukijoilleen hyvää juhannusta, kesäjuhlilla tavataan!

Joutavia uskomuksia

Toivo Iho

Seuraavat eduskuntavaalit järjestetään normaalimenoa seuraten maaliskuussa 2011. Vaalitaistelu lienee kuumimmillaan tuon vuoden alusta alkaen. Jo tässä vaiheessa uskaltaa ennustaa tuolloin kuulevansa – ei median taholta vaan kanssaihmisiltä – ainakin kaksi vaaleihin liittyvää ennakkonäkemystä: ei kannata äänestää, koska äänestämällä ei voi mitenkään vaikuttaa asioihin, eikä liioin kannata äänestää, koska puolueiden näkemykset ovat niin lähellä toisiaan, että on yhdentekevää, ketkä ovat vallassa.

Näinhän sitä uskotaan, ja niinpä äänestysvilkkaus tippuu alas ikävästi kuin takatalven lumi.

Ensimmäiseen väitteeseen on helppo vastata: ennen vuoden 2007 eduskuntavaaleja kaikki niin sanotut asiantuntevat piirit olivat liikuttavan yksimielisiä

Tässä numerossa:

siitä, että hyväksi koettu punamulta jatkaa, myös mielipidetutkimukset näyttivät samaa. Hallituksen vastustajat olisivat täydellä syyllä voineet jäädä kotiin, nukkumaan: mitäpä tuota äänestämään, punamulta voittaa kuitenkin! Olivatko syynä sitten SAK:n ja demarien epäonnistuneet TV-mainokset, joiden surkeutta media monin tavoin korosti, tai mitkä muut tekijät tahansa, joka tapauksessa vain vähän ennen vaaleja tuuli kääntyi, demarit kokivat rökäletappion, ja keskusta muodostikin hallituksen kokoomuksen ja vihreiden kanssa, ainaista RKP:tä tietenkään unohtamatta.

Näinpä ne, jotka halusivat suunnan muutosta, saivat kuin saivatkin tahtonsa läpi. Siis: kannattaa äänestää, äänestämällä voi vaikuttaa!

Niiltä taas, jotka katsovat puolueiden kantojen nykyisin olevan niin lähellä toisiaan, että on yhdentekevää, ketkä ovat vallassa, on kysyttävä, mikä heidän mielestään olisi oikea eripuran aste, siis sellainen, että he suopuisivat menemään uurnille? Riitaisuuksien huippu oli vuonna 1917, jolloin järjestettyjen vaalien jälkiselvittely juuri itsenäiseksi julistautuneessa maassa piti seuraavana vuonna hoitaa oikein aseiden voimin. Toiseen ääriarvoon kaiketi päädyttiin, kun **Paavo Lipponen** muodosti sateenkaarihallituksen, johon osallistuivat sekä kokoomus että vasemmistoliitto.

Jos Suomessa olisi kaksipuoluejärjestelmä, se saattaisi miellyttää niitä, jotka haluavat nykyistä jyrkempää suhdetta hallituksen ja opposition välille. Historiallinen kehitys vain on vienyt nykyjärjestelmään, jossa opposition sananvalintoihin ei voi olla vaikuttamatta tietoisuus siitä, että se, jota nyt ankarasti haukun, voi muutaman vuoden päästä olla hallituskumppani. Epädemokraattistako? Ei ollenkaan; tätä puolueiden vuoronvaihtoa voi oikeastaan luonnehtia suomalaisen konsensuksen yhdeksi sivuhaaraksi. Järjestelmällä on epäilemättä huonot puolensa, mutta sen ansiosta olemme jo pitkään saaneet elää poliittisen vakauden vallitessa.

Inkeriläisten Viestin toimitukselle

Inkeriläiset ja evakot

Leino Hassinen

Tämän lehden päätoimittaja **Toivo Iho** pohti *Inkeriläisten Viestin* painottumista historiaan. Sen johdosta tekee mieli valottaa asiaa meidän Karjalan evakkojen kokemuksella. Inkeriläisten ja evakkojen vaiheet muistuttavat suuresti toisiaan. Kumpikin joutui poliittisen myllerryksen kohteeksi viime vuosisadalla. Kummankin muuttokuormassa keikkui kahvipannu, ja valokuva-albumit olivat putoamaisillaan. Inkeriläisten matka vei itään päin, meidän karjalaisten evakkojen länteen.

Sekä Inkerillä että luovutetulla Karjalalla on pitkä ja rikas historia, josta riittää ammentamista. Molemmat kansanryhmät ovat menettäneet maantieteellisen alueensa. Inkeriä ei ole olemassa muuten kuin mielikuvina ja historiassa, ei myöskään luovutettua Karjalaa. Kummankin historia on katkennut. Nykypäivää ei ole, saati näiden alueiden tulevaisuuden rakentamista. Inkerissä vain Inkerin-liiton paikallisosastot ja uudelleen perustetut seurakunnat kantavat eteenpäin oman paikkakuntansa tulevaisuutta.

Tai, kyllähän niiden tulevaisuutta rakennetaan, mutta rakentajat ovat vaihtuneet – ei sukupolvelta toiselle vaan kansallisuudelta toiselle, inkeriläisiltä venäläisille, Suomelta Neuvostoliitolle. Entisellä Inkerinmaalla ja luovutetussa Karjalassa liikumme ainoastaan turisteina. Katselemme rakkaita maisemia turistibussin tai henkilöauton ikkunasta. Emme vaikuta paikkakunnan tulevaisuuteen omalla elämäntavalla, työllä, emmekä päätöksillämme. Olemme sivullisia, vaikka liikumme omilla ja esivanhempiemme syntysijoilla.

Yhteistä inkerinsuomalaisille ja evakoille on se, että historian luomisen katkaisi Neuvostoliitto. Suurvalta ei yleensä jätä paljon liikkumatilaa pienille kansanryhmille, diktatuuri ei sitä vähääkään. Neuvostoliiton sisällä ja naapurina oli ahdistavaa elää.

Inkerinmaalla historian katkaiseminen tapahtui kuristamalla 30-luvun alusta lähtien, vaihe vaiheelta kovemmin ottein. Karjalassa katkaiseminen tapahtui kahdella iskulla, Talvisodan jälkeen 1940 ja Jatkosodan jälkeen 1944. Me evakot siirryimme kotiseudulta uusille alueille omassa maassa tasaveroisina kansalaisina, inkeriläiset kotiseuduiltaan karkotettuina kansanvihollisina rangaistusleireille. Raskas oli evakkotaivalkin, mutta se oli huviretki verrattuna inkeriläisten kohtaloihin.

Inkeriläisillä on edessään Venäjällä ja Suomessa sulautuminen valtaväestöön. Ruotsininkeriläisillä ja meillä evakoilla se on jo takanapäin. Murre elää vielä jonkin aikaa, kunnes se sulautuu valtakieleen, samoin elintavat, asuminen jne. Koetamme tehdä tämän muuntumisen mahdollisimman joustavasti.

Elimellinen osa tätä siirtymävaihetta on menneiden muistaminen. Kun tallennamme kokemuksiamme ja itse-elettyjä tapahtumia, kuvitamme Inkerin ja luovutetun Karjalan historiaa. Nuo kokemukset ovat enimmäkseen tummasävyisiä, kodin menettämistä, kyyneliä, järkyttäviä ihmiskohtaloita ja pelkoa.

Valoisin osa inkeriläisten historiaa on Ruotsiin muuttaneilla, sitten Suomeen sodan jälkeen jääneillä ja nyt paluumuuttajilla – siis ihmisillä, jotka ovat saaneet elää kutakuinkin normaalia elämää.

Innostavinta on lukea inkeriläisyyden historiaa 1800-luvun jälkipuoliskolta

Stalinin valtakauteen 1920-luvun lopulle. Kaikki muu on urheita selviytymistarinoita vaikeissa oloissa tai tuupertumista niiden alle. Evakoista maanviljelijäväestö joutui hankalimpaan tilanteeseen: ei ollut kotia eikä viljelysmaata. Muut evakot elivät samaan tapaan kuin kantaväestö, tosin sodanjälkeisissä niukkuuden oloissa. Onneksi nämä vaiheet ovat nyt loittonevaa historiaa.

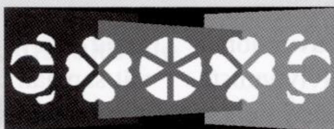
Vastaus Lars Westerlundin jatkokysymyksiin

Lilja Kuivanen

Inkeriläisten viestissä 5/2007 *Kotiin karkotettavaksi* – tutkimushankeprojektin valvojan **Lars Westerlundin** minulle esittämiin jatkokysymyksiin edellisessä numerossa julkaistun haastatteluni johdosta on muistutettava, että olin silloin 11-vuotias lapsi, joten en osallistunut kokouksiin enkä pysty vastamaan kaikkiin kysymyksiin. Myöhemmän elämänkokemukseni perusteella olettaisin, että tuskinpa kokoukseen osallistuneet aikuisetkaan lähtivät niihin kirjallisia muistioita tekemään. Ja jos sellaisia olisi joltakin löytynyt, olisi ne viimeistään Viipurissa takavarikoitu kirjallisuuden, valokuvien ym. "vaarallisen" aineiston mukana. Mutta inkerinsuomalaisten muistelmia on onneksi viime vuosien aikana ilmestynyt ja niitä saattaa verrata kukin kokemuksiinsa ja vakuuttua siitä, että oma kohtalo ei ollut sattumanvarainen, vaan osa NL:n valtiollista kansallispolitiikkaa.

Suomalaisen siviiliväestön suhtautumisesta minulla oli kyllä henkilökohtaisiakin kokemuksia ja ne olivat myönteisiä. Perheemme lapset, sisareni, serkkuni ja minä olimme suomenkielisiä, kävimme suomalaista koulua, osallistuimme kesällä voimiemme mukaan talon töihin ja meihin suhtauduttiin hyvin. Paluumatkalle lähtiessämme saimme kaikki uudet monokengät, mikä oli niissä oloissa suuri lahja. Suomalaisten suhtautuminen oli myötämielinen loppuun asti ja lähtö oli haikea.

Tunnettua on, että 19.9.1944 solmitun NL:n ja Suomen välisen rauhansopimuksen 10. artiklan mukaan Suomi sitoutui luovuttamaan NL:oon kaikki neuvostokansalaiset, *"jotka on internoitu ja tuotu väkisin Suomeen"*. Sekin tiedetään, että inkerinsuomalaiset olivat tulleet Suomeen pääsääntöisesti vapaaehtoisesti omien anomuksiensa perusteella. Joten myös paluun NL:oon olisi pitänyt tapahtua vain vapaaehtoisesti. Mutta NL:n valvontakomission edustajat eivät tyytyneet odottamaan siirtolaisten omia päätöksiä, vaan käyttivät kaikki mahdollisuudet hyväksi painostaakseen epäröiviä psykologisesti, mikä tapahtui ensiksikin valheellisen lupauksen perusteella päästää heidät "kotiin", vaikka jo siinä vaiheessa suunniteltiin inkerinsuomalaisten asuttamista NL:n sisämaahan; toiseksi peloteltiin sillä, että elleivät he lähtisi vapaaehtoisesti nyt, heidät vietäisiin myöhemmin pakolla Siperiaan. Tällainen painostuskaava on luettavissa useissa muistelmateoksissa, joten sen täytyi olla korkeimpien tahojen hyväksymä. Inkerinsuomalaisten oli näissä sekavissa oloissa vaikea saada yksiselitteistä vastausta epäilyksiinsä perheensä tulevaisuudesta Suomenkin oloissa ja useat sadat perheet muuttivat Ruotsiin ja kauemmaksikin länteen. Mutta painostus jatkui aina 1950-luvulle asti. Kysyä sopii, oliko inkerinsuomalaisten paluu NL:oon vapaaehtoista?

Suomen Inkeri-liitto ry. Kesäjuhlat Helsinki

Suomen Inkeri-liitto ry:n Kesäjuhlat Helsingissä 14.–15.7.2007

Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlat pidetään 14.–15.7. Helsingissä. Keskeisenä juhlapaikkana on Karjalatalo, mutta juhlat näkyvät myös muualla Helsingissä. Lauantaina Esplanadin lavalla ja Seurasaaressa, sunnuntaina Helsingin Tuomiokirkossa. Pääsymaksu on 5 euroa/päivä.

Juhlakanslia avautuu lauantaina Karjalatalossa klo 11. Kahvitarjoilu (3 euroa) on klo 13–16 ja sen yhteydessä on saatavilla myös suolaista purtavaa. Lounasta ei lauantaina Karjalatalossa ole. Seurasaaren iltajuhlassa on piknik-tyyppinen illallinen (5 euroa). Sunnuntain lounas on klo 12–14 (6 euroa) sekä kahvitarjoilu (3 euroa).

Juhlat koostuvat Esplanadin lavalla klo 12.30–13.30 pidettävästä konsertista, päiväjuhlasta Karjalatalon juhlasalissa klo 14–16.30, Seurasaaren illanvietosta klo 18, jonne on järjestetty Karjalatalosta bussikuljetus. Lisäksi Karjalatalossa toimii lauantaina sukututkimuspiste, tarinapaja sekä neulepaja. Tarinapajassa kerätään talteen muistoja inkeriläisistä juhlatavoista ja -perinteestä. Neulepajassa voi tutustua ja kokeillakin inkeriläisten kirjoneuleiden tekemistä. Sukututkimuspisteessä asiantuntijat opastavat väyliä omille juurille. Juhlasalissa on myös Tarinatäkki- ja muistorasianäyttely.

Seurasaaressa pidetään kyykkä- ja mölkkykisat klo 18–20.

Majoitustiloja voi kysellä Inkerikeskuksesta:
Kristina Lönnroos,
puh 040 527 9303,
sähköposti:
kristina.lonnroos@inkerikeskus.fi.

Lauantai 14.7.
klo 12.30
Esplanadin lava

Duo Vesper
Kantele ja laulu
Pietarin Inkeri-kuoro
Tuulistullaa-ryhmä, Helsinki

Päiväjuhla
lauantai 14.7. klo 14
Karjalatalon juhlasali

Inkeriläinen äänimaisema
Petroskoin Inkeri-kuoro
Inkerin sukujen tutkiminen
Pekka Wikberg
Iloiset Ystävät, Narva
Inkeriläinen neuleperinne
Tutkija *Anna Rauhala*
Kielo-ryhmä, Viljandi
Krysanteemi, Salo
Pihapihlaja, Helsinki

Illanvietto Seurasaaressa
14.7. klo 18
(bussikuljetus Karjalatalolta)

Petroskoin Inkeri-kuoro
Tuulistullaa, Helsinki
Kielo, Viljandi
Iloiset Ystävät, Narva
Pietarin Inkeri-kuoro
Kyykkä- ja mölkkykisat

Sunnuntai 15.7.

Jumalanpalvelus
Helsingin Tuomiokirkossa klo 10

Pääjuhla Karjalatalon juhlasalissa 15.7. klo 14

Duo Vesper. Kantele
Tervehdyssanat
Valtioneuvos *Riitta Uosukainen*
Inkerin tulet -kansanlauluja
Juhlaesitelmä
Valtiot. tohtori *Helena Miettinen*
Runonlausuntaa
Hilkka Kontiala
Viulusoolo
Viulutaiteilija Irma Niskanen
Pianotaiteilija
Kiril Kozlovsky
Puhe
Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja
Toivo Iho
Ansiomerkkien jakaminen
Inkerikuoro

Juhlajärjestelyistä vastaavat: Inkerin kulttuuriseura, Helsingin seudun Inkeriseura ja Inkerikeskus. Tiedustelut Anitta Kukova 050 565 9805 tai Inkerin kulttuuriseura (09) 2733 225. Majoitusta koskevat tiedustelut Inkerikeskus/Kristina Lönnroos 040 5279303, sähköposti: kristina.lonnroos@inkerikeskus.fi.

Kustannussopimus L. A. Gildin teoksesta

Toivo Iho, kuva Anne Tuohimäki

Inkeriläisten sivistyssäätiö on päättänyt kustantaa akateemikko **L.A. Gildin** venäjänkielisen teoksen *"Sosiaalisesti vaarallisen" kansan kohtalo* pohjalta toimitetun teoksen *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Kirjan toimitustyön on tehnyt säätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja, prof. **Jouko Sihvo**, ja käännöstyön fil.kand. **Lilja Kuivanen**.

Teos pyritään saamaan myyntiin tämän vuoden inkerinsuomalaisten kesäjuhlille. Kirja on n. 500-sivuinen ja se sisältää yli 1 500 nimeä käsittävän teloitettujen luettelon. Teoksen arvioitu myyntihinta on 25 euroa.

Kuvassa akateemikko Leonid Gildi sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

Kysymyksiä inkeriläisiä tunteneille kantasuomalaisille

Toivo Flink

Inkeriläisten Viestin edellisessä numerossa julkaistiin Kotiin karkotettavaksi – tutkimushankkeen esittely, johon oheiset kysymykset liittyvät.

Käsittelemme vastauksenne niin, että yksittäisiä vastauksia ei voida liittää kehenkään erityiseen vastaajaan. Vastauksianne tullaan käyttämään vain tutkimustulosten esittelyssä. Palautteenne on erittäin tärkeää tutkimuksen onnistumiselle.

- Milloin ja miten tutustuitte inkeriläisiin
  a) jatkosodan aikana
  b) inkeriläisten palautusten vaiheessa 5.12.1944–15.01.1945
  c) palautusten päättymisen jälkeen, vuosien 1945–1955 aikana?
- Olitteko mukana huoltamassa inkeriläisiä karanteenileirillä heidän saavuttuaan Suomeen jatkosodan aikana?
- Oliko inkeriläisiä työssä Teidän perheenne maatilalla?
- Kuinka monta heitä oli?
- Minkä ikäisiä he olivat?
- Millaista työtä he tekivät?
- Missä he asuivat?
- Pitivätkö he yhteyttä muihin paikkakunnalla asuneisiin inkeriläisiin?
- Millaiset suhteet Teillä oli heihin?
- Oliko heidän perheessään lapsia ja minkä ikäisiä he olivat?
- Kävivätkö lapset koulua? Mitä koulua?
- Mitä muistatte heidän palauttamiseensa liittyneestä tilanteesta?
- Lähtikö Teidän tuntemanne perhe Neuvostoliittoon vai jäikö se Suomeen?
- Mitä muistatte palautuksista Valvontakomission upseereiden ja suomalaisten viranomaisten toimien kautta?
- Miten inkeriläisten lähtö tapahtui ja mitä Teillä on siitä jäänyt mieleen?
- Mitä Te muistatte Suomen jääneiden inkeriläisten elämän vaiheista?
- Mitä Te muistatte inkeriläisten piilottamisesta palautusten ajaksi?
- Mitä Te muistatte inkeriläisten auttamisesta tai estämisestä pakenemaan Ruotsiin?
- Tunsitteko Suomeen jääneitä inkeriläisiä läheltä? Mihin suhteenne heihin perustui: työ, tuttavuus, yhteiset harrastukset yms.?
- Tiesittekö millaiset kansalaisoikeudet inkeriläisille Suomessa kuuluivat, kunnes he alkoivat saada Suomen kansalaisuuden?
- Tiesittekö milloin niitä alettiin myöntää?
- Mitä tiedätte heidän valvonnastaan Valpon toimesta?
- Kertokaa muuta mielestänne tärkeää, mikä on jäänyt tässä mainitsematta.

Kiitoksia avustanne.

Toivo Flink
tutkija
Kotiin karkotettavaksi -projekti
Kansallisarkisto
PL 258, 00171 Helsinki

MUUT LEHDET

Maahanmuuttoasiat sisäministeriöön

Helsingin Sanomien 17.4.2007 ilmestyneessä numerossa **Olli Pohjanpalon** toimittamassa jutussa sivulla A 5 käsitellään maahanmuuttoasioiden uutta organisointia **Vanhasen** II hallituksessa.

Maahanmuuttoasiat on keskitetty sisäministeriössä omalle ministerille, jona toimii aikaisemmin europarlamentissa vaikuttanut RKP:n juristi ja kansanedustaja **Astrid Thors**.

Ministeriön virkamiehistä asiaa ovat kommentoineet **Mervi Virtanen** ja kansliapäällikkö **Markku Wallin** sekä ylijohtaja **Pentti Visanen**. Maahanmuuttopolitiikan johtajana toiminut Virtanen katsoo, ettei ole mikään salaisuus, että työministeriössä vastustettiin keskittämistä. Virtanen arvioi kuitenkin, että työministeriön väen osaaminen voitaneen saada yhdistetyksi sen hyväksi, että maahanmuuttopolitiikka toimii kunnolla.

Kansliapäällikkö Wallin katsoo, että RKP:n myönteinen suhtautuminen maahanmuuttoon saattaa vaikuttaa ministeriön toimintaan. Hän ei mieti politiikan keskittämistä töiden rationalisoinnin kannalta, vaan arvioi, että ehkä olisi hyvä, että näkökulmia tulisi useammalta taholta. Tässä Wallin muistuttaa kansalaisjärjestöjen merkityksestä.

Ylijohtaja Visanen puolestaan arvioi, että Suomi menee nyt muiden pohjoismaiden kanssa samaan suuntaan, kun maahanmuuttoasiat saavat oman ministerinsä.

Entä ongelmat?
Kansliapäällikköä arveluttaa jossain määrin vähemmistövaltuutetun siirto sisäministeriöön. Wallinin mukaan valvojan paneminen samaan hallintoon, jota hänen pitäisi valvoa, ei ehkä ole hyvä asia. "Siinä voi olla jotain, joka särähtää."

Tuore ministeri lupasi ennakkoluulottomasti entistä aktiivisempaa maahanmuuttopolitiikkaa, tehokkaampia kotouttamisohjelmia sekä toivoi pikaisia pakolaiskiintiöpäätöksiä. "Aktiivisempaa ja parempaa", tuleva ministeri kiteytti.

Vaikutusvaltainen vähemmistö

Helsingin Sanomissa 22.4.2007 julkaistussa **Mika Parkkosen** jutussa haastateltiin pitkästi mm. salolaista kaupunginvaltuutettua, inkeriläistä paluumuuttajaa **Irma Ihoa**, joka kertoo että Venäjällä vielä asuessaan ei politiikka häntä kiinnostanut, mutta Suomessa hän pyrki ja pääsi Salon kunnallispolitiikkaan parantaakseen maahanmuuttajien asemaa. Iho antaa kiitosta suomalaisille viranomaisille: "Kun menee Salossa Kelaan tai verotoimistoon, voi luottaa siihen, että saa palvelua. Täällä viranomainen on asiakasta varten."

Iho on ammatiltaan suomen kielen opettaja ja tulkki, joka muutti Suomeen tyttärensä kanssa Petroskoista kahdeksan ja puoli vuotta sitten. Molemmilla on Suomen ja Venäjän kaksoiskansalaisuus.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Historiallinen muisti

Joskus yli 10 vuotta sitten tutkiessani syitä, miksi inkerinsuomalaiset muuttavat Suomeen, havaitsin, että jopa **Stalinin** kuoleman jälkeen syntyneet heimolaisemme pitävät itseään vainottuina. Kertomukset sukulaisten vangitsemisista ja karkotuksista siirtyvät inkerinsuomalaisten keskuudessa sukupolvelta toiselle ja vammauttavat nuoriakin sieluja. Se on kansan historiallista muistia, joka elää – henkilöstä riippumatta.

Oma vainotarina on *jokaisella* inkeriläisperheellä. Kun kerron Euroopassa, että inkerinsuomalaiset ovat yksi Neuvostoliitossa vainotuista kansoista, joka oli täysin karkotettu kotimaastaan, huomaan, että moni demokraattisessa yhteiskunnassa kasvanut ei edes usko minua. Sellainenhan ei ole mahdollista! Eurooppalaisten on vielä vaikeampi ymmärtää, että vainoista kärsi joka ikinen perhe: murhat, karkotukset, syrjintä ja omaisuuden menettäminen koskivat jokaista inkerinsuomalaista.

Olen lukenut paljon inkerinsuomalaisten muistelmia, ja jokaisessa on vainotarina. Paljon enemmän kuulin vastaavia kertomuksia siitä, miten elettiin vainovuosina. Oletteko huomanneet, että inkeriläisvanhus on aina valmis kertomaan noista vuosista? Se on suurin tapahtuma ja polttava kipu hänen elämässään. Ei ole ihme, että nämä kertomukset siirtyvät sukupolvelta toiselle.

Olen jo kahdelta tutkijalta kuullut, että vainotun kansan kohtalo on osa inkerinsuomalaista identiteettiä. Joskus jopa sanotaan, että tämä raskas kohtalo on tärkeä kansaamme yhdistävä tekijä.

Kansan historiallisessa muistissa säilyy niin tosiasioita kuin tarinoita. Onhan inkeriläisen sissi **Antti Kivekkään** elämänkerta pääosin fiktiota, mutta tällä hahmolla on oma sijansa inkerinsuomalaisen historiallisessa muistissa. Tiedämme kaikki, että ennen vallankumousta inkerinsuomalaiset ”syöttivät Pietaria”. Pitää paikkansa, että toreilla oli paljon suomalaisia myyjiä ja suomalaisnaiset toivat maitotuotteita monille pietarilaisille, muttei suurkaupungin ravitseminen ollut ainoastaan siitä kiinni. Niin ikään jokainen inkeriläisvanhus on varma siitä, että hänen lapsuudessaan kesät Inkerissä olivat lämpimämpiä ja lintujen laulut soinnukkaampia... Minusta näillä tarinoilla kansamme osoittaa isänmaallisuutta, työhalua ja rakkautta kotimaataan kohtaan.

Kansan historiallisessa muistissa legenda on yhtä tärkeä kuin tosiasia.

Jokaisen ihmisen mielessä historiallinen muisti voi kirkastua ja vahvistua, kun esimerkiksi katsomme vanhoja valokuvia tai luemme kirjoista lisää Stalinin vainovuosien kauhuista, tai kun kuuntelemme kovia kokenutta inkeriläistä. Mutta se voi sammuakin.

Kun suomen kieli unohtuu perheestä, eivät vanhat mummon kirjeet ja hänen Siperiassa ollut virsikirjansa tee enää vaikutusta lapsenlapsiin. Kun vanhat inkerinsuomalaiset hautausmaat häviävät ja niiden sijalle kasvaa metsä tai nousee urheilukeskus, siteet sukupolvien välillä

menevät rikki. Kun ihminen haluaa itse muuttaa elämänsä maisemat ja unohtaa menneet, niin menneisyys unohtuu ja historiallinen muisti sammuu. Sen myötä katoaa vielä yksi kansaamme yhdistävistä tekijöistä.

Pietarin suomen olympialaisten tulokset: opetustaso kouluissa laskemassa

Pääsiäispäivänä Pietarissa pidettiin suomen kielen olympialaisten 3. kierros, jonka perusteella saatiin selville, että suomen kielen opetustaso pietarilaisissa peruskouluissa laskee. Suurkaupungissamme suomen opettajia ei kouluteta. Yliopiston suomen laitoksesta valmistuu vuodessa 5–6 hyvää asiantuntijaa, jotka eivät haaveile opettajan työurasta. Herzenin opettajayliopiston ponnistukset kouluttaa suomen kielen opettajia jäävät myös tuloksitta. Neljässä Pietarin kaupungin omistamassa koulussa suomi on ensimmäinen vieras kieli, jonka opiskelu alkaa joko 1. tai 2. luokalta. Noin kahteenkymmeneen vuoteen kaupungin opetusviranomaiset eivät ole tehneet juuri mitään valmistakseen opetusohjelmia, opetusmateriaaleja ja opettajia näitä kouluja varten.

Kieliolympialaiset voittaneet **Irina Sokolova** (9. luokka), **Darja Tankatshejeva** (10. luokka) ja **Aleksandra Tshalyh** (11. luokka) ovat oppineet suomea joko Suomessa asuen tai suomalaiselta isältä. Tämä kuvastaa mm. sitä, että Pietarin peruskouluissa suomen kieltä ei kunnolla opi. *Voittajien ja muiden 3. kierrokselle päässeiden välillä on kauhistuttava kielitaidon kuilu*, kommentoi tuloksia olympialaisten aineiston valmistanut opettaja **Alla Sadovnikova**.

Inkeri-päivä Kunstkamerassa

Pietarin Inkerin Liiton kantakansojen siirtyvä näyttely on nykyään esillä Venäjän vanhimmassa museossa, Vassilisaaressa sijaitsevassa Kunstkamerassa.

15. huhtikuuta museossa pidettiin Inkeri-päivä.

Kuvassa Kunstkamerassa pidettävän määräaikaisen museonäyttelyn juliste.

Pääsiäiskonsertti Pyhässä Mariassa

21. huhtikuuta Pietarin Pyhän Marian kirkossa pidettiin iso pääsiäiskonsertti, jossa esiintyivät eri seurakuntien musiikkiyhtyeet, paikalla olivat mm. Skuoritsan ja Pyhän Marian lapsikuorot, *Suolaa ja Pippuria* -trio sekä Pietarin virolainen *Kaja* – kuoro.

Konserttiohjelman juontajana oli itse kirkkoherra **Juhani Pörsti**.

Inkerinsuomalaisten elämänkertoja

Raisa Anisimovan uskomaton elämäntaival

Klooga, karkotus, uudismaa, Baikonur ja Tshernobyl mahtuivat yhden inkeriläisen elämään

Raisa Anisimovan äiti **Maria Vanhonen** oli kotoisin Kupanitsan Ropitistasta. Maria Vanhonen meni naimisiin venäläisen vossikan **Georgi Anisimovin** kanssa Leningradissa. Kun Maria synnytti ainoan tyttönsä Raisan v. 1939, isä ei saanut edes nähdä vauvaa, sillä hän kuoli rahtionnettomuudessa ennen tyttärensä syntymää.

Kesää 1941 Maria Anisimova tyttöineen vietti kotikylässään Ropititsassa ja joutui saksalaisten miehittämälle alueelle. Vuonna 1943 yksinhuoltaja Maria Anisimova lähti muiden inkeriläissukulaisten kanssa k loogan keskitysleirin kautta Suomeen. Kloogasta Raisa ei muista paljon, muistelee vain, että leirillä hänellä oli korvatulehdus ja koska lääkkeitä ei ollut, niin silloin imettänyt Raisan täti tiputti kipeään korvaan omaa maitoansa. Asumisesta maatilalla Varsinais-Suomessa Raisalle jäi mieleen vain hyviä muistoja.

Uudenvuoden alla 1945 Anisimovit palasivat Neuvostoliittoon ja heidät asutettiin Kalininin alueelle. Voiton päivän jälkeen he pyrkivät kotikylään, mutta saivat käskyn poistua 24 tunnissa. Jouduttiin "101. kilometrille" Bolshaja Visheraan Novgorodin alueella. Raisan äiti avioitui siellä toisen kerran karkotetun inkerinsuomalaisen kanssa. Isäpuolen kotikylä oli Lahti Leningradin ja Systärpekin välissä. Sinne perhe pääsi asumaan **Stalinin** kuoleman jälkeen.

Koulussa Raisasta tuli ahkera oppilas ja aktiivinen nuorisoliittolainen. Komsomoliaktiivina hän pääsi kerran sadonkorjuuseen *tselinalle* (**Hrushtshevin** aikana Uralin takana raivatulle uudismaalle). Raisa valmistui diplomi-insinööriksi kuuluisasta Leningradin teknologiakorkeakoulusta. Venäläinen sukunimi ja se, ettei hän missään maininnut oleskeluja Kloogassa ja Suomessa, auttoivat häntä pääsemään töihin Pietarin akkututkimuslaitokseen. Hän piti työstään ja oli samassa tutkimuslaitoksessa töissä 36 vuotta.

Raisan valmistamille erikoisakuille löytyi käyttöä sotalaivastosta ja avaruustekniikan alalta. Raisa teki työmatkoja ympäri "suurta ja mahtavaa" ja kävi

Raisa Anisimova Urhollisuuden kunniamerkki kädessä.

mm. Neuvostoliiton pääavaruuslentokentällä Baikonurissa.

Elokuussa 1986 hänet lähetettiin työmatkalle Tshernobyliin. Raisan akuilla varustettu robottitraktori puhdisti räjähtäneen reaktorin kattoa. Raisa istui suojassa viereisen reaktorin rakennuksessa, työmatka kesti kaksi viikkoa. Kuukauden kuluttua hän palasi Tshernobyliin vielä viikoksi... Tshernobylissa tehdystä työstä Raisa ansaitsi Urhollisuuden kunniamerkin. Nyky-Venäjällä sellaisia kunniamerkkejä myönnetään Tshetsheniassa taistelleille sotilaille, riskejä pidetään ilmeisesti vertailukelpoisina.

Raisalla oli pitkäaikainen ja onnellinen avioliitto, jossa syntyi yksi poika. Leskeksi jäänyt Raisa on nyt eläkkeellä, jonka suuruus – 7700 ruplaa (220 euroa) – voisi kyllä olla suurempikin. Raisa näyttää pirteältä ja on Inkerin Liiton aktiivi. Hän jatkaa työntekoa lasten hoitajana ja koiran ulkoiluttajana uusrikkaiden perheissä. Raisa pitää matkustamisesta, siihen riittää nyt aikaa ja rahaa, hän osaa nauttia elämästä.

Pietarissa Agricola puhui inkeriläisen suin

Sain kuulla ensimmäistä kertaa elämässäni suomalaista keskiaikaista musiikkia Suomen Pietarin pääkonsulaatissa Agricola-iltamilla 26. huhtikuuta **Laura Vuorjoen** taitavasti laulamana.

Iltamien kohokohtana oli vierailevan suomen lehtori **Kaarina Monosen** ohjaama ja lavastama *Agricola ja se uusi* -näytelmä. Näyttelijöinä olivat Pietarin yliopiston suomen kielen laitoksen opiskelijat. Todella hyvässä tunnin kestäneessä esityksessä **Mikael Agricolan** roolissa esiintyi **Jevgeni Niukkanen**, jolla on inkerinsuomalainen syntyperä.

Iltamat päätyivät keskiaikaisten ruokien maistiaisiin, joiden aikana tohtori **Aleksanteri Saksa**, inkerinsuomalainen niin ikään, kertoi Agricolan ajan Viipurista ja suuren sivistäjän haudan etsinnästä.

Kuvassa Jevgeni Niukkanen Agricolana

Inkeristä kiinteistöhoitoalan töihin Suomeen

Suomessa on huutava työvoimapula siivous- ja kiinteistönhoitoalalla, työntekijöitä ei saa mistään ja työvoimaa joudutaankin etsimään nykyään rajojen takaa. Helsinkiläinen Palmia Oy on aloittanut Inkerissä uuden hankkeen, jonka mukaan IL:n työllistämiskeskuksen kautta rekrytoidaan ehdokkaita, joiden keskuudesta valitaan sopivat koulutukseen Pietariin. Heistä 20 parasta (15 siivoojaa ja 5 remonttimiestä) siirtyy oppisopimustöihin Suomeen pääkaupunkiseudulle.

Kolmantena osapuolena hankkeessa ja vastuullisena kouluttajana toimii suomalainen koulutuskeskus Edupoli.

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina **klo 14** *seurakunnan aulakahviossa.*
Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville Helsinkiin
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa

Kirkkokatu 5, Lahti

Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13.

Keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai (0400) 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Kokoukset klo 14.00

14.–15.7.2007 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat
30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. (040) 578 3894

Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Anitta Kukovaan, sähköposti anitta81@mail.ru tai puh. (050) 565 9805

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Ompeluseura
Tervetuloa **joka parillinen keskiviikko** klo 15 kokoontuvaan askartelupiiriin tekemään ja oppimaan yhdessä perinteisiä inkeriläisiä käsitöitä, mutta muutakin. Kevään kuluessa on tarkoitus harjoitella mm. neulakinnastekniikkaa. Tarjolla on myös kahvia ja mukavaa juttuseuraa. Ompeluseura kokoontuu Inkerin kulttuuriseuran Koivussa ja tähdessä.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Karjalaisten ja inkeriläisten heimosoturien muistoksi paljastettiin 29.5.2007 Sibeliuspuistossa Helsingissä muistopatsas. Paljastuspuheen piti eversti Matti Lukkari. Tarkempi selostus seuraavassa numerossa.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

7–8/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Saksittua

Toivo Iho

Lehtityössä ovat sakset ainakin yhtä tärkeät kuin aivot: muut tehkööt aivotyöt, minä poika käytän saksia!

Valtioneuvos **Riitta Uosukainen** oli saatu kesäjuhlaamme juhlistamaan; siitä kiitos järjestäjille. Lämminhenkisessä, taidokkaassa puheessaan hän painotti isiltä perittyjen arvojen merkitystä: "Nykyiset inkeriläiset ja heidän ystävänsä pitkäaikaisessa diasporassa myös tiedostavat, miten tärkeää on tunnistaa ja tunnustaa arvonsa, uskonsa, toivonsa, rakkautensa ja uskollisuutensa heimoaan kohtaan. Historia on ollut armoton pieniä ja suurempiakin suomalais-ugrilaisia heimoja ja kansoja kohtaan. Mitään ei ole saatu ilmaiseksi."

Eversti evp **Matti Lukkari** vetosi 29.5. järjestetyssä heimoveteraanien muistomerkin paljastuspuheessaan sen puolesta, että viimeiset elossa olevat heimoveteraanit voisivat tuntea kuuluvansa siihen veljesjoukkoon, joka yli 60 vuotta sitten oli samassa rintamassa turvaamassa Suomen itsenäisyyttä.

Emerituspiispa **Leino Hassinen** lausui samassa tilaisuudessa: "Tämä muistomerkki on sidoksissa sota-aikaan, mutta ennen kaikkea se kannustaa puolustamaan oikeudenmukaisuutta ja rauhaa. Se rohkaisee Suomeen saapuvia paluumuuttajia tajuamaan esivanhempiensa isänmaan."

VTT **Helena Miettinen** totesi kesäjuhlapuheessaan: "Nyt 2000-luvulla on tullut aika tarkistaa perspektiiviä ja pyyhkäistä pois karsta vanhojen raitojen pinnalta. On aika ymmärtää inkeriläisen kulttuurin laajempi kirjo."

Tässä numerossa:

”Vankeja teloitettiin suurin joukoin tiettyinä päivinä. Näin esim. 8.1.1938 teloitettiin 65 henkeä, 18.1. 174 henkeä ja 27.1. 109 henkeä. Tiettyjen teloituspäivien valinta ei ollut sattuma. Niistä tiesivät vain harvat Sisäasiain kansankomissariaatin virkamiehet. Kuolemaantuomituille ilmoitettiin, että heidän tuomionsa on muutettu pitkäaikaiseksi vankeustuomioksi ojennustyökoloniassa, johon heidät lähiaikoina siirretään. Näin harhautetut kuolemaantuomitut seisoivat teloituspäivänä rauhallisesti jonossa luullen odottavansa saateasiakirjaa tai lääkärintarkastusta.”

“Tämän kirjan liitteenä olevasta teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkelista löytyy 1420 nimeä, joista noin 600 on poimittu toistaiseksi julkaisemattomista luetteloista.”

Ote on akateemikko **Leonid A. Gildin** venäjänkielisen teoksen suomeksi toimitetusta laitoksesta *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Kääntänyt fil.kand. **Lilja-Emilia Kuivanen** ja toimittanut prof. **Jouko Sihvo**. Kustantaja Inkeriläisten sivistyssäätiö. Teosta on saatavissa 20 e hintaan + postituskulut. Tilaukset vain puhelimitse 050 3068725 (Annikki Kelo).

Kansikuva: Kesäjuhlilla puhuneet valtioneuvos Riitta Uosukainen ja viestintäpäällikkö Eero Waronen.

Numero 9/2007 ilmestyy viikolla 37. Aineisto toimitukselle 13.8. mennessä.

Numero 10/2007 ilmestyy viikolla 42. Aineisto toimitukselle 17.9. mennessä.

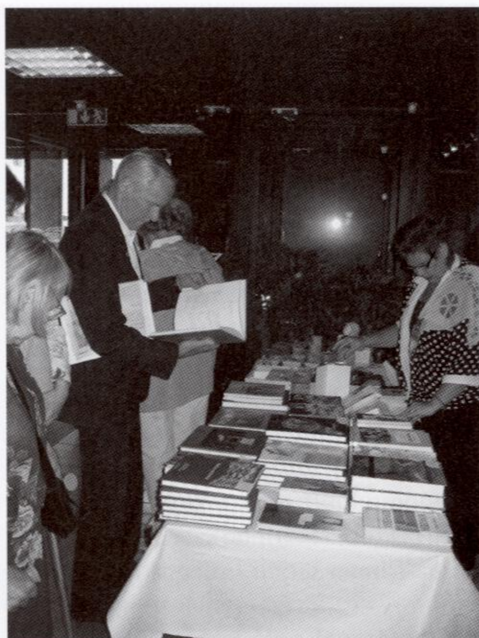
Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat vietettiin Helsingissä 14.–15.7.2007

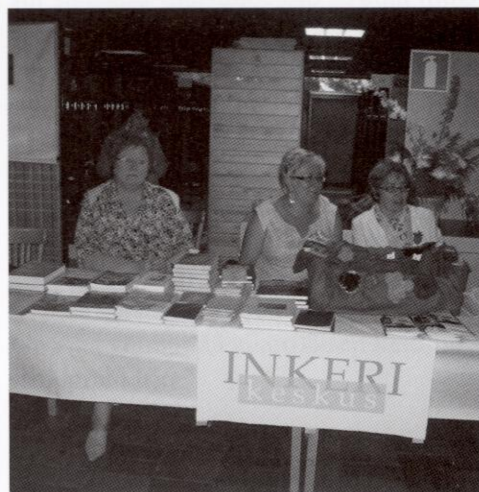
Katri Einamo
Kuvat Katri Einamo, Artur Kukov, Irja Pelkonen

Lauantai 14.7. koitti kauniin pilvipoutasään ja noin parinkymmenen lämpöasteen saatossa. Tänä vuonna, täytyy sanoa onneksi, jäivät kovimmat helteet kesäjuhlaviikonloppuna väliin. Päivä käynnistyi Espan lavalla järjestetyllä konsertilla, jossa ohjelmalehtisen mukaan esiintyivät Duo Vesper, Pietarin kuoro, Petroskoin Inkerikuoro ja Tuulistullaa-ryhmä. Toimitus toivoo saavansa joltakulta paikalla olleelta näistäkin esityksistä kuvauksen lehdessä julkaistavaksi.

Saavuin Karjalatalolle noin puolta tuntia ennen virallisen ohjelman alkua ja kävin tutustumassa myös toisen kerroksen kahvilaan (erinomaiset leivonnaiset jälleen kerran) , näkemässä **Leonid Gildin** jakamassa omistuskirjoituksia teokseensa *Inkerinsuomalaisten kohtalo* ja kurkistamassa huoneisiin, joissa toimi tarinapaja ja neulepaja sekä tarinatäkki- ja muistorasianäyttely. Ensimmäisessä kerroksessa oli juhlakansan ilona paitsi kauniisti luonnonkukin ja orvokkiseinävaatteella koristeltu juhlasali, myös sukututkimuspiste ja myyntipöytiä, joissa oli kaupan mm. kirjoja.

Alakerrassa juhlijoidemme seassa sukkuloivat myös *Hyytiäisten* sukukokoukseen saapuneet ihmiset, lievätkö sitten olleet toista sukujuurta kuin muuan *Andersonin Pamela*, joka aiemmin kesällä ilmoitettiin Hyytiäisten tapaamiseen Amerikoista matkustaneen. (Juu, hän on äitini kautta kuulemma sukua minullekin,

Karjalatalon ala-aulan kirjamyyntiä

mikä äärimmäisen tärkeänä yksityiskohtana tässä ilmoitettakoon.)

Ennen avaussanoja, kun juhlijat asettuivat paikoilleen, kuultiin taustalla inkeriläistä ääni- ja kulttuurimaisemaa. Juhlat avanneet ja varsin ansiokkaasti kahden päivän ajan tapahtuman juontaneet **Aili Mehiläinen** ja **Toivo Tupin** kertoivat hieman taustaa äänimaisemaa varten kerätystä aineistosta ja tutkimuksesta. Inkerin kulttuuriseuran keräämä ja tutkima maisema peilaa lähihistorian tapahtumia ottaen lähtökohdakseen henkilöhistorian ja näin avaa tien koko heimon kollektiiviseen tietoisuuteen. Äänimaisemassa kerättiin ääniä neljästä eri lähtökohdasta: lapsuuden Inkeri, inkeriläisten kärsimystie, elämää diasporassa ja paluumuuttajana Suomessa. Alkuperäinen ajatus projektiin saatiin Saksasta, jossa on tehty vastaava taideteos.

Seuraavaksi lavalle saapuivat emeritusprofessori **Jouko Sihvo** ja akateemikko Leonid Gildi kertomaan Gildin kirjoittamasta, inkeriläisten sivistyssäätiön kustantamasta ja **Lilja Kuivasen** suomeksi kääntämästä, jo aiemmin mainitusta teoksesta *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Sihvon alustuksen mukaan esim. karjalaisten evakkomatkat ovat olleet huvimatkoja sen rinnalla mitä inkerinsuomalaisten matkat ovat olleet ja lisäsi, että "evakkoutenne on oikeastaan jatkunut tähän päivään saakka paluumuuttajuuden myötä". Gildin teoksessa kerrotaan Sih-

Inkerikodissa Jouko Sihvo, Leonid Gildi ja Lilja Kuivanen

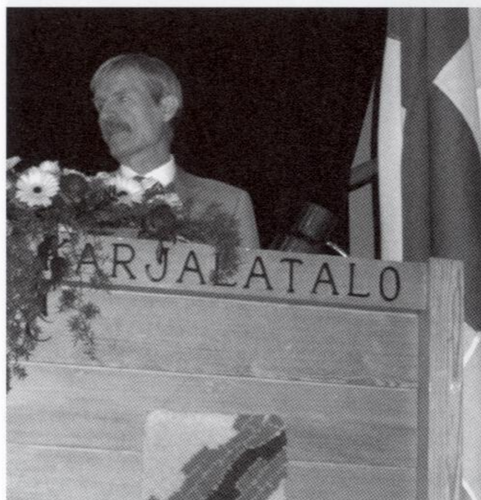
Tverin Sateenkaari-ryhmä

Kiitos kahvittajille, joista kuvassa Irma Rautio ja Elina Majava

Juhlasalin tunnelmaa, etualalla mm. Anna Rauhala, Helena Miettinen ja Jouko Sihvo

Pekka Wikberg

von mukaan asiakirjoihin pohjautuen miten neuvostovalta vainosi inkeriläisiä ja muita suomensukuisia kansoja. Sihvon kysyttyä Gildiltä mistä tämä sai idean siihen, että alkaa tutkia suomalaisten kohtaloita Neuvostoliitossa tämä vastasi (Toivo Tupinin toimiessa tulkkina), että hän on itse kokenut saman, eli ollut karkotettuna ja käynyt kaikki muutkin kauheudet läpi. (Tilaisuuden jälkeen Leonid Gildi täsmensi, että hänen oma äitinsä kuoli kuljetuksessa. Sisko jäi henkiin juotuaan maitoa vielä kuolleen äitinsä rinnasta.) Kirjaan painettua teloitettujen nimilistaa on jo jatkettu ja siinä on jo yli 10 000 nimeä.

Kiitospuheessaan Leonid Gildi kertoi mm. että kirjalla on vankka tieteellinen ja lähdepohja. Ennen kaikkea siinä on arkistomateriaalia ja toisekseen se sisältää inkeriläisten kertomia muistelmia. ”Elämäni on aina liittynyt kärsimyksiin. Venäjällä on julkaistu aiheesta viisi kirjaani, mutta tämä on ensimmäinen joka on julkaistu minun kansani äidinkielellä. Kirjassani pyrin esittämään kansamme traagisen historian ja teloitukset ja olen myös kertonut teloitettujen sukulaisista, koska heitä kaikkia pidettiin kansanvihollisina.” Gildi tuo teoksessaan esiin lyhyitä luetteloita myös ihmisistä, jotka kuolivat kuljetusten aikana.

Lopuksi kirjailija totesi, että yksikään karkotetuista vainojen uhreista ei ole saanut asuntoa Pietarista, vaikka hän on kääntynyt asiassa kaikkien viranomaisten puoleen. Nyt julkaistun, suomenkielisen version myötä kirjailija toivoo voivansa vaikuttaa Suomen hallitukseen, joka puolestaan voisi toivon mukaan vaikuttaa Venäjän hallitukseen.

Gildin saamien suosionosoitusten jälkeen lavalle nousi noin 25 hengen vahvuinen Petroskoin Inkerikuoro, joka esitti meille viisi laulua. Erityismaininnalla

haluaisin tuoda esiin **Igor Arhipovin** sovittaman ja kuoron varsin kauniisti esittämän *Karjalan kunnailla.*

Kuoroesityksen jälkeen **Helena Miettinen** kutsui lavalle kirjan julkistamiseen **Pekka Wikbergin**, jolta kuulimme mielenkiintoisen esitelmän sukututkimusteoksestaan *Inkerinmaan kasvattajia – Toikat Inkerin Hietamäeltä.* Kirja kertoo Wikbergin mukaan paitsi suvusta yksilötasolla, myös inkeriläisen sivistyneistön synnystä. Siinä käsitellään Hietamäen aluetta maaorjuuden päättymisen ja vallankumouksen välisenä aikana.

Wikberg aloitti tutkimuksen noin 10 vuotta sitten sukulaistensa valokuvien ja kertomusten avulla. Lähteinä hän on käyttänyt myös Inkerin siirtoväen kor-

Antti Karvonen

Iloiset ystävät Narvasta

Krysanteemin laulajat Salosta

Helena Miettinen opastaa mölkyn saloihin

Juontajat Toivo Tupin ja Aili Mehiläinen

Seurasaareen lähtöä odotellessa

tistoa vuosilta 1943–44, Suomen Kansallisarkiston kirkonkirjoja, Museoviraston kuva-arkistoa, Postimuseota ja vuosina 1872–1917 Pietarissa ilmestyneitä suomenkielisiä lehtiä. Kirjan tekstiosuudesta löytyy noin 1 000 inkeriläistä nimeä.

Tämän jälkeen lavalle saapui niin ikään Toikan sukua edustava **Antti Karvonen** kertomaan nuorena kuulemistaan isoisänsä isän tarinoista, jotka hän sanoi ymmärtäneensä tosiksi vasta vanhempana. Karvosen viestinä oli, että historiasta täytyy oppia ja sitä täytyy osata soveltaa tulevaisuuteen. Meillä on paljon vahvuuksia, joita tulevat sukupolvet toivon mukaan osaavat hyödyntää ja osaavat, historian tuntien, välttää vanhoja virheitä.

Sitten saimme nauttia Viljandista saapuneen tanssiryhmä Kielon mukaansatempaavasta tanhuamisesta. Ohjelmalehden mukaan myös Kielo esiintyi vielä

illallakin Seurasaaressa, pystyisikö joku lukijoistamme toimittamaan lehdelle kertomuksen myös iltatapahtumista?

Seuraavana vuorossa oli tutkija, FM **Anna Rauhala**, joka esitelmänsä *Omenankuvia ja kuusiraitoja – Inkeriläinen neuleperinne* myötä toi silmiemme eteen hänen yhteistyössä Inkerin kulttuuriseuran kanssa suunnittelemansa ja toteuttamansa neulemalliston. Esitelmän nimi viittaa kuvioihin, jotka ovat tyypillisiä inkeriläisissä neuleissa. Rauhala kertoi, että vanhoja neuleita on säilynyt valitettavan vähän, mutta että Kansallismuseon kokoelmista löytyi sentään jonkin verran virolaisia neuleita.

Itäisen Itämeren piirin perinne neuleiden teossa on ollut melko yhtenäinen. Keskuspaikkana oli Viipuri, josta saatiin Pietarin kaupungin perustamiseen asti neulemallit. Rukin (Inkerissä vokin) käyttö levisikin 1700-luvulla Saksasta juuri Viipurin välityksellä. Pietarin kasvaessa sen merkitys ajoi Viipurin ohi myös neuleissa. Ostolangat väreineen yleistyivät 1800-luvulla suurten kaupunkien lähellä, kun taas Suomessa säilyi vielä tuolloin lampaanvalkoinen, lampaanmusta ja niiden yhdistelmä harmaa.

Rauhala kertoi myös kapioista ja antimista, jotka toimivat ikään kuin ennakkoperintönä. Kapiot, jotka kertoivat talon vauraudesta ja tyttären näppäryydestä (vaikka niitä saatettiin ostaa tai teetättääkin) olivat uuteen talouteen tarkoitettuja tekstiilejä, esim. pitsejä, ja antimet olivat kirjokintaita ja – sukkia. Antimia saatettiin jakaa vieraille lahjaksi häissä.

Kauniiden neulekuvien jälkeen lavalle asteli Iloiset ystävät – kuoro Narvasta. He esittivät kaunista ja hyvin yhteensointuvaa laulua ja lopussa vielä kuoron oman hymnin.

Lisää kaunista laulua oli luvassa Salosta saapuneen Krysanteemi-lauluryhmän

Juhlaväkeä Karjalatalolla

toimesta. Krysanteemi esitti pianon säestyksellä neljä laulua, joista *Satumaa* sekä suomeksi että venäjäksi.

Lauantain viimeisenä esiintyjänä kuulimme Tveristä saapunutta Sateenkaarilauluryhmää, jonka seitsemän eri-ikäistä esiintyjää lauloi neljä hienoa laulua ja lähetti matkaan ison lastin ilmapalloja kaikkien paikalla olleiden lasten iloksi.

Tämän jälkeen lähti Karjalatalolta linja-autokuljetus Seurasaareen, jossa iltaohjelman lisäksi aiottiin järjestää kyykkä- ja mölkkykisat ja nauttia piknik-iltapala. Ohjelmalehden mukaan Seurasaaressa esiintyivät Inkerikuoro Petroskoista, Tuulistullaa-ryhmä, Kielo-tanhuryhmä, Iloiset ystävät – kuoro, Pihapihlaja-kuoro ja Pietarin kuoro.

Sunnuntai käynnistyi kirkonmenoilla

Sunnuntain kesäjuhlat alkoivat perinteiseen tapaan kirkonmenoilla. Jumalanpalvelus, jossa saarnasi rovasti **Hannu Pelkonen**, pidettiin Helsingin Tuomiokirkossa. Kirkossa esiintyi myös Petroskoin Inkerikuoro.

Seuraavassa **Maria Lahden** kuvaus:

Kirkonkellot kumahtelivat kutsuvasti kirkkoon. Vettä tuli aika lailla, kurja keli oli jo Lahdesta alkaen. Sadeviitta oli tarpeen ja kirkkomatkalle sain pojaltani lainaksi sateenvarjon. Sade mahtoi karsia kirkkoväkeä, kun enemmänkin olisi paikalle sopinut. Kaksi nuorta seisoi kirkon rappusten juurella ja kyselivät "Onko tämä Eduskuntatalo?" Kerroin, että paikka on Helsingin Tuomiokirkko, tulkaa mukaan meidän jumalanpalvelukseen. Kirkonkellot kumahtelivat silloin sopivasti samaan aikaan.

Haeskelin tuttuja kasvoja, lahtelaisia ei ollut juuri ollenkaan. Muutamia sentään löytyi, istuin kerholaistemme viereen. Menin sytyttämään kynttilän poisnukkuneitten omaisteni muistolle ja juuri silloin alkoivat mahtavat urut soida. Astelin paikalleni ja kirkonmenot alkoivat.

Papit ja rovasti istuivat oikealla, seinän vieressä. Hyvinkään rovasti Hannu Pelkonen saarnasi kauniisti varoituksen

Toivo Iho, Helena Miettinen, viestintäpäällikkö Eero Waronen ja valtioneuvos Riitta Uosukainen Karjalatalolla

sanoja ohjeeksemme. "Antakaa veljellenne anteeksi" oli sanoma, "rakastakaa lähimmäistänne kuin itseänne" ja "mitä toivotte toisten tekevän teille, tehkää se myös heille". Herran pyhällä ehtoollisella kävi lähes kaikki kirkkokansa. Ruustinna **Irja Pelkonen** oli myös toimituksessa mukana.

Näin Tuutarin tyttäriä muitakin, Tartosta Hyvinkäälle muuttaneen naapurin tytön joka olisi voinut olla vaikka kummini – näin hän kerran kertoi. Virret olivat lyhyitä ja kolehti kannettiin Inkerin vanhusten hyväksi.

Ulkona ihmettelin mihin suuntaan lähtisin. Joku ystävällinen mies opasti minut Unioninkatua ylös ja alas ja sieltä kuutos-ratikkani löytyikin ja läksin poikani asuntoa kohti.

Rakkauden laki
Hannu Pelkonen
Matt.5:20–30

"Miten on mahdollista, että vaikka me venäläiset teimme teille suomalaisille paljon pahaa, te tulette nyt tänne tekemään meille pelkkää hyvää?" Näin kysyi minulta ja talkookaveriltani eräs Udmurtian tasavallan kylän ja kolhoosin johtaja. Olimme neuvottelemassa hänen kanssaan entisen leipomorakennuksen saamisesta perustettavalle seurakunnalle, jotta se remontoisi ja rakentaisi noihin tiloihin kirkon. Todettakoon, että seuraavina vuosina pidimme monet talkoot noissa tiloissa, jolloin Suomesta tuli talkooryhmiä töihin. Itsekin olin mukana useita kertoja, ja niin sitten Inkerin kirkon piispan **Aarre Kuukaupin** kanssa saimme vihkiä kirkon seurakunnan käyttöön 7.8.2005. Se oli tietysti suuri juhla!

Hyvät kuulijat, te inkerinsuomalaiset ja muut kirkkovieraat, tuo kysymys jäi askarruttamaan mieltä noista keskusteluista. "Miten on mahdollista, että te suomalaiset tulette tekemään meille hyvää, vaikka me venäläiset olemme tehneet teille niin paljon pahaa?" Muistan, kuinka hämillämme änkytimme toverini kanssa vastausta kylänjohtajalle, jotain siihen tapaan, että "emme me osaa olla mitään erityisiä hyväntekijöitä, mutta olemme mielestämme huomanneet sen, että täällä maailmassa tarvitaan enemmän hyvyyttä ja rakkautta kuin vihaa ja väkivaltaa."

Tämän juhlapäivämme aihe on "Rakkauden laki". Saarnatekstimme on **Jeesuksen** vuorisaarnasta, siitä, josta joku on valmis sanomaan: "Se on oikea kohta, sen kyllä hyväksyn, vaikka en kaikkea Raamatusta hyväksykään enkä ymmärrä." Nyt Jeesus sanoo: "Ellette noudata Jumalan tahtoa paljon paremmin kuin lainopettajat ja fariseukset, te ette pääse taivasten valtakuntaan." Onko meillä tällaista "parempaa uskonnollisuutta", jota Jeesus edellyttää? Kun meillä täällä Helsingissä ovat eilen ja tänään Inkeriläisten kesäjuhlat, tulevat tietysti mieleen ne kovat kohtalot, joita inkerinsuomalaiset ovat joutuneet kokemaan. Heitä on riepoteltu milloin mihinkin. Erityisesti heitä vainottiin NL:ssa **Stalinin** aikana, jolloin heitä tuli Suomeen, sitten vietiin Venäjälle takaisin, jotkut joutuivat Siperiaan tai muihin NL:n osiin, jotkut Viroon, Ruotsiin jopa Amerikkaan asti. Kirkot suljettiin ja hävitettiin, Raamatut kiellettiin ja seurakunnat lakkautettiin. Rovasti **Jalmari Laurikkala** sieltä itärajan takaa tuli viimeisenä pappina Suomeen 1937. Ihmisiä piinattiin kuolemaan asti pakkotyöllä, nälällä ja kylmyydellä, monet ammuttiin kulakkeina tai jollain muulla tekosyyllä, tuhansia lapsia ja vanhempia maatui sinne metsiin eri puolille NL:a. Itsekin olen suomentanut tai korjaillut kieliasua eräältä kirjoittajalta, joka kertoi miehensä ja lastensa kuolemasta siellä rajan takana.

Miten on, onko inkeriläisten uskonnollisuus säilynyt kaiken tuon keskellä? Osaavatko he noudattaa Jumalan tahtoa paremmin kuin fariseukset ja kirjanoppineet, eli ne joille uskonto on jäänyt liikaa ulkonaiseksi muotomenoksi? Meidän on hyvä tuntea inkeriläisten historiaa, samoin suomalaisten ja venäläisten suhteita. Itse olen syntynyt Karjalassa Räisälän pitäjässä ja lähtenyt sieltä sotien sytyttyä kaksi kertaa evakkoon muiden karjalaisten tavoin. Uskonto oli alkuaan Venäjällä oikeastaan vanhempaa kuin Suomessa, Venäjällehän se levisi lähinnä Konstantinopolin suunnasta ja sai ortodoksian muodon. Kun suomalaisia muutti Suomenlahden itäpäähän, he veivät luonnollisesti luterilaisen uskon mennessään. 1611 perustettiin ensimmäinen luterilainen seurakunta Lempaalaan.

Aikaa myöten syntyi Inkerin kirkko ja sille yhä uusia seurakuntia, parhaimmillaan niissä oli jäseniä yli 150 000 henkeä. Kun Suomen Lähetysseura perustettiin 1959, oli monien mielessä erityisesti työ Venäjällä. Sitä ei kuitenkaan silloin sallittu, ja Inkerin kirkko joutui kokemaan monia vaiheita. Ensin oli monia kasvun aikoja, perustettiin seminaari, syntyi uusia seurakuntia, mutta sitten kaikki muuttui. Stalinin ajasta tulikin vainon aika aina siihen asti, kun hän kuoli1953. **Gorbatshovin** kautena alkoivat glasnost ja perestroika eli avoimuus ja yhteistyö. 1969 **Maria Kajava** sai vihdoin luvan Petroskoin seurakunnan toiminnalle, ja niin seurakuntia syntyi sitten yhä lisää, nyt niitä on jo lähes 80 kauas Siperiaan saakka. Nyt on Suomen Lähetysseurakin saanut toimia Venäjällä, itsekin olen Inkerin kirkon vapaaehtoistyöntekijänä tehnyt Keski-Venäjälle yli 30 matkaa, jotka ovat kestäneet yleensä 3–4 viikkoa. Lisäksi olen käynyt tietysti tuossa lähempänä Kannaksella ja Laatokan ympärillä.

Ennen juhannusta olin kahden bussin matkalla kotipitäjässäni Räisälässä, jossa sain pitää jumalanpalveluksen ulkona luonnossa. Kävimme kunniakäynnillä sankarihaudoilla jne. Juhannuksen jälkeen olin Inkerin kirkon edustajana Suomen Pipliaseuran opintomatkalla, jolloin kiersimme Laatokan ja tutustuimme mm. vepsäläisiin ja karjalaisiin. Olen saanut olla vihkimässä piispan johdolla kirkkoja Komin Syktyvkarissa, Udmurtian eräässä kylässä, Bashkortostanin Birskissä, ja tänä syksynä lähdemme Marinmaan Joshkar-Olan kirkon 10-vuotisjuhlaan. Kaikissa näissä tasavalloissa olen kohdannut myös inkeriläisiä. Jotkut ovat puhuneet yhä selvää suomea, toisilta on kieli jo vaihtunut venäjäksi, mutta monenlaisia ja koviakin kohtaloita he usein ovat kertoneet.

Miten me olemme oppineet ja opettaneet Jumalan tahtoa noille ystäville, nuorille ja vanhoille? Jeesus sanoo, että Jumalan tahtoa pitää noudattaa "paljon paremmin". Todettakoon, että "Raamattu Suomen suvulle"-kampanjallaan Suomen Pipliaseura on jo saanut neljälle sukukielellemme Uuden testamentin, ja tarkoitus on jatkaa työtä kaikkiaan 12 sukukielellemme. Jeesus ottaa nyt esimerkiksi viidennen ja kuudennen käskyn. "Teille on opetettu tämä isille annettu käsky: "Älä tapa", mutta minä sanon teille:" Joka on vihoissaan veljelleen, on ansainnut oikeuden tuomion…joka sanoo veljelleen: "Senkin hölmö", on ansainnut Suuren neuvoston tuomion, ja joka sanoo: "Sinä hullu", on ansainnut helvetin tulen." Ja edelleen: "Teille on opetettu tämä käsky: "Älä tee aviorikosta", mutta minä sanon teille… Jos oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se irti ja heitä pois. Onhan sinulle parempi, että menetät vain yhden osan ruumiistasi, kuin että koko ruumiisi joutuu helvettiin." Onpa totisesti kovaa sanaa!

Mitä Jeesus tällä oikein tarkoittaa? No, ainakin sitä, että hänen seuraajiensa tulee varoa syntiä ei vain ulkonaisissa asioissa, vaan ennen muuta sisäisissä eli sydämen asioissa. Toiseksi Jeesus edellyttää, etteivät hänen seuraajansa huomioi vain lain kielteistä puolta, vaan pyrkivät sen myönteiseen täyttämiseen. Jokaisella lain kohdallahan on kumpikin puolensa: kielteinen, joka kieltää jostakin, ja myönteinen, joka kehottaa johonkin. Kolmanneksi Jeesus haluaa, että sinä henkilökohtaisesti olet aloitteentekijä. "Käy ensin sopimassa veljesi kanssa." Ei tule odottaa, että toinen tekee - tee sinä! Ja vielä: Näillä asioilla on kiire. "Tarjoa vastapuolelle sovintoa jo silloin, kun olet hänen kanssaan matkalla oikeuteen." Kun matkamme päättyy, ei ole enää sopimisen aikaa. Monet ovat itkeneet katkerasti asioitaan suruviestin tultua tai katuneet omaisensa hautajaisissa selvittämättömiä asioita.

Hyvät ystävät, "rakkauden laki" opettaa meitä pyytämään anteeksi ja tekemään kokosydämisesti sen, mitä teemme. Jumalan armo ja rakkaus riittävät tänäänkin jokaiselle. Saamme ottaa sen vastaan ja saamme siitä kiittää!

Karjalatalolla juhlat jatkuivat

Jumalanpalveluksen jälkeen juhlat jatkuivat iltapäivällä Karjalatalolla. Sataa tihkutti, mutta se ei tunnelmaa latistanut. Paikalla oli tänäkin vuonna arviolta 400 henkeä. Ennen juhlaohjelman alkua oli halukkaille tarjolla lihakeittoa, samoin mainio kahvila oli jälleen avannut ovensa talon toisessa kerroksessa.

Ensimmäinen lauluesitys alkoi salin takaa, josta neljä kaunisäänistä nuorta laulajatarta hiljalleen kulki kohti salin etuosaa ja esiintymislavaa laulaen improvisoitua tervetuloa-laulua. Kyseessä oli Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiryh-

Tuomiokirkon tunnelmaa

Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiryhmä Inkerin tulet

mä Inkerin tulet, joka esitti lauluja ja runonlausuntaa vakuuttaen koko salin taidoistaan.

Esityksen jälkeen juontajina toimineet Aili Mehiläinen ja Toivo Tupin kertoivat, että kesäjuhlamme on omistettu tämän vuoden tulevalle Suomen valtion 90-vuotispäivälle.

Tervehdyssanat saapui esittämään valtioneuvos Riitta Uosukainen

Arvoisat inkeriläiset ja heidän ystävänsä

Iloni ja kunniani on nousta puhujan paikalle tervehtimään teitä ja toivottamaan onnea kaikkiin toimiinne. Teen sen mielelläni. Seitsemisen kuukautta sitten tässä samassa talossa olin mukana julkistamassa **Arvo Survon** Suur-Synty Kiesus – eeposta *(toim. huom. katso juttu Inkeriläisten Viestissä nro 1–2/2007)*. Totesin silloin, että tämä poloinen Itämeren pohjukka, sen asukkaat, heidän kielensä, kulttuurinsa, siis tietonsa, taitonsa, tieteensä ja uskontonsa, on saanut herätetyksi ihmisen, joka jakaa kohtalonsa Korpikansolan väen kanssa.

Sittemmin on käynyt selväksi, että nykyiset inkeriläiset ja heidän ystävänsä pitkäaikaisessa diasporassa myös tiedostavat, miten tärkeää on tunnistaa ja tunnustaa arvonsa, uskonsa, toivonsa, rakkautensa ja uskollisuutensa heimoaan kohtaan. Historia on ollut armoton pieniä ja suurempiakin suomalais-ugrilaisia heimoja ja kansoja kohtaan. Mitään ei ole saatu ilmaiseksi. Olen lukenut upean kesän mittaan mm. **Imbi Pajun** *Torjutut muistot* ja **Erkki Tuomiojan** *Häivähdys punaista*. Torjutut muistot niin elokuvana kuin kirjana ravisuttavat, virolaisten ja inkeriläisten kohtalot eivät voi olla koskettamatta. Erkki Tuomiojan isoäidin **Hella Wuolijoen** suhtautuminen maanmiehiinsä on järkyttävän kylmä, ei empatiasta tietoakaan, ja meistä Karjalan evakoista hän suoraan sanoi, että olemme huonompia ihmisiä.

Järkkyneenä lukee **Pekka Nevalaisen** ja **Hannes Sihvon** teosta *Inkeri, historia, kansa, kulttuuri* tai **Erkki Tuulen** kirjaa *Inkeriläisten vaellus*. Helena Miettisen *Inkeriläiset, maaton kansa* sai minut uteliaana tulemaan tervehdystä tuomaan. – Missä mennään nyt, mikä on kulkeilla olleen, härkävaunuihin sullotun, pitkin Siperiaa kuljetetun, hajotetun, teloitetun heimon tilanne nyt? *Karjala*-lehdestä luin Valkjärvi-päivillä puhuneen kirkkososiologian emeritusprofessorin, inkeriläisiä tutkineen **Jouko Sihvon** kovaa tekstiä: "Inkeriläisistä 90 000 joutui jättämään kotinsa ja Leningradin piirityksestäkin selviytyneetkin noin 30 000 karkotettiin Siperiaan härkävaunuissa, joissa satoja kuoli ja perilläkin kuolema niitti. Saksalaisten valtaamille alueille jäi yli 60 000 inkerinsuomalaista. Heistäkin kuoli paljon nälkään ja kylmyyteen. Vuosina 1942 ja -43 noin 63 000 inkerinsuomalaista evakuoitiin Suomeen." Sodan jälkeen suurin osa heistä palautettiin Neuvostoliittoon. Te, hyvät kuulijani, tunnette hei-

Valtioneuvos Riitta Uosukainen esittämässä tervehdyksensä

dän kohtalonsa minua paremmin. Ja Virossa kyyditysaallot seurasivat toisiaan, neuvostoterrori huipentui 15. kesäkuuta 1941: yhdessä yössä 3 400 miestä ja 6 000 naista ja lasta kyyditettiin Venäjälle!

Äskeistä kirjoittaessani kuulin radiosta viestin näiltä kesäpäiviltä. Sain kuulla, että inkeriläisiä paluumuuttajia saapui noin 30 000, eli vähän vähemmän kuin Imatran kaupungissa on asukkaita. Monet ovat sopeutuneet hyvin, kaikki eivät, ja heidän vaiheensa on yleistetty. Haastatellun paluumuuttajan mielipiteeseen on helppo yhtyä: paluumuutto oli suunnittelematon ja hallitsematon nimenomaan alussa. Kaikilla saapuneilla ei ole ollut kosketusta inkeriläiskulttuuriin eikä inkeriläiseen identiteettiin, mikä onkin ymmärrettävää, kun elämä on ollut vuosikymmenet, vuosisadat, paineenalaista ja elämää edestakaisin.

Kohtaamani inkeriläiset ovat olleet positiivisia ja sitkeitä. Myös edesmenneet **Larin Paraske** ja **Aale Tynni** ovat sielunsiskojani. **Maria Kajava** ja Hatsinan suloiset mummot olivat katkeroitumattomia, pyhimyksenkaltaisia. Ja kerrankin vetoan virtuaalimaailmaan: www.inkeri.com kertoo siloittelematonta mutta myönteistä selviytymistarinaa! Odotan kiihkeästi Helena Miettisen päivitystä inkeriläisistä. Löysinpä netistä vaikuttajien luettelosta nimen **Aadam Vainikka**, pilapiirtäjä; olen tyttönimeltäni Vainikka.

Meillä on oltava nyt kärsivällisyyttä niin saapujilla kuin vastaanottajilla. Historian kertaus on selvästi kaikille tarpeen. Minäkin luulin jotain tietäväni. Nyt tiedän, etten tiedä paljon mitään, vaikka itselläni on Jääsken Ensosta kaksivuotiaana lähteneenä evakon identiteetti – siitä on perhe pitänyt huolen – ja fennougristin opinnot, ja luulin osanneeni samastua niin inkeriläisiin kuin virolaisiin.

Katkeruus on hedelmätöntä. Aale Tynni on kirjoittanut runossa *Roudan aikana*:

Silloin syvältä huoaten
nöyrtynyt mantu sanoo:
”Henki, jos toivon rahtunen
valoa vielä anoo,
saakoon siis joki juoksullaan
kaiken kaunani pestä.
Nouskoon versoina uudestaan
vihreys syvyydestä.
Metsä, puhkea silmuihin,
sielu, haavasi hoida!
Saakoon tuskani suurinkin
latvain lauluna soida!”

Näillä sanoin tervehdin teitä. Menestystä ja siunausta kaikkiin toimiinne.

Riitta Uosukaisen haastattelu pyritään saamaan tulevana syksynä lehteen.

Valtioneuvos Riitta Uosukainen, emeritusprofessori Jouko Sihvo ja akateemikko Leonid Gildi

Helsingin kaupungin tervehdyksen saapui tuomaan viestintäpäällikkö Eero Waronen

Arvoisa valtioneuvos, hyvät Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlien juhlavieraat!

Minulla on ilo tuoda Suomen Inkeriliiton kesäjuhlille tapahtuman isäntäkaupungin Helsingin tervehdys.

Tämän viikonlopun aikana Inkeri ja inkeriläiset ovat esittäytyneet meille helsinkiläisille paitsi täällä Karjalatalolla myös kaupungin keskustassa ja Seurasaaressa järjestettyjen tapahtumien kautta. Tämä on juuri sellaista tapahtumallisuutta, jota Helsingin kaupunki haluaa voimakkaasti kehittää. Se elävöittää kaupunkia parhaalla mahdollisella tavalla.

Kohta kuultavan juhlaesitelmän aiheena ovat inkeriläiset Suomen rakentajina. Myös Helsingin kaupungin johdossa on ollut ainakin yksi Inkerissä syntynyt henkilö: isoisäni **Eino Waronen** oli Kapriossa Inkerinmaalla syntynyt suomalaisen papin poika, joka 1950- ja 1960-luvulla toimi Helsingin rahatoimen apulaiskaupunginjohtajana.

Eino Warosen isä oli vuosina 1893–1906 Kaprion kirkkoherrana ja hoiti samalla myös Soikkolan, Kattilan ja Novasolkan seurakuntien papin tehtäviä. Vuonna 1895 hän lähetti Kapriosta kirjeen Helsinkiin Vuorikatu 22:een opiskeluaikaisen vuokraisäntänsä tyttärelle. Kirje alkoi näin: "Odottamatta varmaan tulee asiani, jonka rohkenen täten esiin tuoda. Tahdotko tulla vaimokseni, on se kysymys, jolle pyytäisin vastausta. Aivan huoletonta elämää ei tosin pienen seurakunnan pappila, jossa elää velkainen mies, voi emännälleen tarjota, vaan uskallan toivoa, että Jumalan avulla ehkä asiat paranevat."

Isoisäni vanhempien seurustelu- ja kihlausajan kirjeet ovat vielä suvun hallussa, ja niistä ilmenee, että vastaus esitettyyn kysymykseen oli lopulta myönteinen, ja

Helsingin kaupungin viestintäpäällikkö Eero Waronen puhetta pitämässä

niin helsinkiläisestä lyseon rehtorin tyttärestä tuli pappilan emäntä Kaprioon, jossa myös heidän kaikki lapsensa syntyivät. Siksi varmaan ymmärrätte, että itselleni osallistuminen teidän kesäjuhliinne kaupungin edustajana on erityisen mieluinen kokemus.

Minulla oli runsas vuosi sitten tilaisuus käydä Kapriossa katsomassa vanhan luterilaisen kirkonkylän paikkaa. Vaikka lähes kaikki rakennukset olivat tuhoutuneet, kirkon ja pappilan paikka oli helposti löydettävissä.

Kaprion kunnan johto esitteli tuolloin meille myös paikkakunnan tärkeimmän nähtävyyden eli ikivanhan Kaprion linnan rauniot. Perheessämme on säilynyt yli sata vuotta vanha Kaprion linnan valokuva, ja pääosin tuo näkymä on edelleen samanlainen. Nyttemmin Suomen Kuntaliittoon sulautuneen vanhan Suomen Kaupunkiliiton tunnuskuvana oli aikoinaan järeä

linnamainen kaupunginportti, joka erehdyttävästi muistutti Kaprion linnan sisäänkäyntiä kaksine torneineen. Ehkä kannattaisi joskus selvittää, oliko Kaupunkiliiton tunnuksen suunnittelija hakenut aiheensa juuri Kaprion linnasta?

Hyvät kuulijat,

Inkeri-liiton kesäjuhlat ovat tuoneet meille kesäiseen Helsinkiin palasen elävää Inkeriä; tästä haluan esittää parhaimmat kiitokset juhlien järjestäjille, Suomen Inkeri-liitolle ja sen helsinkiläisille jäsenjärjestöille, sekä teille kaikille inkeriläisille. Samalla toivotan työllenne inkeriläisyyden vaalimisessa mitä parhainta menestystä!

Tervehdysten jälkeen kuulimme siskosten **Olga** ja **Tatjana Kurikan** eli Duo Vesperin kanteleilla esittämänä kansansävelmän *Maanitus*. Soitto oli varsin kaunista ja siskokset soittivat hyvin yhteen.

Sitten vuorossa oli valtiotieteiden tohtori Helena Miettisen juhlaesitelmä *Kaarisilta – Inkeriläiset Suomen rakentajina*. Esitelmän aiheena oli inkeriläisten vaikuttajien näkyminen suomalaisessa kulttuurielämässä ja inkeriläisyyden vaikutus suomalaisen identiteetin rakentamisessa.

Seuraavassa puheen lyhennelmä (kokonaisuudessaan se on luettavissa internet-sivuilta www.inkeri.com):

Juhannuksena oli mahdollisuus seurata Suomen ja Viron Television suoraa yhteislähetystä Saarenmaalta. Tarjolla oli mm. **Georg Otsin** laulamia ja suomalaisten rakastamia lauluja, jotka aikanaan rakensivat Suomenlahden yli sävelsillan. Tuolloin elettiin aikaa, jolloin Tallinnan-laivat kulkivat vain kerran viikossa. Tämäkin lähihistoria olisi mielenkiintoinen muistelemisen kohde, mutta juhannuslähetyksessä minua erityisen voimakkaasti sykähdytti illan ensimmäinen esiintyjä: upeaääninen baritoni **Jassi Zahharov**. Uskon, että harva kotisohvalla tiesi Jassin olevan juuriltaan inkeriläinen. Jotkut tämän tilaisuuden juhlavieraista sen sijaan muistavat Jassin tulkinnan **Albert Pettisen** säveltämästä ja **Lyyli Ronkosen** sanoittamasta *Ikuisesta kulkurista* Kallion kirkossa vuonna 1994 järjestetyssä konsertissa.

Suuri inkeriläisyyden paradoksi onkin se, etteivät inkeriläiset ns. ”normaa-

Duo Vesper

lielämässä" erotu valtakulttuurista. Tiedämme hyvin, että rankkaa negatiivista erottamista tehty aikanaan kansallisuuden perusteella. Tiedämme myös, että myös tänä päivänä ryhmien välisiä rajoja vedetään kielen, asuinmaan ja lähtömaan perusteella. Inkeriläisetkin luokitellaan joskus paluumuuttajiksi, joskus ulkomaalaisiksi, toisinaan taas suomalaisiksi ja venäläisiksi. Määrittelyissä heijastuu eri näkökulmien ja asenteiden, mutta myös tiedon ja tietämättömyyden kirjo.

Nykyisen valtavirta-ajattelun mukaan ikkuna Inkeriin, inkeriläisyyteen ja inkeriläisiin on enimmäkseen taaksepäin katsova, museaalinen. Jo 1800-luvulta lähtien Inkeri on nähty uhanalaiseksi käyneen suomalaisen kansanperinteen varastona, ei omaperäisenä kulttuurina. Runonkerääjien mielenkiinto suuntautui katoavaan kalevalaiseen traditioon, minkä vuoksi monet ajan ilmiöt jäivät katveeseen ja sen myötä myös unohduksiin.

Ehkä nyt 2000-luvulla on tullut aika tarkistaa perspektiiviä ja pyyhkiä pois karstoja vanhojen raitojen pinnalta. On aika ymmärtää inkeriläisen kulttuurin laajempi kirjo. Tässä yhteydessä ei ole mahdollisuutta kovin suureen perusteellisuuteen, mutta toivon puheenvuoroni avaavan tai ainakin raottavan portteja vaihtoehtoisille ajattelumalleille. Inkeriläisellä kulttuurilla on enemmän kuin pelkkä museoarvo. Myös kantasuomalaisten on tiedostettava, että inkeriläisillä kulttuurivaikuttajilla on ollut merkittävä vaikutus koko suomalaisen identiteetin ja kulttuurielämän rakentumiselle.

Tässä vaiheessa puheessa esiteltiin useita inkeriläisiä vaikuttajia, mm. Larin Paraske, ***Mooses Putro****, Aale Tynni,* ***Juhani Konkka, Eino Lappalainen, Kiril Alanne, Aleksanteri Ahola-Valo*** *ja* ***Toivo Rännäli****.*

Viulutaiteilija Irma Niskanen

Miettinen jatkaa: Olemme kulkeneet lyhyen matkan Inkeriä ja Suomea yhdistävällä kulttuurisella kaarisillalla. Olemme kohdanneet retkellämme kourallisen eri aikoina Inkeristä Suomeen muuttaneita vaikuttajahahmoja: maaorjan tyttären, jolla nyt on oma patsas ja katu Helsingissä ja jonka laulut toimivat myös 2000-luvun taiteilijoiden innoittajana. Tapasimme myös olympiavoittajan ja muita kirjailijoita, joiden teoksia yhä luetaan, sekä säveltäjän, jonka musiikki soi keskuudessamme. Tervehdimme myös nykyistä vaikuttajakaartia, joiden töiden esilletuomiselle toivoisi tässä yhteiskunnassa paljon, paljon enemmän tilaa. Toimittakoon myös tämä juhla kaarisillan tehtävää tarjoamalla nuorille taitelijoille esiintymismahdollisuuden. Ja juhannukseen palatakseni: ehkäpä me tulevilla juhlilla saamme jälleen tuntea iholla väristyksiä kuunnellessamme Jassi Zaharovin tulkintoja...

Juhlaesitelmän jälkeen kuulimme **Hilkka Kontialan** väkevästi lausuma-

Pianotaiteilija Kiril Kozlovsky

na Aale Tynnin runoja (mm. *Lasiveranta*, *Sade* ja *Kaarisilta*). Hilkka Kontiala on Aale Tynnin pikkuserkku.

Ennen väliaikaa saimme vielä nauttia barokkiviulun soitosta viulutaiteilija **Irma Niskasen** tapaan. 23-vuotias Niskanen aloitti viuluopinnot Pietarissa 6-vuotiaana ja soittaa nyt Suomen merkittävimmissä barokkikokoonpanoissa. Viulisti otti yleisönsä taitavasti ja eläytyen.

Väliajalla kahviteltiin, tehtiin kauppaa, tutustuttiin pajoihin ja vaihdettiin kuulumisia.

Kun ohjelma taas jatkui, oli esiintymisvuoro pianotaiteilija **Kiril Kozlovskyn**. Kozlovsky soitti kaksi kappaletta; häneltä luontui yhtä lailla sekä kepeämpi että juhlavampi musiikki. Esiintyjä on menestynyt sekä kotimaisissa että kansainvälisissä pianokilpailuissa ja hänet on valittu Finland Festivalsin vuoden 2005 nuoreksi taiteilijaksi.

Pianoesityksen jälkeen Suomen Inkeri-liitto ry:n puheenjohtaja **Toivo Iho** piti puheen, josta tässä lyhennelmä.

Kielellisistä vähemmistöistä

Viime aikojen tapahtumien vuoksi vertailen seuraavassa kahta kielellistä vähemmistöä, hyvää eli suomenruotsalaisia ja ei niin hyvää eli Viron venäläisiä.

Millainen on hyvä vähemmistö? Aloitetaan sen kuvaus nurjalta puolelta: Täältä n. 15 km:n päässä, Poriin johtavan tien varrelta löytyy ohjauskyltti, oikeastaan niitä on lähiteiden varrella useita, kaikki samanlaisia teksteiltään. *Konala* niissä sanotaan. Tämä ei kuitenkaan riitä. Kylteissä, joka ainoassa, täytyy lukea, on suorastaan ehdottoman välttämätöntä, että niissä lukee sama asia uudelleen, siis myös *Kånala*, oikein ruotsalaisella Å:lla, muuten kielilaki ei toteutuisi. Tarkkaa sen olla pitää! Tuntuu siltä, että jos alue jäisi suurtulvan alle, tärkeintä joillekin olisi, että viimeinen näkyvä jäänne olisi juuri tuo ruotsalainen Å.

Merkittävästi vakavampi kysymys: Äskettäisessä *Hesarissa* **Antti Blåfield** kuvasi, kuinka kieliryhmien kinastelu

Vaasassa on saanut aikaan, että Vaasaa ei oikeastaan voi pitää 80 000 asukkaan kaupunkina, vaan kahtena keskenään riitelevänä 40 000 asukkaan kaupunkina. Tästä taas on seurannut, että yksikielinen ja yksimielinen Seinäjoki on maakuntakeskuksena ohittanut Vaasan.

Sitten mitalin toinen puoli: on aiheellisesti sanottu, että suomenruotsalaiset ovat maailman parhaiten kohdeltu vähemmistö. Harvemmin tulee siinä yhteydessä ajatelleeksi, että he nimenomaan turvallisuuspoliittisesti muodostavat myös ehkä maailman parhaan vähemmistön.

On ensinnäkin hyvä muistaa, että suomenruotsalaiset ovat täällä Suomessa peräti vanhoja asukkaita. Heidän esiisänsä ovat tulleet tänne jo kauan sitten, viimeisetkin joskus 1200-luvulla, eikä heitä ole milloinkaan suomenkielisten taholta pidetty miehittäjinä. On myös todettava, että suomenruotsalaiset aina ovat monin tavoin kunnostautuneet maanpuolustuksessa: viime sodissahan etenkin tykistössä heillä oli merkittävä osuus Talin-Ihantalan torjuntavoiton saavuttamisessa. Jos epäilisi heidän lojaaliuttaan ja solidaarisuuttaan, voisi yhtä hyvin perustein alkaa epäillä hämäläisiä tai savolaisia.

Viron venäläisiä taas kanssaeläjät, Viron kantaväestö, pitää neuvostomiehittäjien jälkeläisinä, eikä heidän kantaansa valitettavasti vaikuta lainkaan venäläisten oma mielipide.

On aihetta kysyä, tuleeko jonkun mieleen, että suomenruotsalaisten nurjan kohtelun tahi jonkin patsaskiistan vuoksi Suomen Tukholman suurlähetystön edessä olisi uhkaavia, äärimmäisen epädiplomaattisia mielenosoituksia, mahtaisiko olla edes sittenkään, vaikka suomenruotsalaisia olisi nykyisen vajaan 6 %:n sijasta kolmannes koko maan väkiluvusta? Edelleen: vaikka Ruotsissa varmaan on monenlaista nuorisoliikettä, epäilen vahvasti, löytyisikö sieltä niin alistuvia nuorisojohtajia, että he taipuisivat toteuttamaan kaiken, mikä ylhäältä tehtäväksi annetaan! Kaiken kaikkiaan ruotsalaiset

Inkeriläisten sivistyssäätiön ansiomerkit saivat (vas.) Katri Einamo, Leonid Gildi (ei kuvassa), Antti Kokkinen (ei kuvassa), Aleksej Krjukov (ei kuvassa), Aili Kukkonen, Irja Niskanen, Katri Närjä (ei kuvassa), Niina Olonen, lbina Parkkonen, Isabella Sihvola, Einari Tatti, Pirjo Tiensuu ja Toivo Tupin.

Helsingin Inkerikuoro johtajanaan Evelin Ojalo

ovat aivan liian taitavia sortuakseen tuollaisiin ylilyönteihin.

Ruotsi menetti suurvalta-asemansa Pultavan taistelussa 1709. Itsepintaisilta ruotsalaisilta vaati vielä 100 vuotta ja Suomen lopullisen menetyksen, ennen kuin he tajusivat sen. Olennaisempaa esitykseni kannalta on kuitenkin, että Ruotsi on viimeksi havitellut Suomea takaisin Krimin sodan aikoihin, siis yli 150 vuotta sitten. Sen jälkeisessä Ruotsissa sai valtaa ajattelu, jonka mukaan Suomen menetys on saatava takaisin omien rajojen sisällä.

Suomi on vapaa maa, ja täällä saa puhua mitä kieltä hyvänsä. Kielellisen vähemmistön tai siihen tähtäävien on kuitenkin aina syytä muistaa, että ehdoton solidaarisuus ja lojaalius asuinmaata kohtaan on ensimmäinen edellytys luottamuksen synnylle, luottamuksen, joka taas luo uutta luottamusta. Luottamusta ei kasvateta YYA-puheiden tapaisella hymistelyllä kansojen ystävyydestä; sellaisesta suomalainen kuulija mielessään vain ajattelee: joko taas, vastahan tuosta valheellisesta törkypuheesta päästiin eroon!

Puheen jälkeen jaettiin inkeriläisten sivistyssäätiön ansiomerkit. Merkit myönnettiin aakkosjärjestyksessä seuraaville henkilöille: Katri Einamo, Leonid Gildi, **Antti Kokkinen, Aleksej Krjukov, Aili Kukkonen, Irja Niskanen, Katri Närjä, Niina Olonen, lbina Parkkonen, Isabella Sihvola, Einari Tatti, Pirjo Tiensuu** ja Toivo Tupin. Kokkinen, Krjukov ja Närjä eivät olleet tilaisuudessa. Lyhyen kiitospuheen esittivät Leonid Gildi ja Aili Kukkonen.

Tämän jälkeen kuultiin tervehdykset **Toivo Jääskeläiseltä** Ruotsin Inkeri-liitosta, **Irina Kapelianilta** Inkerikeskuksesta ja **Toivo Kabaselta** Viron Inkeri-liitosta.

Helsingin Inkerikuoro esitti kolme kaunista laulua kauniissa kansallispuvuissa ja johdatti juhlan päätteeksi koko salin yhteislauluun, jossa kaikuivat *Nouse Inkeri* ja *Maammelaulu*. Tätä ennen juhlatoimikunnan puheenjohtaja Helena Miettinen kiitti keltaisin huivein varustautunutta juhlatoimikuntaa ja kutsui heidät lavalle kiitoksiksi. Kiitokset minunkin puolestani hienot juhlat ammattimaisesti järjestäneille Inkerin kulttuuriseura ry:lle, Inkerikeskus ry:lle ja Helsingin seudun Inkeri-seura ry:lle.

Missähän ensi kesänä tavataan?

Itäkarjalaisten ja inkeriläisten heimoveteraanien muistomerkin paljastustilaisuus Helsingin Sibelius-puistossa 29.5.2007

Toivo Iho

Patsaan luovutti Helsingin kaupungille arkkitehti **Yrjö Sormunen** todeten, että kolmen muistomerkin sarjassa nyt paljastetaan viimeinen. Ensimmäinen kiinnitettiin Riihimäen asemarakennuksen seinään 4.9.2002 ja toinen paljastettiin Raahessa 19.9.2003.

Nyt paljastetun muistomerkin on valmistanut kiviveistämö Vientikivi Paneliassa. Kiven tekstit samoin kuin edellä kerrotut laatat on valmistanut Paasikivi Oy Lahdessa.

Yrjö Sormunen lausui: "Me sotaveteraanijärjestöt haluamme osoittaa syvän kiitoksemme niin Helsingin kaupungin johdolle kuin kaikille niille miehille ja naisille, jotka ovat tämän mittavan työn toteuttaneet. Luovutamme tämän muistomerkin Helsingin kaupungille."

Eversti evp Matti Lukkarin puhe

Kunnioitetut sotiemme veteraanit!
Arvoisa juhlayleisö!

Suomen armeijassa taisteli jatkosodan aikana noin 6 000 ulkomaalaista vapaaehtoista. Heistä länsimaista tulleet saattoivat sodan jälkeen palata vauraisiin kotimaihinsa tehtävänsä kunniakkaasti hoitaneina. Suurimman vapaaehtoisryhmän muodostivat virolaiset, joita jatkosodan loppuvaiheissa oli etulinjan taistelutehtävissä ja laivastossamme noin 3 400 miestä. Sodan jälkeen pääosa virolaisista sai pitkät vankeustuomiot Neuvostoliiton rangaistusleireissä. Onneksi Suomi ja suomalaiset ovat tunteneet vastuunsa heidän tukemisessaan. He ovat tänä päivänä oman itsenäisen maansa kunniakansalaisia.

Sen sijaan veljesryhmä, itäkarjalaiset ja inkeriläiset, elävät edelleenkin monien esteiden takana, jotta suomalaisten apu ja tuki heihin yltäisi. Tänään haluamme kunnioittaa heidän panostaan itsenäisyystaistelumme tukimiehinä.

Suomalaiset saivat jatkosodan alkuvaiheessa v. 1941 lähes 60 000 sotavankia. Heidän joukossaan oli myös suomenheimoisia miehiä. Monet heistä antautuivat vangeiksi vapaaehtoisesti. Heidän motiivinaan oli bolshevikkeja kohtaan tunnettu viha näiden vietyä heidän omaisiaan kuolemanleireille. Monet odottivat pääsevänsä sodan jälkeen Suomen kansalaisiksi heille annettujen lupausten mukaisesti. Joidenkin menettelyn perusteena oli vain leipä.

Heille perustettiin leiri Savonlinnan Aholahteen. Sinne koottiin Itä-Karjalasta ja Inkeristä sekä muualta Neuvostoliitosta olevat, ainakin auttavasti suomea puhuvat ja luotettaviksi arvioidut sotavangit. Joukossa oli muutamia Suomessa syntynei-

täkin, jotka isiensä aatteen mukana olivat muuttaneet 1930-luvun alussa Neuvostoliittoon.

Aholahden leirillä olleet olivat saaneet sotilaallisen peruskoulutuksensa Puna-armeijassa. Heistä muodostettiin Heimopataljoona 6, joka siirtyi huhtikuussa 1944 Karjalan kannakselle taistelutehtäviin. Sen kirjoissa oli 1 070 miestä, joista vuoteen 1951 mennessä oli palautettu Neuvostoliittoon noin 650.

Toinen suomenheimoinen joukko-osasto koostui pääasiassa inkeriläisistä vapaaehtoisista. Saksan armeija perusti pataljoonan helmikuussa 1942. Lähes kaikki sen miehet osasivat sekä venäjää että suomea. Vuonna 1943 alkoi Saksan valtaamalla alueella olleen inkeriläisväestön siirto Suomeen. Samanaikaisesti liitettiin inkeriläispataljoona Suomen puolustusvoimiin nimellä Erillinen pataljoona 6. Se taisteli keväästä 1944 lähtien Karjalan kannaksella. Viimeiset raskaat taistelut pataljoona kävi heinäkuun 1944 alussa Vuosalmella.

Suomen ja Neuvostoliiton 19.9.1944 solmima välirauhansopimus oli heimosotureille kohtalokas. Suomi sitoutui luovuttamaan hallussaan olleet sotavangit. Noin 700 heimoveteraania pääsi poistumaan suomalaisten avustamina maasta. Välirauhan ehtojen mukaan 1 200 heimoveteraania luovutettiin vuosina 1944–1951 kohtaamaan ankarat tuomionsa Neuvostoliitossa.

Arvoisa juhlayleisö!

Heimoveteraanien joukko on vuosien varrella supistunut kovin pieneksi. Pitkät vankeustuomiot ja puutteellinen terveydenhoito ovat lyhentäneet soturien elinaikaa. Vain pieni osa heistä on enää keskuudessamme ja monet heistäkin apumme ulottumattomissa. Tehkäämme kaikki voitavamme, että viimeiset elossa olevat heimoveteraanit voisivat tuntea kuuluvansa siihen veljesjoukkoon, joka yli 60 vuotta sitten oli samassa rintamassa turvaamassa Suomen itsenäisyyttä. Antakaamme heille se tuki ja apu, joka heille kuuluu. Se on meidän kunnia-asiamme.

Paljastaessamme nyt heimoveteraanien muistomerkin me asetamme yhteisöillemme ja niiden jäsenille velvoitteen, joka ulottuu aina viimeiseen iltahuutoon saakka. Muistuttakoon tämä muistomerkki meitä sitoumuksestamme!

Piispa Leino Hassisen puhe: Muistomerkeillä on viestinsä

Arvoisat läsnäolijat, hyvät veteraaniveljet ja heidän puolisonsa!

Tallinnassa siirrettiin tämän kuun alussa neuvostosotilaan muistopatsas kaupungin keskustasta virolaisten sotilaiden hautausmaalle. Tapahtuma aiheutti kansallisen ja kansainvälisen keskustelun. Kiivas kommentointi osoitti, kuinka tärkeitä muistomerkit ovat meille ihmisille ja yhteisöillemme. Kova kivi tulkitsee syviä inhimillisiä tunteita. Tämä meidän muistomerkkimmekin tallentaa historiaa ja kertoo vuosikymmenten takaisista tapahtumista.

Kun muistomerkki sijaitsee Sibelius-puistossa, on luontevaa, että sitä tulkitaan **Jean Sibeliuksen** *Finlandian* v. 1940 luodulla sanoituksella. **V. A. Koskenniemi** kirjoitti tuolloin ilmestyneessä runokokoelmassa *Latuja lumessa* näin:

Oi nouse, Suomi, näytit maailmalle
Sa että karkoitit orjuuden
Ja ettet taipunut sa sorron alle
On aamus alkanut, oi synnyinmaa.

Inkeriläiset ja itäkarjalaiset sotilaat osallistuivat viime sotiin Suomen armeijan riveissä. Se oli osa tuota väkivallan torjuntaa, josta laulun sanat kertovat. Suomelle

valkenikin aamu pitkän hämärän jälkeen, mutta heimosotureille taisteluihin osallistuminen Suomen armeijassa merkitsi rajan takana ankaria tuomioita sodan jälkeen. Monet heistä tuupertuivat työleirien raskaissa oloissa. Vain te, jotka itse olitte siellä menehtymäisillänne, tiedätte, miltä tuntui. Me muut voimme ainoastaan kuvitella sitä.

Hiljaisena, mutta voimakkaana soi Sibeliuksen *Finlandia* tässä muistomerkissä – ikään kuin kaikuna tuolta monumentista. Sille, joka tuntee tapahtumien taustaa, muistomerkki kertoo, että Suomen vapauden hintaa maksettiin sekä taistelemalla sodan aikana että sen jälkeen kaivosten pakkotyöllä. Ponnistuksemme tämän muistomerkin saamiseksi on osoitus siitä, että – vaikka vuosikymmeniä myöhemmin – tunnemme syvää kunnioitusta heidän uhriaan ja teidän aseveljeyttänne kohtaan.

Tämä muistomerkki on sidoksissa sota-aikaan, mutta ennen kaikkea se kannustaa puolustamaan oikeudenmukaisuutta ja rauhaa. Se rohkaisee Suomeen saapuvia paluumuuttajia tajuamaan esivanhempiensa isänmaan. Meitä suomensuomalaisia muistomerkki auttaa ymmärtämään, että juuriltaan suomalaisia asuu paljon maamme rajojen ulkopuolella. Meille, jotka olemme olleet tässä hankkeessa mukana, tämä muistomerkki viestii suomalaisuuden laajoja ulottuvuuksia. Se viestii kaikille, että hämärästä ja pimeästä huolimatta kannattaa odottaa aamua ja uutta päivää.

Aiheesta lisää Muut lehdet – palstalla.

Kurkelaa etsimässä – 65 vuoden takaa

Reino Jaakkimainen

Yllätyin, saatuani Keski-Inkerin kylä- ja tiekartan, kuinka syvästi sieltä löytämäni kotikyläni Tuutarin Kurkelan nimi vaikutti minuun. Oli kuin saisin takaisin jotain konkreettista, minkä luulin täysin kadottaneeni. Tiesin jo veljiltäni **Jussilta** Ruotsissa ja **Matilta** täällä Ottawassa, että alkuperäisiä Kurkelan taloja ei enää ollut. Jopa maisemakin oli muutettu. " Ei siellä ole mitään katseltavaa" tuumi Matti. "Joitakin hökkeleitä entisillä pelloilla. Ainoa kunnon talo on se missä sukulaisemme **Aleksanteri** ja **Liisa** asuvat. He ostivat talon eräältä suomalaiselta, joka sen rakensi. Kylän nimikin on muutettu. Se on nyt Novoje Kondakopsino."

Halusin kuitenkin nähdä paikat omin silmin. Jospa löytäisin jotain tuttua, vaikkapa kotimme paikan ja kylämme entisen sijainnin.

Tuo kaipuu vain voimistui ikäni karttuessa. Niinpä, kun huomasin Inkeriläisten Viestistä ilmoituksen Inkerin Kulttuuriseuran järjestämistä Inkeri-matkoista, tiesin, että haluan liittyä matkaan. Tyttäreni **Liisa**, torontolainen epidemiologi ja lääkäri, innostui myös ajatuksesta ja halusi tulla mukaan, vaikka hänen vauvansa **Ella Maria** olikin vain 5 kuukauden vanha ja oli jätettävä kotiin.

Niinpä olimmekin koettelevien matkapaperien ja lentomatkaseikkailujen

Tässä se alkuperäinen tie, jota hain

Pöydässä emäntä Liisan ja Helmin kanssa

Takatuvan, kotini paikka

jälkeen valmiit, kun ryhmäbussi lähti Helsingistä 4. kesäkuuta 2007 klo 7.00. Matkan reitti oli viime hetkessä muuttunut Venäjän ja Viron välisten suhteiden kiristyttyä Viron päätöksestä siirtää puna-armeijan voiton muistopatsas pois Tallinnan keskikaupungista. Menisimme nyt Venäjälle Suomesta Viron sijaan. Tästä johtui, että Kurkelasta tulisikin bussimme ensimmäinen pysähdys. Ylitimme rajan laulaen 'Nouse Inkeri' -laulun.

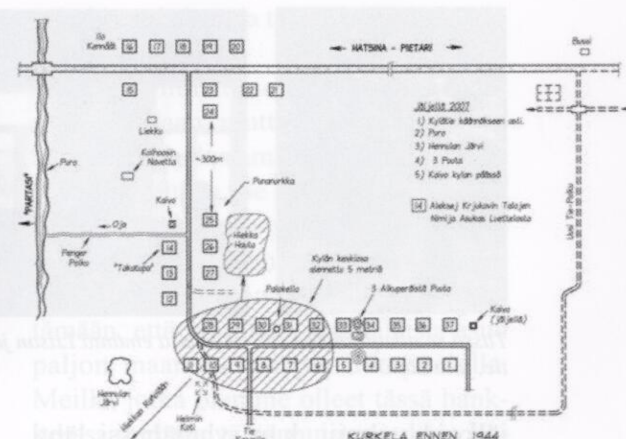
Katselimme Karjalan Kannaksen kauniita maisemia. Ajattelin länsikarjalaisia ja heidän osittaisia yhtäläisyyksiään meihin. Tutustuimme matkatovereihimme, joista jotkut kertoivat vaikeista elämänkokemuksistaan. Tuskin kukaan meistä säästyi kohtalon kolhaisuilta. Kanadalaisena nautin myös kuunnellessani kaunista dynaamista suomenkielen puhetta, mitä en ole kuullut pitkään aikaan.

Tien varrella oli useita autoliikenteen uhrien muistomerkkejä muistuttamassa matkustamisen vaaroista. Huomasin bussinkuljettajamme olevan erittäin pätevä ja selviävän vaikeistakin tilanteista. Pietarin ohitustiellä meihin liittyi erinomainen matkaoppaamme **Aleksej Krjukov**, joka on vuosikausia kerännyt tietoja Inkeristä. Pietarista jatkoimme Hatsinan valtatietä ja yllättävän pian siinä olikin Novoje Kondakopsinon tiekyltti. Olimme Kurkelassa, vajaat 20 km Pietarista etelään.

Viimeksi näin Kurkelan elokuun lopussa vuonna 1942. Vaikka olimmekin yhtämittaisessa hengenvaarassa tykkitulesta ja pommituksista, elämä näytti kauhean talven 1941–42 jälkeen lupavammalta. Perunat, vehnä ja vihannekset olivat kypsymässä ja meillä oli vielä lehmäkin jäljellä. Olimme kahdesti karkotuksien jälkeen palanneet kotiin, niin kuin jotkut muutkin. Yllättäen aamulla saksalaiset sotilaspoliisit, konepistoolit valmiina, herättivät meidät. He antoivat meille puoli tuntia aikaa kerätä sen mitä mukanamme jaksoimme kantaa ja mennä sotilasvartijan saattamana Krasnaja Seloon pakolaisleirille. Siitä alkanut mutkainen matka vei meidät Viroon, Suomeen, Ruotsiin ja lopuksi Atlantin yli Kanadaan.

Kylätie alkoi vasemmalle itään päin. Koko maisema näytti vieraalta. Ei näkynyt Partasin risteystä, eikä kyliemme välisen puron ylittävää siltaa. Matin tietojen mukaan tien piti kuitenkin olla päällystetty ja tämä tie tosiaan oli. Kaipa se sittenkin oli oikea tie. Vilkas ja nopea liikenne teki valtatien ylittämisen hengenvaaralliseksi. Aleksej, tarmokas matkanjohtajamme **Alina Sinikka** ja noin 15 ryhmäläistä liittyi tyttäreni Liisan ja minun mukaan. Tie laskeutui ja 200 metrin päässä oli ylikäytävä, oikealla joku teollisuusrakennusryhmä. Kaikki oli aivan outoa. Jotain oli pahasti vinossa.

Kurkela 1944; vuonna 2007 jäljellä kylätie käännökseen asti, puro, Hennulan järvi, kolme puuta ja kaivo kylän päässä.

Sukulaisemme **Liisan** (**Aleksanteri** kuoli muutama vuosi sitten) talon piti olla kylätien kääntökohdassa. Siis parasta jatkaa menoa, mutta tie muuttuikin vain poluksi ja siitäkin täytyi luopua. Liisan taloa ei näkynyt missään. Nyt olin totisesti ymmällä ja taisin vähän masentuakin. (Sen näin myös mukana olleiden kasvoista.) Tämä täytyi olla väärä paikka. Käännyimme oikealle valtatien suuntaan Partasiin päin ja jatkoimme poluntapaista tietä, kunnes näimmekin Liisan talon. **Helmi**, Puskinista tullut seukkoni, seisoi talon pihalla. Ja siinä sitten oli entisen kylätien alkuosan jatkoa. Valtatiestä irtosikin nyt kaksi kylätietä. Olimme olleet entisen Kurkelan pelloille rakennetulla alueella.

Emäntä Liisakin palasi odotettuaan meitä turhaan oikeassa tienristeyksessä. Yhteinen ilomme oli näkemisen arvoinen. Olohuoneen pöytä oli katettu herkuilla ja kaikkien piti välttämättä tulla niitä nauttimaan. Aleksej odotti kärsivällisesti kunnes tunteet vähitellen rauhoittuivat ja selitti sitten, että tyttäreni Liisa ja minä jäisimme heille vierailulle kolmeksi tunniksi ja että muiden piti käydä toisaalla.

Pian saapuivat Liisan kaksi poikaa, puutaloustöissä oleva **Albert** Puskinista ja kursseilla Pietarissa käyvä **Valeri**, joka asuu Liisan kanssa. Myöhemmin tuli myös Albertin poika, kemian insinööri ja tutkimuslaboratorion johtaja **Aleksej** Pietarista. Kielipulma tuli heti esille, sillä ainoastaan Albert puhui hyvää suomea.

Minun venäjän kieleni oli niin ruostunut, ettei siitä ollut mitään hyötyä. Albertilta sainkin parhaat tietoni Kurkelasta. Hän oli elänyt siellä 50 vuotta pikkupojasta lähtien. Kylän keskiosaa oli pudotettu viisi metriä Ronolan kylätien korjaamiseen ja hiekkahaudan täyttämiseen. Hakiessamme L:n muotoisen kylätien siiven paikkaa hän osoitti kolmea isoa puuta, jotka ovat ainoat alkuperäiset jäljellä olevat puut. Albert arveli tien kulkeneen leveämmän välin kohdalta. Kuljimme korkean ruohon peittämää peltoa aukion ohi Pietariin päin ja näin ihmeen. Siellä oli puusuojan peittämä kyläkaivomme, missä ovetkin vielä toimivat. Kaivo oli nyt hylätty, mutta Albert kertoi, että ennen he saivat siitä hyvää, pehmeää vettä. Ei epäilystäkään. Tästä oli kulkenut se kylätie, jonka molemmin puolin oli sijainnut enemmistö kylän taloista.

Seuraavaksi menimme tutkimaan kotitaloni, "Takatuvan" paikkaa. Se oli en-

Helmin koti

Alkuperäinen kylän kaivo

simmäinen talo oikealle Hatsinan tiestä noin 400 metriä lähtien. Nyt oli kaikki tasaista peltoa. Ei jälkeäkään penkereestä, mikä oli aikoinaan muodostunut laskuojan kaivuusta ja minkä päällä kulki polku Partasiin. Vesi ojasta oli laskenut Partasi-Kurkela -väliseen puroon. Myös maapalstamme vieressä ollut kaivo oli hävinnyt. Ainoa säilynyt maastomerkki oli ns. Hennulan järvi, pieni lammen pahainen, missä pikkupoikana joskus uin. Siellä oli iilimatoja ja pieniä vaskikaloja. Aikani peltoa tuijotettuani huomasin heikkoja laskuveden merkkejä ruohossa. Taaempana oli rivi poppelipuita. Tästä se entinen oja, luulen, kulki. 15 metriä siitä alkoi Takatupa, erikattoiset – mutta yhdessä olleet – talo ja kuja. Lähtiessämme olimme haudanneet talon viereen äidin ompelukoneen öljykankaaseen käärittynä. Kai se on siellä vieläkin ruostumassa.

Kerroimme kokemuksistamme ja katselimme Liisan perhekuvia. Se kolme tuntia meni liian nopeasti. Kiitimme sukulaisiamme heidän ylenpalttisesta vieraanvaraisuudestaan, otimme kourallisen Kurkelan multaa mukaamme ja sanoimme jäähyväiset heille ja Kurkelalle, joka elää vain muistoissani ja jota ei enää ole.

Koko tämä Inkeri-matka oli mieleen jäävä, vaikuttava kokemus sekä minulle että tyttärelleni Liisalle. Kiitämme matkan järjestäjiä, sekä myös sen osanottajia, joilla oli oma osuutensa matkan näin hyvälle onnistumiselle. Palattuani juurilleni voin nyt rauhallisemmin mielin kääntää Kurkela-sivun elämäni kirjassa, tanakampana, ilman hyödytöntä vihaa (katkeruutta on vaikeampi välttää), ylpeämpänä siitä kuka olen: Olen Inkerin suomalainen. Sen olen perinyt esivanhemmiltani ja sitä ei voi kukaan minulta riistää. Olemme kaikki maksaneet suomalaisuudestamme kalliin hinnan. Näkemämme Kurkela, niin kuin koko Inkerinmaakin, on osana sitä samaa hintaa.

MUUT LEHDET

Katri Einamo

Heimoveteraaneille muistomerkki Töölöön

Töölöläinen julkaisi 3.6.2007 jutun Sibeliuspuistoon inkeriläisille ja itäkarjalaisille heimoveteraaneille pystytetystä muistomerkistä. Arkkitehti **Yrjö Sormusen** suunnittelema muistomerkki paljastettiin

29.5.2007 juhlavin menoin. Paikalla oli myös inkeriläisiä heimoveteraaneja.

Jatkosodassa taisteli Suomen armeijassa noin 2 500 inkeriläistä ja itäkarjalaista vapaaehtoista. Heistä muodostettiin kaksi pataljoonaa, Heimopataljoona 3 ja Erillinen pataljoona 6. Suomalaiset saivat jatkosodan alkuvaiheessa vuonna 1941 lähes 60 000 sotavankia. Heidän joukossaan oli myös suomenheimoisia miehiä. Heille perustettiin leiri Savonlinnan Aholahteen. Sinne koottiin Itä-Karjalasta, Inkeristä, Virosta sekä Tverin ja Novgorodin alueelta kotoisin olevat, ainakin auttavasti suomea puhuvat ja luotettaviksi arvioidut sotavangit. Pataljoonan vahvuus oli parhaimmillaan noin 1 000 miestä. He olivat saaneet sotilaallisen peruskoulutuksen Neuvostoliitossa. Huhtikuun lopussa 1943 Heimopataljoona 3 siirtyi Karjalan kannakselle taistelutehtäviin.

Erillispataljoona 6 oli koottu pääosin inkeriläisistä, muttei kuitenkaan sotavangeista. Henkilöstö koostui vapaaehtoisista. Vuonna 1943 alkoi Saksan valtaamalla alueella olleen inkeriläisväestön siirtäminen Suomeen. Kaikkiaan heitä siirrettiin noin 63 000. Samanaikaisesti siirrettiin inkeriläisistä koottu pataljoona Suomen puolustusvoimiin. Se taisteli keväästä 1944 lähtien Karjalan kannaksella. Viimeiset raskaat taistelut pataljoona kävi heinäkuun alussa Vuosalmella.

Neuvostoliiton ja Suomen syyskuussa 1944 solmima välirauhansopimus oli heimosotilaille kohtalokas. Suomi sitoutui luovuttamaan Neuvostoliitolle hallussaan olleet sotavangit ja myöhemmin myös inkeriläiset. Noin 200 heistä kaatui ja 700 pääsi poistumaan maasta, mutta välirauhanehtojen mukaan 1 600 heimoveteraania luovutettiin kohtaamaan ankarat tuomionsa Neuvostoliitossa.

George Evans ymmärtää jalkapallon yhdistävän voiman

Helsingin Sanomissa 16.7.2007 haastateltu International Youth Clubin projektipäällikkö **George Evans** kertoi klubinsa järjestämästä viidennestä maahanmuuttajien jalkapalloturnauksesta. Turnauksen nimi Prevention Cup viittaa ennaltaehkäisyyn, maailmanlaajuiseen toimintaan huumeiden käytön torjumiseksi. ”Ideana on saada nuoret pois kadulta, tarjota heille urheilua ja tekemistä. Sen on oltava niin hauskaa kuin mahdollista.” Turnaus on IYC:n lippulaiva, äänekäs kampanja siitä minkä vuoksi he tekevät työtä. ”Urheilu yhdistää ihmisiä ja se karsii rasismia.”

Evansin mukaan suomalainen nuorisotyö keskittyy alkuperäisasukkaisiin ja vastaavasti maahanmuuttajista huolehditaan heikommin. Yhdistykseen onkin rekisteröitynyt jo yli 2 000 nuorta, joista aktiivisesti on mukana 800–900.

Liittojen huomioitava maahanmuuttajat

Helsingin Sanomissa 20.7.2007 kirjoitetaan siitä kuinka SAK:n puheenjohtaja **Lauri Ihalainen** ja Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja **Leif Fagernäs** pitävät työelämän suurimpina haasteina maahanmuuttajien kotouttamista suomalaiseen yhteiskuntaan, koulutuksen sopeutumista työmarkkinoiden muutoksiin ja uhkaavaan työvoimapulaan varautumista. Ihalaisen mielestä suomalaisten ammattiliittojen pitää ottaa huomioon myös työmarkkinoille tulevien maahanmuuttajien tarpeet. ”Olennaista on, että näitä ihmisiä kohdellaan tasaveroisesti, että ei luoda toisen luokan työmarkkinoita maahanmuuttajille.”

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Turun Martinseurakunnan Inkeritoimikunta

Perinteinen Inkerin-päivä **6.10.2007** klo 15.00

Hirvensalon kirkko, Turku

Ohjelmaa, tattaripuuroa ja arpajaiset Pyhän Marian srk:n diakoniatyön hyväksi.

Tiedustelut puh. 040 719 0967.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 *seurakunnan aulakahviossa.*

Ti **21.8.2007** klo 16.00 saunailta yhdessä Karjalaseuran kanssa, *Hyvinkään seurakunnan leirikeskuksessa, Sääksjärvellä.* Ohjelmassa saunomista, makkaran paistoa, leirikeskuksesta voi ostaa kahvia ja iltapalaa. Mukana pastori **Jarkko Siekkinen**. Lähtö kirkonmäeltä kello 15.30

Su **2.9.2007** klo 14.00 *seurakunnan aulakahviossa.* Kuvaterveiset kesäjuhlasta ja **Outi Mäkelän** matkalta Inkerinmaalle. Suunnittelemme yhdessä myös ke 3.10. tilaisuutta.

Ke **3.10.2007** klo 14.00 *seurakuntasalissa* Tansaniasta Konden hiippakunnan naistyön johtaja, pastori **Ruth Mwalwega** ja lääninrovasti, pastori **Atupokile Mbilita**, haluavat tutustua aikoinaan sodan vuoksi kodeistaan pakenemaan joutuneiden naisten (karjalaisten ja inkerinsuomalaisten) sopeutumiseen uusissa olosuhteissa. Tämä on Ulkoasiainministeriön hankesuunnitelman mukainen tapaaminen.

Su **7.10.2007** klo 14.00 *seurakunnan aulakahviossa* syyskokous, jonka jälkeen maahaanmuuttaja-asioihin perehtynyt **Eila Jaakkola** kertoo Suomen Akatemian tutkimuksesta "Kotiin karkotettavaksi" ja neuvoo kyselylomakkeen täyttämisessä. Kotiin karkotettavaksi -tutkimushankkeessa tutkitaan Suomeen jatkosodan aikana siirrettyjen inkeriläisten palauttamista Neuvostoliittoon sodan päätyttyä. Kerhossa jaamme kyselylomakkeita.

Su **4.11.2007** klo 14.00 *seurakuntasalissa aulakahviossa.*

Su **2.12.2007** kello 14.00 kerhon joulujuhla *seurakuntasalissa*
Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. 040 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju

Kerhoillat ja kokoukset osoitteessa *Kirkkokatu 5, Lahti*

Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo. Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme vanhaan tapaan kerran kuussa torstaipäivänä klo 13.00.

Keskustelua ja kahvinjuontia entiseen tapaan.

Tervetuloa vanhat ja uudet seukot sekä kaikki seurastamme kiinnostuneet!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai 0400 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Kokoukset klo 14.00

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. 040 578 3894

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Tule tekemään Tarinamekko

Tarinamekko kertoo värien, kuvien ja kuvioiden muodossa elämän käännekohdista, iloista ja suruista. Niitä tehdessä jaetaan omia ja toisten muistoja ja kokemuksia. Mekkokankaat kuvioidaan syyskaudella kankaanpainotekniikoita käyttäen ja kevään myötä ne muotoutuvat vaatteiksi. Opettajana on Tilkkutarinatyöpajasta tuttu, "Karkkiprinsessan äiti" **Virpi Vesanen-Laukkanen.** Kurssipaikkana on *Vuotalon käsityöluokka* ja aika on **24.9.–10.12.2007** maanantaisin klo 12.00–15.15. Kurssi järjestetään yhteistyössä Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston kautta. Kurssimaksu on 49 euroa. Ilmoittautumiset Inkerin kulttuuriseuraan 31.7. mennessä joko meilaamalla koivujatahti@inkeri.com tai puhelimitse toimistoon.

Tutustuminen Museoviraston kuvakokoelmiin 4.10.2007 klo 17.00
Inkerin kulttuuriseuralle on varattu tutustuminen Museoviraston Inkeri-aiheisiin kuva-aineistoihin yli-intendentti **Sirkku Döllen** opastuksella.

Osoite on *Nervanderinkatu 13, Helsinki*. Kokoontuminen viraston aulassa. Ennakkoilmoittautuminen suotavaa seuran toimistoon Margareta Partaselle (09) 2733 225.

Vainoissa kärsineiden muistojuhla Tuomiokirkossa 5.10. klo 18.00
Perinteiseen tapaan kynttilät syttyvät Stalinin vainoissa kärsineiden muistoksi *Tuomiokirkon* portaille Inkerinpäivänä Tuomiokirkossa pidetyn iltakirkon jälkeen. Tapahtuma on tänä vuonna poikkeuksellisesti perjantai-iltana. Tapahtumassa puhuu **Arvo Survo.**

Keskiviikon käsityöpiiri
Ompeluseura jatkaa Koivussa ja tähdessä kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.00. Ensimmäinen kokoontuminen 5.9.2007.

Karjalatalon muistelupiiri
Muistorasioiden tekeminen jatkuu *Inkerikodin* muistelupiirissä 20.9., 18.10., 22.11.2007 klo 13.00–15.00. Uudet ja vanhat muistelijat ovat tervetulleita mukaan!

Keravan paluumuuttajat
Keravan paluumuuttajien syksyn tapaamiset jatkuvat *Talkoorenkaan tiloissa* tiistaisin 11.9., 16.10, 13.11., 11.12.2007. Aika on entinen eli klo 14.30.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A, 00530 Helsinki
Tiedustelut Helena Miettinen

Rakas Äiti, Mamma, Isomamma, Fammo

Olga Lindén

o.s. Rikkinen ent. Käiväräinen

s. 11.9.1921 Inkerin Hietamäki k. 18.6.2007 Dragsfjärd

Lämmöllä muistaen ja kaivaten
Albert ja Hertta
Kati ja Arsi, Santeri ja Sandra
Katja ja Seppo, Milla ja Mia
Kjell ja Marica, Hilding, Cecilia ja Otto
Malin med familj
Veli Valtter ja Armi
Tuulan perhe
Anna-Liisan perhe
Sukulaiset ja ystävät Suomessa,
Eestissä ja Venäjällä

Kaipuuta huokaavat pensaat
kotisi ympärillä.
Näkemiin kuiskivat kukat,
joita hellästi hoitelit.
Maukkaina muistamme tarjoilut,
joita meille sä huolehdit.
Kaikki ne muistoihimme jää.

Kiitos Isomamma, Tack Fammo

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitokset Hanna-kodille hyvästä hoidosta.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

9/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Postijakelu vai kioskikauppa?

Toivo Iho

Klo 4.35 eräänä kesäaamuna Luopioisissa sain saman aamun *Hesan* jakajalta käteen, suorastaan uunituoreena. Olin edellispäivänä ennen Luopioisiin lähtöä siirtänyt lehden viikoksi kesäosoitteeseen, ja systeemi toimi kuin kone ikään. Takana on pitkä pätkä kehitystä; osa lehdistön historiaa. Jos eläisin Englannissa, kuinkahan mahtaisi lehden siirto kesäosoitteeseen onnistua? Mahtaisinko silloin tilata ja saada lehteni edes kotiosoitteeseen? Todennäköisimmin ostaisin lehteni kioskista tai katumyyjältä.

Harva asutus, kohtalaisen hyvä postiverkosto, alkuaikojen ahkerat lehtiasiamiehet, mitkä kaikki tekijät ovatkaan johtaneet siihen, että postitse hoidettu jakelu on meillä jo pitkään ollut lehtien ehdoton ykkösväylä lukijoiden käsiin ja silmien alle. Tämä yhdistettynä aika kohtuullisiin tilaushintoihin on taas vaikuttanut asukaslukuun suhteutettuna hyvinkin korkeisiin levikkilukuihin.

Mitä tästä taas seuraa? Jos merkitään jollakin luvulla, vaikka luvulla 100 niiden suomalaisten määrä, jotka päivittäin saavat, ja ehkä jopa lukevat tilaamansa lehden, vaikkapa Hesarin, niin millä luvulla olisi ilmoitettava niiden määrä, jotka esimerkiksi Englannissa ostavat katumyynnistä lehden? Olisiko se 50? Entä millainen se ostettu lehti olisi? Englannissa ilmestyy paljonkin laatulehtiä, ihan maailman huippuja. Toisaalta siellä myydään runsaasti sellaisia lehtiä, joihin verrattuina täkäläiset iltapäivälehdet ovat hillittyjä kulttuurijulkaisuja. Tämän luulisi näkyvän aika selvästi yhteisen kansan yleisessä tietotasossa.

Onhan joka puolella televisio, joku sanoo. Kyllä, ja valtaosin sieltä tulee ihan kelpo uutistarjontaa, mutta enimmäkseen auttamattoman pintapuolista. Joka hakee perusteellisempaa, analyyttistä tietoa, joutuu kyllä turvautumaan edelleen lukutaitoon, ja syventämään muualta TV:n hälyuutisten taustoja.

Tässä numerossa:

Kansikuva: Toukokuista lämpöä Italiassa, elokuussa vastaavasta nautittiin myös Suomessa.

Numero 10/2007 ilmestyy viikolla 42. Aineisto toimitukselle 17.9. mennessä.

Numero 11/2007 ilmestyy viikolla46. Aineisto toimitukselle 15.10. mennessä.

Suomen kehittyminen vuosien 1920–1990 välillä

Toivo Iho

Paluumuuttajat ovat vuodesta 1990 lähtien melko lailla muuttaneet Suomen väestön kokonaiskuvaa. Suurin muutos on tapahtunut kielellisissä suhteissa: paluumuuttajien sijoitushistorian vuoksi venäjää puhuvien määrä on noussut jo 40 000 kieppeille. Jos tulokkaat vain oppivat jonkin määrän suomea, muu yhteiskunta kyllä sulattaa heidän venäjänkielen käyttönsä, mutta ensimmäisten inkerinsuomalaisten tullessa pakolaisina 1917–1923 venäjän käyttöä karsastettiin kovasti, samoin kuin viime sotien jälkeen.

Miksi venäjän käyttöä vieroksuttiin; miksi sitä siellä täällä yhä edelleen vieroksutaan? Nykyinen vieroksunta on nähtävä jonkinlaisena jäänteenä, asenteellisena paikalleen jämähtäneisyytenä, samat tyypit vieroksuvat varmasti kaikkia vieraita kieliä, jopa heille vieraita suomen murteita. Itsenäisyyden alussa ja sotavuosien jälkeen venäjänkielen vieroksunnan motiivi oli selvä ja ihan hyvin perusteltu: vuoden 1920 tienoilla vieroksuttiin äskeisten miehittäjien kieltä, sotavuosien mentyä taas niiden kieltä, jotka olivat aikoneet miehittää Suomen.

Koulutustason nousu Suomessa on sekin vaikuttanut: peruskoulu on huomattavasti lisännyt kansalaisten jonkinasteista kielitaitoa ja siten luonut pohjaa kaikkien vieraiden kielten, myös venäjän hyväksynnälle. Näin voi sanoa siitäkin huolimatta, että venäjää on opiskeltu ja jatkuvasti opiskellaan liian vähän.

Kaiken kaikkiaan voi sanoa, että Suomi on 70 vuoden aikana muuttunut selvästi moniarvoisempaan suuntaan. Paluumuuttajilla on ihan varmasti suuriakin sopeutumisvaikeuksia, mutta jos teoretisoi ajatuksella, että nykyinen paluumuuttajajoukko sellaisena kuin se on, pitäisi sijoittaa 1920-luvun tai 1940-luvun suomalaisen yhteiskuntaan, törmää ylitsepääsemättömiin vaikeuksiin.

Tuhoamista ja vainoa

Suomalaisten salattu kansanmurha Venäjällä ja sen seuraukset vuosina 1930–2002. L. A. Gildin venäjänkielisen kirjan "Sosiaalisesti vaarallisen kansan kohtalo" pohjalta toimittanut Jouko Sihvo, kääntänyt Lilja-Emilia Kuivanen. Inkeriläisten Sivistyssäätiö. Keuruu 2007. Sid. 485 sivua.

Yllä Gildin kuva kirjan kannesta ja vasemmalla kirjan kansi

Hannu Pelkonen

Esiteltävänä olevan teoksen on alun perin venäjäksi kirjoittanut eläkkeellä oleva professori **Leonid Gildi**. Ajatus hänen kirjansa kääntämisestä suomeksi heräsi Inkeriläisten Sivistyssäätiön piirissä, ja hanketta toteuttamaan asetettiin toimikunta, johon valittiin **Leino Hassinen**, **Toivo Iho**, **Lilja Kuivanen**, **Jouko Sihvo** ja sihteeriksi **Anne Tuohimäki**. Kääntäjäksi lupautui Lilja Kuivanen, joka itsekin on inkerinsuomalainen. Kun teoksen pelkkä kääntäminen ei tullut kysymykseen, toimikunta antoi Jouko Sihvon tehtäväksi muotoilla tekstin sisältöä, jäsentämistä ja otsikointia.

Kirjan tekijän keskeinen tavoite on osoittaa asiakirjojen ja tapahtumien avulla, kuinka **Stalinin** johtama neuvostovalta vainosi ja tuhosi inkerinsuomalaisia sekä pakkosiirsi ja hajotti heitä eri puolille Neuvostoliittoa hukuttaakseen järjestelmällisesti pienen suomalaisvähemmistön suureen slaavilaiseen mereen. Tekijä paljastaa myös Venäjän nykyisten vallanpitäjien haluttomuuden rehabilitoida (palauttaa oikeusasema tai arvo) lain edellyttämät pakkosiirretyt ja toteuttaa suunnitelmat inkerinsuomalaisten yhdyskuntien luomisesta heidän kotimaalleen. Näin inkerinsuomalaisten kansallisuus ja kulttuuri ovat olleet ja ovat edelleen syrjittyjä ja ei-toivottuja elementtejä Venäjällä.

Kuka on Leonid Gildi ja millainen hänen taustansa? Leonid Andreinpoika Gildi syntyi 1929 Leningradin alueen Tusinan piirin Kivikon kylässä. Hänen perheensä joutui Stalinin vainon kohteeksi 1942, jolloin se karkotettiin Jakutian Ust-Janskiin. Leonidin äiti kuoli karkotusmatkan aikana aliravitsemukseen. Leonid karkasi kahdesti, ja hänet luokiteltiin "sosiaalisesti vaaralliseksi" yksilöksi. Työuransa hän aloitti Mihailovo-Tsesnakovskajan asemalla sorvaajan oppilaana ja sitten sorvaajana. Päästäkseen näistä oloista pois hän kirjoitti sotakomissariaattiin toivoen päästä rintamalle vapaaehtoisena. Tällöin hänen oli lisättävä ikäänsä kolme vuotta ja salattava taustansa. Hänet hyväksyttiin sotalaivastoon, joka kävi mm. USA:ssa. Jouduttuaan erotetuksi merisotakoulusta Gildi päätyi Omskin alueelle. Siellä hän toimi elokuvakoneiston mekaanikkona ja avusti myös lehtiä. Samoin hän aloitti maksuttoman juridisen avunantotyön poliittisten vainojen uhreille. 1955 hän pääsi ylioppilaaksi Omskin opettajakorkeakoulun historialliseen tiedekuntaan. 1963 hän pääsi Leningradin Herzenin yliopistoon, jossa työskenteli professorina eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Hän toimii Inkerin Liiton puheenjohtajana Venäjällä. Gildin keskeinen työ on ollut neuvostoliittolais-

ten arkistojen tutkiminen. Hän kuvaa niitä lakeja ja hallintopäätöksiä, joilla Inkerinmaa tyhjennettiin suomalaisista. Niiden taustalla oli salainen suunnitelma, jonka tarkoitus oli juuri suomalaisten poistaminen ja tuhoaminen Venäjällä.

Esiteltävän teoksen suomalaisen laitoksen johdannon on kirjoittanut professori Jouko Sihvo. Tässä osassa (sivut 7–27) hän esittelee myös Inkerinmaan suomalaisuuden vaiheita, ei-venäläisten leimaamista neuvostovastaisiksi nationalisteiksi sekä yleensä vähemmistökansallisuuksien asemaa Neuvostoliitossa.

Jo kirjan tämä osa sisältää mahtavan tietopaketin: esim. inkerinsuomalaisten vainot, Ukrainassa seitsemän miljoonaa nälkään kuollutta, Baltiassa karkotettu 1940-luvulla Virosta 90 000 henkeä, Latviasta 148 000 henkeä ja Liettuasta 320 000 henkeä jne.

Gildin teos on kirjoitettu alkuperäisten asiakirjojen pohjalta. Se sisältää kuvauksia varakkaiden talonpoikien eli kulakkien omaisuuden pakkoluovutuksista, evankelis-luterilaisten kirkkojen sulkemisesta ja ryöväämisestä, tuhansista teloitetuista, pitkät tai elinkautiset tuomiot kärsineistä, teloitettujen ja ns. kansanvihollisten perheiden kohtaloista, lapsista, joita lähetettiin erilaisiin keskuksiin ja lastenkoteihin, inkerinsuomalaisten pakkosiirrosta Siperiaan, Suomesta palanneiden inkerinsuomalaisten karkotuksesta ym. vainotoimenpiteistä. Kirja sisältää näitä vainoja koskevia asiakirjoja, jotka ovat Neuvostoliiton ja sen rankaisuelinten korkeimpien johtohenkilöiden allekirjoittamia. Samoin Gildi kertoo yksityisten henkilöiden kärsimyksistä ja historiasta.

Teoksen suurten kokonaisuuksien otsikkoja ovat Kommunistivallan tuhotoimet 1930-luvulla (sivut 43–94), Sodan ja sen jälkeisen Stalinin ajan inkerinsuomalaisten siirrot (sivut 95–142), Inkerinsuomalaisten ongelmat ja niiden korjausyritykset (sivut 143–160) ja Loppupohdinta (sivut 161–163). Liitteissä on **Robert Vinosen** arvio Gildin venäjänkielisestä kirjasta (sivut 164–168), Tärkeimpiä päätöksiä, päiväkäskyjä, säännöksiä ja asetuksia, joiden perusteella Neuvostoliitossa toteutettiin suomalaisten kansanmurhaa (sivut 169–197), Johdanto teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkeliin (sivut 198–200) sekä Teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkeli (sivut 201–485), joka sisältää siis luettelon yli 1 400 teloitetusta.

Kuva kirjan julkaisujuhlasta, vas. valtioneuvos Riitta Uosukainen, Jouko Sihvo ja Leonid Gildi

Esiteltävä teos sisältää valtavan määrän työtä. Suomen inkeriläiset halusivat osoittaa kiitollisuuttaan Leonid Gildille, jolle ojennettiin ansiomerkki kesäjuhlassa. Kirja sisältää käsittämättömän määrän tietoa inkerinsuomalaisten vaiheista ja kohtaloista. Heidän kohtaloidensa julmuutta ja raakuutta voi vain ihmetellä. Onko todella "homo homini lupus" eli "ihminen ihmiselle susi" yhä vielä?

Kysymyksiä Ruotsiin lähteneille inkeriläisille

Toivo Flink

Inkeriläisten Viestin numerossa 5/2007 julkaistiin Kotiin karkotettavaksi – tutkimushankkeen esittely, johon oheiset kysymykset liittyvät. Toimitus.

Käsittelemme vastauksenne niin, että yksittäisiä vastauksia ei voida liittää kehenkään erityiseen vastaajaan. Vastauksianne tullaan käyttämään vain tutkimustulosten esittelyssä. Palautteenne on erittäin tärkeää tutkimuksen onnistumiselle.

- Mistä sukunne on lähtöisin?
- Missä perheenne asui ennen sotaa?
- Kuinka iso perheenne oli?
- Kuinka perheenne selvisi 1930-luvulla?
- Oliko perheessänne vangittuja?
- Miten vangitseminen tapahtui?
- Kuinka teidän ja muun perheen kävi?
- Jos oli karkotettuja, mihin ja milloin heitä karkotettiin?
- Oliko teillä yhteyttä heihin?
- Milloin perheenne tuli Suomeen? Mitä muistatte muutosta?
- Millä paikkakunnalla asuitte Suomessa vuosina 1943–1944?
- Mistä saitte tietää, että inkeriläisille tarjoutuu tilaisuus palata kotiin?
- Kutsuttiinko teitä kokoamiskeskukseen vai menittekö itse?
- Muistatteko päivämäärän?
- Mitä perheessänne puhuttiin kotiin paluusta?
- Missä kokoamiskeskus sijaitsi?
- Kuka perheestä kävi kokouksessa?
- Minä viikonpäivänä ja mihin aikaan päivästä kokous oli?
- Miten matka kokoukseen järjestyi?
- Mitä teidän isäntäväkenne puhui palautusasiasta teille?
- Kuinka monta inkeriläistä oli siinä kokouksessa, jossa perheenne jäsen oli?
- Mitä kotona puhuttiin kokouksesta?
- Oliko kokouksessa suomalaisia viranomaisia?
- Kuka edusti Neuvostoliiton viranomaisia? Miten hän esitteli itsensä?
- Mitä hän puhui kokoontuneille kotiin lähdöstä?
- Miten lähtöilmoitus tehtiin: suullisesti vai kirjallisesti?
- Milloin se tapahtui, kokouksen alussa vai lopussa?
- Puhuiko lähtijöistä kukaan ja mitä?
- Kuka otti vastaan lähtöilmoituksia?
- Jos ilmoittauduitte kirjallisesti, jaettiinko teille valmiita ilmoittautumislomakkeita täytettäväksi, mitä siinä luki?
- Kirjoititteko lähtöilmoituksen itse vai saneliko joku (kuka) tekstin teille?
- Milloin teille luvattiin lähtö?
- Puhuiko Valvontakomission upseeri mitään, mihin teitä Suomesta viedään?
- Kuinka kauan kokous kesti?
- Mitä perheessänne puhuttiin kotiin lähdöstä?
- Ilmoititteko te isäntäväellenne, että haluatte jäädä Suomeen? Mitä kerroitte syyksi?
- Miten isäntäväki suhtautui ilmoitukseenne?
- Milloin ja miksi päätös pakomatkasta Ruotsiin kypsyi teillä?
- Miten perheenne alkoi valmistautua pakomatkaan?

- Kävikö teillä suomalaisia viranomaisia (nimismies tai muu) puhumassa, että teidän pitää palata Neuvostoliittoon, että paluu on välttämätön ja pakollinen?
- Kuka auttoi teitä piiloutumaan ja mihin?
- Kuinka nopeaksi lähtönne Ruotsiin lopulta muodostui?
- Kuka ja miten oli teitä auttamassa?
- Miten ja minne pääsitte Ruotsiin?
- Mitä muistatte matkasta?
- Miten ilmoittautuminen poliisille Ruotsissa tapahtui, ettehän osanneet ruotsia?
- Mitä teiltä kyseltiin poliisikuulusteluissa?
- Mihin teidät majoitettiin kuulustelujen ajaksi?
- Kuinka kauan muodollisuudet kestivät?
- Millaisen henkilötodistuksen saitte?
- Mitä ruotsalaiset viranomaiset kertoivat teille tulevaisuuden näkymistä?
- Jäittekö tulopaikkakunnalle vai saitteko valita, mihin muutatte?
- Millaista työtä teille tarjottiin?
- Kuinka usein kävitte poliisilaitoksella uusimassa työ- ja maassaololupaanne?
- Kuinka paljon se maksoi?
- Kuinka asuinolonne järjestyivät?
- Millaiseksi henkinen ja hengellinen elämä Ruotsissa asumisen alkuvuosina muodostui?
- Mitä inkeriläisyys teille merkitsi? Miten se liittyi suomalaisuuteen?
- Pitivätkö inkeriläiset yhtä samalla paikkakunnalla? Miten se ilmeni?
- Milloin ja miten inkeriläisten Ruotsia kattava järjestötoiminta pääsi vauhtiin? Mitä se piti sisällään?
- Mitä ruotsalaiset lehdet kirjoittivat Suomen viranomaisten toimista inkeriläisiä kohtaan?
- Mitä itse ajattelitte silloin Suomesta ja suomalaisten suhteesta inkeriläisiin? Mihin näkemyksenne perustuivat?
- Milloin saitte Ruotsin kansalaisuuden?
- Milloin uskalsitte ottaa yhteyttä Suomeen jääneisiin ystäviinne tai sukulaisiinne?
- Milloin kävitte Suomessa ensimmäisen kerran sieltä paon jälkeen?
- Milloin ja millaisia uutisia sukulaisistanne aloitte saada Ruotsiin?
- Milloin luoksenne Ruotsiin alkoi tulla Suomessa asuvia ystäviänne ja sukulaisianne?
- Liittyikö siihen hankaluuksia? Millaisia?
- Mitä nyt ajattelette Ruotsiin muutostanne?

Leonid Gildin teos saatavilla

"Vankeja teloitettiin suurin joukoin tiettyinä päivinä. Näin esim. 8.1.1938 teloitettiin 65 henkeä, 18.1. 174 henkeä ja 27.1. 109 henkeä. Tiettyjen teloituspäivien valinta ei ollut sattuma. Niistä tiesivät vain harvat Sisäasiain kansankomissariaatin virkamiehet. Kuolemaantuomituille ilmoitettiin, että heidän tuomionsa on muutettu pitkäaikaiseksi vankeustuomioksi ojennustyökoloniassa, johon heidät lähiaikoina siirretään. Näin harhautetut kuolemaantuomitut seisoivat teloituspäivänä rauhallisesti jonossa luullen odottavansa saateasiakirjaa tai lääkärintarkastusta."

"Tämän kirjan liitteenä olevasta teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkelista löytyy 1420 nimeä, joista noin 600 on poimittu toistaiseksi julkaisemattomista luetteloista."

Ote on akateemikko **Leonid A. Gildin** venäjänkielisen teoksen suomeksi toimitetusta laitoksesta *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Kääntänyt fil.kand. **Lilja-Emilia Kuivanen** ja toimittanut prof. **Jouko Sihvo**. Kustantaja Inkeriläisten sivistyssäätiö. Teosta on saatavissa 20 e hintaan + postituskulut. Tilaukset vain puhelimitse 050 3068725 (Annikki Kelo).

Kysymyksiä Suomeen jääneille inkeriläisille

- Mistä sukunne on lähtöisin?
- Missä perheenne asui ennen sotaa?
- Kuinka iso perheenne oli?
- Kuinka perheenne selvisi 1930-luvulla?
- Oliko perheessänne vangittuja?
- Miten vangitseminen tapahtui?
- Kuinka teidän ja muun perheen kävi?
- Jos oli karkotettuja, mihin ja milloin heitä karkotettiin?
- Oliko teillä yhteyttä heihin?
- Milloin perheenne tuli Suomeen? Mitä muistatte muutosta?
- Millä paikkakunnalla asuitte ja missä olitte työssä Suomessa vuosina 1943–1944?
- Mistä saitte tietää, että inkeriläisille tarjoutuu tilaisuus palata kotiin?
- Kutsuttiinko teitä kokoamiskeskukseen vai menittekö itse?
- Muistatteko päivämäärän?
- Mitä perheessä puhuttiin kotiin paluusta?
- Missä kokoamiskeskus sijaitsi?
- Kuinka pitkä matka oli asuinpaikastanne kokoamiskeskukseen?
- Kuka edusti perhettänne kokouksessa?
- Miten matka tilaisuuteen järjestyi?
- Puhuiko isäntäväkenne palautusasiasta perheellenne, ja jos puhui niin mitä?
- Kuinka isosta kokouksesta oli silloin kyse, kun perheenne jäsen oli mukana?
- Mitä hän tai he kertoivat kokouksesta?
- Oliko kokouksessa suomalaisia viranomaisia?
- Kuka edusti Neuvostoliiton Valvontakomissiota? Miten hän esitteli itsensä?
- Mitä hän puhui kokoontuneille kotiin lähdöstä?
- Miten lähtöilmoitus tehtiin: suullisesti vai kirjallisesti?
- Kuka otti vastaan lähtöilmoituksia?
- Milloin se tapahtui: kokouksen alussa vai lopussa?
- Puhuiko lähtijöistä kukaan ja mitä?
- Jos ilmoittauduitte kirjallisesti, jaettiinko teille valmiita ilmoittautumislomakkeita täytettäväksi, mitä siinä luki?
- Kirjoititteko lähtöilmoituksen itse vai saneliko joku (kuka) tekstin teille?
- Milloin teille luvattiin lähtö?
- Puhuiko Valvontakomission upseeri, mihin teitä Suomesta viedään?
- Kuinka kauan kokous kesti?
- Minä viikonpäivänä kokous pidettiin ja mihin aikaan päivästä?
- Mitä perheessänne puhuttiin kotiin lähdöstä?
- Ilmoititteko te isäntäväellenne, että haluatte jäädä Suomeen?
- Mitä kerroitte jäämisen syyksi?
- Miten isäntäväki suhtautui ilmoitukseenne?
- Jos perheenne ilmoitti jäävänsä tai ei kertonut kokouksessa kantaansa, kävikö teillä valvontakomission upseeri suostuttelemassa lähtemään?
- Millä tavalla suostutteleminen tapahtui?
- Ellette suostuneet lähtemään, kuinka monta kertaa valvontakomission upseeri kävi luonanne puhumassa palaamisen puolesta?
- Kävikö teillä suomalaisia viranomaisia (nimismies tai muu) puhumassa paluustanne Neuvostoliittoon?

- Kun perheenne teki jäämispäätöksen, jatkoitteko työtänne tavalliseen tapaan vai menittekö piiloon tai pakoon muualle Suomeen?
- Kuka auttoi teitä piiloutumaan ja mihin?
- Kuka ja miten antoi teille tiedoksi, että vaara on ohi?
- Jäittekö entiselle paikkakunnallenne vai muutitteko muualle?
- Jos jäitte, kuinka elämänne sujui?
- Etsittiinkö teitä?
- Kuka varoitti teitä vaarasta?
- Kävikö valvontakomission upseeri tapaamassa teitä uudestaan? Mitä hän puhui?
- Kävikö suomalaisia poliisiviranomaisia puhuttelemassa teitä? Miten he esittelivät asiansa?
- Millaisia vaikeuksia teillä oli Suomeen kotiutumisessa?
- Millainen henkilöllisyystodistus teille myönnettiin, kun jäitte Suomeen?
- Kuinka usein kävitte uusimassa maassaololupaanne?
- Millaisia hankaluuksia siinä ilmeni?
- Millaiseen työhön te hakeuduitte ja saitteko työtä? Millaista?
- Miten lähipiiri ja työympäristö suhtautui teihin?
- Jos teillä jo oli lapsia, pääsivätkö he opiskelemaan? Mihin?
- Jos olitte vielä nuori, oliko inkeriläisyydellä merkitystä perheen perustamisen kannalta?
- Asuitteko vuokralla?
- Oliko teillä mahdollisuus ja oikeus hankkia omistusasunto tai rakentaa omakotitalo?
- Pidittekö yhteyttä Suomessa asuviin inkeriläissukulaisiinne, ystäviinne tai tuttaviinne ja miten?
- Milloin ja missä yhteydessä haitte Suomen kansalaisuutta?
- Mitä se teiltä edellytti?
- Millaiseksi kuvaatte elämäänne Suomessa henkisesti ja taloudellisesti, kunnes saitte Suomen kansalaisuuden?
- Miten kansalaisuuden saaminen vaikutti elämäänne jatkossa?

Kiitoksia avustanne.

Toivo Flink
tutkija
Kotiin karkotettavaksi-projekti
Kansallisarkisto
PL 258
00171 Helsinki

MUUT LEHDET

Toivo Iho, Katri Einamo

KANAVA-lehden numerossa 6/2007 **Jukka K. Korpela** luotaa suomenkielen asemaa ja tulevaisuutta. Hän muistuttaa, että Euroopan unionin keskeisimpiä perusteita on ihmisten, tavaroiden ja pääomien liikkuvuus yli rajojen. Yksi seuraus tästä on englannin yleistyminen työelämässä.

Korpela katsoo, että on painotettava englannin oppimista: ”Englannin kunnollinen osaaminen on nostettava keskeiseksi tavoitteeksi, ja sen opettaminen on aloitettava mahdollisimman varhain. Turistienglanti ei riitä, vaan jokaiselle on annettava valmiudet selvitä englannilla sujuvasti työelämässä, yhteiskuntaelämässä ja yksityiselämässä. Käytännössä tämä merkitsee, että mui-

den kielien opiskelu tulisi aloittaa vasta, kun englannille on luotu vankka pohja. Lisäksi sen piiriin tulisi ottaa vain ne, joilla testeissä havaitaan olevan riittävät kielten oppimisen valmiudet ja motivaatio. On tärkeää, että kielellisesti heikkolahjaisten–mutta muutoin ehkä hyvinkin lahjakkaiden–ihmisten elämää ei haitata pakottamalla heitä monien kielten opiskeluun."

Jukka K. Korpela jatkaa: "Tämä merkitsee, että Suomen nykyisestä kaksikielisyydestä on luovuttava niin, että ruotsin asemaksi tulee tunnustetun vähemmistökielen asema, ei enempää. Tämä on tärkeää jo asenteiden takia. Politiikkaa suomen säilyttämiseksi ja vahvan englanninosaamisen luomiseksi ei voi pitää uskottavana, jos samalla säilytetään ruotsin asema, jonka perustelut ovat lähinnä symboliset, mutta jonka kielteiset vaikutukset ovat sitä konkreettisemmat. Lisäksi käytännön rajoitusten takia kaksikielisyys on järkevästi toteutettavissa paljon useammissa yhteyksissä kuin kolmikielisyys."

Korpelan looginen johtopäätös: "On suomenruotsalaisten asia arvioida, haluavatko he vastaisuudessa puhua suomenkielisten kanssa suomea vai englantia. He voivat opiskella maan enemmistökieltä, jos kokevat sen tarpeelliseksi."

Korpelan avaus kiinnostaa, vaikka suomenruotsalaisten taitavuuden tuntien ja tunnustaen ei jaksa uskoa, että hänen ehdotuksensa ainakaan kovin nopeasti toteutuisivat. Tässä lehdessä on venäjän käyttöä pohdittu paljonkin, ja Korpelan ansiokas artikkeli toi mieleen, suhtaudutaanko Suomessa ehkä liiaksi annettuna totuutena siihen, että Venäjältä tulevien liikemiesten ja matkailijoiden kanssa puhutaan ja on puhuttava venäjää? Eikö nuori polvi sielläkin ole kiivaasti opiskelemassa englantia? He varmaan haluavat osoittaa taitoaan ulkomaille tultuaan?

2.8.2007 *Etelä-Saimaassa* **Riitta Uosukainen** kirjoittaa kolumnissaan *Miksi olemme kylmäsydämisiä* seuraavasti:

Suomalais-ugrilaisista kansoista vain Suomi, Unkari ja Viro ovat itsenäisiä valtioita. Kielisukulaisemme ovat joutuneet puristuksiin Venäjällä – etenkin Neuvostoliitossa. Marit, mordvalaiset, komit, nenetsit ja muut ovat joutuneet valtakulttuurin kontrolliin.

Inkeriläisten kohtalo on satuttanut minua. Puhemiehenä kävin Inkerinmaalla vihkimässä vanhusten palvelutalon. Kohtasin kovia kokeneita mutta katkeroitumattomia naisia. Miehet olivat useimmiten kuolleet, ja viinalla oli osansa asiassa. **Arvo Survon** kaltaiset monilahjakkuudet ovat harvassa.

Nykyiset inkeriläiset pitkäaikaisessa diasporassa tiedostavat rakkautensa ja uskollisuutensa Inkeriä kohtaan. Historia on ollut armoton suomalais-ugrilaisille heimoille ja kansoille. Mitään ei ole saatu ilmaiseksi.

Kesän mittaan olen lukenut mm. **Imbi Pajun** *Torjutut muistot* ja **Erkki Tuomiojan** *Häivähdys punaista*. Torjutut muistot niin kirjana kuin elokuvana ravisuttavat, virolaisten ja inkeriläisten osa ei voi olla koskettamatta.

Erkki Tuomiojan virolaissyntyisen isoäidin **Hella Wuolijoen** suhtautuminen maanmiehiinsä on kylmä, ei empatian häivähdystäkään. Meistä Karjalan-evakoista hän suoraan sanoi, että olemme huonompia ihmisiä kuin muut suomalaiset.

Emeritusprofessori **Jouko Sihvo** puhui Valkjärvi-päivillä tutkimustensa pohjalta: "Inkeriläisistä 90 000 joutui jättämään kotinsa, ja Leningradin piirityksestäkin selviytyneet 30 000 karkotettiin Sipe-

riaan härkävaunuissa, joissa satoja kuoli, ja perilläkin kuolema niitti. Saksalaisten valtaamille alueille jäi yli 60 000 inkerinsuomalaista. Heitäkin kuoli paljon nälkään ja kylmyyteen. Vuosina 1942 ja 43 noin 63 000 inkerinsuomalaista evakuoitiin Suomeen."

Sodan jälkeen suurin osa heistä palautettiin Neuvostoliittoon. Heidän kohtalonsa oli hirmuinen. Ja Virossa kyyditysaallot seurasivat toisiaan, neuvostoterrori huipentui 15. kesäkuuta 1941: yhdessä yössä 3 400 miestä ja 6 600 naista ja lasta kyyditettiin Venäjälle.

Suomeen inkeriläisiä paluumuuttajia saapui **Mauno Koiviston** ajatusta noudattaen noin 30 000. Monet heistä ovat sopeutuneet hyvin, mutta kaikki eivät ole, ja heidän ongelmansa on yleistetty.

Paluumuutto oli suunnittelematon ja hallitsematon nimenomaan alussa. Kaikilla saapuneilla ei ollut kielitaitoa eikä kosketusta inkeriläiseen kulttuuriin eikä identiteettiin. Se on ymmärrettävää, kun elämä on ollut vuosikymmenet, vuosisadat, paineenalaista ja vaellusta edestakaisin.

Nyt niin saapujien kuin vastaanottajien on oltava pitkämielisiä. Maassa on oltava joka tapauksessa maan tavalla.

Historian kertaus on tarpeen. Minäkin luulin jotakin tietäneeni. Tutkimusten edistyessä huomaan, etten tiedä paljoakaan, vaikka itselläni on Jääsken Ensosta kaksivuotiaana lähteneenä evakon identiteetti ja fennougristin opinnot ynnä lukuisat keskustelut **Lennart Meren** ja muiden fennougristien kanssa.

Suomalaiset veteraanit eivät taistelleet turhaan. Vapaassa Suomessa on elettävä ihmisiksi; kylmäsydämisyyteen ei kenelläkään pidä olla varaa.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Suomen kieli Inkerissä: onko tulevaisuutta?

Osa 1.

Päivän selkeä totuus on se, että vanha Inkeri, jossa oli noin 800 suomalaista kylää, on mennyttä. Noissa kylissä muuta kuin suomea ei puhuttu ja inkerin-suomalaisten ongelmana oli miten oppia kunnolla valtakunnan pääkieltä. Isoisäni kertoi miten hän suoritti venäjän kielen pääsykokeen Lännen vähemmistökansallisuuksien kommunistiseen yliopistoon. Hänen vastauksensa hyväksyttiin vain sen perusteella, että hän pystyi erottamaan venäjän verbejä substantiiveista ja sivistyneet venäjänkieliset testaajat ymmärsivät suomenkielisen sanan "verbi".

Kansan hajaannuttua laajalla alueella Kolymajoelta Ruotsiin kieli alkoi sammua. Usein vanhemmat eivät edes uskalleet opettaa Neuvostoliitossa lapsilleen suomea peläten heidän kokevan saman kansanvihollisen kohtalon.

Kieli sammui myös "luonnollisen" assimiloinnin takia. Suurvaltion assimilointipotentiaali on aika voimakas, tiedetäänhän, että kolmannen sukupolven amerikansuomalainen takuulla ei puhu suomea. Tätä "luonnollista" assimiloin-

tia Inkerinmaalla edesauttoi myös se, että valtiovalta ei ole ryhtynyt suomenkielisten koulu- ja kulttuurilaitoisten uudelleenrakentamiseen.

Suomen kieli Inkerissä on 50-luvulta alkaen elänyt vain kotipuhumisen varassa. Tunnen perheen, jossa oli todella kova kielikuri, tytöt saivat piiskaa venäjänkielisten sanojen käytöstä. Nämä ovat kyllä kasvaneet kielitaitoisiksi. Mutta tämä oli poikkeuksellista, tavallisesti kieli oli kaikkialla täällä vain häviämässä. Oli selvää, että tie menestymiseen vie venäjän kielen taidon kautta ja "mummojen" suomen kielestä ei ole tarvetta.

Muistan hyvin, kun 60-luvulla Keltossa kaikkialla, linja-autopysäkillä ja kaupoissa puhuttiin paljon suomea. Nykyään sitä käytetään pääosin kirkossa ja mikäli bussissa kuuluu suomea, se ihmetyttää kovasti. 90-luvulta alkaen suomentaitoisten lukumäärä on vähenemässä myös Suomeen muuton takia.

Virallista tilastoa ei ole, mutta muutama vuosi sitten tehdyn tutkimuksen perusteella arvelen, että noin 15–18% työikäisistä inkerinsuomalaisista Inkerissä pärjää paremmin tai huonommin suomen kielellä. Se on kyllä vähän, eikä tässä tilanteessa suomen kielitaito siirry sukupolvelta toiselle luonnollisella tavalla. Usein edes kotona puhuminen ei auta, niin vahvasti venäjänkielisessä maailmassa täällä Inkerissä asumme.

Alle viisikymppiset Inkerinmaalla puhuvat suomea vain silloin, kun kieltä on joskus opittu lisää. Itse opiskelin suomea ensin teini-ikäisenä ja sitten 80-luvulla jo korkeammalla tasolla, mutta joudun opiskelemaan sitä nykyäänkin joka päivä. Kielihän kehittyy ja se kehittyy rajan toisella puolella eikä kotimaassani.

Inkerin Liitto tarjoaa mahdollisuuden suomen opiskeluun ja olen seurannut, miten selvästi innostus siihen kasvaa. Se johtuu myös hyvin pragmaattisistakin syistä. Suomen kielitaito on selvä etu paikallisilla työmarkkinoilla ja avaa työ- ja opiskelumahdollisuuksia Suomessa. Voisin todeta, näitä etuja ymmärtäneet kaksikymppiset inkeriläiset osaavat täällä suomea paremmin kuin nelikymppiset.

Suomen kieli Inkerissä: onko tulevaisuutta?

Osa 2.

Sujuva suomen kielitaito nykyinkerinsuomalaisella täällä tarkoittaa sitä, että suomen kieltä on joskus opittu lisää, siihen on uhrattu aikaa ja vaivaa. Tällaiseen ponnistukseen pystyy vain se, joka arvostaa omaa suomalaisuuttaan ja on kiinnostunut sukujuuristaan. Toisin sanoen jos vanhassa Inkerissä suomi oli joka inkerinsuomalaisen luonnollisena ominaisuutena, niin nykyään se on Inkerinmaalla sivistyneen inkeriläisen tunnuksena. Yli kuusikymppiset inkerinsuomalaiset kyllä puhuvat Inkerissä suomea äidinkielenään koulutuksestaan riippumatta.

Kysymys on siis lähinnä siitä, missä Inkerinmaalla suomea voi opiskella lisää? Mahdollisuuksia tarjoaa Inkerin Liitto. Yhdistyksen jäsenet ja heidän perhejäsenensä voivat opiskella suomea IL:n alkeiskurssilla ilmaiseksi, kurssien kustannukset on korvannut viime vuosina Suomen työministeriö. Alkeiskurssi sisältää yhteensä 240 oppituntia kielen opiskelua. Kurssin tavoitteena on kielitaitotaso 1. Tällä tavalla suomen opetus on järjestetty vain aikuisille ja vain kielen opiskelun alkuvaiheessa.

Mikäli suomalaissyntyinen aikoo muuttaa Suomeen, hänellä on mahdollisuus jatkaa opiskelua paluumuuttovalmennuskurssilla. Paluumuuttovalmennus järjestetään suomalaisen vastuukouluttajan voimin Pietarissa ja Hatsinassa. Pa-

luumuuttajaksi aikoville tällainen kurssi on pakollinen, sillä Suomen ulkomaalaislain mukaan paluumuuttajan on osattava suomea kielitaitotasolla 2. Tänne jäävät suomalaiset voivat käydä maksullisia jatkokursseja IL:n, Sampo-keskuksen tai jonkin yrityksen kautta.

Korkeammalla tasolla suomea voi opiskella pietarilaisissa korkeakouluissa. Parhaat opettajat ovat tietenkin Pietarin yliopiston suomen kielen laitoksella, mutta sinne hyväksytään vain kahdeksan opiskelijaa (eikä edes aina joka vuosi). Suomen kielen korkeakoulututkinnon voi suorittaa myös Venäjän kristillisessä humanitaarisessa korkeakoulussa ja Nevskin kieli- ja kulttuuri-instituutissa. Molemmat oppilaitokset ovat yksityisiä ja maksullisia. Kieltä opetetaan vielä kolmessa Pietarin korkeakoulussa, mutta sivuaineena.

Suomen opiskeluvalikoima aikuisille Pietarissa on melko laaja, mutta opetuksen taso on useassa oppilaitoksessa puutteellinen. Yliopiston kapasiteetti ei riitä kouluttamaan tarpeeksi suomen lehtoreita, lisäksi lehtorin palkka on suhteellisen pieni ja kielitaitoinen työllistyy mieluummin muualle kuin opetusalalle.

Vielä huutavampi opettajapula on peruskouluissa. Neljässä Pietarin koulussa suomi on ensimmäinen vieras kieli, jota opetetaan joko 1. tai 2. luokalta alkaen. Hertzenin pedagoginen yliopisto ja Hatsinan opettajaopisto eivät pysty järjestämään suomen opettajien valmistamista peruskouluihin vaikka ovatkin sitä yrittäneet. Tuloksena on se, että kouluissa (muutamissa tämä kieli on valinnaisoppiaineena) suomea opetetaan huonosti. Kansanviisaus sanoo, että työtä oppii tekemällä, niin kieltä oppii sen käyttämällä. Suomen kielelle Pietarissa ja Inkerinmaalla on luotu käyttömiljöö, ja mikäli sekään ei riitä, Suomi ei ole kaukana. Suomen kielellä ja suomalaisella kulttuurilla Inkerissä ei olisi mitään jatkoelämää, jollei Suomen läheisyys vaikuttaisi, mutta elävän kielen tulevaisuus Inkerissä on vain meistä inkerinsuomalaisista kiinni.

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6, Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Turun Martinseurakunnan Inkeritoimikunta

Perinteinen Inkerin-päivä
6.10.2007 klo 15.00

Hirvensalon kirkko,
Turku

Ohjelmaa, tattaripuuroa ja arpajaiset Pyhän Marian srk:n diakoniatyön hyväksi.
Tiedustelut
puh. 040 719 0967

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 *seurakunnan aulakahviossa.*

Ke **3.10.2007** klo 14.00 *seurakuntasalissa* Tansaniasta Konden hiippakunnan naistyön johtaja, pastori **Ruth Mwalwega** ja lääninrovasti, pastori **Atupokile Mbilita** haluavat tutustua aikoinaan sodan vuoksi kodeistaan pakenemaan joutuneiden naisten (karjalaisten ja inkerinsuomalaisten) sopeutumiseen uusissa olosuhteissa. Tämä on Ulkoasiainministeriön hankesuunnitelman mukainen tapaaminen.

Su **7.10.2007** klo 14.00 *seurakunnan aulakahviossa* syyskokous, jonka jälkeen maahaanmuuttaja-asioihin perehtynyt **Eila Jaakkola** kertoo Suomen Akatemian tutkimuksesta ”Kotiin karkotettavaksi” ja neuvoo kyselylomakkeen täyttämisessä. Kotiin karkotettavaksi -tutkimushankkeessa tutkitaan Suomeen jatkosodan aikana siirrettyjen inkeriläisten palauttamista Neuvostoliittoon sodan päätyttyä. Kerhossa jaamme kyselylomakkeita.

Su **4.11.2007** klo 14.00 *seurakuntasalissa aulakahviossa.*

Su **2.12.2007** kello 14.00 kerhon joulujuhla *seurakuntasalissa*

Tiedustelut Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5,
Lahti

Tiedustelut
Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme Inkerikodissa torstaina **11.10.2007** ja torstaina **8.11.2007** klo 13.00. Joulukuun tilaisuudesta päätämme yhdessä.

Tervetuloa, vanhat ja uudet seukot, muistelemaan kesän tapahtumia! Kahvihetki entiseen tapaan.

Tiedustelut
Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai 0400 748 318

Inkerikoti,
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

30.9.2007 kokous
28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Kokoukset klo 14.00

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. 040 578 3894

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Tutustuminen Museoviraston kuvakokoelmiin 4.10.2007 klo 17.00
Inkerin kulttuuriseuralle on varattu tutustuminen Museoviraston Inkeri-aiheisiin kuva-aineistoihin yli-intendentti **Sirkku Döllen** opastuksella.

Osoite on *Nervanderinkatu 13*, Helsinki. Kokoontuminen viraston aulassa. Ennakkoilmoittautuminen suotavaa seuran toimistoon Margareta Partaselle (09) 2733 225

Vainoissa kärsineiden muistojuhla Tuomiokirkossa 5.10. klo 18.00
Perinteiseen tapaan kynttilät syttyvät Stalinin vainoissa kärsineiden muistoksi *Tuomiokirkon* portaille Inkerinpäivänä Tuomiokirkossa pidetyn iltakirkon jälkeen. Tapahtuma on tänä vuonna poikkeuksellisesti perjantai-iltana. Tapahtumassa puhuu **Arvo Survo.**

Keskiviikon käsityöpiiri
Ompeluseura jatkaa *Koivussa ja tähdessä* kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.00.

Karjalatalon muistelupiiri
Muistorasioiden tekeminen jatkuu *Inkerikodin* muistelupiirissä **20.9., 18.10., 22.11.2007** klo 13.00–15.00. Uudet ja vanhat muistelijat ovat tervetulleita mukaan!

Keravan paluumuuttajat
Keravan paluumuuttajien syksyn tapaamiset jatkuvat *Talkoorenkaan tiloissa* tiistaisin **11.9., 16.10, 13.11., 11.12.2007**. Aika on entinen eli klo 14.30.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

10/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Kansikuva:
Kesän ruusut ovat muisto vain, sunnuntaina 28.10. siirrymme taas talviaikaan.

Numero 11/2007 ilmestyy viikolla 46.
Aineisto toimitukselle 15.10. mennessä.

Numero 12/2007 ilmestyy viikolla 51.
Aineisto toimitukselle 19.11. mennessä.

Vetoomus

Hyvät lukijat,
Jotta voisimme taata lehden ilmestymisen tulevaisuudessakin vetoamme nyt heihin, jotka ovat vielä tilauksensa lukuisista muistutuksista huolimatta jättäneet maksamatta. Heille jotka eivät maksa, tämä numero on viimeinen.
Kiitos.

Toimitus

Tässä numerossa:

Sukunimistä ja vähän etunimistäkin

Toivo Iho

Monia inkeriläistaustaisia sukunimiä leimaa länsisuomalaisiin - la tai vähän itäisempiin - nen päätteellä varustettuihin, erinomaisen tavanomaisilta tuntuviin nimiin verrattuna se, että ne tuntuvat merkitsevän muutakin kuin vain talonnimestä johdettua sukunimeä. Tällaisen, hieman erikoisen sukunimen haltija on joutunut kuulemaan nimestään jos jonkinlaista hammastelua ja taivastelua.

Esimerkiksi kelvatkoon vaikka allekirjoittaneen oma sukunimi **Iho**. Koulussa siitä helposti kiusataan, eikä kiusattua juuri auta kehotus kovettaa luontonsa. Nimien etymologiastakaan ei juuri ole apua, kerropa nyt kiusaajille, miten tämä nimi oikein onkaan johdettu pellavasta. Olen nähnyt vain yhden muillekin kelpaavan selityksen, jonka esittäjää, **Saulo Kepsua**, kiitän kovasti. Hän on teoksessaan *Pietari ennen Pietaria* arvellut, että tuo sukunimi olisi alkuaan etunimen **Johannes** kannakselainen rahvaanmuoto. Kepsun näkemyksen tultua tietooni oli nimi paljon helpompi selittää.

Kun isän, **Aapo Ihon** kanssa joskus varovasti keskusteltiin mahdollisesta nimenmuutoksesta, hän hiljaisesti mutta selkeästi totesi, että tällä nimellä on aikanaan kovin paljon kärsitty; tietenkin tarkoittaen maaorjuuden aikaa eikä mitään koulukiusaamisia.

Myös inkeriläistaustaisissa etunimissä on omat lainalaisuutensa: samoin kuin muuallakin samat etunimet kiertävät sukupolvesta toiseen suvuissa: **Antti** saattaa joskus muuntua **Andreakseksi** ja **Pekka Petroksi**, mutta samoja nimiä, samoja nimiä… Joskus näyttää nimi **Toivo** pesiytyneen inkeriläiseen nimistöön lähtemättömästi, jopa niin, että Toivojen runsauden takia muudan tuntemamme Topi kerran luonnehti itsensä turhaksi Toivoksi! Naisten nimissä tyypillisiä inkeriläisnimiä ovat **Lilja**, **Lempi**, **Hilma**, **Olga**, mitä muita nyt äkkipäätä muistaakaan.

Paluumuuttajilla on useinkin venäläiset sukunimet. Tämä on suoranaista seurausta **Aleksei Kosyginin** ja **Andrei Zdanovin** sekä muiden neuvostosatraappien halusta noudattaa toveri **Stalinin** pienimpiäkin viittauksia. Inkerinsuomalaiset oli pirstaloitava, hajautettava; ei mitään suomalaiskolonioita! Näin sitten tapahtui, ja tyttäret avioituivat, ihan kelpo venäläisten kanssa.

Ellei juuri nyt, niin ainakin seuraavan sukupolven aikana näissä perheissä tulee aika, jolloin nimen muutos tulee harkintaan ympäristön paineiden takia. Nimeä ei kuitenkaan kevein perustein pitäisi mennä muuttamaan. Suku voi näin osoittaa kunnioitusta molemmille tahoille: suomalaiselle, kun oppii suomenkielen, venäläiselle, kun pitää nimensä. – Mutta kun kantasuomalaiset eivät osaa sitä lausua, sanotaan. Oppikoot, kovapäät!

Haastateltavana Riitta Uosukainen

Katri Einamo

Suomen Inkeri-liiton vuoden 2007 kesäjuhlilla puhunut valtioneuvos Riitta Uosukainen antoi lehdellemme haastattelun.

Mikä on suhteesi inkeriläisyyteen?

Suhteeni inkeriläisyyteen lomittuu oman Karjalankannaksen – evakon identiteettini kanssa. Ihmiset eivät tunnu tietävän, mistä Karjalasta milloinkin on kyse, puhumattakaan, että he tuntisivat Inkerin ja inkeriläisten kohtalot. Näiden kaikkien kohtalot ovat saaneet minut toistuvasti kysymään, missä on oikeudenmukaisuus tässä maailmassa.

Itäisen ihmisen vahvuudet ovat edelleen syrjässä, ilo, kepeys ja yhteisyys eivät ole muotia. Fennougristisuus oli pitkään vasemmistolaisten hallussa, sillä rautaesiripun takana eivät muut liiemmälti päässeet käymään. Portit olivat kiinni. Nyt on ollut ilo huomata, että vastavuoroinen kommunikaatio on lisääntynyt ja että esimerkiksi juhlilla on myös nuoria osanottajia.

Ihmiset eivät yleensä kykene kuvittelemaan, millaista Inkerin pakolaisten elämä on ollut – ja miten suuria määriä ihmisiä aikanaan kuljetettiin kotiseudultaan tapettaviksi.

Miten järjestöt voivat mielestäsi vaikuttaa valtiovaltaan päin?

Valtiovaltaan päin kannattaa valita kansanedustajia, joita informoidaan muitakin enemmän, ns. "luottovankeja", joiden omatunto pakottaa toimimaan oikein. Tässäkin asiassa ovat tärkeitä sivistys, kulttuuri, koulutus ja puolustus.

Miten inkeriläisyys ja paluumuuttoasiat konkreettisesti näkyivät eduskuntatyössäsi?

Inkeriläisyys tai paluumuuttoasiat eivät tulleet suoraan käsittelyyni. Paluumuuttajakysymys tuli esille presidentti **Mauno Koiviston** ideana. Minulle 1990-luku oli eritoten EU-jäsenyyden aikaa ja uuden perustuslain käsittelyä, etenkin tultuani valituksi puhemieheksi 1994.

Mitä tavanomainen työviikkosi politiikan parissa piti sisällään? Ketkä tai mitkä olivat tärkeimmät yhteistyökumppanisi?

Olin Kansallisen Kokoomuksen kansanedustaja 20 vuotta (1983–2003), ja siitä ajasta opetus- ja tiedeministeri kolme vuotta ja eduskunnan puhemies yhdeksän vuotta. Sitä ennen olin Imatran kunnallispolitiikassa mukana parin kauden verran. Työpäivät olivat pitkiä ja monipuolisia. Katsaus venyisi liian pitkäksi, jos eri vaiheet esittelisi, mutta viimeiset kymmenen vuotta tein reilusti yli kymmenentuntisia työpäiviä. Myöskään viikonloput eivät olleet vapaat. Aikansa oppi jakamaan, ja perheen tuki oli välttämätön. Suomalainen mies pystyy mihin tahansa, mitä hän tahtoo; en salli moittia suomalaisia aviomiehiä. Puhemiehen työviikkoon kuuluu mm. täysistuntojen johtaminen, kansliatoimikunnan, puhemiesneuvoston ja erilaisten työryhmien johtaminen. Vaativaa mutta rakasta työtä! Annan parlamentaariselle työlle suuren arvon.

Miten päädyit politiikkaan?

Ryhdyin politiikkaan, koska suutuin. Puolue, jota olin äänestänyt, oli pitkässä paitsiossa presidentti **Kekkosen** aikana. Päätin mennä mukaan ja tehdä parhaani. Tulin eduskuntaan vasta 41-vuotiaana. Hyvin ennätin!

Kerro vähän yliopistoajoistasi!

Olen koulutukseltani filosofian lisensiaatti, aineeni ovat kotimainen kirjallisuus, suomen kieli, kansatiede, folklore, käytännöllinen filosofia ja kasvatustiede. Olen **Minna Canth** – tutkija. Toimin 14 vuotta suomen kielen, kirjallisuuden ja ilmaisutaidon lehtorina Imatran yhteislukiossa. Jokaisen vaiheeni olen elänyt intohimoisesti. Yliopistovuosista otin kaiken irti. Rakastin Helsinkiä ja Helsingin yliopistoa, mutta Rajavartiolaitos hajautti meidät Imatralle, samaan kouluun lehtoriksi, mistä mieheni ja minä olimme päässeet ylioppilaiksi 1961.

Mitä kuuluu tulevaisuudensuunnitelmiisi?

Jäin eduskunnasta pois 2003. Noudatin äitini neuvoa, että hipoista on lähdettävä

kun on hauskinta. Toimin suuren Naisten Valmiusliiton puheenjohtajana kolme vuotta, ja olen varsinainen matkapuhuja, sivistyksen ja puolustuksen alalta riittää tilaisuuksia ja kokouksia. Olenkin nauranut, että on hauska olla näin korkeaan ikään ehtinyt rouvashenkilö ja antaa rukkaset päivässä ja parhaana kahdet. Eduskunnan 100-vuotisjuhla, naisten äänioikeus, **Mikael Agricola** ja muut aiheet ovat työllistäneet. Rakkain asia on kuitenkin pikku **Sofia**, joka syntyi 2005. Mieheni ja minä olemme erittäin innostuneita isovanhempia. On Jumalan lahja saada seurata lapsen kehitystä.

Terveisesi Inkeriläisten Viestin lukijoille?

Toivosta ei saa koskaan luopua. Työssä on tärkeintä laadun intohimo.

Apurahat

Inkeriläisten sivistyssäätiö julistaa haettavaksi kokonaismäärältään 2 500 € suuruisen apurahan. Apuraha voidaan myöntää joko yhdelle hakijalle tai jakaa useamman hakijan kesken. Hakemukset 9.11.2007 mennessä osoitteella

Hallituksen puheenjohtaja Toivo Iho
Bredantie 6 D 18,
02700 Kauniainen
Inkeriläisten sivistyssäätiö

Hallitus

MUUT LEHDET

Toivo Iho

Patsastelua

Timo Vihavainen jatkaa *Kanava*-lehden numerossa 7/2007 patsaskeskustelua mm. näin: ”Kuten tunnettua, meillä Suomessa on hyväntekijämme **Aleksanteri II:n** patsas saanut olla paikoillaan, mikä monien mielestä todistaa tänä päivänä ikimuistoisesta poliittisesta kypsyydestämme ja suvaitsevaisuudestamme. Totuuden nimessä on kyllä mainittava, että patsaalla on aikanaan ollut runsaasti myös kiivaita vihollisia, ja että esimerkiksi toisen hyväntekijämme **Aleksanteri I:n** patsas sai vaihtaa paikkaa. Toisen maailmansodan ajoilta periytyvät neuvostosotilaiden haudat ovat joka tapauksessa meillä saaneet olla rauhassa, vaikka Suomen sodan aikuisia (siis vuosiin 1808–09 pohjautuvia) muistomerkkejäkin jo 1800 - luvulla vandalisoitiin.

Voimme tietenkin mielessämme kuvitella, millainen olisi suhtautumisemme asioihin, jos täällä asuisi pari miljoonaa venäläistä, jotka kannattaisivat sellaista historiantulkintaa, jossa Suomen kansa vuonna 1939 karisti yltään **Rytin** ja **Tannerin** koplan kahleet ja astui yhtenä miehenä **Otto Ville Kuusisen** viitoittamalle tielle. Kiusaus tuon ajan muistomerkkien tuhoamiseen olisi varmasti suuri. Siitä huolimatta sellaisessa tilanteessa olisi niin meillä kuin muuallakin aivan erityistä syytä olla provosoitumatta ja pyrkiä vaikuttamaan valistuksen keinoin, myöntäen kaikki ne historian tosiasiat, joita ei voida kieltääkään.”

Samassa artikkelissa Vihavainen peilaa Viron tapahtumia näin: ”Historia ei kuitenkaan ole mitään luonnontiedettä, jossa ”hyvä” neutraloi vastaavan nimellisarvon verran ”pahaa” ja jossa lopputulokset punnitsemalla saadaan selville koko tapahtumaketjun residuaalinen arvo. **Väinö Linna** tavoitti asiasta jotain olennaista sanoessaan, ettei totuus ole punainen eikä valkoinen, vaan inhimillinen ja sen vuoksi enimmäkseen kipeä.

Kaiken uhallakin sanon, että virolaisten kannattaisi opiskella myös meidän historiaamme ymmärtääkseen paremmin omaansa. Historiaa ei kerta kaikkiaan kannata pelkistää simppeleiksi kaavioiksi, joissa kaikki näyttää olevan toisella puolen yksiselitteisen ”oikeata” ja toisella ”väärää”. Yhden osapuolen historialle tekemää väkivaltaa ei voida kumota kannattamalla sen vastapainoksi tulkintaa, jossa etumerkit on vaihdettu. On syytä hyväksyä se tosiasia, ettei esim. toisen maailmansodan tapahtumien merkitys voi olla sama venäläisille, suomalaisille, saksalaisille ja virolaisille. Kaikilla on oma näkökulmansa ja myös oikeus siihen. Tällä en tarkoita, että totuuden etsimisestä voitaisiin luopua. Sen sijaan on syytä hyväksyä se, ettei sitä kannata ahtaa kansalliseen **Prokrusteen** vuoteeseen enempää Virossa kuin missään muussakaan maassa.

Patsaiden siirtely Tallinnan malliin on eurooppalaisessa käytännössä outoa politiikkaa, ja on vaikea käsittää, mitä etuja se palveli. Se toimi tervetulleena provokaationa sellaisille aineksille, jotka sitä kaipasivat.”

Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan Venäjä-verkosto

Sote-Amkien Venäjä-verkostossa tapahtuu

Verkoston ensimmäinen valtakunnallinen Venäjä-seminaari 25.10.2007

Soile Anttila

Tule mukaan kuuntelemaan ajankohtaista tietoa Venäjästä! Verkosto järjestää nyt ensimmäistä kertaa valtakunnallisen alan seminaarin, jonka ohjelmassa on asiantuntijaluentoja Venäjän terveyden- ja sosiaalihuollon tämänhetkisestä tilanteesta, asiaa järjestöjen lähialue yhteistyöstä ja yhteistoiminnasta ammattikorkeakoulujen kanssa sekä opiskelijoiden puheenvuoro opintojen suuntaamisesta Venäjään.

Seminaarin ohjelma lähetetään videoneuvottelulaitteiden avulla Hämeen ammattikorkeakoulusta Hämeenlinnasta muihin osallistuviin ammattikorkea-kouluihin. Mukaan pääsevät kaikki halukkaat AMKit, mutta huomaattehan, että siltayhteyden järjestelyjen ja testaamisen vuoksi ennakkoilmoittautuminen on tarpeen.

Toivomme, että alan PINNETin yhteyshenkilöt hoitavat tiedottamisen omassa oppilaitoksessaan sekä ilmoittautumisen verkoston koordinaattorille. Ilmoittautuessa tulee tietää oppilaitoksen siltayhteyden hoitavan yhteyshenkilön nimi, hänen yhteystietonsa, sekä tila, jossa seminaaria seurataan ja kuinka paljon tilassa on kuulijoita.

Ammattikorkeakoulujen ulkopuoliset kuulijat ovat myös tervetulleita mukaan. Sen vuoksi toivomme lisäksi oppilaitoksista tietoa siitä, voidaanko vierailijoita ottaa vastaan tilaisuutta seuraamaan. Vierailijat voivat ilmoittautua suoraan verkoston koordinaattorille.

Seminaarin alustava, mutta tarkempi ohjelma löytyy sähköpostin liitteenä. Ilmoittautumiset pyydämme 18.10.2007 mennessä verkoston koordinaattorille mielellään sähköpostitse: soile.anttila@laurea.fi. Ilmoittautumisohjeet löytyvät myös ohjelmasta. Koordinaattori on vielä myöhemmin yhteydessä alan PINNETin yhteyshenkilöihin.

Kukin ammattikorkeakoulu päättää itse tilaisuuteen mahdollisesti liittyvästä opintotehtävästä sekä sen arvioinnista. Toivottavasti mahdollisimmat monet opettajat ja opiskelijat pääsevät seuraamaan seminaaria!

Verkoston muu toiminta syksyllä 2007

Verkosto on vuonna 2007 jatkanut toimintaansa Ammattikorkeakoulujen kansainvälisen toiminnan kehittämisverkoston PINNETin alahankkeena jo tuttuun tapaan. Koordinaattorin apuna verkostossa toimii asiantuntijaohjausryhmä, johon tällä hetkellä kuuluvat **Irja Saarikorpi** (PIRAMK), **Ritva Salonen** (HAMK) ja **Kaisu Vinkki** (Kemi-Tornion AMK).

Verkosto pitää yhteyttä yhteistyötahoihin lähinnä sähköpostitse levitettävän uutislehtisen avulla. Vuoden 2006 alkupuolella päivitetylle postituslistalle on lisätty PINNETin sosiaali- ja terveysalan yhteyshenkilöt.

Lähitulevaisuudessa tapahtuvaa

- Alan valtakunnallisen Venäjä-Suomi-seminaarin järjestäminen 25.10.2007

- Yhteistyö muiden Venäjä-toimijoiden kanssa: Järjestöt, PINNETin Venäjään keskittyvä työryhmä Team East, CIMO jne.
- Harjoittelupaikkayhteistyön kehittäminen järjestöjen ja CIMOn kanssa
- Verkko-opintojakson tekeminen harjoitteluun lähtijöiden tueksi ja taustatiedoksi
- Optiman tietopankin tietojen siirtäminen www-sivuille
- Maahanmuuttajille suunnattujen orientaatio-opintojen kartoitus ja niistä tiedottaminen sekä yhteistyön kehittäminen maahan-muuttajajärjestöjen kanssa

Optiman työtila

Verkoston työtila löytyy edelleen osoitteesta: https://optima.discendum.com/laurea
Tunnus: Venäjä
Salasana: amk

Tietopankin tiedot tullaan siirtämään verkoston www-sivuille niiden päivityksen yhteydessä syksyn aikana.

Yhteystiedot

Verkoston vanha mutta intoa pursuva koordinaattori on elokuussa palannut verkostotyöhön ja tekee töitä kotoa käsin noin kymmenen tunnin kuukausiresurssilla. Lähettäkää kommentteja, ehdotuksia ja ideoita niin ammattikorkeakouluista, yhteistyötahoilta kuin muilta asiasta kiinnostuneilta.

Soile Anttila, koordinaattori
soile.anttila@laurea.fi
www.sotevenaja.com
Tervahaudantie 47, 12100 Oitti
GSM: 050 343 5050

Aurinkoista syksyä, toivottavasti tapaamme lokakuun seminaarissa!

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Paluumuuttotilastot

Suomen työministeriön tiedon mukaan paluumuuttojonossa Venäjällä oli tämän vuoden alussa 6 813 päähakijaa (eli jonoon ilmoittautunutta inkerinsuomalaista). Virallisen väestönlaskennan mukaan v. 2002 Venäjällä asui yli 34 000 suomalaista. Paluumuuttoa jonottaa siis joka viides Venäjällä asuva suomalaissyntyinen.

Muuttoa jonottavien prosenttiosuus suomalaisväestöstä vaihtelee huomattavasti alueittain. Pietarissa jonoon ilmoittautuneita vuoden alussa oli 3 307 eli viralliseen tilastoon perustuen 28 % paikallisista inkerinsuomalaisista.

Suomen hallituksen halu purkaa paluumuuttojono neljässä-viidessä vuodessa tuntuu tällaisin näkymin hyvin realistiselta, varsinkin, jos otetaan huomioon, että lähes joka toinen ulkomaalaisviraston

haastatteluun pääkonsulaattiin kutsutuista ei saavu haastatteluun.

Paluumuuttojonossa olevista 3 201 eli vajaa puolet on parhaassa työiässä (20–49-vuotiaita). Ikääntyneidenkin (yli 65-vuotiaiden) osuus on 13 %.

Päähakijan kanssa paluumuutto-oikeus on hänen puolisollaan ja alaikäisillä lapsilla. Jos lasketaan perhejäseniä mukaan, niin paluumuuttojonossa on yhteensä 9 474 henkilöä.

Paluumuuttojonon purkamista halutaan Suomen viranomaisten mukaan nopeuttaa. Tämä ei näy kuitenkaan IPAKI:n (inkerinsuomalaisten paluumuuttajan kielitutkinto) tilastoista. Viime kerran Suomen ulkomaalaislain edellyttämä kielitesti pidettiin Pietarissa 22.–23.5. ja kutsun siihen sai vain 103 henkilöä (joista 99 tuli kokeeseen). Moni kielikurssilta valmistunut jäi kutsumatta sen takia, ettei ollut vielä käynyt UVI:n haastattelussa.

Kielikokeeseen tulleilla oli kuitenkin selvä motivaatio ja valmius muuttoon. 80 % Pietarissa kielikokeeseen osallistuneista läpäisi sen. Testin suorittaneiden lukumäärä osoittaa myös paikallisten suomen opettajien ammattitaitoa. 80 päähakijalle näytettiin tänä kesänä vihreää valoa Suomeen. Vuonna 2007 siis Pietarissa vain kahdeksallekymmenelle, käsitelläänkö paluumuuttoasiat todella nopeutetusti?

”Vihreä valo” tarkoittaa sitä, että Venäjän puolella paluumuuttoasiat on hoidettu. Muuttoa varten tarvitaan vielä asunto Suomessa. On vielä paljon heitäkin, joilla kaikki muuttoon liittyvät asiat ovat kunnossa ja joskus oleskelulupakin liimattu passiin, mutta he eivät kuitenkaan lähde, vaan epäilevät kannattaako se.

Jälkimmäinen ryhmä huolestuttaa Suomen viranomaisia. Haastatteluun, papereiden käsittelyyn, paluumuuttovalmennuskoulutukseen on sijoitettu veronmaksajien rahoja, ja UVI ehdottaakin, että haastattelusta alkaen muuttokausi rajoittuisi kahteen vuoteen. Mikäli henkilö ei olisi siihen aikaan Suomeen muuttanut, asian käsittely alkaisi uudestaan.

Historiallisista rajoista

Elokuun alussa Leningradin alueen hallinnon viranomaiset juhlivat alueen 80. vuosijuhlaa. Juuri 80 vuotta sitten Neuvosto-Venäjälle perustettiin alueellis-hallinnollinen muodostuma nimeltä *Leningradskaja oblast*, vaikka sen rajat olivatkin aivan toisenlaiset kuin nykyisellä alueella.

Ennen Leningradskaja oblastia täällä oli Pietarin kuvernementti (*Sankt-Peterburgskaja gubernia*), ennen sitä Inkerin kuvernementti (*Ingermanlandskaja gubernia*), ennen tuota Inkerinmaan lääni (*Ingermanländs län*), ennen sellaista Pähkinäsaaren ja Kaprion kihlakunnat (*Orehovetski i Koporski ujezdy*), ennen sitä... Hallinnolliset rajathan muuttuivat vuosisatoja myöten säilyttäen kuitenkin historiasta perittyjä piirteitänsä. Jos katsotaan vaikkapa Leningradin alueen nykyistä karttaa, niin heti huomaa, että Inkerinmaan rajat osuvat melko hyvin Seuluskoin piirin pohjoisrajaan, Kirovskin piirin itärajaan, Lugan ja Kingisepin piirien etelärajaan... Herääkin kysymys milloin Inkerinmaan historialliset rajat ovat oikein muodostuneet.

Tämä tapahtui usein ottein. Inkerin luoteisraja on kaikkien vanhin ja koko Venäjän vanhimpia historiallisia rajoja. Raja vedettiin rajajokea pitkin v. 1323 Novgorodin ja Ruotsin välillä tehdyn Pähkinäsaaren rauhasopimuksen mukaan. Rajajoki jakoi silloin kaksi valtiota, kaksi uskontoa, oikeastaan kaksi sivilisaatioperinnettä. Tämä raja oli valtakunnanrajana

1500-luvun loppuun asti, sitten vuosina 1811–1940, yhteensä neljäsataa vuotta! Ei ole ihme, että osa siitä on säilynyt Seuluskoin piirin rajana.

1400-luvun lopussa Novgorodin ruhtinaskunta liitettiin Moskovaan valtioon. Uudet hallitsijat tarvitsivat tiedot uusien alueiden veronmaksajista. Vuonna 1500 laadittiin verollepanokirjat, joiden mukaan Karjalan kannaksen eteläosa kuului *Orehovetski* (Pähkinäsaaren) *ujezdiin*. Päkinäsaaren ja Käkisalmen kihlakuntien välille aikaisemmin muodostunut raja mainittiin näin ensimmäistä kertaa. Tämä on Inkerinmaan historiallinen pohjoisraja. Vuonna 1811 siitä tuli virallisesti valtakunnan raja, joka pysyi paikallaan vuoteen 1940 asti. Alueellisena rajana se on toiminut jo yli 500 vuotta!

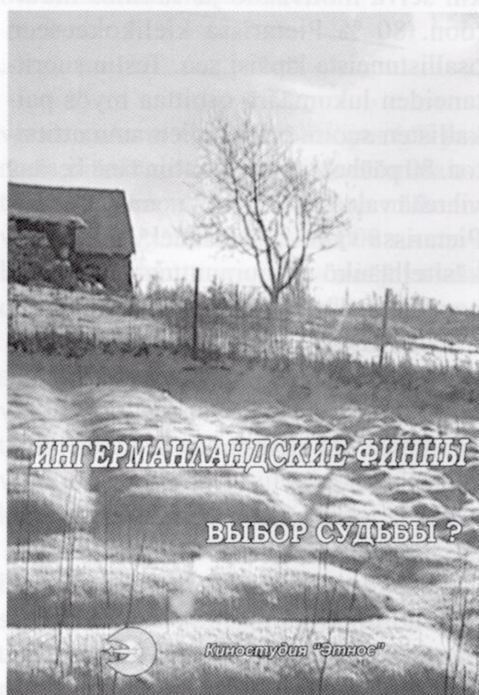
Inkerinmaan itä-, etelä- ja länsirajat piirrettiin karttoihin vuonna 1617, kun rauhasopimus solmittiin Venäjän ja Ruotsin välillä Stolbovan kylässä. Osittain se seuraa jokia (esim. Lavajokea, Laukaanjokea ja Narvajokea) ja on näissä osissaan säilynyt Leningradin alueen kartassa, mutta monissa paikoissa raja vedettiin Ruotsin kuninkaan mukaan *syvien soiden rantoihin*, eikä näin enää näy nykyisistä hallinnollisista rajoista.

Lyhyenä länsirajana on vuosisatoja toiminut Narvajoki, vaikka sielläkin raja hyppi sinne tänne historian eri vaiheissa. Inkerinmaan läänin ensimmäisenä pääkaupunkina Ruotsin vallan aikana oli – yllätys, yllätys – Narva, jossa istui Inkerin luterilainen konsistoria. Ilmeisesti raja silloin kulki Narvajoen länsirannalla. Vasta v. 1642 Nevanlinnasta tuli Inkerin virallinen pääkaupunki. Neuvosto-Venäjän ja Viron välisen Tarton rauhasopimuksen (1920) mukaan raja taas siirtyi itärannalle, ja Iivanalinna ja kapea vyöhyke Länsi-Inkeriä jäivät Viron puolelle.

Inkerinmaan maatiedon tärkein erikoisuus nykyään on se, että pieni Inkeri sijaitsee federaation kahdessa hallinnollisessa yksikössä, Pietarissa ja Leningradin alueella. Tämä vaikeuttaa mm. heimotyötämme, esim. edustaakseen virallisesti inkerinsuomalaisia piti Inkerin Liiton lain mukaan perustaa kaksi kansallis-kulttuurista autonomiaa, toinen kaupunkiin ja toinen alueelle.

Hyvä dokumentti inkerinsuomalaisista

Erinomaisen hyvän dokumentin inkerinsuomalaisista on valmistanut heinä-elokuussa 2007 pietarilainen elokuvastudio *Etnos*. **Nina Serebrjakovan** toimittama 44 minuutin filmi käsittelee inkerinsuomalaisten niin historian vaiheita kuin nykypäiväkin. Se on jo kolmas tämän studion ja toimittajan tekemä dokumentti

Inkerinmaan kantakansoista kertovasta sarjasta, kaksi edellistä oli inkeroisista ja vatjalaisista. Kaikkien näiden dokumenttien käsikirjoitukset on kirjoittanut IL:n neuvoston jäsen **Olga Konkova**. Venäjänkielisen dokumenttifilmin nimi on *Inkerinsuomalaiset: kohtalon valinta.*

Dokumentti on onnistunut, sillä kertomus ei ole kiireellinen, tekijät osaavat kiinnittää katsojan huomion pääasioihin. Siitä huolimatta filmi on hyvin monipuolinen ja todella "moniääninen". Inkeriläisasioista kertovat ei vain ainoastaan tutut kansallisliikkeen vaikuttajat, vaan myös tavalliset ihmiset, joiden elämää "suurhistoria" on haavoittanut.

Tekijöitä ei pelota **Stalinin** vainovuosien ja nykypäivän paluumuuton totuus. Filmin lopussa kanttori **Marina Väisä**, yksityisyrittäjä **Eino Säkki**, puheenjohtaja **Wladimir Kokko** ja piispa **Aarre Kuukauppi** toteavat kukin omaan tapaansa, että inkerinsuomalaisilla on hyvä näköala elämään koti-Inkerissä uudella Venäjällä. Piispa Kuukauppi jopa uskoo inkerinsuomalaisten palaamiseen kotikonnuilleen Suomesta.

Mielestäni dokumentti on sen arvoinen, että se kannattaisi tekstata suomeksikin.

Suurtutka Vuoleen Lehtoinkylään

Historioitsijat ovat laskeneet hieman alle 150 aseellista välikohtausta Inkerinmaalla kautta vuosisatojen. Inkerillähän on strateginen maantieteellinen asema Kannaksen, Laatokan ja Suomenlahden solmussa.

Tämä strateginen asema vaikuttaa Inkerin maisemiin nykyäänkin. Laaja Laatokan rantaan ulottuva sektori, joka rajoittuu Orskoi-Toksova-Osselki-Katumaa- ja Orskoi-Seuluskoi-Kaavani -linjoihin, on toiminut tykistön ampumakoealueena yli 60 vuotta. Se on tyhjä asutuksista, sen kymmenet suomalaiskylät ovat säilyneet enää vain kartoissa ja vanhat pellot ovat rikkaruohon peitossa.

Presidentti Putinin läsnä ollessa aloitti toimintansa 12. heinäkuuta ampumakoealueella kanta-asukkaista tyhjässä Vuoleen Lehtoinkylässä Venäjän puolustusvoimien suurtutka, jonka kantama ulottuu koko Euroopan alueelle. Kaikilta kielletyllä alueella sijaitseva uusi tutka korvaa täysin NATO:n Latviaan jääneen entisen Neuvostoarmeijan suurtutkan. Viranomaiset vakuuttavat, ettei uusi mahtavan kokoinen sähkölaite aiheuta ympäristöhäiriöitä. Tyhjän Koillis-Inkerin seudun uudelleenkehittämisestä siviilipuolella ei valitettavasti puhuta.

Lupaavat lauseet Saranskissa

Suomalais-ugrilaisten kansojen folklorefestivaalit pidettiin 19.–21. heinäkuuta Mordovian tasavallan pääkaupungissa Saranskissa. Kunniavieraina paikalla olivat presidentit **Vladimir Putin** ja **Tarja Halonen** sekä Unkarin pääministeri **Ferenc Gyürczany**. Maiden päämiehet ihastuivat juhlien monipuoliseen ohjelmaan ja pitivät arvossa Venäjän tekemiä ponnistuksia suomalais-ugrilaisten kielien ja kulttuurien säilymiseksi ja kehittämiseksi. Kauniiden diplomaattisten puheiden taustalla kuultiin myös tärkeät lauseet. Presidentti Putin vakuutti, että valtio tulee toimimaan niin, että jokainen Venäjän kansallisuus ja jopa pienin kansallisvähemmistö viihtyisi kotimaassaan, koska toista kotikontua sillä ei ole. *Teemme kaiken mahdollisen jotta suomalais-ugrilaiset kielet ja kulttuurit säilyvät ja kehittyvät,* sanoi Venäjän federaation presidentti.

Paljon keskusteltiin myös ensi vuonna Hanty-Mansiiskissa pidettävästä suoma-

lais-ugrilaisten kansojen maailmankongressista. Professori **Janos Pusztay** ehdotti kongressin avaamiseksi julkaistavaksi kirjan, jossa olisi jokaisen suomalais-ugrilaisen kansan tilannekatsaus.

Inkeroisten edustajana Saranskin tilaisuuksiin osallistui IL:n neuvoston jäsen Olga Konkova.

IL ystävyyskaupunkien yhteistyön välittäjänä

Pietari ja Turku ovat ystävyyskaupunkeja. Tänä kesänä ne järjestivät kaksi ns. nuorten suvaitsevaisuusleiriä. Toinen pidettiin toukokuussa Karjalan kannaksella Leningradin alueella, toinen järjestyi 17.–26.8. Lounais-Suomessa. Venäjän nuoria leirille keräsi molemmissa tapauksissa Inkerin Liitto.

Ahtolassa ja Anjalassa pidettyyn leiriin osallistui yhteensä 41 nuorta Venäjältä, Suomesta ja Espanjasta. Huomattava osa Venäjältä saapuneesta 26 hengen ryhmästä oli inkerinsuomalaisia. Osallistujien mukaan leiri onnistui oikein hyvin.

Mielenkiintoinen kesäkurssi Punkaharjulla

Inkerin Liitto järjesti 25.–31. heinäkuuta yhteistyössä Itä-Karjalan kansanopiston kanssa ja sen tiloissa Punkaharjulla suomen kielen ja kulttuurin kurssin. Kurssilaiset kaipasivat kielikylpyä ja sen myös saivat. Suomen opettajana ryhmällä oli Savonlinnaan muuttanut IL:n vanha aktiivi **Roine Tuhkanen**. Hänen välityksellään yhteistoiminta kansanopiston kanssa sujuu ongelmitta; Roine on hyvä esimerkki siitä, miten Suomeen muuttanut inkerinsuomalainen voi auttaa heimolaisia koti-Inkerissä.

Suomen opiskelun ohella askarreltiin, käytiin ekskursioilla ja retkillä ja ehdittiin jopa levätä kauniin Saimaan rannoilla. *Käynti Retretissä ja sen luolanäyttelysaleissa oikeasti yllätti minut*, kertoo **Viktor Molodtshinin**, *ja muutenkin Punkaharju on ihana paikka*, hän lisää. Matkan järjestänyt IL:n jäsen **Irina Ostonen** suunnittelee jo seuraavia kesäkursseja.

Viktorin mukaan suomen opiskelua edesauttavat askartelutunnit.

Toinen itsenäisyyspäivä?

Toivo Iho

Ministeri **Eino Uusitalo** sai muutama vuosikymmen sitten ansionsa mukaan. Hän halusi olla paaviakin paavillisempi ja ehdotti, ilmeisesti aivan tosissaan, että YYA-sopimuksen vuosipäivää pitäisi ruveta juhlimaan Suomen toisena itsenäisyyspäivänä. No, Eino on Pohjanmaan poikia, ja monet muut Pohjanmaan pojat sydämistyivät Einon ehdotuksesta siinä määrin, että tämä joutui taipumaan jonkinsorttiseen anteeksipyyntöön.

Näissä asioissa on siis syytä olla varovainen, ja niinpä en tee mitään juhlintaehdotuksia sen syyskuisen päivän tiimoilta, jolloin tulee kuluneeksi 60 vuotta valvontakomission lähdöstä. Toivon kuitenkin kovasti, että media selvittäisi juurta jaksain tuon päivän merkityksen; en juuri haluaisi kuvauksia hotelli Tornin siivottomuudesta kenraalieversti **Zdanovin** ja hänen käskyläistensä jäljiltä, sehän kyllä tiedetään. Sen sijaan olisi hauska nähdä, kuinka pienin uutisin silloinen, **Paasikiven** ankarasti paimentama lehdistö komission lähdön kuittasi. Mahdollisimman tarkan kuvauksen pyytäisin myös sen hankkeen torppaamisesta, jolla Neuvostoliiton taholta yritettiin saada aikaan jatkumo: valvontakomissio olisi jatkanut lähetystönä. Ikään kuin tämän tappion korvauksena ensimmäinen valvontakomission jälkeinen suurlähettiläs, tätä ennen valvontakomission varapuheenjohtaja **Savonenkov** esiintyi jatkuvasti sotilaspuvussa. Katsoiko hän olevansa Suomen kenraalikuvernööri? – Paha kyllä, ainakin moni suomalainen piti häntä sellaisena.

Ihan oma lukunsa on se, kuinka merkittävä virstanpylväs komission lähtö oli Suomeen jääneiden sota-aikana siirrettyjen inkerinsuomalaisten elämässä. Jatkuvaan pelkotilaan tuli ainakin pieni helpotus, helpotus, joka taas YYA-hankkeen myötä pian vaihtui peloksi: mitähän nyt on tulossa? Joidenkin tänne jääneiden kohdalla elämä oli jatkuvaa piilottelua, aina peitetarinoiden keksimistä myöten. Suomalaisessa byrokratiassa oli tuolloin eräs heikko kohta, jota jotkut pelkonsa alla pääsivät käyttämään hyväkseen; väestörekisterijärjestelmä ei ollut ajanmukainen. Jos taitoa ja rohkeutta riitti, oli sodan jälkeisinä vuosina mahdollista oleskella pitkäänkin jollain paikkakunnalla olematta siellä kirjoilla.

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään marraskuun 25. päivänä 2007 klo 14.00 Karjalatalolla, Inkerikodissa osoitteessa

Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki.

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.
Hallitus

Leonid Gildin teos saatavilla

"Vankeja teloitettiin suurin joukoin tiettyinä päivinä. Näin esim. 8.1.1938 teloitettiin 65 henkeä, 18.1. 174 henkeä ja 27.1. 109 henkeä. Tiettyjen teloituspäivien valinta ei ollut sattuma. Niistä tiesivät vain harvat Sisäasiain kansankomissariaatin virkamiehet. Kuolemaantuomituille ilmoitettiin, että heidän tuomionsa on muutettu pitkäaikaiseksi vankeustuomioksi ojennustyökoloniassa, johon heidät lähiaikoina siirretään. Näin harhautetut kuolemaantuomitut seisoivat teloituspäivänä rauhallisesti jonossa luullen odottavansa saateasiakirjaa tai lääkärintarkastusta."

"Tämän kirjan liitteenä olevasta teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkelista löytyy 1420 nimeä, joista noin 600 on poimittu toistaiseksi julkaisemattomista luetteloista."

Ote on akateemikko **Leonid A. Gildin** venäjänkielisen teoksen suomeksi toimitetusta laitoksesta *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Kääntänyt fil.kand. **Lilja-Emilia Kuivanen** ja toimittanut prof. **Jouko Sihvo**. Kustantaja Inkeriläisten sivistyssäätiö. Teosta on saatavissa 20 e hintaan + postituskulut. Tilaukset vain puhelimitse 050 3068725 (Annikki Kelo).

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6, Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 seurakunnan aulakahviossa.
Su **4.11.2007** klo 14.00 seurakuntasalissa aulakahviossa.
Hannu Pelkonen kertoo Leonid Gildin kirjasta Inkerinsuomalaisten kohtalo. Kirjaa on saatavilla myös kerhossa.
Su **2.12.2007** kello 14.00 kerhon joulujuhla seurakuntasalissa
Su **6.1.2008** kello 14.00 seurakunnan aulakahviossa Kalevi Rönnqvist ja Albert Kirjanen kertovat heomoveteraaneista ja heidän tukemisestaan.

Tiedustelut Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. 040 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa /

Mäntyharju
Kerhoillat ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti,
Karjalatalo
Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme Inkerikodissa torstaina **8.11.2007** klo 13.00. Joulukuun tilaisuudesta päätämme yhdessä.

Tervetuloa, vanhat ja uudet seukot, muistelemaan kesän tapahtumia! Kahvihetki entiseen tapaan.

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai
0400 748 318

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

28.10.2007 kokous
25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Kokoukset klo 14.00

Tiedustelut Toivo Tupin puh. 040 578 3894

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi
Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Keskiviikon käsityöpiiri

Ompeluseura jatkaa *Koivussa ja tähdessä* kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.00.

Karjalatalon muistelupiiri

Muistorasioiden tekeminen jatkuu Inkerikodin muistelupiirissä **18.10.** ja **22.11.2007** klo 13.00–15.00. Uudet ja vanhat muistelijat ovat tervetulleita mukaan!

Keravan paluumuuttajat

Keravan paluumuuttajien syksyn tapaamiset jatkuvat Talkoorenkaan tiloissa tiistaisin **16.10, 13.11.** ja **11.12.2007**. Aika on entinen eli klo 14.30.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A,
00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan,
I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

11/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 12/2007 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 19.11. mennessä.

Numero 1–2/2008 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 11.12. mennessä.

Kannen kuva :
Jaakkimaisen perhe vuonna 1931 (katso muistelmat sivulta 5)

Alfred Saklantti in memoriam

Alexander Saklantti

Alfred Saklantti syntyi 14.6.1920 Kosemkinan seurakunnassa. Hän opiskeli Leningradin korkeakoulussa ennen talvisotaa. Kun inkeriläiset evakuoitiin Suomeen v.1943 Alfred Saklanttin perhe sai asettua Jyväskylään, jossa Alfred sai myös työpaikan Kankaan paperitehtaalla. Vuonna 1945 perhe muutti Ruotsiin Jönköpingiin, josta tulikin Alfredin vakituinen kotipaikka. Myös työpaikka Munksjön paperitehtaalla tuli hänen lopulliseksi työnantajakseen.

Ruotsin kielen omaksumisen myötä Alfred suoritti paikallisen insinööritutkinnon, jonka avulla hän myöhemmin saavutti uuden toimen Munksjön piirustuskonttorin johtajana. Siinä toimessa hän oli eläkkeelle jäämiseensä v.1981 asti.

Alfred Saklantti oli aktiviisesti mukana Inkerin Suomalaisten Keskusliiton toiminnassa (ISK) jo 1950-luvulla, ja myöhemmin Ruotsin Inkeri Liiton (RIL/SIR) johtokunnan jäsen vuosina 1958-1989 ja puheenjohtaja vuosina 1971 -76. Hän osallistui myös paikallisseuran ja liiton toimintaan kuolemaansa saakka. Alfred avusti myös *Ingria*- lehteä.

Alfred Saklantti kuoli Jönköpingissä 6.10.2007.

Tässä numerossa:

Paluumuuttajien asema Suomen politiikassa

Toivo Iho

Vuosituhannen vaihteen tienoilla tuntui siltä, että parin vaalikauden mentyä voisi eduskunnassa olla jo paluumuuttaja tai kaksi. Näin ei ole käynyt. Maahanmuuttajista piti yhden somalin viime vaaliyön varhaisnäkymien mukaan olla jo kansanedustaja, mutta tuo käsitys osoittautui vääräksi. Kunnanvaltuustoissa kylläkin on: Salossa paluumuuttaja **Irma Iho**, jossain muualla jokunen muu, siinä kaikki. Muuttuuko tilanne; joko vuoden 2011 vaaleissa Arkadian mäelle kipuaa paluumuuttaja?

Paluumuuttajien määrä tiedetään, mutta äänestyskelpoisten, siis riittävän kauan kansalaisina olleiden paluumuuttajien luku on tuntematon. Tutkimatta on myös, kuinka hanakasti tänne kotiutuvat paluumuuttajat äänestävät; voisi helposti olettaa, että kun heidän lähtömaassaan vaalit saatetaan käsittää osaksi vallitsevan järjestelmän pakollista puolustusmekanismia, tänne muuttaneen voi olla vaikea nopeasti käsittää demokraattisten, aitojen vaalien merkitystä. Olettaisin, että paluumuuttajien äänestysvilkkaus on kantaväestöä pienempi.

Entä puolueet ja ehdokkaat? Pitäisikö paluumuuttajien kaavailla omaa puoluetta, islamilaisten mallin mukaan? Mikään ei estä yrittämästä, mutta keskittäisivätkö kaikki paluumuuttajat äänensä tälle puolueelle; nostaisiko uusi puolue heidän äänestysvilkkauttaan? Luultavasti uuden puolueen merkitys jäisi siihen, että muidenkin puolueiden listoille ilmaantuisi entistä useampia paluumuuttajia, ja että tänne muuttaneiden asemaan kiinnitettäisiin vaalitaistelussa jonkin verran enemmän huomiota.

Saisivatkohan paluumuuttajat parhaan kokonaisvaikutuksen aikaan näin: Ei välttämättä omaa puoluetta, vaan mahdollisimman monen jo olevan puolueen listoille hyviä paluumuuttajaehdokkaita; siis sellaisia, jotka kenties voisivat kerätä myös kantaväestön ääniä. Näiden hyväksi voimakas äänten keskitys, ja lisäksi paluumuuttajien järjestöt valppaasti vaikuttamaan puolueisiin paluumuuttajien hyväksi.

Vieraita Hyvinkään Inkerikerholla ja Karjalaseuralla

Irja Pelkonen,
kuvat Jouko Tauru

Suomen lähetysseura ja Ulkoministeriö olivat kutsuneet Suomeen vieraita Tansaniasta tutustumaan, kuinka aikoinaan sodan vuoksi kodeistaan pakenemaan joutuneet naiset ovat sopeutuneet uusissa olosuhteissa.

Keskiviikkona lokakuun kolmantena Konden hiippakunnan naistyön johtaja, pastori **Ruth Mwalwega** ja lääninrovasti, pastori **Atupokile Mbilita**, tapasivat Hyvinkäällä inkerinsuomalaisia ja karjalaisia. Vieraat kertoivat tietysti myös oman maansa naisten iloista ja suruista.

Hyvinkään Inkeri-kerholaisista sopeutumisestaan kertoivat **Lilja Aaltonen**, joka jäi Suomeen sodan jälkeen, ja **Maria Lissytina** puolestaan "kotiin karkotetuista".

Inkerinsuomalaisten vaikeuksissa ja puutteellisessa elämässä oli vieraiden mielestä paljon samanlaista kuin heidän kotimaassaan asuvilla naisilla. Aivan erityisesti heitä liikutti Marian selostus siitä, mitä sopeutuminen hänen elämässään on tarkoittanut.

Kielen kanssa on ollut vaikeuksia, kun on asunut Venäjällä, Virossa tai Suomessa. Kaikkien oli pakko aina opetella käyttämään uutta kieltä. Samalla oman identiteetin säilyttäminen on ollut tärkeää! Yhtenä esimerkkinä pyrkimyksestään sopeutua hän mainitsi television katselun. Suomeen tultuaan Maria halusi katsella vain Suomen kanavia.

Molemmat pitivät tärkeänä mukaan menemistä kantaväestön erilaisiin harrastustoimintoihin. Liljalla tässä oli tukena avioliitto sijoituspaikkakunnalta löytyneen **Alarikin** kanssa.

Muistoksi vieraat saivat Inkeri-kerholta *Kotiliesi*-lehden joulunumeron kansikuvan vuodelta 1943, jolloin inkerinsuomalaiset siirrettiin Inkerinmaalta Suomeen.

Maria Lissytina ja Irja Pelkonen antavat muistolahjan tansanialaisille vieraille

Pastori Ruth Mwalwega ja lääninrovasti, pastori Atupokile Mbilita tulkkinaan Marjatta Puisto

Matkan varrelta - Erään inkerinsuomalaisen muistelmia

Inkerinmaa: Oma maa mansikka, muu maa mustikka

Reino Jaakkimainen

Ennen sotaa

Kylä ja kotimme

Tuutarin seurakunnan Kurkela, noin 20 kilometriä Pietarista etelään, oli tyypillinen inkerinsuomalainen kylä pärekattohirsitaloineen, talot rivissä kylätien kummallakin puolella. Epätavallista kyllä, kylätie ei ollut suora. Tie alkoi Pietarin - Hatsinan valtatiestä itään ja teki 90 asteen mutkan pohjoiseen. Suurin osa kylän keskiosasta sijaitsi noin 10 metriä valtatietä ylempänä olleella mäellä, mistä oli hyvä näköala joka puolelle.(Tätä käytti hyväkseen mm. veljeni **Jussi**, joka vitkastelijana odotteli, kunnes näki semaforin suunnalta junan, ja vasta sitten lähti juoksemaan kovaa vauhtia yli kilometrin päässä olleelle Kondakopsinon asemalle.)

Seitsemää valtatietä reunustavaa taloa kutsuttiin Piutusiksi. Kurkelaan kuului lisäksi kaksi taloa, jotka olivat "huttarissa" (ruotsiksi *hyttare*) Kurkelan ja Nuijalan puolivälissä. Kolhoosin aikana ne pakotettiin siirtymään itse kylään. Taloja oli kylässä yhteensä lähes 40. Naapurikylät, Nuijala pohjoispuolella, Kuittila idässä, Partasi etelässä ja Narhila lännessä, olivat myös kaikki suomalaisia, niin kuin muutkin lähiympäristön kylät. Pikkupoikana luulinkin koko maailman olevan suomenkielinen. Ja sitähän se minun silloinen maailmani olikin. Ensimmäisen venäläisen tapasimme, kun vieras mies hevosen selässä sanoi meille pikkupojille jotain, mitä emme ymmärtäneet. Isä selitti, että mies oli venäläinen.

Kotimme, "Takatupa", oli ensimmäinen talo kylätien eteläpuolella, noin 400 metrin päässä valtatiestä. Mitään maalia ei

Koko perhe 1931

käytetty talojen ja ulkorakennusten ulko- tai sisäpuolella. Kaikki oli vain harmaata, mutta minusta se näytti kauniilta. Käymälä, talvella hyvin kylmä "huussi" työntyi ulos kujan seinästä. Kerran yritin hypätä sen katolta suksilla. Kiipesin kujan katon huipulle ja päästelin siitä alas. Sukset putosivat lennossa ja putosin itse kuin kivi lumihankeen, vähällä välttäen pystyssä törröttävän suksen. Kaikin puolin tyhmä temppu; olisi voinut käydä huonosti.

Monella perheellä oli oma saunansa, ns. musta sauna, ts. lämmittäessä uunin savu tuli saunaan sisään. Sauna sijaitsi takapihalla, jonkun matkaa erillään talosta. Saunaa lämmitettiin ainakin kerran viikossa. Niin uskottomalta kuin se kuulostaakin, ensimmäinen muistikuvani on saunasta. Olin tiukasti vaatteisiin käärittynä. Oli mahdottoman kuuma. Haukoin ilmaa, pelkäsin tukehtuvani ja huusin täyttä kurkkua, mutta ei kukaan tullut apuun. Siihen muistoni loppuukin. Joskus joku naapuri lainasi saunaamme käyttöönsä ja siitä hyvästä saimme ottaa loppulöylyt heidän jälkeensä.

Saunaa käytettiin myös lasten synnyttämispaikkana. Me kolme olimme syntyneet siellä; **Oskari**, nuorin, sairaalassa lähellä Puskinia. Äiti tai tätini **Katri** käyttivät saunaa pyykin pesussa, varsinkin talvella. Sähköä ei ollut koko kylässä.(Saksalaiset, vallattuaan kylän, toivat

sähkön omiin tarpeisiinsa muutamassa kuukaudessa.) Talot valaistiin katosta riippuvilla kerosiinilampuilla, ulkovalaistusta varten käytettiin mukana kannettavia kerosiinilyhtyjä.

Alkuperäiset metsät oli hakattu matalaksi vuosia sitten. Lämmittämiseen käytettiin halkoja hyvin harvoin, lähellä kun ei ollut halkometsää. Piutuisten takana oli jälkikasvumetsää ja välillä oli melkein täysin kuivunut suo. Me pojat kävimme siellä kesäisin kaivamassa suoturpeita. Leikkasimme ne noin kahdeksan sentin paksuiksi, 20 sentin levyisiksi ja 30 sentin pituisiksi levyiksi erikoisella kotitekoisella sivuleikkurilla ja suorateräisellä lapiolla, ja ladoimme ne kuivumaan. Kärräsimme kuivuneet turpeet kotikujaan talvikäyttöä varten.

Talomme vieressä sijaitsi kylän kaivo, joten meidän ei tarvinnut kantaa vettä pitkälle. Mullalla ja lankuilla peitetty jääkuoppa sijaitsi kujamme vieressä. Sinne me kevättalvella toimme suuria jäämöhkäleitä, ja ne kestivätkin pitkälle melkein syksyyn asti. Ikkunaverhojen käyttö oli tuntematonta. Sen sijaan äiti leikkeli valkoisesta paperista kuvioita ja ne ripustettiin verhojen paikalle. Ikkunalaudalle, ikkunaa vasten, oli kaiverrettu ikkunan levyinen kolo. Koska ikkunat olivat yksikerroksisia, koloon kerääntyi paljon kondensoitunutta vettä, mikä imettiin pois kumipuristimella. Mutakellarissa (sillan alla) säilytettiin talven yli etupäässä perunoita. Keittiön lattiassa oli luukku (runtti), mistä sinne pääsi.

Kylän keskellä oli pylväästä riippuva palohälytyskello. Palosuojelutoiminta ei ollut poliittisesti vaarallista. Nuoret miehet liittyivät mielellään kylän vapaehtoiseen palokuntaan. Alkuperäiset Suomesta Inkeriin muuttaneet perheet, jotka perustivat Kurkelan kylän, olivat varmaankin **Pettiset** ja **Jaakkimaiset**, sillä heitä lienee ollut ainakin puolet kyläläisistä. Yleensähän kylät olivat joko puhtaasti suomalaisia tai venäläisiä. Meidän kylässämme oli kuitenkin kaksi venäläistä miestä (joista yksi oli kuuro), jotka elivät hiljaista elämäänsä naimisissa suomalaisten tyttöjen kanssa. Yleensä suomalaiset eivät seurustelleet venäläisten kanssa, vaikka tulimme toimeen keskenämme; luottamus vain puuttui. Sanontana tunnettiinkin mm. "vellaista pie veikkonas', veistä pie hihassais". Venäläisiä oli lähikylissäkin vain muutama. Partasiissa oli yksi meidän ikäisemme poika, **Kolja**, joka ymmärsi suomea ja me venäjää. Kolja puhui venäjää, me suomea. Yllä oleva sanonta venäläisistä koskenee vain meille tuntemattomia? Vanhemman ajan kyläelämä oli niin sulkeutunutta, että useat vanhat ihmiset eivät osanneet venäjää, eivätkä eläissään käyneet Pietarissa.

Kotielämää, "Oma koti kullan kallis"

Perheeseemme kuuluivat isä **Aatami**, äiti **Maria** ja kolme poikaa: **Juho** (**Jussi**)16 v, **Matti** 15 v, ja minä Reino 13v.(1941), sekä Katri-täti. Pikkuveljeni **Oskari** kuoli kolmisen viikkoa syntymänsä jälkeen keuhkokuumeeseen. Isoisäni (äijä) **Juho Pietarinpoika Jaakkimainen** kuoli kun olin nelivuotias. Ämmä, oma sukua **Limmonen**(?) kuoli ennen syntymääni. Isäni vanhempi veli **Saska** kaatui ensimmäisessä maailmansodassa Karpaatin vuorien taisteluissa.

Äitini oli Venjoen Ronalasta. Äijä oli **Matti Suomalainen** ja ämmä oli o.s.**Luukkonen**. Äidilläni oli kaksi veljeä, **Paavali** ja **Matti**, ja sisko **Anni**. Rönölän äijä oli "hiljaa" uskovainen. Maanviljelyn ohella hän oli hyvin pystyvä ammattimies. Hän rakensi taloja, muurasi kiukaita, teurasti eläimiä. Kyläläiset kysyivät häneltä usein neuvoja eri asioista ja he pystyivät luottamaan häneen hänen selväjärkisyytensä takia.

Me pojat olimme usein kesäisin vuorollaan ämmälässä vierailla. Matti muistaa, kun me kerran yhdessä menimme Rönölään. Äijä tuli vastaan juna-asemaalle (äiti oli kävellyt kanssamme Kurkelas-

ta sinne asti). Rupesin valittamaan väsymystä ja halusin äijän kantavan minua. Äijä sanoi, että saat ratsastaa itse. Hän katkaisi pienen puunoksan ja antoi sen minulle. "Tässä on sulla hevonen. Ratsasta sillä." Ja minä poika ratsastin pari kilometriä, edellä Mattia ja äijää!

Minulla ei ole mitään kuvia kodistamme. Kaikki valokuvamme jäivät sodan jalkoihin. Takatupamme muistan olleen samannäköinen kuin **Antti Jääskeläisen** perheen talo (Inkeriläisten Viesti 6/2005, s.7), mutta se oli yksikerroksinen.

Äiti

Äiti oli perheensä vanhin lapsi. Sen ohella, että piti huolta sisaruksistaan, hän joutui auttamaan monissa talon töissä, niin että hänen koulunkäyntinsä kärsi siitä. Äiti kävi vain kolme luokkaa kansakoulua, ja hänen kirjoitus- ja venäjänkielen taitonsa olivat heikonpuoleisia.

Äidin urakka perheessämme, niin kuin useissa muissakin inkerinsuomalaisissa perheissä, oli raskain. Hän piti huolen ruuan laitosta, lapsista, eläimistä (lehmä, sika, lampaat, kanat, kissa ja koira) ja kaikkein tärkeimmästä asiasta meidän perheemme taloudelle: maidon myynnistä Leningradissa (= linnassa). Hän kantoi kaksi 20 litran maitokannua (= kuksinaa) yli kilometrin rautatieasemalle, kuljetti ne junassa, linnassa raitiovaunuissa ja kävellen asiakkailleen (joskus myi myös torilla). Sitten hän nosti kuksinansa asiakkaan asuntoon. Usein olen ihmetellyt, miten pienenpuoleinen ihminen sen kaiken jaksoi. Sana "sisu" ei tietääkseni ollut meidän inkerinsuomalaisten käytössä, mutta sitä ei puuttunut meidän elämästämme, ei varmasti ainakaan äitini elämästä.

Oli tapana, että anopin piti tehdä nuoren morsiamen asema miehensä kodissa mahdollisimman vaikeaksi. Lisäksi kolmen pojan synnyttäminen alle neljän vuoden aikana ja lapsista huolehtiminen oli urakka sinänsä.

Jussi vanhimpana sai vastuun Matista ja minusta. Hän keksi pian totuuden englanninkielisestä sananpartta "out of sight, out of mind" mukaillen (jollet näe, et ole huolissasi). Missä Jussi oli, siellä me Matin kanssa emme saaneet olla! Meitä harmitti, kun muut pojat pitivät hauskaa, mutta Jussi komensi meidät sieltä pois. Me seurasimme leikkejä piilosta käsin, mutta jos Jussi näki meidät, niin meille tuli lähtö. Hänen toinen temppunsa oli, että hän siirsi vastuun minusta omassa mielessään Matille. Kukaan taas ei vastannut Matista.

Usein, äidin tultua väsyneenä linnasta, tuli tilinteon aika. Jos rikos ei vaatinut pikaista tuomiota, niin hän saattoi sanoa, että jättää rangaistuksen isälle. Se pelotti alussa, mutta jos asia ei ollut kovin paha, saattoi se unohtua. Pajuvitsa roikkui keittiön seinällä, ja sille tuli käyttöä. Jos oli yksi ilmeinen syntipukki, hän sai vitsaa. Jos selvittely oli monimutkainen, saimme kaiken tasaisesti. Kerran äiti tuli linnasta ja, sanaa sanomatta, laski kuksinat alas ja rupesi antamaan vitsaa Jussille ja Matille. He kai tiesivät syyn ja ottivat vastaan mitä tuli. Minusta se kaikki oli hauskaa ja juoksin ympäri taputtaen käsiäni. Äiti kiskaisi minutkin joukkoon ja sain osani. "Se on siitä, että nautit veljiesi kivuista.", sain selostuksen. Sanat osuivat oikeaan paikkaan, ja muistanhan tapauksen edelleenkin.

Mintkan (rakennelma, joka peitti lyhyen avonaisen osan maanalaisesta lähdevesikanavasta yläkylistä Pushkiniin) tien lähellä oli yksi talo, missä asui yksinäinen vanha nainen. Hänellä oli omenapuu, missä oli mielestäni hyvin maukkaita omenia. Kenenkään näkemättä varastin niitä muutaman. Sain kunnon selkäsaunan, ja mikä pahinta, äiti komensi minut pyytämään anteeksi. Nainen oli nähnyt minun tekoni ja kertonut äidille. Se oli pahempaa kuin selkäsauna.

Kerran, kun taisin olla siinä kuuden ikäinen, äiti otti minut mukaan linnaan ja jätti minut ensimmäisen asiakkaansa luo, joilla oli samanikäinen poika. Isä

oli laivaston upseeri, ja huoneisto oli monikerroksisessa vuokratalossa, missä oli umpipiha. **Vasili** otti minut mukaansa pelaamaan jalkapalloa kavereittensa kanssa. Venäjää en silloin ymmärtänyt ollenkaan. Huomasin pian, etten minä siihen porukkaan kuulunut. Eihän meillä kylässä oikeaa jalkapalloa ollutkaan. Olin kömpelö kuin karhunpentu. Nämä pojat taas taisivat pelata palloa joka päivä. Eihän heillä ollut tilaisuutta mihinkään muuhun, niin kuin minulla. He olivat nopeita ja joustavia. Aina kun olin valmis potkaisemaan, jonkin toisen jalka oli jo edessä. Lopulta menetin malttini ja potkaisin sittenkin. Ei se hyvää tehnyt sille pojalle, eikä minulle. Poika alkoi itkeä ja minua nolotti. Siihen se peli loppuikin.

Ei kukkokaan käskien laula

Ennen kouluaikaa sairastelin kaikki lastentaudit ja joitakin aikuistenkin, mm. veristä vatsatautia. Kuuden ikäisenä sain pehmeän kuhmun vasemman kainalon alle. Parin päivän perästä se kasvoi suureksi kohoumaksi ja sitten tulin kuumeiseksi. Parasta oli viedä poika lääkäriin. Siiverskassa oli kuuluisa lääkäri ja isä päätti mennä sinne. Vastaanottohuone oli täynnä, kun saavuimme sinne kello yhdentoista maissa. Potilaiden joukossa oli useita lapsia, joista monet itkivät. Aikuiset potilaat päästivät itkevät edelleen. Äiti kuiskasi: "Itke nyt sinäkin, poika, pääsemme kotiin aikaisemmin." Ei se itku vain ottanut alkaakseen. Seitsemältä olin kiusaantunut ja kuumeinen. Itku tuli itsestään. Silloin oli vain yksi potilas meidän edellämme. Äiti harmitteli, että miksset itkenyt ennen kuin vasta nyt. Isä lepytteli äitiä: "Kuules' Mari anna sen pojan olla. Eihän kukkokaan käskien laula." En muista kotimatkasta mitään. Lääkäri oli päästänyt neljänneslitran mätää kainalon alta ja sain ruskeata pulveria lääkkeeksi. Nukuin väsyneenä, mutta helpottuneena isän sylissä. Sanonta jäi mieleen.

Lehmää ostamassa

Lehmän menettäminen oli raskas isku perheelle, varsinkin äidille. Ainoa lehmä oli kuin perheenjäsen ja perhetalouden kannalta tärkeä tulonlähde. Tapahtui se mitä aina pelättiin. Mansikka oli päässyt kenenkään huomaamatta apilapeltoon, söi paljon apilaa ja turposi. Lehmän pelastamiseksi olisi pitänyt iskeä puukolla vatsaan oikeaan paikkaan ilman poistamiseksi, mutta emme saaneet eläinlääkäriä tai Rönölän äijää ajoissa paikalle. (Rönölän vaari oli pystyvä monella alalla; muurari, kirvesmies, teurastaja, räätäli.)

Äiti itki. Mansikka oli ollut hyvä lehmä, joka antoi paljon yli normin rasvapitoista maitoa. Linnassa maito oli hyvin kallista. Äiti myi sitä joskus jopa kahdesta ruplasta litra. Hän säännösteli maidon käytön kotona. Me pojat saimme lasillisen (stakanan) kaksi kertaa päivässä. Pidimme tarkasti silmällä, että jokaisessa lasissa oli prikulleen sama määrä. Kerran Katri-täti, joka oli kolhoosin navetan yövuorossa, otti minut mukaansa että saisin juoda maitoa niin paljon kuin jaksaisin. Myöhemmin harmittelimme kumpikin, kun unisena en juonut yhtä lasillista enempää.

Mansikalle täytyi löytää korvaaja. Lähikylissä ei ollut lehmiä myytävänä. Isä ja äiti ottivat rahat ja eväät mukaansa ja läksivät kiertämään kaukaisemmissa kylissä. Äiti oli säästäväisenä pannut maitorahoja hätävaraksi piiloon "sillan" alle ja nyt ne tulivat hyvään tarpeeseen. Pariin viikkoon emme kotona kuulleet mitään isästä ja äidistä. Sitten he ilmestyivät kotiin kuin ilmasta, kumpikin hyvin väsyneinä ja ilman lehmää. He kertoivat, että joko kylässä ei ollut lehmää myytävänä, tai myytävänä ollutta he eivät olleet hyväksyneet. Viimeksi eräässä kylässä kerrottiin, että yhdellä venäläisellä perheellä oli hyvä lehmä. Talo sijaitsi metsässä, kylän ulkopuolella. He seurasivat ohjeita ja löysivät talon. Oli melko myöhäistä ja jo hämärää. Perheessä oli vanha babushka, viisissäkym-

menissä olevat mies ja vaimo, ja kolme aikuista poikaa. Emäntä näytti lehmää navetassa. Äidin mielestä lehmä vaikutti hyvältä ja naisen kertomus maidon määrästä ja laadusta kuulosti myös hyvältä ja äiti sai maistaakin maitoa. Talon sisällä puhuttiin hinnasta ja maksusta. Isä ja äiti kumpikin huomasivat, että miesten ilmeet ja käytös olivat muuttuneet. He näyttivät uhkaavilta ja vanha babushka jopa vihaiselta. Ulkona oli nyt täysin pimeä. Vanhempani vaistosivat, että he olivat vaarassa. Jotain pahaa oli suunniteltu heidän poissaolonsa aikana. Venäläiset tiesivät, että lehmänostajilla oli paljon rahaa mukanaan.

Isä sanoi, että hän halusi neuvotella vaimonsa kanssa ulkona. Heti kun he olivat ulkona, isä sanoi, että nyt juostaan karkuun ja veti äidin juosten mukanaan päinvastaiseen suuntaan kylästä. He piiloutuivat pensaikon sisään. Ei kestänyt kauan kun miesryhmä ryntäsi talosta ulos kiroillen ja syytellen toisiaan, kun eivät – etsittyään – löytäneet vieraitaan mistään. Jolleivät vanhempani olisi palanneet kotiin, ei heitä olisi voinut koskaan kukaan löytää eikä saada tietää mitä heille oli tapahtunut. He olivat vielä kotonakin järkyttyneitä tästä kokemuksestaan.

Kotona heillä olikin onnea. Kolhoosi oli päättänyt myydä yhden nuoren lehmän, jonka hinta perustui sen painoon. Ei ainoastaan hinta ollut kohtuullinen – vaan vielä tärkeämpää – maidon määrä ja laatu oli samaa luokkaa kuin Mansikankin, 4.5 % maitoa ämpärillisen kolmesti päivässä, eli yli 60 litraa. Äidin mieltä erityisesti ilahdutti, että tämä lehmä oli Mansikan vasikka, mikä meidän oli ollut luovutettava kolhoosille pian sen syntymisen jälkeen. Kolhoosissa sen maito oli vähäistä, mutta äidin hoidossa se oli kuin toinen lehmä.

Muistelmat jatkuvat seuraavassa numerossa.

Tapakulttuurin eroja nykyisin ja 80 vuotta sitten

Toivo Iho

Sunnuntain (14.10.2007) *Hesarissa* **Anna-Stina Nykänen** kertoi tilaisuudesta, jossa oli puitu suomalaisten ja venäläisten käytöstapojen eroja. Venäjällä ei Nykäsen selosteen mukaan kätellä naisia, vaan heitä suudellaan kädelle. Saman jutun mukaan venäläiset olivat nauraneet suomalaisten juhlille; etenkin suomalaisia häitä pidetään tylsyyden huippuna.

On ihan totta, että Suomessa ani harva suutelee naista kädelle. Jossain määrin yleisempi on tapa halata ja vaihtaa poskisuudelmia, mutta sekin sujuu jäyhiltä ja jäykiltä suomalaisilta kankeanpuoleisesti. Suomalainen tyytyy kättelemään ja miten kuten kumartamaan, siinä kaikki.

Nykäsen jutun näkemykset olivat peräisin nykyisiltä paluumuuttajilta. Tuli mieleen tarkistaa, onko isäni muistelmissaan tallentanut jotain tapakulttuurin eroja vuodelta 1922, jolloin hän perheineen asettui Keski-Pohjanmaalle, aluksi Toholammin Purontakaseen. Näin hän kertoo matkastaan karanteenileiriltä Toholammille ja ensi havainnoistaan siellä:

"Junaliput oli lunastettava Perkjärveltä Kannukseen. Eikä ollut varaa makuupaikkoihin. Istuen vain, lasten kanssa se matka tehtiin ja silloisilla pikajunillakaan ei vauhti ollut mitenkään päätä huimaava, joten aikaa kului lähes kaksi vuorokautta, ennen kuin oltiin Kannuksessa. Äiti oli varannut eväiksi keitettyjä perunoita, voita ja leipää, joten mitään isompaa eväshätää ei ollut. Kannuksessa etsittiin kievari ja kievarikyydillä lähdettiin sitten nousemaan ylämaahan päin pitkin Lestijokivartta ujuilevaa maantietä. Meidän

muuttokuormamme sopi kievarikieseihin. Parinkymmenen kilometrin päässä ohitettiin Toholammin kirkko ja vaihdettiin sekä kyytihevonen että kyytimies. Siitä oli matkaa Purontakaseen vielä 12 km. Ja vihdoin ajurimme joviaalisti totesi koulun olevan "tossa". Ajettiin veräjästä pihaan ja oltiin *kotona*."

Kyläläisten ensi vierailuista kerrotaan näin: "Meitä huvitti kovasti kyläläisten uteliaisuus, kun tuli yksi ja toinen tutustumaan ja ihmettelemään, että milloin ja missä te olette oppineet näin hyvin puhumaan suomea? Monelle tuli kerrotuksi veli **Hermanni Raskin** vastaus tällaiseen kysymykseen: hän ei ole Suomessa muuta oppinut puhumisen suhteen kuin kaksi sanaa: *juu* sekä *jassoo*, ja nekin taitavat olla ruotsia!"

Tapojen erilaisuutta kuvataan näin: "Ei meillä ollut tapana huoneeseen tullessa miesväen jäädä hattu päässä istumaan, mutta täällä ei hattu irronnut miehen päästä noin vaan. Isäntämies saattoi istahtaa pöydän ääreenkin syömäpuuhiin hattu päässä. Kirkkoon mennessä riisuu ukko kuin ukko päähineensä kohta kirkon ovesta sisään käytyänsä, mutta muihin huoneisiin mentäessä ei hattu liikahda. Toinen tapa liittyy kahvipöytään. Täällä on tapana ripottaa suolaa kahvikuppiin. Sokeri, tavallisesti pikku nokare, otettiin suuhun, mutta kahvikuppiin ripautettiin suolaa.

Muistan, kuinka Purontakasessa olimme erään pariskunnan häissä seurantalolla. Kyllähän häissä aina hyörinää ja pyörinää on, mutta täälläpä kuului musiikin ohella hihkaisuja, kiljahtelua ja äänenpitoa, mikä ei meikäläisiin häihin sopinut mitenkään. Jälkeenpäin meille selitettiin, että se oli *alotusmarssi*, minkä näimme ja kuulimme. Noudatettiin ties kuinka vanhaa tapaa kiljahdellen."

Näyttäisi siis siltä, että vanhassa Inkerissä häätavat olivat lähempänä niitä Hesan jutussa moitittuja suomalaisia vaisuja häämenoja, kun taas Toholammilla vähän hihkuttiin. Mitähän nykyiset paluumuuttajat olisivat pitäneet Purontakasen kylän häätavoista?

Joululahjavihje

"Vankeja teloitettiin suurin joukoin tiettyinä päivinä. Näin esim. 8.1.1938 teloitettiin 65 henkeä, 18.1. 174 henkeä ja 27.1. 109 henkeä. Tiettyjen teloituspäivien valinta ei ollut sattuma. Niistä tiesivät vain harvat Sisäasiain kansankomissariaatin virkamiehet. Kuolemaantuomituille ilmoitettiin, että heidän tuomionsa on muutettu pitkäaikaiseksi vankeustuomioksi ojennustyökoloniassa, johon heidät lähiaikoina siirretään. Näin harhautetut kuolemaantuomitut seisoivat teloituspäivänä rauhallisesti jonossa luullen odottavansa saateasiakirjaa tai lääkärintarkastusta."

"Tämän kirjan liitteenä olevasta teloitettujen inkerinsuomalaisten matrikkelista löytyy 1420 nimeä, joista noin 600 on poimittu toistaiseksi julkaisemattomista luetteloista."

Ote on akateemikko **Leonid A. Gildin** venäjänkielisen teoksen suomeksi toimitetusta laitoksesta *Inkerinsuomalaisten kohtalo*. Kääntänyt fil.kand. **Lilja-Emilia Kuivanen** ja toimittanut prof. **Jouko Sihvo**. Kustantaja Inkeriläisten sivistyssäätiö. Teosta on saatavissa 20 e hintaan + postituskulut. Tilaukset vain puhelimitse 050 3068725 (Annikki Kelo).

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko,
kuvat Wladimir Kokko ja V.Uzhvijev

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin puheenvuoro ulkosuomalaisparlamentin 5. varsinaisessa istunnossa

Suomenkielinen FM-radio Pietariin

Arvoisa puhemies! Hyvät ulkosuomalaisparlamentin edustajat!

Olen inkerinsuomalainen Venäjältä, mutten aio puhua Suomen hallituksen ehdotuksesta inkeriläispaluumuuttojonon sulkemisesta, toivottavasti tämän asian ottaa esille alueemme varapuhemies.

Minä haluaisin palata ikuiseen puheaiheeseen – suomenkielisiin radiolähetyksiin. Ymmärrän, että asia on ulkosuomalaisia kohtaan melkein loppuun käsitelty ja lähetysmaasto Porissa on purettu, mutta, mutta...

Maailmassa on maat esim. Saksa, Venäjä, Ranska, jotka harrastavat kielensä ekspansiota ymmärtäen oman kielen kansainvälistä merkitystä. Vaatimattomat suomalaiset ilmeisesti pitävät kieltänsä vain omaisten tunnusmerkkinä. Yleisradion miehet eivät halua ajatella globaalisti, sille ei voi mitään, mutta voisivatko suomalaiset radiomiehet ajatella alueellisesti?

Kun käyn autollani Suomessa, niin jo puolimatkalla rajalle jossain Kivennavalla alkaa kuulua FM-radiolähetyksiä Lappeenrannasta. En ole tekniikkaihmisiä, mutta minusta tuntuu, että vielä *"tshuttshut"*, vielä vähän ja suomenkieliset FM-lähetykset kuuluisivat Pietarissa. Se olisikin tarpeellista, kuuntelijoita riittää. Pietarin alueella asuu 15 000 inkerinsuomalaista, pari tuhatta suomensuomalaista (pääosin diplomaatteja perheineen – Pietarissahan toimii maailman suurin Suomen edustusto – ja liikemiehiä perheineen). Sen lisäksi on kymmenisen tuhatta suomea osaavaa venäläistä, tuhansista suomalaisista turisteista puhumattakaan.

Suomenkielisistä radiolähetyksistä kiinnostuneita on siis yhtä paljon kuin venäjänkielisiä Suomessa. Suomen venäjänkielisiä on jo muutaman vuoden palvellut Suomeen perustettu venäjänkielinen FM-radio Spuntik. Miksi meillä Pietarissa ei ole vastaavaa?

Jos Lappeenrannan radiolähetyksiä on teknisesti mahdotonta vahvistaa, niin radiomiehet tervetuloa Pietariin! Pietarista teille löytyy kuuntelijoita, ilmoitusten ja mainosten antajia, kielitaitoisia työntekijöitä sekä turisti-infoa kaipaavia. Suomalaisille tärkeitä uutisia ja tapahtumia on miljoonakaupungissa yllin kyllin.

Noin kahden vuoden kuluttua kaupungin ydinkeskustassa luterilaisen Pyhän Marian kirkon vieressä avataan isohko Suomi-keskus, miksei sen katon alla voisi olla suomenkielistä FM-radioasemaa?

Ja lopuksi vielä kerran - suomalaiset radiomiehet, tervetuloa Pietariin! Kiitos.

Ulkosuomalaisparlamentin 5. varsinainen istunto

<u>Mikä on ulkosuomalaisparlamentti?</u>
• Ulkosuomalaisparlamentti on vuonna 1997 perustettu Suomen ulkopuolella asuvan noin 1,3 miljoonan ulkosuomalaisen yhteistyöfoorumi, joka toimii suorana linkkinä Suomen valtionelimiin.

Vadim Byrkland.

Mikä on usp:n rakenne?

• Ulkosuomalaisparlamenttiin kuuluvat ulkosuomalaisyhteisöt, jotka ovat ratifioineet usp:n säännöt. Yhteisöjä on nykyään noin 450 kolmestakymmenestä eri maasta. Joka ulkosuomalaisyhteisö voi suuruudestaan riippuen lähettää varsinaiseen istuntoon 1-3 edustajaa. Varsinaisissa istunnoissa valitaan usp:n puhemiehistö (puhemies ja 8 varapuhemiestä). Usp:n sihteeristönä toimii Suomi-Seuran sihteeristö.

Kuuluvatko inkerinsuomalaiset ulkosuomalaisparlamenttiin?

• Kyllä. Inkeriläisliitot Venäjältä, Virosta ja Ruotsista ovat usp:n perustajajäseniä. Myös moni liittoihin kuuluva paikallisjärjestö sekä muutama pieni liittoihin kuulumaton inkeriläisyhdistys on ratifioinut usp:n säännöt. 10.–11. syyskuuta 2007 pidettyyn varsinaiseen istuntoon osallistui 21 inkerinsuomalaista edustajaa ja seitsemän tarkkailijaa.

Mitä inkerinsuomalaisten asioita käsiteltiin tällä kertaa Helsingissä?

• Inkerin Liiton Pietarin ja Kingisepin osastot ovat esittäneet usp:n istuntoon kolme aloitetta, jotka koskivat oleskeluluvan A-statuksen saamisen helpotusta, erikoisopinto-ohjelmia nuorille sekä Kingisepin vanhainkodin rakentamisen rahoitusta. Kaikki esitetyt aloitteet saivat kannatusta.

Mikä hyväksytyille aloitteille tehdään?

• Ne menevät suoraan vastaavien ministeriöiden pöydille ja niihin on pakko vastata. Valitettavasti vastaukset eivät ole aina myönteisiä.

Onko inkerinsuomalaisilla edustaja usp:n puhemiehistössä?

• Ulkosuomalaismaailma on jaettu kahdeksaan maantieteelliseen alueeseen, inkerinsuomalaiset kuuluvat Itä-Eurooppaan. Joka alueelta puhemiehistöön valitaan yksi usp:n varapuhemies. Viidennessä istunnossa usp:n varapuhemieheksi valittiin **Vadim Byrkland** Petroskoista. Byrkland on Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton puheenjohtaja.

Mikä mies on Vadim Byrkland?

• Vadim Byrkland on 40-vuotias ja syntynyt Petroskoissa. Hän valmistui Petroskoin valtionyliopistosta erikoistumisalanaan suomen kieli. Byrklandin ensimmäinen luottamustehtävä oli puheenjohtajan virka Karjalan tasavallan Punaisessa ristissä. KSIL:n puheenjohtajaksi hänet valittiin **Juha Mullosen** jälkeen vuonna 2001. Vadim on naimisissa ja hänellä on kouluikäinen tytär.

Ketkä Suomen viranomaisista puhuivat istunnoissa?

•Eduskunnan puhemies **Sauli Niinistö** sekä maahanmuutto- ja eurooppaministeri **Astrid Thors**, joista jälkimmäinen ei sanonut mitään inkeriläispaluumuuttojonon sulkemisesta. Päinvastoin ministerin mukaan esteet inkerinsuomalaisten paluumuuttotieltä on poistettava ja paluu-

muuttojono on purettava mahdollisimman pian.

Menikö usp:n 5. varsinainen istunto hyvin?

• Oikein hyvin. Usp:n linkkiasema Suomen viranomaisten ja ulkosuomalaisten välillä on vakiintunut ja sen arvovalta on kasvamassa. Inkerinsuomalaisten ääni kuuluu niin Suomen viranomaisille kuin ulkosuomalaismaailmassa.

Inkeriläiset Hatsinan syysmaratonin järjestäjinä

Satakunta vuotta sitten urheilu oli yksi tärkeimmistä kansaamme yhdistävistä tekijöistä, raittius- ja urheiluseurat olivat silloin ensimmäisiä vapaaehtoisia inkerinsuomalaisten kansallisyhdistyksiä. Urheilun ystäviä on meillä nykyäänkin paljon.

2. syyskuuta Hatsinan hallinnon aloitteesta kaupungissa pidettiin jo perinteiseksi tullut syysmaraton. Sen ohjelmaan ei kuulu ainoastaan maratonjuoksu, vaan myös monta joka osallistujalle sopivaa urheilulajia. Tällä kertaa ne olivat venäläinen ja suomalainen kyykkä, ranskalainen petanque, saappaanheitto sekä englantilainen tikkapeli. Kyykkäkilpailut juonsi **Viljo Ostonen**, petanquekisat **Slava Väisänen** ja saappaanheiton MM-pronssin Berliinissä voittanut **Valeri Koivanen**.

Suomen opetuksen lukuvuosi alkanut

Joka vuosi syyskuun alussa Inkerin Liiton toimistoon jonotetaan ilmoittautumaan kursseille. Nyt yhteensä 15 kieliryhmässä tulee suomea IL:n kautta opiskelemaan noin 300 aikuista. Suomen opetus järjestetään tänä lukuvuonna Pietarissa, Hatsinassa, Jaamassa, Systärpekissä ja Käkisalmessa 14 opettajan voimin.

Syyskuun alussa ilmoittauduttiin myös paluumuuttovalmennuksen kurssille. Suomen työministeriön tilauksesta ryhmiä perustettiin seitsemän, kuusi Pietariin ja yksi Hatsinaan. Paluumuuttovalmennuksen uutena vastuullisena kouluttajana lukuvuonna 2007–08 tulee toimimaan Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto Kotkasta. Oppilaitos on palkannut työhön kuusi IL:n suomen opettajaa.

Inkerin Liitto opettaa suomea reilusti yli 400 ihmiselle ja pysyy näin Luoteis-Venäjän suurimpana suomen aikuiskouluttajana.

Kelton kirkko

Vuosijuhla Keltossa

16. syyskuuta Kelton seurakunnassa juhlittiin kirkkorakennuksen 15-vuotisjuhlaa. **Pentti Kärjen** suunnittelema kirkko on epäilemättä historiallinen. Se oli aikanaan ensimmäiseksi Venäjälle kommunismin kaatumisen jälkeen uudisrakennettu luterilainen kirkko, joka käytännössä on toiminut Inkerin kirkon tuomiokirkkona ennen Pietarin Pyhän Marian vihkimistä.

Juhlapäivänä kirkkosali oli täynnä, vieraita saapui Karjalasta, Suomesta ja jopa Yhdysvalloista asti. Jumalanpalveluksen toimitti kirkkokylässä asuva piispa **Aarre Kuukauppi** pastori **Ivan Hutterin** avustamana. Jumalanpalveluksen jälkeen kuultiin onnitteluviestit ja konsertti.

Tapahtumakalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

26.12.2007 joulujuhla klo 14.00
Varissuon kirkko, Kousankatu 6, Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 *seurakunnan aulakahviossa.*

Su **2.12.2007** kello 14.00 kerhon joulujuhla *seurakuntasalissa*
Tiedustelut Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. 040 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Tervetuloa, vanhat ja uudet seukot, muistelemaan kesän tapahtumia! Kahvihetki entiseen tapaan.

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391
tai 0400 748 318

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

25.11.2007 kokous
2.12.2007 kokous

Kokoukset klo 14.00

Tiedustelut Toivo Tupin
puh.040 578 3894

Inkerikoti , Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi
Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Keskiviikon käsityöpiiri

Ompeluseura jatkaa *Koivussa ja tähdessä* kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.00.

Keravan paluumuuttajat

Keravan paluumuuttajien syksyn tapaamiset jatkuvat *Talkoorenkaan tiloissa* tiistaisin **13.11.** ja **11.12.2007**. Aika on entinen eli klo 14.30.

Karjalatalon muistelupiiri

Muistorasioiden tekeminen jatkuu *Inkerikodin* muistelupiirissä **22.11.2007** klo 13.00–15.00. Uudet ja vanhat muistelijat ovat tervetulleita mukaan!

Yrjö Luukkosen muistokonsertti 25.11.2007

Venjoella Inkerinmaalla syntynyt Yrjö Luukkonen kuoli 86-vuotiaana 25.11.2006. Väinö Luukkosen perhe pakeni Suomeen 1924, jolloin Yrjö oli 4-vuotias. Hänen kuolemansa vuosipäivänä 25.11. klo 18.00 *Karjalatalossa* pidettävä konsertti on kunnianosoitus edesmenneelle monipuoliselle kulttuuripersoonalle. Hän oli talouspäällikkö ja muusikko, joka tunnetaan Humppa-Veikot ja Dallapé-orkestereiden jäsenenä. Karjalatalolla rytmittelevät Karkkilan musiikkikoulun orkesteri ja Viipurin soitannollinen kerho. Lisäksi Yrjö Luukkosen tytär Hilkka Kontiala lausuu tilaisuuden henkeen sopivia runoja. Pääsymaksu 5 euroa. Kahvitarjoilu.

Tarinatäkkejä ja muistomekkoja esillä Caisassa tammikuussa

Inkerin kulttuuriseuran tarinatäkit ja Villa Inkerissä tehdyt tyynyt sekä iisalmelaisten maahanmuuttajanaisten valmistamat muistomekot ripustetaan näytteille *Kulttuurikeskus Caisan* Galleriaan tammikuussa 4.1.–24.1.2008. Avajaiset ovat 3.1.2008 klo 17.00–19.00.

Ensi sesongin seuramatkat

Ensi kesäksi on suunnitteilla kaksi jäsenmatkaa. Kevätkaudella toukokuussa, viikolla 21 järjestetään Inkerin kiertomatka. Kaarramme Viipurin jälkeen kohti Lempaalaa, josta matka jatkuu Vuolen kautta Toksovaan. Seuraavana päivänä ajamme Kelton kautta Hatsinaan, jossa on toinen yöpyminen. Kolmas yöpyminen on Pietarhovin tuntumassa Tyrössä. Matkapäivien aikana tutkimme entisen Inkerin kyliä, mutta vierailemme keisarillisissa palatseissa: Pushkinissa ja Pietarhovissa.

Reititys on pyritty suunnittelemaan juohevaksi ja eteenpäin meneväksi. Matkan varrella pysähtelemme siis Inkerin kylissä. Toisena ja kolmantena päivänä pyörimme ainakin Inkeressä ja Skuoritsassa. Matkalaisten toiveita otetaan mahdollisimman paljon huomioon, mukaan mahtuu 28 matkustajaa. Matkanjohtajana on Helena Miettinen ja oppaana Toivo Tupin.

Heinäkuussa tehdään matka Tartossa pidettävään Eestin inkerinsuomalaisen liiton 20-vuotisjuhlaan, jonka yhteydessä järjestetään yleisinkeriläinen konferenssi 12.–13.7.2008. Matkanjohtajana on Alina-Sinikka Salonen.

Inkerin kulttuuriseuran toimipiste
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A, 00530 Helsinki

Avoinna ti-pe klo 10.00–16.00.

Tiedustelut puheenjohtaja
Helena Miettinen, puh. 045-132 9191 tai
helena.miettinen@inkeri.com

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €

inkeriläisten VIESTI

12/2007

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18, 02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
OP 578038-20031499
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Inkeriläisten Viestin toimitus toivottaa lukijoilleen rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta 2008

Numero 1–2/2008 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 11.12. mennessä.

Numero 3/2008 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 18.2. mennessä.

Kannen kuva :
Reino Jaakkimaisen suvun tarina jatkuu, ks. s. 4–6

Tässä numerossa:

90-vuotias itsenäinen Suomi

Toivo Iho

Historian ystävillä on lähiaikoina muisteltavia merkkipäiviä: Suomen 90-vuotisjuhlien jälkeen parina lähivuonna muistellaan Suomen 200 vuotta sitten tapahtunutta eroa Ruotsista. Näitä merkkipäiviä oli jo aiemmin pohjustanut Tilsitin sopimuksen 200-vuotismuisto. Tilsitissähän tapasivat v.1807 **Napoleon** ja **Aleksanteri I**, jotka salaisesti sopivat Venäjän liittymisestä Englannin vastaiseen mannermaansulkemukseen sekä siitä, että Venäjä vaikuttaa mm. Ruotsin saamiseksi mukaan siihen. Tämä sopimus johti Ruotsin kuninkaan itsepäisyyden vuoksi lopulta Suomen sotaan ja Suomen eroon Ruotsista.

Professori **Jouko Vahtola** pohtii *Kanava*-lehden numerossa 8/2007 kysymystä olisiko Suomi itsenäistynyt Ruotsista, ellei se olisikaan päätynyt Venäjän yhteyteen. Vahtola kysyy: olivatko Ruotsin **Kustaa IV Aadolfin** tyhmänrohkea, epäonnistunut ulkopolitiikka ja Suomen menettäminen sen seurauksena kuitenkin lopulta Suomen onni? Voittiko Suomi ainakin pitkässä juoksussa vuosien 1808–09 sodan, jonka Ruotsi hävisi?

Jouko Vahtolan artikkelin loppupäätelmä: Suomen sota 1808–09 ja Haminan rauha saattoivat lopulta olla ainoa historiallinen tilaisuus, joka irrotti Suomen Ruotsista. Sitä kautta ne muodostivat ehkäpä ratkaisevan välttämättömän edellytyksen Suomen tielle itsenäiseksi valtioksi. Joka tapauksessa tiedämme varmasti sen, että tätä tietä syntyi Eurooppaan valtio nimeltään Suomi.

On hyvä, että 200 vuoden takainen historia voidaan nyt esittää niin avattuna, ettei mitään vähänkään merkittävää jää salaan. Toivottavasti historiantutkimus vuoteen 2017 mennessä pystyy täysin avaamaan sen kehityksen, jonka tuloksena Suomi saavutti itsenäisyytensä, ja myös kuvaamaan sen epävarmuuden eri ratkaisumallien välillä, jossa tuon ajan päätöksentekijät joutuivat toimimaan. Hyvää loppuratkaisua ei suinkaan löydetty määrätietoisen linjan loogisena päätteenä, vaan lopputulos oli kiinni monesta onnekkaasta sattumasta, kuten siitä, että kaksi merkittävää ja asioihin vaikuttavaa suurvaltaa, Venäjä ja Saksa olivat itsenäistyvän Suomen kannalta juuri sopivasti osittain yhtä aikaa, osittain peräkkäin heikkoja.

Miksi näitä asioita pitäisi yhä uudelleen tutkia ja selvittää? Eikö meille riitä lopputulos: että maamme sai itsenäisyytensä? Valitettavasti ei. Tuntuu päinvastoin siltä, että ellemme kykene täysin selvittämään ja avaamaan tätä historiamme keskeistä kohtaa, emme luo pitävää pohjaa vastaisten historian tapahtumien selvittelylle.

Matkan varrelta - Erään inkerinsuomalaisen muistelmia

Inkerinmaa: Oma maa mansikka, muu maa mustikka

Reino Jaakkimainen

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetulle muistelmille

Tusjka

Isä oli "koiraihminen". Hän piti koirista. Yhteen aikaan meillä oli jopa kaksikin koiraa. Tusjkan hän toi kotiin l935. Se oli keskikokoinen, valkoinen, musta täplä poskessa, olkapäässä ja selässä. Häntä teki ympyrän. Isä sanoi, että Tusjka on sekaverinen rakkikoira. Siitä tuli meille pojille hyvä leikkikaveri. Kun joku meistä veljeksistä joutui painiessa alakynteen, juoksi Tusjka heti paikalle ja puremalla pojan housun takamuksesta kiskoi hänet pois päältä. Kun tämän huomasimme, joutui Tusjka tekemään temppunsa usein. Aina, kun talon sisäovi aukesi, ponnahti Tusjka kujassa pystyyn ja kovasti haukkuen juoksi portin alta kylätielle. Usein ei tiellä ollut ketään. Se oli vain Tusjkan tapa näyttää meille kuinka hyvä vartija se oli.

Toksovan Kaukolan järvellä oli kaunis huvila-alue. Se oli linnan virkailijoiden ja upseerien suosima lomapaikka, missä heidän perheensä viettivät koko kesän. Isä sai vuokrattua varastona käytetyn pienen huoneen aivan järven rannalla olleesta talosta. Paha puoli oli, että punakuoriaiset aikoivat syödä meidät elävältä. Panimme sängyn jalat vedellä täytettyihin purkkeihin, mutta elukat tippuivat päällemme katosta.

Sillä huvila-alueella me vietimme 1936 ja 1937 kuukauden loman. Tusjka-koirammekin oli mukana. Isä itse oli lähellä Toksovassa töissä. Se oli meille pojille jännittävää aikaa. Järvessä oli hiekkaranta ja

Pojat Karkkilassa vuonna 1946

vesi oli kirkasta. Uimme ja mylläsimme vedessä melkein koko päivän. Rannalla ei ollut tungosta. Sattui kuitenkin kerran, että ryhmä vanhempia venäläisiä poikia ryhtyi kiusaamaan Jussia. Yksi toisensa perään painoi Jussin päätä veden alle niin että hän oli tukehtua. Matti juoksi apuun ja piti niin paljon meteliä, että jättivät Jussin rauhaan. Olin kauempana, enkä ehtinyt paikalle ajoissa. Jussi oli tietenkin hyvin vihainen. Hän tunsi pahimman kiusaajansa ulkonäöltä ja tiesi missä hän asui. Jussi kahmaisi puukon ja läksi hakemaan sitä poikaa murha mielessään. Hädin tuskin saimme Matin kanssa häntä pidätellyksi.

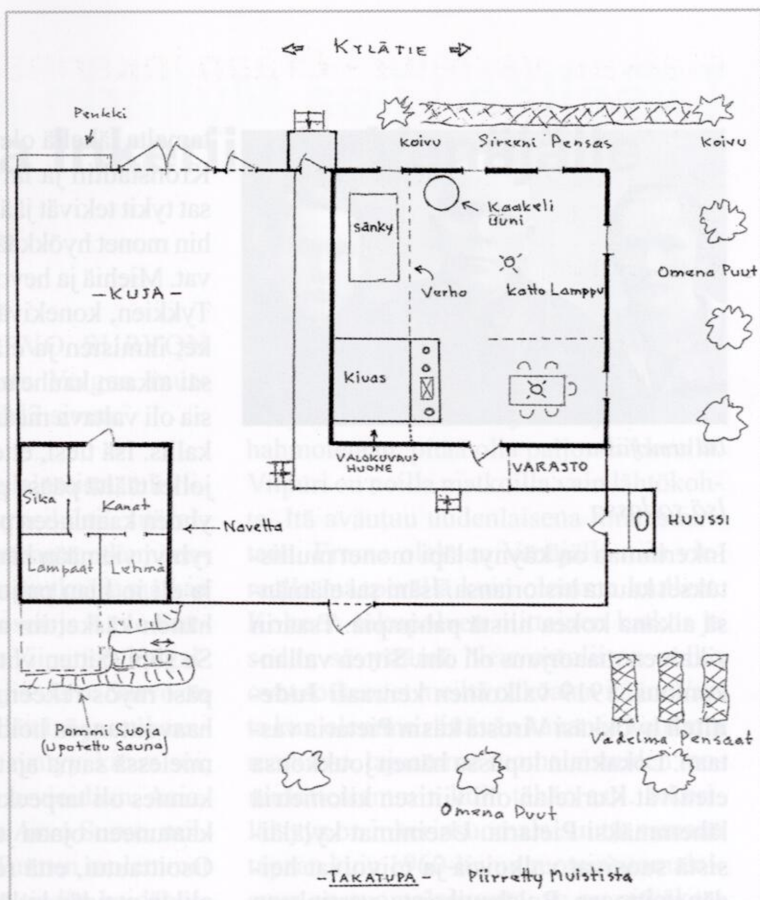
Kerran olin minäkin vähällä hukkua. Olin kauempana rannasta ja päätin sukeltaa järven pohjaan, mutta se oli syvemmällä kuin luulin. Kun ryhdyin nousemaan ylös, henki loppui ja rupesin haukkomaan vettä. Menetin käsityksen siitä missä päin veden pinta oli. Säikähdin pahasti. Vaisto-

maisesti olin oikealla suunnalla, pulpahdin pinnalle ja pääsin pärskien uimaan rantaan.

Armeijan torvisoittokunta piti joskus konsertin ja pari kertaa tykit ampuivat, muka hajottaakseen sadepilviä. Se oli mieluista menoa!

Lähellä oli kioski mistä saimme ostaa kesäjuomaa, tuaria, tai jäätelöä. Me pojat juoksentelimme ainoastaan uimahousut, trussikat, päällä...Kävelin pienen sillan kaiteen päällä varovasti, pidellen tasapainoa. Luiskahdin ja putosin puron pohjaan, mikä oli täynnä nokkosia. Koko vartaloni tuli täyteen rakkuloita. Poltteli hirveästi, olin kuin helvetissä. Äiti voiteli minut jollakin öljyllä. Olin kuumeisena sängyssä pari päivää. Sen piti opettaa olla ottamatta turhia riskejä, mutta ei sekään opetus tehonnut.

Huvila-alue oli komean sekametsän ympäröimä. Metsä kiinnosti meitä, sillä eihän Kurkelan lähiympäristössä sellaista ollut. Tusjka-koira nautti myös metsästä, missä se viihtyi melkein koko ajan. Tuli aika palata kotiin, mutta emme löytäneet Tusjkaa mistään. Se oli jossain metsässä jahtaamassa hiiriä tai ties mitä. Meidän täytyi nousta junaan ilman Tusjkaa. Se oli meille pojille sydäntäsärkevää. Surumielin palasimme kotiin, olihan koiramme ollut meille luotettava leikkikaveri. Kesä lähestyi loppuaan. Koulu alkaisi pian. Odottamatta kuului kujalta tuttua haukuntaa. Sieltä se Tusjka tuli häntäänsä heiluttaen laihana kuin luuranko. Oli viipynyt matkalla kuusi viikkoa. Tusjka nuoli meitä jokaista vuorollaan ja me halasimme sitä. Ilomme oli rajaton. Emme voineet lakata ihmettelemästä miten se pääsi kolmen miljoonakaupungin läpi, tai ohi, ja ylitti monet valtatiet ja sillat. Koirahan oli mukanamme junassa sinne mentäessä. Miten se tiesi oikean suunnan? Suoraan laskettuna etäisyys Kaukolasta Kurkelaan oli noin 60 kilometriä. Uskomaton asia toistui: 1937 kesällä Tusjka joutui jälleen jäämään junasta ja tuli takaisin kotiin suunnilleen samassa ajassa ja samanlaisessa kunnossa kuin aikaisemminkin. Tällä kerralla sen kaulaan oli kiinnitetty nuora. Kenties joku sai sen kiinni. Pureksiko Tusjka nuoran poikki ja jatkoi matkaansa kotiin? Kuka voi selittää tällaisen? Tusjkan kohtalosta kerron lisää myöhemmin. Mielestäni se oli enemmän kuin tavallinen rakkikoira...

Isä armeijassa

Isä sodassa

Inkerinmaa on käynyt läpi monet mullistukset kautta historiansa. Isäni sai elämänsä aikana kokea niistä pahimpia. Tsaarin aikainen maaorjuus oli ohi. Sitten vallankumous. 1919 valkoinen kenraali **Judenitch** hyökkäsi Virosta käsin Pietaria vastaan. Lokakuun lopussa hänen joukkonsa etenivät Kurkelan ohi viitisen kilometriä lähemmäksi Pietaria. Useimmat kyläläisistä suosivat valkoisia ja toivoivat heidän voittoaan. Bolshevikeista, varsinkaan Suomesta tulleista, eivat meikäläiset pitäneet ollenkaan.

Kerrottiin tapauksesta, kun kaksi veljestä – yksi valkoinen upseeri, toinen kommunisti – kohtasivat toisensa kotona, kun olivat tulleet äitiään tervehtimään. Verenvuoto oli lähellä ja he erosivat vihamiehinä.

Valkoiset pakottivat perääntyessään 16-vuotiaan isäni ja joitakin muita kyläläisiä hevosineen kuormastoonsa. Isä seurasi heidän mukanaan perääntymistä aina Narvaan asti. Monien seikkailujen jälkeen isä onnistui palamaan kotiin. Ei kestänyt kauan, kun hän taas joutui, tällä kertaa punaisten kuormastoon. Lähellä Pietaria olevalla saarella sijaitsi laivaston voimakas tukikohta Kronstadt, mikä oli menshevikkien, ts. valkoisten vallassa. Bolshevikit päättivät valloittaa sen hyökkäämällä vuoden 1920 talvella jään yli. Isän tehtävä oli tuoda reellä pois haavoittuneet rintamalta lähellä oleviin sidontapaikkoihin. Kronstadtin ja laivaston suuret ja lukuisat tykit tekivät jäähän suuria avantoja mihin monet hyökkääjät putosivat ja hukkuivat. Miehiä ja hevosia kaatui ja haavoittui. Tykkien, konekiväärien, kranaattien pauke, ihmisten ja eläinten huuto ja valitus sai aikaan kauhean metelin. Mutta punaisia oli valtava määrä ja ihmishenki ei ollut kallis. Isä tiesi, ettei tästä hengissä selviä, jollei täältä pääse pian pois. Hän kahmaisi yhden kaatuneen punasotilaan rekeensä ja ryhtyi viemään häntä pois. Sidontapaikalla oli jo liian paljon haavoittuneita, joten hänen käskettiin ajaa kauemmas taakse. Se sopi. Sitten yhtäkkiä yksi sotilas hyppäsi myös rekeen, muka auttamaan isää haavoittuneen hoidossa. Tällä miehellä oli mielessä sama ajatus kuin isallä. Isä ajoi, kunnes oli tarpeeksi kaukana. Hän työnsi kaatuneen ojaan ja jatkoi matkaa kotiin, Osoittautui, että rekeen hypännyt sotilas olikin meidän kylän 17-vuotias poika **Eemil**, jonka isä nyt vihdoin tunsi. Eemilistä lisää myöhemmin.

Yksityisyrittäjä

Matti osoitti jo pienenä, että hänessä oli yksityisyrittäjän henkeä. Meidän takapihallamme oli neljä riviä vadelmapensaita. Äiti teki hilloa, mutta paljon marjoja meni hukkaan. Lähellä kotiamme sijaitsi Taaitsan kauppala, huvila-alue, missä kesäaikana oli Pietarin lomalaisia. Miten saada vadelmat myytäväksi sinne? Matti keksi tempun. Hän kiersi sanomalehdestä kartion muotoisen tötterön mihin mahtui lasillinen vadelmia. Me valmistimme suuren määrän noita tötteröitä ja möimme ne kahdesta ruplasta hyvin lyhyessä ajassa. Nuoristapareista oli hauskaa kävellä puistossa tötterö kädessä maistellen vadelmia. Nämä vadelmatötteröt olivat varmaan harvinaisia valmiiksi pakattuja tuotteita koko silloisessa Venäjän maassa!

Näköaloja Inkeriin ja Venäjälle

Leino Hassinen

Heikki Tervonen: ARVO SURVON MATKASSA Viipurista Volgan mutkaan. Kirjapaja 2007, 367 sivua.

Kun pujotteluhiihdosta, slalomista, tuli viime vuosisadan alussa urheilulaji, sitä ruvettiin Suomessa kutsumaan mutkamäenlaskuksi. Jotakin sellaista mutkaa ja matkaa on täynnä **Heikki Tervosen** ja **Arvo Survon** yhteinen matkakirja Viipurista Volgalle. Molemmat ovat osaajia. Arvo Survo on monipuolisuudessaan yllättävä ja mukaansatempaava. Yhteyksiä syntyy, kitara soi, ajatus kulkee ja asioita arvioidaan. Asiayhteyksiä pohtii milloin Arvo Survo, milloin Heikki Tervonen. Tunnen molemmat läheltä ja vuosien takaa; tiedän heidät oivaltaviksi ajattelijoiksi.

Heikki Tervonen on kokenut maailmanmatkaaja ja varmaotteinen lehtimies. Hän esittelee ja kuvailee ihmisiä, antaa sitten heidän äänensä kuulua. Aivan johdonmukaista tekstiä niin moninaisista ihmisistä ja tapahtumista ei saa. Vaikka asiayhteydet ovat laajoja ja ongelmat hankalia, Heikki Tervonen kirjoittaa niistä yleistajuisesti. Kirjoittaja ei uuvuta lukijaa pitkillä luvuilla ja teologisella sanastolla, mutta hän tietää, missä pitää pysähtyä pohtimaan. Ihmiselämä ja erityisesti inkeriläisten vaiheet ovat täynnä käänteitä. Kirja on Inkerin kansan näköinen, Arvo Survon makuinen, Heikki Tervosen tuntuinen, siis aito näyttö viime vuosien ja vuosikymmenten tapahtumista.

Kirjan otsikot ja alaotsikot sisältävät merkillisen latauksen suomalaisuutta ja inkeriläisyyttä: mutkassa – matkassa. Tämä on enemmän kuin sanaleikki. Kun Suomen kansan juuria ja vaiheita hahmotetaan, pitää olla paljon liikkeellä. Viipuri on noilla matkoilla vain lähtökohta. Itä avautuu uudenlaisena ilmansuuntana. Emme olekaan Venäjällä niin vieraalla maaperällä kuin olemme luulleet. Kolmen sukupolven mittainen katkos ja sodan sävyttämä Neuvostoliiton pelko ovat sotkeneet meiltä näköalan itään. Vasta kun olemme riittävän kauan ja kaukana matkassa, tajuamme suomalaisuuden moniulotteisemmin kuin tähän asti. Inkeriläisyys on inkerinsuomalaisuutta samaan tapaan kuin 1960-luvun ruotsinsuomalaisuus on suomalaisuutta; se on pitkäkestoinen maastamuuttoliike Suomesta Venäjälle – ja sieltä takaisin päin. Näitä ja monia muita näköaloja mutka-matkalaiset Arvo Survo ja Heikki Tervonen avaavat lukijoilleen.

Reilut parikymmentä vuotta perestroikasta nykypäivään ovat muuttaneet rajusti maailmaamme. Olemme kuin kapselista ulosryömiviä oudossa ympäristössä. Paljon on tuttua, paljon kummasteltavaa. Vaikea uskoa todeksi kaikkea, mitä näkee ja kuulee.

Vaikka kirja on helposti luettava, se on asiapitoinen paketti itää. Isot ja pienet asiat, vallankumouksen seuraukset ja henkilökohtaiset tapahtumat vaihtelevat, mutta pohdinta jatkuu. Virkistävän lahjan tästä kirjasta saa kenelle tahansa aikuiselle. Venäjä, Inkeri, Inkerin kirkko ja ihmiset vaiheineen elävät kirjassa.

Liissilän Liisa Myllärin jälki-polvet koolla

Alina-Sinikka Salonen (os. Mylläri)

Joku on joskus laskenut, että Myllärin sukua on tai on ollut kaikkiaan yhdeksässä eri maassa. Valtaosa kuitenkin asuu Virossa ja yksi sukuhaara Ruotsissa. Meidän perheemme oli ainut, joka jäi Suomeen kun mummot, tädit ja serkut lähtivät joulukuussa 1944 "kotiin". Lähteneiden kohtalo oli se perinteinen, mutta menneet ovat menneitä; nyt on lähdetty vaalimaan suvun suhteita, ja pienimuotoisten tapaamisten lisäksi on alettu kokoontua sukujuhlille kantaäitinä Liisa Mylläri. Järjestyksessä toisia sukujuhlia vietettiin viime kesänä Tarton seudulla.

Heinäkuun aurinko tuli esiin pitkän pilvijakson jälkeen 21.7.2007 kun Liisa Myllärin laaja suku kokoontui Tarton lähistölle Põlvamaalle **Tyyne Hurtin** kotiin Savernan Kuksinaan viettämään kaksipäiväistä, järjestyksessä toista sukukokousta. Ensimmäinen oli pidetty lähes päivälleen viisi vuotta aiemmin **Lilja Köivin** kesäkodissa Pölvamaan Sirvasten kylässä. Kokoontumismaaksi näyttää vakiintuneen Viro, asuuhan suurin osa suvusta siellä. Ensimmäisellä kerralla osanottajia oli puolisen sataa, nyt määrä oli tästä hieman kasvanut.

Serkussarja " Liissilän Liisa Myllärin tusina", vasemmalta alkaen Irja Virkkunen, Tyyne Hurt, Lilja Köiv, Niina Petruhhina, Alina-Sinikka Salonen, Alina Niilo, Lidia Aleksandrovna ja Anneli Mylläri. Edessä istumassa naisvaltaisen sarjan ainoa mies, Valentin Pellenen. Juhlista puuttuvat Tamara Nilsson ja Sulo Kirppu, Ruotsissa asuvat sisarukset sekä Toini Kaarina Haapala (os. Mylläri) Suomesta.

Yli 100-vuotiaaksi elänyt Liisa Mylläri (os. Braks) syntyi Liissilän Papinmäessä v. 1871. Hän avioitui ensimmäisen miehensä **Aatami Myllärin** kuoleman jälkeen sen ajan tavan mukaan Aatamin veljen, **Simo Myllärin** kanssa ja sai yhteensä kuusi eloon jäänyttä lasta; viisi tyttöä ja yksi poika syntyivät vuosina 1905–1917 Liissilän Kuninkalassa, jonka lähialueilta myös aviopuolisot löytyivät. Lapsenlapsia on ollut kaikkiaan 15, osa heistä ei ole koskaan tavannut Liisa-mummoa.

Sodan aikana Liisa lapsineen ja lapsenlapsineen siirrettiin ensin Viroon, ja myöhemmin sieltä Suomeen huhtikuussa 1943. Erilaisista syistä johtuen suuressa sukuseurueessa oli tuolloin vain yksi mies, isäni, **Paavo Mylläri**. Muut olivat naisia ja lapsia. Liisan lapsenlapsista puolet on ollut tuolloin mukana, puolet on syntynyt myöhemmin.

Suomeen jäänyttä Paavon ja Ruotsiin muuttanutta **Eevan** perhettä lukuun ottamatta Liisa-mummo lapsineen ja lapsenlapsineen lähti vuoden 1944 lopussa takaisin "kotimaalle" toiveena saada perheet yhteen ja päästä takaisin synnyinseuduille. Toiveet eivät täysin toteutuneet. Juhlassa vaikeita asioita muisteltiin, mutta ei katkeruudella vaan kokemuksina, jotka olivat lisänneet mukana olleiden sitkeyttä ja vastuksien sietämisen kykyä. Mieleen palautettiin,

että Liisa-mummo oli vielä 75-vuotiaana ollut Virossa "piikana" ja paimenena. Sukujuhlien kokoontumispaikkaa Kuksinaa, jossa Liisa-mummo oli kahden lapsensa ja heidän perheidensä kanssa viimeiset vuotensa elänyt, muisteltiin lapsuuden kesäpaikkana, jossa serkukset olivat tavanneet toisiaan ja nauttineet kesän iloista. Liisa-mummoa muisteltiin lämmöllä.

Ensimmäisen kokoontumispäivän ohjelmassa oli juhlava avaus lipunnostoineen, puheineen ja lauluineen. Illan mittaan oli myös kahdeksi ryhmäksi jaetun juhlayleisön leikkimielistä kilpailua ja kisailua, myös tanssia ja missikisojen alkuun panoa. Missi valittiin sitten toisena päivänä ja hän olikin kiistattomasti paras. Suvussamme on paljon naisia, joten on hyvä asia, että missi edusti hyvin miehistä naistyyppiä…hmm…

Juhlat olivat siis, niin kuin kutsussa oli luvattu, kaksipäiväiset. Aamukahvilla oli ruokailuteltassa iloinen, mutta selvästi vaisumpi tunnelma kuin edellisenä yönä, kunnes missikisat karistivat viimeisetkin unet silmistä.

Kun katselin ympärilleni ja näin joukon omaa sukua olevia eri-ikäisiä ihmisiä kauniissa kesäisessä maisemassa hartaalla mielellä muistelemassa pois menneitä läheisiä, ja ilottelemassa olemassa olevien sukulaisten kanssa, mielen valtasi ilo ja kiitollisuus. Ja toivo siitä, että yhteys vastakin säilyisi. Tosiasiahan on, että me, Liisan lapsenlapset, edustamme vanhinta elossa olevaa kyseisen Myllärien suvun sukupolvea. Meitä serkuksia on elossa täysi tusina, joista yhdeksän oli läsnä sukujuhlassa. Tällaiset kokoukset ovat tuiki tärkeitä luomaan sukuhenkeä ja nuorille halua jatkaa yhteyttä senkin jälkeen kun meitä ei enää ole.

Minulla on ollut ilo 20 vuoden ajan osallistua silloin tällöin sukulaisten erilaisiin juhliin Virossa. Olen aina nauttinut siitä, että rajan takana osataan leikkiä, laulaa ja tanssia – ja syödä hyvin. Osataan tarvittaessa olla vakavia ja juhlallisia, mutta osataan myös heittäytyä ilonpitoon. Tämä sukukokous taas kerran vahvisti käsitystäni. Kiitokset kaikille omaisille, jotka olitte nähneet suuren vaivan yhteisen juhlamme onnistumisen hyväksi!

Motivaatio sosiaaliseen menestykseen – koulutuksesta

Irina Kapelian

Raudun männyt Karjalan kannaksella eivät pystyneet kuvittelemaankaan, että niiden runkoja käytettäisiin opetustelineinä: jokaiseen mäntyyn oli kiinnitetty ryhmätyönä tehty lista sosiaaliseen menestykseen liittyvistä näkemyksistä. Suomalaiset ja inkeriläiset leiriläiset pohtivat: mikä on sosiaalinen menestys ja millainen ihminen on sosiaalisesti menestynyt? Jokaisen männyn ympärillä seisoi leiriläisiä, yksikään mielipide ei jäänyt huomaamatta. Tällä tavalla starttasi Motivaatiokoulutus.

Koulutus on osa suunnittelemaani *Motivaatio sosiaaliseen menestykseen* -koulutuskokonaisuutta, jonka ensimmäistä osaa *Tavoitteena menestyvä nainen* olen pitänyt asuessani vielä Venäjällä. Samaa hanketta kehitettiin Inkerikeskuksessakin. Nyt on vuorossa *Tavoitteena menestyvä nuori*, jonka päämääränä on lisätä nuorten motivaatiota sosiaaliseen menestykseen sekä tarjota valmiudet kohdata mahdolliset ristiriidat työsuhteissa ja sosiaalisissa suhteissa.

Ennen leiriä pidetystä haastattelusta, joka tapahtui lukioiden ja korkeakoulujen päättämisjaksolla, ilmeni nuorten epävarmuus tulevaisuutta kohtaan: pelko tule-

vaa armeijaan menoa kohtaan, mahdollisuuksia rajoittava vakava sairaus tai perheen vahva vaikutus nuorten valintoihin. Jos nuorilla oli kesätyöpaikka tai sivutyö he pitivät epävarmana sen jatkoa. Tai esimerkiksi se, että unelmat ja todellisuus eivät ole kohdanneet ammatinvalinnassa. Tässä on pakko huomioida, että haastateltavia oli enemmän kuin leiriin päässeitä.

Menestyksen koulutus sai jatkonsa Helsingissä

Menestyksen koulutuksessa puhuimme arvoista, sosiaalisesta menestyksestä. Pohdimme sosiaalisesti menestyneen ihmisen ominaisuuksia ja saavutuksia. Niillä molemmilla on tärkeä sija sosiaalisen menestyjän profiilissa.

Uuden työn tai opiskelupaikan lisäksi motivaatio sosiaaliseen menestykseen on noussut harrastuksienkin kautta, ja harrastuksiin kohdistuu valtavia itsensä toteuttamisen odotuksia. Opiskelijat kokivat saavuttamisen ilona saavutukset harrastusten parissa, osallistumisen inkeriläisten juhlissa, valokuvanäyttelyssä, omin käsin kansallispuvun ompelemisen, Inkerinmaalla käymisen jne.

Samaan tulokseen olen tullut kouluttajana *Tarinain Tupa*-projektissa. Tässä projektissa pääsimme vasta alkuun pohtiessamme sosiaaliseen menestykseen liittyviä asioita, valitettavasti emme saaneetkaan jatkaa, mutta aiheen tärkeyden nimenomaan aikuisnuorilla näkee heidän kirjoitelmistaan. Molempien projektien opiskelijoilla harrastukset ovat nuorille mahdollisuuksia itsensä löytämiseen, kielelliseen kehittämiseen.

Tavoitteena menestynyt nuori – hankkeen työnhakukoulutuksella pyrin laajentamaan nuorten tietämystä omista mahdollisuuksistaan ja vahvuuksistaan, antamaan heille työkaluja opiskelupaikkojen hankkimiseen ja mahdolliseen työllistymiseen suomenkielisinä.

Pidän onnistuneena *Työhaastattelu* -roolipeliä, johon liittyy oman osaamisen kartoittaminen ja esilletuominen, kaksikielisyyden korostaminen, tutustuminen hakemusteksteihin ja cv:n ominaisuuksiin. Roolipelin järjestimme toimisto-oloissa ja videoimme sen. Haastattelijan roolissa toimi **Pirkko Hyytiä**. Kouluttajana seurasin työhaastattelua, analysoin sen kulkua ja tein kommentteja.

Työhaastattelu – roolipelin tuloksien arviointilomakkeella mittasin persoonan sisään-/ulospäinkääntyneisyyttä, toiminnan aloitteellisuutta, yhteistyö-/esiintymisvalmiuksia ja motivaation vakuuttavuutta. Yleisarvio oli vaatimattomasta lupaavaan.

Kaksikielisinä oppijamme eivät pysty välttämään monikulttuurisuuden kysymyksiä ja iloitsin heidän aktiivisuudestaan moninaisuuden pohdiskelussa. Kommunikatiivisen kompetenssin koulutuksessa puhuimme suomalaisesta viestinnästä ja esiintymisen muodoista ja tutustuimme suomalaiseen tapakulttuuriin. Se tuli esiin vierailulla suomalaiseen kotiin, mistä saan taas kiittää Pirkko ja **Kalevi Hyytiää**. Käynnillä oli valtava inhimillinenkin merkitys.

Loppuvaiheessa tutkin motivaatiota, johon sain aineistoa haastatteluista, kyselylomakkeista, Arvot-työstä, roolipelistä, Muutos-pelistä sekä *Mitä on karsittavaa maailmastani* – keskustelusta. Omaa aktiivisuutta mitattiin Hand-testillä. Vertailuryhmänä oli TYPO-koulutuksessa oleva maahanmuuttajaryhmä.

Onko projektimme vaikuttanut nuoriin? Tässä vaiheessa muutoksista puhuminen on varhaista, koska koulutuksen toinen leiri loppui vasta ja muutoksien seurantaan ja arviointiin tarvitaan aikaa. Mutta oppijoilla syntyi vahva tarve muutoksiin: lisäkoulutukseen (esim. kirjallisen ilmaisun kurssi, syvempi atk-koulutus), työpaikalla ylenemiseen, työpaikan vaihtoon, epäreilusta ja ilman työsopi-

musta tehdystä työstä irtisanoutumiseen tai kirjallisen tuotannon lisäämiseen.

Tähän mennessä saadut tulokset (yksi on saanut hyvän työpaikan, oppijoilla lisääntyi uskallus hakea töitä ja tuoda osaaminen esiin) antavat aihetta ajatella projektin positiivista vaikutusta: koulutuksessa saatu tieto palautuu tulevaisuuteen ja se innostaa osallistujaa tekemään valintoja ja muutoksia elämäänsä ja muutosten kautta tapahtuu itseensä kohdistuvien odotusten lunastaminen.

Saivatko oppijamme lisää voimaa elämän tuomista ristiriidoista selviytymiseen? Aika näyttää.

Julkaisemme Irina Kapelianin kuvauksen Tavoitteena menestynyt nuori -hankkeesta lehden seuraavassa numerossa.

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Joulu

Ella Ojala

Joka vuosi se tulee. Odottipa sitä sitten tai ei. Lapset sitä ainakin odottavat, mutta me aikuiset, jotka olemme nähneet jo elämässämme lukemattomat joulut, se tuntuu joskus jopa taakalta: taasko se jo tulee! On niin paljon turhaa hössötystä. Siivoamista. Lahjojen ostamista. Pakkaamista. On niin paljon muistettavaa ja muistamista. Ketään ei saisi unohtaa. Eikä mitään saisi unohtaa. Niin tämä kaikki on täällä hyvinvointivaltiossa Suomessa. Mutta miten ihmeessä, he vanhempamme ja esivanhempamme, jotka elivät Neuvostoliitossa ja jossa joulua ei ollut, yleensä edes osasivat laskea, milloin joulu on. No, jouluhan on aina 25. päivänä joulukuuta, mutta siitä ei Neuvostoliitossa saanut puhua.

Toiset pyhät olivat minusta vieläkin konstikkaampia laskettavia: pääsiäinen, helatorstai ja muut. Esivanhemmillamme on vain ollut hyvä laskupää. Nyt laskupäätä tarvitaan vain joululahjojen ja muun hössötyksen laskemiseen.

Muutamia vuosia sitten kirjoitin runon, joka julkaistiin *Aamulehden* pääotsikon yhteydessä:

Oi herrani ja Vapahtajani,
huomenna on syntymäpäiväsi
Ja joukot juhlaan rientää tänään jo,
vaan jotenkin he kulkee niin,
et oveesi ohittaa,
sankarit toiset lahjat saa.
Minä ja joku kaltaiseni tyhjin käsin
ovellesi kolkuttaa:
huulilla vain huokaus:
Herra meitä armahda.

Joulu on talven pimeimpänä aikana meille Pohjolan ihmisille ihme. Valon kirkas juhla. Ja kaikesta hössötyksestä huolimatta se tuo suuren ilon paitsi lapsille, myös meille kaikille aikuisille ikäkauteen katsomatta. Miten emme voisi riemuita pienen viattoman lapsen syntymästä, joka saa aikaan niin suuren mielenmuutoksen ja ilon. Miten emme voisi ottaa vastaan lasta. Lapsi on aina otettava vastaan, sanoi viisas edesmennyt äitini. Niin se vain on, että joulu ei tunnu missään niin hyvälle, kuin täällä koti-Suomessa. Hyvällehän se tuntui lapsenakin, vaikka elimme missä. Sota-ajan kurjuudessa kodittomina ja nälässäkin joulu tuntui joululta, kun vanhemmat olivat lähellä. Kun äiti lauloi kirkkaalla äänellä:

Enkeli taivaan lausui näin:
Miks hämmästyitte säikähtäin?
Mä suuren ilon ilmoitan
maan kansoille nyt koittavan.

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä

Uutiskolumnistin kannanotto

Mietteitä suurterrorista

5. elokuuta 1937 NKVD (Neuvostoliiton sen aikainen sisäasiainministeriö) alkoi panna toimeen käskyn nro 00447 "entisten kulakkien, aktiivisten neuvostovastaisten sekä rikollisten massarankaisemisesta". Salaisessa käskyssä mm. mainittiin, montako tuhatta ihmistä kullakin NL:n alueella pitää a) teloittaa b) vangita 8–10 vuodeksi GULAGin leireille. Yhteensä pitäisi käyttää rankaisutoimenpiteitä 269 000 ihmistä vastaan. Valtion budjetista **Stalin** myönsi veriseen kampanjaan 75 miljoonaa ruplaa. Toimien "stahanovilaisilla menetelmillä" elokuusta 1937 marraskuuhun 1938 NKVD pidätti yli 1,5 miljoonaa ihmistä, joista yli 681 000 murhattiin.

Tämä ei ollut ensimmäinen, eikä viimeinen massarankaisukampanja Stalinin vainovuosina. Miksi nimenomaan vuosista 1937–38 puhutaan kaikkien eniten, miksi juuri niistä on säilynyt muisti joka inkeriläisperheessä?

Minusta syitä on kaksi. Toinen on se, että massarankaisukampanja 37–38 oli avoin suurterrori. Vallanpitäjät eivät peitelleet tekojaan, vaan onnistuivat saamaan miljoonia kaduilla ja kokouksissa mieltään osoittaneita mukaan tuomitsemaan innolla "kansanvihollisia". Näin koko kansa jakautui kahteen, niihin, jotka vangittiin ja niihin, jotka ilmiantoivat, vaativat kuolemantuomiota, vangitutti-vat ja vartioivat vankeja. Oletteko te joskus ajatelleet, että nykyäänkin Venäjällä puolet kansalaisista on NKVD:n ja GULAGin pyssymiesten ja puolet GULAGin vankien jälkeläisiä. Pystyvätkö nämä joskus pääsemään sopuun?

Toinen syy on se, että vuosien 1937–38 terrori oli laajamittaista ja erittäin väkivaltaista. Kidutusten käyttö kuulustelussa sallittiin virallisesti vuodesta 1937 alkaen ja siitä tiesi koko kansa. Kokonaisia taloja, katuja, kyliä pidätettiin. Tuomittiin kaikki yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta - talonpojasta marsalkkaan ja lukutaidottomasta burjatista VKP(b):n politbyron jäseneen. Tarkoituksena oli johtaa yhteiskunta shokkiin, rikkoa ihmiset henkisesti, jotta kenelläkään ei olisi edes ajatusta kapinoida Stalinin valtaa vastaan. Tämä tavoite oli saavutettu, Stalinin yksinvaltius pysyi horjumattomana hänen kuolemaansa saakka.

Joidenkin tietojen mukaan vuonna 37–38 Venäjällä pidätettiin noin 13 000 suomalaista. Joukossa oli erittäin paljon Suomen punikkeja ja amerikansuomalaisia, inkerinsuomalaisia ehkä 8 000. 3 000–5 000 inkerinsuomalaista teloitettiin, monet Levashovon autiolla Pietarin pohjoispuolella, jossa uhrien muistoksi on pystytetty graniittimuistomerkki. Syyttömien uhrien täsmällisiä lukuja ei tiedetä vieläkään.

Näinä vuosina tapahtuneista pahinta inkerinsuomalaisille oli se, että silloin pantiin kiinni kaikki suomenkieliset laitokset (kirkot, lehdet, teatteri yms.). Suomenkie-

liset oppilaitokset siirrettiin venäjänkieliseen opetukseen. Papisto murhattiin tai vangittiin, melkein koko kansamme sivistynyt luokka tuhottiin. Senaikaisessa Neuvostoliitossa oli hengenvaarallista olla suomalainen.

Inkerinsuomalaisten murheet eivät päättyneet noihin vuosiin. Oli karkotus Siperiaan maaliskuussa 1942, "erikoisasutus" Suomesta palanneille Keski-Venäjällä, asumiskielto Leningradissa ja Leningradin alueella v. 1947 jne. Oikeus palata kotikyliin saatiin vasta Stalinin kuoleman jälkeen, kansan virallinen rehabilitaatio vuonna 1993. Kipu inkerinsuomalaisten sielussa ei ole parannut vieläkään.

MUUT LEHDET

Hyvä Lenin – paha Stalin

Monet muinaisen Neuvostoliiton ihailijat elättivät, ja ehkä elättävät yhä uskomusta siitä, kuinka hyvä ja jalo kansanjohtaja Lenin oli, mutta sitten raakalaismainen Stalin pilasi vainoillaan humaanin Leninin perinnön.

Helsingin Sanomat (24.11.2007, sivu C 3) rikastuttaa käsitystämme Leninistä. Artikkelissa on ruodittu Tampereen Lenin-museon johtajan **Aimo Minkkisen** haastattelua, ja mainittu tämän toimineen myös Ihmisoikeuksien ja kansalaisvapauksien puolesta ry:n pääsihteerinä. Lehti jatkaa: "Siitäkin aiheesta Lenin oli hyvin perillä, kuten kuuluisa sähke vuodelta 1918 osoittaa: "Toverit! Viiden kulakkialueen kapina pitää kukistaa armotta. Koko vallankumouksen etu vaatii tätä, koska meillä on edessämme ratkaiseva taistelu kulakkien kanssa. Meidän on asetettava esimerkki: 1. Hirttäkää (poikkeuksetta niin, että ihmiset näkevät) ainakin 100 pahamaineisinta kulakkia, rikkaita verenimijöitä. 2. Julkaiskaa heidän nimensä. 3. Viekää heidän viljansa. 4. Valitkaa panttivankeja - eilisen sähkösanoman mukaisesti. Tämä täytyy tehdä niin, että ihmiset satojen kilomerien päässä näkevät, vapisevat, tietävät ja huutavat ääneen: tukahdutetaan ja kuristetaan nuo verta imevät kulakit. Sähköttäkää meille, että olette saaneet tiedon ja toimineet sen mukaan. Teidän, Lenin. PS Käyttäkää tähän karskeinta väkeänne."

Maahanmuuttajat ovat käyttämätön voimavara

Länsiväylässä 18.11.2007 Espoon hallintokeskuksen johtaja **Helena Elkala** toteaa, että julkisen sektorin on oltava edelläkävijä maahanmuuttajien palkkaamisessa. Näin ollen pääkaupunkiseudun kunnat ryhtyvätkin ensi vuonna poistamaan työllistymisen esteitä, mm. Espoon tavoitteena on nostaa ulkomaalaistaustaisten työntekijöidensä määrä neljään prosenttiin vuoteen 2013 mennessä. Elkalan mielestä määrä saa nousta nopeamminkin.

Tapahtuma kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

26.12.2007 joulujuhla klo 14.00
Varissuon kirkko
Kousankatu 6,
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Su **6.1.2008** klo 14.00 seurakunnan aulakahviossa Kalevi Rönnqvist ja Albert Kirjanen kertovat heimoveteraaneista ja heidän tukemisestaan.

Kokoontuminen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 14 seurakunnan aulakahviossa.

Tiedustelut Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. 040 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

Kerhoillat ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo. Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Kokoonnumme Inkerikodissa kerran kuussa torstaisin seuraavasti:

17.1., 21.2. ja 20.3.2008. Kahvitellaan ja haastellaan yhdessä entiseen tapaan. Tervetuloa, vanhat ja uudet seukot! Tuokaa vuoden ensimmäiseen tilaisuuteen oma mielirunonne!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391 tai 0400 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Tiedustelut Toivo Tupin puh. 040 578 3894

Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Keskiviikon käsityöpiiri

Ompeluseura jatkaa *Koivussa ja tähdessä* kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.00.

Muistomekko ja ja tarinatäkkejä -näyttely
Inkerin kulttuuriseuran tekemiä tarinatäkkejä ja tyynyjä sekä Iisalmen maahanmuuttajien parissa tehtyjä muistomekkoja on esillä **4.1.–24.1.2008** Caisan Galleriassa osoitteessa Mikonkatu 17 C, aivan Rautatientorin laidalla. Näyttelyn avajaiset ovat **3.1.2008** klo 17–19. Tervetuloa!

Inkerin kiertomatka 17.–20.5.2008
Inkerin kulttuuriseuran kevätmatkalla tutustutaan sekä Pohjois-Inkerin paikkakuntiin että Pietarin eteläpuoliseen Inkerinmaahan. Ajamme Lempaalan ja Vuolen kautta Toksovaan, jossa on ensimmäinen yöpyminen. Toksovasta matka jatkuu Kelton kautta kohti Hatsinaa, jossa olemme kaksi yötä. Hotelli selviää lähiaikoina (on eri hotelli kuin viime keväänä). Kolmannen päivän kohteita ovat mm. Inkere ja Koprina.

Entisten inkeriläiskylien lisäksi saamme välähdyksiä keisarillisesta loistosta joko Puskinissa Katarina II palatsissa tai vaihtoehtoisesti Pavlovskin palatsissa. Kotimatkalla kurvataan Tyrön ja Pieatarhovin kautta.

Kuljettajana on Tapani Pitkänen. Arvioitu hinta on ilman viisumia 365 e, jäsenille 345 e (jos lähtijöitä on vähintään 20). Ryhmäviisumin hinta on 43 euroa. Matkaan kuuluvat kuljetukset tilausbussissa, opastus, majoitus kahden hengen huoneessa ja aamiaiset. Matkaoppaana on Toivo Tupin. Hinta-arvio perustuu syksyn hintatasoon, mikä saattaa hieman muuttua, mutta ei kuitenkaan ratkaisevassa määrin. Ennakkomaksu on 100 euroa. Ilmoittautumiset sähköpostitse osoitteeseen koivujatahti@inkeri.com tai puhelimitse Tytti Piiroselle, puh. 050 5290 756.

Muut matkat

Arkistonmatka Tallinnaan huhti-toukokuun vaihteessa

Tartto
Teemme myös ryhmämatkan Tarttoon Eestin inkerinsuomalaisen liiton 20-vuotisjuhille **12.–13.7.2008**. Tarkemmat matka-ajat ja hinnat saamme myöhemmin. Matkanjohtajana on Alina-Sinikka Salonen.

Inkerin kulttuuriseuran toimipiste
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A, 00530 Helsinki
Avoinna ti–pe klo 10.00–16.00.

Tiedustelut puheenjohtaja Helena Miettinen, puh. 045-132 9191 tai helena.miettinen@inkeri.com

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I–II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I–II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 17 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 5 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 20 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I–II 5 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €
Voutilainen Paavo: Runoja 12 €
Vainikka & Miettinen: Iloinen Inkeri 15 €
SUUR-SYNTY KIESUS Korpikansan Survon Arvon kertomana 28 €